

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Π5: Έκθεση επί των αποτελεσμάτων της επίδρασης των πόρων του ΕΣΠΑ για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας την περίοδο της πανδημίας της COVID 19

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Έργο

Μελέτη αποτίμησης της επίδρασης των πόρων του ΕΣΠΑ για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας στη διάρκεια της πανδημίας COVID-19

Παραδοτέο

Π5: Παρουσίαση των ευρημάτων από την εφαρμογή της μεθόδου επεξεργασίας των στοιχείων και έκθεση επί των αποτελεσμάτων της επίδρασης των πόρων του ΕΣΠΑ για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας την περίοδο της πανδημίας της COVID 19

Αναθέτουσα Αρχή

**Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων
Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ
Εθνική Αρχή Συντονισμού
Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων**

Ανάδοχος

**Data Research and Consulting
Ανώνυμη Εταιρεία Μελετών και Συμβούλων
Μαιζώνος 206, TK 262 22 Πάτρα
Τ. 2610 622 027 | Μ. info@datarc.gr**

Έκδοση

1.0

Ημερομηνία

06 Οκτωβρίου 2023

Περιεχόμενα

1	Εισαγωγή.....	7
1.1	Συνοπτική περιγραφή του αντικειμένου του έργου.....	7
1.2	Παραδοτέο Π5	9
1.3	Ομάδα εκπόνησης.....	9
2	Οι δράσεις στήριξης της επιχειρηματικότητας – Αξιοποίηση των πόρων του ΕΣΠΑ για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας την περίοδο της πανδημίας της COVID-19	10
3	Μεθοδολογία μελέτης	20
4	Απόψεις επιχειρηματιών για τις δράσεις στήριξης	22
4.1	Χαρακτηριστικά επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην έρευνα.....	22
4.2	Αλλαγές που προέβλεψαν οι επιχειρήσεις κατά την διάρκεια της πανδημίας	26
4.3	Δράσεις που θα προέβαιναν οι επιχειρήσεις εάν δεν λάμβαναν την υποστήριξη	27
4.4	Ικανοποίηση από τα προγράμματα στήριξης της επιχειρηματικότητας	28
4.5	Χρησιμότητα προγραμμάτων	30
4.6	Προβλήματα και δυσκολίες κατά την λήψη της ενίσχυσης	31
4.7	Προβλήματα και δυσκολίες που δεν αντιμετώπισε κάποια κυβερνητική δράση	32
4.8	Λόγοι μη συμμετοχής των επιχειρηματιών σε χρηματοδοτούμενες δράσεις	33
5	Αποτίμηση της επίδρασης των πόρων του ΕΣΠΑ για την στήριξη της επιχειρηματικότητας την περίοδο της πανδημίας.....	34
5.1	Εισαγωγή	34
5.2	Αποτίμηση επιχειρηματιών για την απασχόληση	34
5.3	Αποτίμηση επιχειρηματιών για την προσαρμογή της επιχείρησης στις νέες πανδημικές συνθήκες που έφεραν περιορισμούς και νέες συνθήκες πελατών/προμηθευτών	38
5.4	Αποτίμηση επιχειρηματιών για την συμβολή στη βιωσιμότητα της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της πανδημίας	40
5.5	Αποτίμηση επιχειρηματιών για την συμβολή στη δημιουργία βάσεων για την ομαλή μετάβαση της επιχείρησης στην επόμενη ημέρα	41
5.6	Πολυμεταβλητή ανάλυση της αποτίμησης των επιχειρηματιών για απασχόληση, προσαρμογή, βιωσιμότητα και ομαλή μετάβαση.....	44
5.7	Οικονομική ανάλυση της επίδρασης των προγραμμάτων στήριξης στην απασχόληση και στον κύκλο εργασιών	50
6	Συμπεράσματα	70
7	Βιβλιογραφία.....	75
	Παράρτημα Α: Οι Δράσεις υπό μελέτη	76
	Παράρτημα Α: Χαρακτηριστικά δείγματος πρωτογενούς έρευνας	81
	Παράρτημα Β: Πολυμεταβλητή ανάλυση.....	89
	Παράρτημα Γ: Ανάλυση DiD	92

Πίνακας διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1. Κατανομή επιχειρήσεων δείγματος ανά διοικητική Περιφέρεια (NUTS-2).....	22
Διάγραμμα 2. Κατανομή επιχειρήσεων δείγματος ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (Μονοψήφιο ΣΤΑΚΟΔ)	22
Διάγραμμα 3. Κατανομή αιτήσεων με βάση το αποτέλεσμα ανεξαρτήτως δράσεων	24
Διάγραμμα 4. Κατανομή αιτήσεων με βάση το αποτέλεσμα για την Δράση Επιστρεπτέα Προκαταβολή	25
Διάγραμμα 5. Αλλαγές που προέβησαν οι επιχειρήσεις για να ανταποκριθούν κατά την διάρκεια της πανδημίας	26
Διάγραμμα 6. Δράσεις που θα προέβαιναν οι επιχειρήσεις εάν δεν λάμβαναν την υποστήριξη	27
Διάγραμμα 7. Ικανοποίηση από τα προγράμματα στήριξης της επιχειρηματικότητας – Επιχειρήσεις που ωφελήθηκαν	28
Διάγραμμα 8. Ικανοποίηση από τα προγράμματα στήριξης της επιχειρηματικότητας – Επιχειρήσεις που ωφελήθηκαν και που δεν ωφελήθηκαν - % επί όσων απάντησαν	29
Διάγραμμα 9. Προβλήματα και δυσκολίες κατά την λήψη της ενίσχυσης – Επιχειρήσεις που ωφελήθηκαν	31
Διάγραμμα 10. Προβλήματα και δυσκολίες που δεν αντιμετώπισε κάποια κυβερνητική δράση.....	32
Διάγραμμα 11. Λόγοι μη συμμετοχής των επιχειρηματιών σε χρηματοδοτούμενες δράσεις – Επιχειρήσεις που δεν αιτήθηκαν.....	33
Διάγραμμα 12. Προσδιορισμός συνολικής απασχόλησης	58
Διάγραμμα 13. Προσδιορισμός πλήρους απασχόλησης	59
Διάγραμμα 14. Προσδιορισμός μερικής απασχόλησης	59
Διάγραμμα 15. Προσδιορισμός κύκλου εργασιών	60
Διάγραμμα 16. Επίδραση στη συνολική απασχόληση ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας	63
Διάγραμμα 17. Επίδραση στη πλήρη απασχόληση ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας	63
Διάγραμμα 18. Επίδραση στη μερική απασχόληση ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας	64
Διάγραμμα 19. Επίδραση στον κύκλο εργασιών ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας	64
Διάγραμμα 20. Επίδραση στη συνολική απασχόληση ανά περιφέρεια	66
Διάγραμμα 21. Επίδραση στην πλήρη απασχόληση ανά περιφέρεια	66
Διάγραμμα 22. Επίδραση στην μερική απασχόληση ανά περιφέρεια	66
Διάγραμμα 23. Επίδραση στον κύκλο εργασιών ανά περιφέρεια	67
Διάγραμμα 24. Επίδραση στην απασχόληση ανά ηλικία επιχείρησης.....	68
Διάγραμμα 25. Επίδραση στην απασχόληση ανά νομική μορφή επιχείρησης	69
Διάγραμμα 26. Κατανομή επιχειρήσεων δείγματος ανά διοικητική Περιφέρεια (NUTS-2).....	82
Διάγραμμα 27. Κατανομή επιχειρήσεων δείγματος ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (Μονοψήφιο ΣΤΑΚΟΔ)	83
Διάγραμμα 28. Κατανομή επιχειρήσεων δείγματος ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (Μονοψήφιο ΣΤΑΚΟΔ) – με στάθμιση	84
Διάγραμμα 28. Κατανομή επιχειρήσεων δείγματος ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (Μονοψήφιο ΣΤΑΚΟΔ) – με στάθμιση	84
Διάγραμμα 30. Κατανομή επιχειρήσεων δείγματος ανά νομική μορφή	85
Διάγραμμα 30. Κατανομή επιχειρήσεων δείγματος ανά νομική μορφή– με στάθμιση	86
Διάγραμμα 32. Ηλικία επιχειρήσεων συνόλου επιχειρήσεων του δείγματος (χωρίς στάθμιση και με στάθμιση ως προς την κατανομή στον πληθυσμό)	87

Πίνακας πινάκων

Πίνακας 1.Ενότητες εργασίας και Παραδοτέα του έργου, όπως δίνονται στην από 06/07/2022 σύμβαση της εταιρείας DATA RC με το Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων και ειδικότερα την Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ), του Υπουργείου Ανάπτυξης & Επενδύσεων Οικονομίας (22ΣΥΜΝ010880736 2022-07-06).....	8
Πίνακας 2.Κατανομή επιχειρήσεων σε αιτηθέντες/ μη αιτηθέντες.....	23
Πίνακας 3.Κατανομή επιχειρήσεων ανάλογα με το πλήθος των αιτήσεων	23
Πίνακας 4.Κατανομή επιχειρήσεων σε αιτηθέντες/ μη αιτηθέντες στις περιφέρειες.....	23
Πίνακας 5.Κατανομή αιτήσεων με βάση το αποτέλεσμα για τις δράσεις ΠΕΠ.....	25
Πίνακας 6.Κατανομή αιτήσεων με βάση το αποτέλεσμα για τις λοιπές δράσεις.....	25
Πίνακας 7. Δράσεις που θα προέβαιναν οι επιχειρήσεις εάν δεν λάμβαναν την υποστήριξη	27
Πίνακας 8. Ικανοποίηση από τα προγράμματα στήριξης της επιχειρηματικότητας – Επιχειρήσεις που ωφελήθηκαν	29
Πίνακας 9. Χρησιμότητα προγραμμάτων	30
Πίνακας 10. Προβλήματα και δυσκολίες κατά την λήψη της ενίσχυσης – Επιχειρήσεις που ωφελήθηκαν.....	31
Πίνακας 11. Προβλήματα και δυσκολίες που δεν αντιμετώπισε κάποια κυβερνητική δράση	32
Πίνακας 12. Απόψεις για την διατήρηση θέσεων εργασίας ανεξαρτήτως προγράμματος.....	34
Πίνακας 13. Απόψεις για την διατήρηση θέσεων εργασίας για το πρόγραμμα Επιστρεπτέα Προκαταβολή.....	35
Πίνακας 14. Απόψεις για την διατήρηση θέσεων εργασίας για το πρόγραμμα ΠΕΠ.....	35
Πίνακας 15. Απόψεις για την διατήρηση θέσεων εργασίας για κλαδικά και άλλα προγράμματα.....	35
Πίνακας 16. Απόψεις για την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας ανεξαρτήτως προγράμματος	36
Πίνακας 17. Απόψεις για την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για το πρόγραμμα Επιστρεπτέα Προκαταβολή	36
Πίνακας 18. Απόψεις για την Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για το πρόγραμμα ΠΕΠ.....	37
Πίνακας 19. Απόψεις για την διατήρηση θέσεων εργασίας για κλαδικά και άλλα προγράμματα.....	37
Πίνακας 20. Απόψεις για την προσαρμογή της επιχείρησης στις νέες πανδημικές συνθήκες ανεξαρτήτως προγράμματος	38
Πίνακας 21. Απόψεις για την προσαρμογή της επιχείρησης στις νέες πανδημικές συνθήκες για το πρόγραμμα Επιστρεπτέα Προκαταβολή.....	38
Πίνακας 22. Απόψεις για την προσαρμογή της επιχείρησης στις νέες πανδημικές συνθήκες για το πρόγραμμα ΠΕΠ	39
Πίνακας 23. Απόψεις για την προσαρμογή της επιχείρησης στις νέες πανδημικές συνθήκες για κλαδικά και άλλα προγράμματα	39
Πίνακας 24. Απόψεις για την συμβολή στη βιωσιμότητα της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της πανδημίας για το πρόγραμμα Επιστρεπτέα Προκαταβολή.....	40
Πίνακας 25. Απόψεις για την συμβολή στη βιωσιμότητα της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της πανδημίας για το πρόγραμμα Επιστρεπτέα Προκαταβολή.....	40
Πίνακας 26. Απόψεις για την συμβολή στη βιωσιμότητα της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της πανδημίας για το πρόγραμμα ΠΕΠ.....	41
Πίνακας 27. Απόψεις για την συμβολή στη βιωσιμότητα της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της πανδημίας για κλαδικά και άλλα προγράμματα.....	41
Πίνακας 28. Απόψεις για την συμβολή στη δημιουργία βάσεων για την ομαλή μετάβαση στην επόμενη ημέρα για το πρόγραμμα Επιστρεπτέα Προκαταβολή	42
Πίνακας 29. Απόψεις για την συμβολή στη δημιουργία βάσεων για την ομαλή μετάβαση στην επόμενη ημέρα για το πρόγραμμα Επιστρεπτέα Προκαταβολή	42
Πίνακας 30. Απόψεις για την συμβολή στη δημιουργία βάσεων για την ομαλή μετάβαση στην επόμενη ημέρα για το πρόγραμμα ΠΕΠ.....	43
Πίνακας 31. Απόψεις για την συμβολή στη δημιουργία βάσεων για την ομαλή μετάβαση στην επόμενη ημέρα για κλαδικά και άλλα προγράμματα.....	43
Πίνακας 32. Κατανομή των επιχειρήσεων με συνδυασμό αιτήσεων/ εγκρίσεων	44
Πίνακας 33. Παράγοντες που φαίνεται να ασκούν θετική επίδραση (Θ) ή αρνητική επίδραση (Α) στις επιχειρηματικές απόψεις για την στήριξη της επιχειρηματικότητας στην διάρκεια της πανδημίας,	46
Πίνακας 34. Σύνθεση δείγματος κατά ομάδες δράσεων	50
Πίνακας 35. Επίδραση επιδοτήσεων στην απασχόληση (συνολική)	52

Πίνακας 36. Επίδραση επιδοτήσεων στην απασχόληση (πλήρης)	53
Πίνακας 37. Επίδραση επιδοτήσεων στην απασχόληση (μερική)	53
Πίνακας 38. Επίδραση επιδοτήσεων στον κύκλο εργασιών	55
Πίνακας 39. Επίδραση επιδοτήσεων στο ενεργητικό	55
Πίνακας 40. Επίδραση ανά ομάδα δράσεων, ως προς απορριφθέντες	56
Πίνακας 41. Επίδραση ανά ομάδα δράσεων, ως προς απορριφθέντες και μη αιτούντες	56
Πίνακας 42. Μέση επίδραση (ΑΤΕ) και Μέση επίδραση στους ωφελούμενους (ΑΤΕΤ) από τη συμμετοχή σε κάποια δράση ενίσχυσης	61
Πίνακας 43. Πλήθος υποβολών και εντάξεων, ποσοστό ένταξης, ποσοστό διατεθείσας δημόσιας δαπάνης στο σύνολο της διατεθείσας δημόσιας δαπάνης, ύψος δημόσιας δαπάνης πρόσκλησης (βάσει τελευταίας τροποποίησης αυτής), ποσοστό δημόσιας δαπάνης της πρόσκλησης σε σχέση με τον προϋπολογισμό του Άξονα Προτεραιότητας του ΕΠ που εντάσσεται η Δράση, ποσοστό δημόσιας δαπάνης της πρόσκλησης σε σχέση με τον προϋπολογισμό του ΕΠ που εντάσσεται η Δράση, ανά δράση (Πηγή: ΕΣΠΑ, 2022 · ΥΠΑΝΕΠ, 2022 · ΕΥΚΕ, 2022 · ΕΥΣΕ, 2022 · ΟΠΣ, 2022 · ΠΣΚΕ, 2022 · ΕΑΤ, 2022 · ΓΓΕΤ, 2022 ΑΑΔΕ, 2022 · ΕΥΔ, 2022)	76
Πίνακας 44. Περιφέρεια και περίπτωση αιτήσεων (% ως προς τα αθροίσματα στις γραμμές και τις στήλες του πίνακα)	82
Πίνακας 45. Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας και περίπτωση αιτήσεων (% ως προς τα αθροίσματα στις γραμμές και τις στήλες του πίνακα)	84
Πίνακας 46. Νομικές μορφές και περίπτωση αιτήσεων (% ως προς τα αθροίσματα στις γραμμές και τις στήλες του πίνακα)	86
Πίνακας 47. Ηλικία επιχειρήσεων και περίπτωση αιτήσεων (% ως προς τα αθροίσματα στις γραμμές και τις στήλες του πίνακα)	87

1 Εισαγωγή

Το έργο με τίτλο «**Μελέτη αποτίμησης της επίδρασης των πόρων του ΕΣΠΑ για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας την περίοδο της πανδημίας της COVID-19**» υλοποιείται από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων το οποίο ανήκει στην Κεντρική Διοίκηση και ειδικότερα την Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων, της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ, έχοντας την επιχειρησιακή ευθύνη σύμφωνα με τον Ν. 4314/2014.

Φορέας χρηματοδότησης της παρούσας σύμβασης είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων Κωδ. ΣΑ 519/1. Η παρούσα σύμβαση χρηματοδοτείται από Πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (αριθ. ενάριθ. έργου 2016ΣΕ51910015).

Η σύμβαση περιλαμβάνεται στο υπόεργο Νο 10 της Πράξης: «Εκπόνηση μελετών - Παροχή υπηρεσιών τεχνικών συμβούλων 2014-2020 της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων» η οποία έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια 2014 - 2020» με βάση την Απόφαση Ένταξης με αρ. πρωτ.23434/ΕΥΣΣΑ 474/01.03.2016 του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, με κωδικό MIS 5000306. Η παρούσα σύμβαση χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ και ΤΣ) και από εθνικούς πόρους μέσω του ΠΔΕ.

1.1 Συνοπτική περιγραφή του αντικειμένου του έργου

Αντικείμενο του έργου είναι η εκπόνηση μελέτης αποτίμησης της επίδρασης των πόρων του ΕΣΠΑ για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας την περίοδο της πανδημίας της COVID-19. Η πανδημία Covid-19 έχει οδηγήσει σε ύφεση τόσο την παγκόσμια οικονομία, όσο και την οικονομία της χώρας μας.

Αξιοποιώντας τους πόρους του ΕΣΠΑ, η κυβέρνηση έλαβε μία σειρά από μέτρα σε δράσεις για την επιχειρηματικότητα και την απασχόληση. Ειδικότερα, στήριξε την επιχειρηματικότητα μέσω:

- Παροχής οικονομικών και άλλων ενισχύσεων όλων των κλάδων που υπέστησαν παύση ή περιορισμό των δραστηριοτήτων τους λόγω της απαγόρευσης κυκλοφορίας.
- Παροχής οικονομικών και άλλων ενισχύσεων προς επιχειρήσεις και επαγγελματίες των κλάδων που επλήγησαν ιδιαίτερα από τα μέτρα περιορισμού διασποράς του κορωνοϊού, προκειμένου να προσαρμοστούν στις νέες συνθήκες και να βοηθηθούν στην επανεκκίνηση της λειτουργίας τους.

Η γνώση των επιδράσεων των μέτρων σε περιφερειακό και σε εθνικό επίπεδο αποτελεί σημαντικό ζήτημα για τη χώρα μας, η οποία εκτός των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας, βιώνει μια πολυετή ύφεση. Σε κάθε περίπτωση είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αποτιμηθεί η συμβολή των δράσεων της κυβέρνησης:

- Στη διατήρηση των θέσεων εργασίας και, πιθανώς, στην δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

- Στην προσαρμογή των επιχειρήσεων στις νέες συνθήκες (δηλαδή τις νέες πανδημικές συνθήκες που έφεραν περιορισμούς ή/και νέες συνθήκες πελατών ή/και προμηθευτών).
- Στη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων (δηλαδή τη μεσο-βραχυχρόνια βιωσιμότητα των επιχειρήσεων στη διάρκεια της πανδημίας).
- Στη δημιουργία βάσεων για την ομαλή μετάβαση των επιχειρήσεων στην επόμενη ημέρα (δηλαδή στη δημιουργία ενός νέου, αναπτυξιακού τρόπου λειτουργίας των επιχειρήσεων με αυξημένη ανθεκτικότητα απέναντι σε προκλήσεις όπως η πανδημία κορωνοϊού).

Η σφοδρότητα και η συνεχιζόμενη ένταση της πανδημίας ήταν τέτοια που οι επιδράσεις της έγιναν άμεσα αντιληπτές σε περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Η επιβολή μέτρων περιορισμού διασποράς του κορωνοϊού, πριν την παραγωγή και γενικευμένη διάθεση του εμβολίου έναντι της νόσου Covid-19, αποτέλεσε μονόδρομο για τη συντριπτική πλειονότητα των χωρών του πλανήτη, περιορίζοντας σε σημαντικό βαθμό την οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα και κατά συνέπεια την επιχειρηματικότητα και την απασχόληση. Αξιοποιώντας κεφάλαια από το ΕΣΠΑ σε συνδυασμό με εθνικά κεφάλαια, η κυβέρνηση υλοποίησε μια σειρά πρωτοβουλιών και δράσεων για την ενίσχυση και υποβοήθηση των παραπάνω τομέων και των κλάδων που επλήγησαν.

Στο πλαίσιο αυτό, θα εκπονηθεί μελέτη με θέμα την αποτίμηση της επίδρασης των κεφαλαίων που διατέθηκαν, βάσει των στοιχείων (μικροδεδομένων) των πρωτοβουλιών και δράσεων που η Αναθέτουσα Αρχή θα διαθέσει. Επιπρόσθετα, θα συγκεντρωθούν και αξιοποιηθούν και άλλα σχετικά πρωτογενή ή άλλα διαθέσιμα δευτερογενή δεδομένα.

Πιο αναλυτικά, θα υλοποιηθούν οι επιμέρους απαιτούμενες εργασίες όπως περιγράφονται στις παρακάτω Ενότητες Εργασίας (ΕΕ):

Πίνακας 1. Ενότητες εργασίας και Παραδοτέα του έργου, όπως δίνονται στην από 06/07/2022 σύμβαση της εταιρείας DATA RC με το Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων και ειδικότερα την Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ), του Υπουργείου Ανάπτυξης & Επενδύσεων Οικονομίας (22ΣΥΜΝ010880736 2022-07-06).

Ενότητα Εργασίας	Αριθμός Παραδοτέου	Τίτλος παραδοτέου
ΕΕ1	Π1	Προκαταρκτική περιγραφή αναλυτικής μεθόδου, των διαθεσίμων στοιχείων και αναγκών σε στοιχεία
ΕΕ2	Π2	Δομημένο ερωτηματολόγιο
	Π3	Βάση δεδομένων
ΕΕ3	Π4	Περιγραφή της οριστικής μεθόδου επεξεργασίας
	Π5	Παρουσίαση των ευρημάτων από την εφαρμογή της μεθόδου επεξεργασίας των στοιχείων και έκθεση επί των αποτελεσμάτων της επίδρασης των πόρων του ΕΣΠΑ για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας την περίοδο της πανδημίας της COVID 19

1.2 Παραδοτέο Π5

Το παρόν παραδοτέο με κωδικό Π5 και τίτλο **«Παρουσίαση των ευρημάτων από την εφαρμογή της μεθόδου επεξεργασίας των στοιχείων και έκθεση επί των αποτελεσμάτων της επίδρασης των πόρων του ΕΣΠΑ για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας την περίοδο της πανδημίας της COVID 19»** αφορά στην ενότητα εργασίας ΕΕ3 όπως ορίζεται στην από 06/07/2022 σύμβαση της εταιρείας DATA RC με το Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων και ειδικότερα την **Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ)**, του Υπουργείου Ανάπτυξης & Επενδύσεων Οικονομίας (22SYMV010880736 2022-07-06).

Στο πλαίσιο του παραδοτέου **Π5**, αποτυπώνονται τα ευρήματα από την εφαρμογή της μεθόδου επεξεργασίας των στοιχείων σε έκθεση επί των αποτελεσμάτων της επίδρασης των πόρων του ΕΣΠΑ για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας την περίοδο της πανδημίας της COVID 19.

1.3 Ομάδα εκπόνησης

Για την υλοποίηση του παρόντος εργάστηκαν οι κάτωθι, σύμφωνα με τα οριζόμενα της από 06/07/2022 Σύμβασης της εταιρείας DATA RC με το Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων και ειδικότερα την **Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ)**, του Υπουργείου Ανάπτυξης & Επενδύσεων Οικονομίας (22SYMV010880736 2022-07-06):

- Ειρήνη Γκίζα, Οικονομολόγος, MSc.
- Θεοδώρα Κανελλακοπούλου, Μαθηματικός – Στατιστικός, MSc, MBA.
- Αλεξάνδρα Καλού, Οικονομολόγος, MBA.
- Βασίλειος Κασιώλας, Μηχανικός Η/Υ και Πληροφορικής, Meng, MSc, MBA.

2 Οι δράσεις στήριξης της επιχειρηματικότητας – Αξιοποίηση των πόρων του ΕΣΠΑ για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας την περίοδο της πανδημίας της COVID-19

Η εκδήλωση της πανδημίας και τα μέτρα περιορισμού της

Η πανδημία του κορονοϊού (COVID-19) προκλήθηκε από τον κορονοϊό SARS-CoV-2 και αναγνωρίστηκε για πρώτη φορά το Δεκέμβριο του 2019 στην πόλη Γουχάν της Κίνας. Οι απόπειρες περιορισμού της νόσου απέτυχαν, με αποτέλεσμα ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) να ανακοινώσει τον Ιανουάριο του 2020 ότι πλέον αποτελούσε Έκτακτη Ανάγκη Δημόσιας Υγείας Διεθνούς Ενδιαφέροντος. Στις 11 Μαρτίου 2020 ο ΠΟΥ ανακοίνωσε ότι η νόσος αποτελούσε πλέον πανδημία (WHO, 2020· ΕΟΔΥ, 2022). Για την πρόληψη της διασποράς της νόσου, περισσότερες από 99 χώρες και εδαφικές κτήσεις επέβαλαν κάποιου είδους περιορισμό μετακινήσεων/κυκλοφορίας από τον Μάρτιο του 2020 κι έπειτα, για τουλάχιστον μία φορά (WHO, 2022). Το επίπεδο αυστηρότητας των περιορισμών ήταν σε συνάφεια με την επιδημιολογική εικόνα της πανδημίας ανά περιοχή.

Στην Ελλάδα επιβλήθηκαν αυστηροί περιορισμοί σε εθνικό επίπεδο σε δύο χρονικές περιόδους: η πρώτη ήταν από τις 23/03/2020 μέχρι και τις 04/05/2020 (42 ημέρες), ενώ η δεύτερη από τις 07/11/2020 μέχρι και τις 22/03/2021 (135 ημέρες). Επιβλήθηκαν επίσης περιορισμοί σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο, οι οποίοι κατά περίπτωση ξεπέρασαν σε διάρκεια τις 14 ημέρες. Την 1^η Ιουνίου 2022 έγινε η κατάργηση του τελευταίου υποχρεωτικού μέτρου για τον ιό, η χρήση της μάσκας: η χρήση της έπαψε να είναι υποχρεωτική σε όλους τους κλειστούς χώρους, πλην ελάχιστων εξαιρέσεων (ΕΟΔΥ, 2022).

Επιπτώσεις σε οικονομία, επιχειρηματικότητα και απασχόληση

Η πανδημία είχε σημαντικές οικονομικές επιπτώσεις σε παγκόσμιο, ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) της ΕΕ σημείωσε το 2020 πτώση ύψους 4,4%, ενώ το ΑΕΠ της χώρας μειώθηκε κατά 9,8%. Μεταξύ των ελληνικών περιφερειών, τα Ιόνια Νησιά, το Νότιο Αιγαίο και η Δυτική Μακεδονία ήταν οι περιφερειακές οικονομίες που «χτυπήθηκαν» περισσότερο από τη νέα κρίση. Αντίθετα, σημαντικά μικρότερη μείωση σημειώθηκε στην περίπτωση της Στερεάς Ελλάδας, της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, καθώς και της Θεσσαλίας (Eurostat, 2022α).

Η οικονομική επίδραση της πανδημίας φαίνεται ότι ήταν υψηλής έντασης, αλλά με σημαντικά σύντομο χρονικό διάστημα επαναφοράς ("v-shaped crisis"). Πιο συγκεκριμένα, το ΑΕΠ σε ευρωπαϊκό επίπεδο σημείωσε κατά το 2021 αύξηση ύψους 5,4%, παραμένοντας ωστόσο κάτω από τα επίπεδα του 2019. Το ίδιο συνέβη και σε σχέση με το ΑΕΠ της Ελλάδας, το οποίο το 2021 σημείωσε αύξηση κατά 8,4% (ΕΛΣΤΑΤ, 2022α). Το 2022, σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, το ευρωπαϊκό κι ελληνικό ΑΕΠ παρέμεινε σε αυξητικούς ρυθμούς.

Το πλήθος των επιχειρήσεων σε αναστολή λειτουργίας τον Μάρτιο 2020 ανήλθε σε 223.371 επιχειρήσεις, που αντιστοιχεί στο 15,7% του συνόλου των επιχειρήσεων της χώρας (ΕΛΣΤΑΤ, 2022β). Για τις επιχειρήσεις που τέθηκαν σε αναστολή λειτουργίας κατά τον Μάρτιο 2020, ο κύκλος εργασιών το έτος 2021 ανήλθε σε 27,124 δις ευρώ, σημειώνοντας αύξηση κατά 33,6% σε σχέση με το έτος 2020, που είχε καταγραφεί σε 20,296 δις ευρώ (ΕΛΣΤΑΤ, 2022β).

Αντίστοιχα, ο κύκλος εργασιών το πρώτο τρίμηνο 2022 ανήλθε σε 5,305 δις ευρώ, σημειώνοντας αύξηση κατά 83,2% σε σχέση με το πρώτο τρίμηνο 2021, που είχε ανέλθει σε 2,895 δις ευρώ (ΕΛΣΤΑΤ, 2022β). Η περιφέρεια με το μεγαλύτερο ποσοστό επιχειρήσεων σε αναστολή λειτουργίας το 2020 ήταν το Νότιο Αιγαίο (34,4%), ενώ η περιφέρεια με το αντίστοιχο μικρότερο ποσοστό ήταν η Πελοπόννησος (10,7%). Από τις επιχειρήσεις που προχώρησαν σε αναστολή λειτουργίας τους, ελάχιστες ήταν αυτές σε περιφερειακό επίπεδο που μπορούσαν να πραγματοποιήσουν ηλεκτρονικές συναλλαγές. Στις περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας και Ηπείρου, μόλις το 0,8% των επιχειρήσεων εμπίπτει στην κατηγορία αυτή, ξεπερνώντας μόνο τη Δυτική Μακεδονία (0,7%). Τα μεγαλύτερα ποσοστά ψηφιακής ετοιμότητας εν μέσω πανδημίας κατέγραψαν οι επιχειρήσεις της περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (2,4%), της περιφέρειας Κρήτης (2,2%), καθώς και της περιφέρειας Αττικής (2%) (ΕΛΣΤΑΤ, 2022β).

Τα μέτρα περιορισμού διάδοσης της πανδημίας οδήγησαν στην υιοθέτηση οριζόντιων μέτρων, τα οποία επηρέασαν την απασχόληση. Πιο συγκεκριμένα, στις επιχειρήσεις που τέθηκαν σε αναστολή λειτουργίας κατά τον Μάρτιο και Νοέμβριο 2020 εργάζονταν περισσότεροι από 1 εκατομμύριο απασχολούμενοι, ήτοι το 25,4% των απασχολούμενων της χώρας (ΕΛΣΤΑΤ, 2022β). Η Περιφέρεια με το μεγαλύτερο ποσοστό απασχολούμενων ατόμων σε επιχειρήσεις σε αναστολή λειτουργίας ήταν το Νότιο Αιγαίο (56,7%), ενώ η περιφέρεια με το αντίστοιχο μικρότερο ποσοστό ήταν η Περιφέρεια Αττικής (20,7%) (ΕΛΣΤΑΤ, 2022β). Αναλύοντας τη «γεωγραφία» των απασχολούμενων σε αναστολή, η πλειονότητα εργαζόταν σε πολύ μικρές επιχειρήσεις με κάτω από 10 απασχολούμενους, ενώ περισσότεροι από 300 χιλιάδες εργαζόταν σε επιχειρήσεις με 10-49 απασχολούμενους (ΕΛΣΤΑΤ, 2022β).

Δράσεις στήριξης της οικονομίας, επιχειρηματικότητας και απασχόλησης

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τα κράτη - μέλη της έλαβαν μέτρα για να περιορίσουν κατά το δυνατόν τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 στην οικονομία. Τα συγκεκριμένα μέτρα που έλαβε η ΕΕ για την υποστήριξη της οικονομικής ανάπτυξης είναι (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2022):

- Το σχέδιο ανάκαμψης για την Ευρώπη «Next Generation EU»,
- Το μέσο προσωρινής στήριξης των εργαζομένων «SURE»,
- Τροποποιήσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ για την αντιμετώπιση επειγόντων ζητημάτων,
- Ανακατανομή των κονδυλίων της ΕΕ για να βοηθηθούν τα κράτη μέλη που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη,
- Στοχευμένη στήριξη των τομέων που πλήττονται περισσότερο.

Η ΕΕ επέτρεψε μέγιστη ευελιξία στην εφαρμογή των ενωσιακών κανόνων σχετικά με τις δημοσιονομικές πολιτικές. Για την προστασία της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας θεσπίστηκαν προσωρινοί κανόνες για τις Κρατικές Ενισχύσεις, οι οποίοι επιτρέπουν στα κράτη μέλη να στηρίζουν οικονομικά τις επιχειρήσεις και τους πολίτες που δυσκολεύονται να ανταπεξέλθουν στις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας. Σύμφωνα με στοιχεία του Οκτωβρίου 2020, η συνολική εθνική δημοσιονομική στήριξη ανήλθε στο 4% του ΑΕΠ, ενώ συνεχίστηκε και το 2021 (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2022).

Σε εθνικό επίπεδο, η Κυβέρνηση προχώρησε στη έγκριση και υλοποίηση ενός ευρέος φάσματος δράσεων για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης, αξιοποιώντας πόρους του ΕΣΠΑ 2014-2020. Σε σύνολο 45 δράσεων που διερευνήθηκαν στο πλαίσιο της παρούσας μελέτης¹, εγκρίθηκαν και εντάχθηκαν **1.102.118 αιτήματα**. Η συνολική τελική Δημόσια Δαπάνη των προσκλήσεων των δράσεων (υπολογίζεται με βάση το ποσό που αναφέρεται στην τελευταία τροποποίηση κάθε πρόσκλησης υποβολής προτάσεων) υπό μελέτη ξεπέρασε τα **8,028 δις ευρώ**, αυξημένη κατά 25,8% σε σχέση με την αρχική Δημόσια Δαπάνη των προσκλήσεων (υπολογίζεται με βάση το ποσό που αναφέρεται στην πρώτη έκδοση κάθε πρόσκλησης υποβολής προτάσεων), το οποίο ανέρχονταν σε 6,380 δις ευρώ. Το ύψος των ενταγμένων έργων ανέρχεται σε **6,821 δις ευρώ**, ήτοι στο 85,0% της τελικής Δημόσιας Δαπάνης (ίδια επεξεργασία, με στοιχεία από: ΕΣΠΑ, 2022 · ΥΠΑΝΕΠ, 2022 · ΕΥΚΕ, 2022 · ΕΥΣΕ, 2022 · ΟΠΣ, 2022 · ΠΣΚΕ, 2022 · ΕΑΤ, 2022 · ΓΓΕΤ, 2022 ΑΑΔΕ, 2022 · ΕΥΔ, 2022).

Το μέσο ποσοστό δημόσιας δαπάνης της πρόσκλησης σε σχέση με τον προϋπολογισμό του Επιχειρησιακού Προγράμματος που εντάσσεται η Δράση ανέρχεται στο **7,6%**. Πιο απλά, διατέθηκε για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας κατά μέσο όρο το 7,6% του προϋπολογισμού των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων που εντάσσονται οι υπό μελέτη δράσεις (ίδια επεξεργασία, με στοιχεία από: ΕΣΠΑ, 2022 · ΥΠΑΝΕΠ, 2022 · ΕΥΚΕ, 2022 · ΕΥΣΕ, 2022 · ΟΠΣ, 2022 · ΠΣΚΕ, 2022 · ΕΑΤ, 2022 · ΓΓΕΤ, 2022 ΑΑΔΕ, 2022 · ΕΥΔ, 2022).

Οι εντάξεις σε 33 από τις 45 δράσεις αντιπροσωπεύουν άνω του 80% των διαθέσιμων πόρων για τη δράση, όπως σημειώνεται και στον πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας 13). Το ποσοστό αυτό για 26 από αυτές τις δράσεις ξεπέρασε το 90%, με 16 από αυτές να ξεπερνούν το 100%. Η δέσμευση πόρων ήταν χαμηλή σε 6 μόλις δράσεις, όπου ωστόσο το ποσοστό ένταξης ανά δράση ήταν ιδιαίτερα υψηλό. Συνεπώς, η χαμηλή δέσμευση πόρων οφείλεται πιθανά στο μειωμένο ενδιαφέρον από πλευράς των επιχειρήσεων, οι οποίες μπορεί να επέλεξαν να υποβάλουν αίτημα χρηματοδότησης σε κάποια άλλη δράση (ίδια επεξεργασία, με στοιχεία από: ΕΣΠΑ, 2022 · ΥΠΑΝΕΠ, 2022 · ΕΥΚΕ, 2022 · ΕΥΣΕ, 2022 · ΟΠΣ, 2022 · ΠΣΚΕ, 2022 · ΕΑΤ, 2022 · ΓΓΕΤ, 2022 ΑΑΔΕ, 2022 · ΕΥΔ, 2022).

Οι ακόλουθες Δράσεις εμφανίζουν **ποσοστό ένταξης** άνω του 80%:

- Προσωρινή παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων ως συνέπεια της επιδημικής έκρηξης της Covid -19 (2^η Πρόσκληση),
- Παροχή ρευστότητας σε Επιχειρήσεις στη Δυτική Ελλάδα που επλήγησαν από την πανδημία,
- Προσωρινή παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων ως συνέπεια της επιδημικής έκρηξης της Covid -19,
- e-λιανικό - Επιχορήγηση υφιστάμενων ΜμΕ επιχειρήσεων του κλάδου του λιανεμπορίου για την ανάπτυξη, αναβάθμιση και διαχείριση ηλεκτρονικού καταστήματος,

¹ Για τους σκοπούς της παρούσας μελέτης επιλέγεται η συμπερίληψη μόνο των δράσεων για τις οποίες έχει εκπνεύσει η περίοδος υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης από τους δικαιούχους. Ο περιορισμός αυτός είναι αναγκαίος, προκειμένου η πρωτογενής έρευνα που έλαβε χώρα στο πλαίσιο της Σύμβασης να μπορεί να προσεγγίσει με αυξημένη ακρίβεια την επίδραση των δράσεων (με βάση την απόκριση των ωφελούμενων των δράσεων αυτών) και συνεπώς να οδηγήσει σε ασφαλή συμπεράσματα

- Μέτρα στήριξης της κοινωνίας λόγω της αναστολής λειτουργίας επιχειρήσεων για τη μείωση του κινδύνου διασποράς του Covid-19,
- Επιχορήγηση αυτοαπασχολούμενων δικηγόρων,
- Επιδότηση τόκων υφιστάμενων δανείων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων πληττόμενων από τα μέτρα για την αντιμετώπιση της πανδημίας Covid-19,
- Στήριξη Νεοφυών Επιχειρήσεων Εθνικού Μητρώου "Elevate Greece" για την αντιμετώπιση της πανδημίας Covid-19,
- Στήριξη Ρευστότητας σε Πολύ Μικρές και Μικρές Επιχειρήσεις που επλήγησαν από την πανδημία Covid19 στην Δυτική Μακεδονία,
- Ενίσχυση επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID-19 στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη.

Οι δράσεις με **ποσοστό ένταξης** κάτω του 25% είναι οι ακόλουθες:

- Ενίσχυση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημία COVID-19 στην Αττική,
- Ενίσχυση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημία COVID-19 στην Κρήτη,
- Ενίσχυση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημία COVID-19 στην Πελοπόννησο,
- Ενίσχυση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημία COVID-19 στη Θεσσαλία - ΑΝΑΣΑ Ι,
- Ενίσχυση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημία COVID-19 στην Δυτική Ελλάδα.

Σημειώνεται ωστόσο πως, για τις παραπάνω δράσεις με χαμηλό ποσοστό ένταξης, η δέσμευση πόρων κυμάνθηκε γύρω από το 100%. Συνεπώς το χαμηλό ποσοστό ένταξης οφείλεται στο πολύ αυξημένο ενδιαφέρον (άρα και μεγάλο αριθμό υποβολών αιτημάτων χρηματοδότησης) των επιχειρήσεων για τις εν λόγω δράσεις που οδήγησε στην εξάντληση του προϋπολογισμού.

Οι 5 δράσεις με το μεγαλύτερο **πλήθος εντάξεων** είναι οι ακόλουθες:

- Μέτρα στήριξης της κοινωνίας λόγω της αναστολής λειτουργίας επιχειρήσεων για τη μείωση του κινδύνου διασποράς του COVID19,
- Ενίσχυση με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID19 - 5ος Κύκλος,
- Ενίσχυση με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID19 - Β Κύκλος,
- Ενίσχυση με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID19 - Α Κύκλος,
- Επιδότηση τόκων υφιστάμενων δανείων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων πληττόμενων από τα μέτρα για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19.

Στο πλαίσιο των παραπάνω δράσεων ήταν διαθέσιμα στους δικαιούχους περισσότερα από 2.88 δις ευρώ, ήτοι το 35,9% της συνολικής Δημόσιας Δαπάνης των προσκλήσεων των δράσεων. Επιπλέον, το ύψος των ενταγμένων έργων στο πλαίσιο των παραπάνω δράσεων ξεπέρασε τα 2,37 δις ευρώ, ήτοι το 34,8% του συνολικού ποσού όλων των ενταγμένων έργων όλων των δράσεων που μελετώνται στο πλαίσιο του παρόντος.

Αντίστοιχα, οι 5 δράσεις με το μικρότερο **πλήθος εντάξεων** είναι οι ακόλουθες:

- Δάνεια κεφαλαίου κίνησης COVID-19 των επιχειρήσεων του κατασκευαστικού και μελετητικού κλάδου,
- Υποστήριξη των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο χώρο του πολιτισμού εντός των ορίων περιοχής παρέμβασης της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης του Δήμου Αθηναίων,
- Μέτρα για τη δημόσια υγεία ως συνέπεια της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 - 1η Πρόσκληση,
- Ταμείο Υποδομών - Χρηματοδοτικό εργαλείο για δημόσιους φορείς και ιδιώτες (ΤΑΜΥΠΟΔ),
- Μέτρα για τη δημόσια υγεία ως συνέπεια της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 - 2η Πρόσκληση.

Στο πλαίσιο των παραπάνω δράσεων ήταν διαθέσιμα στους δικαιούχους 144,6 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι το 1,8% της συνολικής Δημόσιας Δαπάνης των προσκλήσεων των δράσεων. Το ύψος των ενταγμένων έργων στο πλαίσιο των παραπάνω δράσεων ανήλθε σε 40 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι το 0,6% του συνολικού ποσού όλων των ενταγμένων έργων όλων των δράσεων που μελετώνται στο πλαίσιο του παρόντος. Επιπλέον, το ποσοστό ένταξης των εν λόγω δράσεων ανήλθε στην περίπτωση της δράσης «Μέτρα για τη δημόσια υγεία ως συνέπεια της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 - 1η Πρόσκληση» το 76,5% (ίδια επεξεργασία, με στοιχεία από: ΕΣΠΑ, 2022 · ΥΠΑΝΕΠ, 2022 · ΕΥΚΕ, 2022 · ΕΥΣΕ, 2022 · ΟΠΣ, 2022 · ΠΣΚΕ, 2022 · ΕΑΤ, 2022 · ΓΓΕΤ, 2022 ΑΑΔΕ, 2022 · ΕΥΔ, 2022).

Οι δράσεις στήριξης της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης που διερευνήθηκαν στο πλαίσιο της παρούσας μελέτης δίνονται στο Παράρτημα Α του παρόντος.

Τα εγκριθέντα αιτήματα ανά περιφέρεια (έδρα επιχείρησης που αιτήθηκε) διαμορφώνονται όπως παρουσιάζονται στον πίνακα 2. Η περιφέρεια Αττικής συγκεντρώνει το 31% των εγκρίσεων, ακολουθεί η περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας με 15,3% των εγκρίσεων και μετά ακολουθούν δύο νησιωτικές περιφέρειες η Κρήτης (7,3%) και η Νοτίου Αιγαίου (6,7%) και μετά η περιφέρειες Θεσσαλίας (6,4%) και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης με 6,3%).

Πίνακας 2. Κατανομή εγκρίσεων ανά Περιφέρεια

	Πλήθος εγκρίσεων	%
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	68.988	6,3
ΑΤΤΙΚΗΣ	342.123	31,0
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	26.122	2,4
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	61.038	5,5
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	26.102	2,4
ΗΠΕΙΡΟΥ	35.918	3,3

	Πλήθος εγκρίσεων	%
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	70.251	6,4
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	46.349	4,2
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	168.601	15,3
ΚΡΗΤΗΣ	80.263	7,3
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	74.055	6,7
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	56.200	5,1
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	46.086	4,2

Οι εξεταζόμενες δράσεις εντάχθηκαν σε τρεις βασικές ομάδες. Η πρώτη ομάδα, η οποία είναι και η πολυπληθέστερη περιλαμβάνει τους κύκλους του προγράμματος της επιστρεπτέας προκαταβολής, η δεύτερη ομάδα περιλαμβάνει τα προγράμματα που χρηματοδοτήθηκαν από τα ΠΕΠ και η τρίτη ομάδα περιλαμβάνει 2 υποομάδες (τις δράσεις της ΕΑΤ και όλες τις υπόλοιπες δράσεις). Η ομαδοποίηση αυτή πραγματοποιείται προκειμένου να συνδεθούν τα δεδομένα των εγκρίσεων με την αποτίμηση που προκύπτει από τα στοιχεία της έρευνας.

Εξετάζοντας την κατανομή των εγκρίσεων κάθε ομάδας δράσεων προκύπτει ότι:

- Στην 1^η ομάδα της Επιστρεπτέας προκαταβολής αντιστοιχούν το 34,3% των εγκρίσεων αλλά το 25,1% της συνολικής δημόσιας δαπάνης, στην 2^η ομάδα των δράσεων ΠΕΠ αντιστοιχεί το 6,4% των εγκρίσεων αλλά το 14,2% της συνολικής δημόσιας δαπάνης, στις δράσεις ΕΑΤ αντιστοιχεί το 3,7% των εγκρίσεων αλλά το 39,9% της δημόσιας δαπάνης (εάν και τα ποσά δεν είναι ευθέως συγκρίσιμα καθώς αποτελούν δάνεια) ενώ στις λοιπές δράσεις αντιστοιχεί το 55,7% των εγκρίσεων και το 20,8% της δημόσιας δαπάνης.
- Επιστρεπτέα προκαταβολή: Οι νησιωτικές περιφέρειες (Ιόνια νησιά, Ν.Αιγαίο, Κρήτη) αλλά και η Αττική καταγράφουν περισσότερες εγκρίσεις στις δράσεις της Επιστρεπτέας προκαταβολής (Σύγκριση με το συνολικό ποσοστό των εγκρίσεων της δράσης 34,3%).
- Δράσεις ΠΕΠ: Η περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό εγκρίσεων 34,6% στις δράσεις ΠΕΠ ενώ ακολουθούν η Δυτ.Μακεδονία (11,8%), η Ήπειρος (11,5%), η Θεσσαλία (11,3%) και η Δυτική Ελλάδα (10,2%).
- Λοιπές δράσεις: Οι περιφέρειες Β.Αιγαίου (59,2%), Στερεάς Ελλάδας (59,3%), Κεντρικής Μακεδονίας (58,3% και Πελοποννήσου (58%) συγκεντρώνουν μεγαλύτερο ποσοστό εγκρίσεων στις λοιπές δράσεις συγκριτικά με το συνολικό ποσοστό των εγκρίσεων που για τις λοιπές δράσεις είναι 55,2%.

Πίνακας 3.Κατανομή εγκρίσεων ανά Περιφέρεια και ομάδα δράσεων

	% Κατανομή εγκρίσεων			
	1 ^η ομάδα Επιστρεπτέα προκαταβολή	2 ^η ομάδα ΠΕΠ	3 ^η ομάδα Λοιπές	
			ΕΑΤ ²	ΛΟΙΠΕΣ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	22,7	34,6	2,8	39,9

² ΕΑΤ: Αφορά τις δράσεις της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας (Ταμείο Εγγυοδοσίας Επιχειρήσεων COVID-19 και τους 3 κύκλους, Δάνεια κεφαλαίου κίνησης COVID-19 των επιχειρήσεων του κατασκευαστικού και μελετητικού κλάδου, Ταμείο Επιχειρηματικότητας II (ΤΕΠΙΧ II) και Κεφάλαιο κίνησης με διετή επιδότηση επιτοκίου λόγω πανδημίας COVID-19 από το ΤΕΠΙΧ II.

	% Κατανομή εγκρίσεων			
	1η ομάδα Επιστρεπτέα προκαταβολή	2η ομάδα ΠΕΠ	3η ομάδα Λοιπές	
			ΕΑΤ ²	ΛΟΙΠΕΣ
ΑΤΤΙΚΗΣ	36,4	2,9	3,7	56,9
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	30,7	7,6	2,4	59,2
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	32,9	10,2	3,8	53,0
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	32,9	11,8	3,3	52,0
ΗΠΕΙΡΟΥ	31,1	11,5	3,6	53,7
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	31,3	11,3	4,1	53,3
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	38,2	5,2	2,8	53,8
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	34,0	4,0	3,7	58,3
ΚΡΗΤΗΣ	36,6	3,1	4,4	55,8
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	37,3	5,4	3,4	53,9
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	34,7	3,1	4,2	58,0
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	34,7	2,3	3,7	59,3
Συνολική κατανομή εγκρίσεων ανά ομάδα δράσεων	34,3	6,9	3,7	55,2
% δαπανών	25,1	14,2	39,9	20,8

Τα εγκριθέντα αιτήματα ανά κλάδο (κύριο μονοψήφιο ΚΑΔ) διαμορφώνονται όπως παρουσιάζονται στον πίνακα 4. Οι κλάδοι που παρουσιάζουν το μεγαλύτερο ποσοστό εγκρίσεων είναι Ζ: ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΙΚΛΕΤΩΝ (29,5%) και Θ: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ (22,3%) κλάδοι οι οποίοι επηρεάστηκαν περισσότερο από τους περιορισμούς που τέθηκαν κατά την περίοδο του covid. Ακολουθούν, με μικρότερα ποσοστά οι κλάδοι Η: ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ (8,5%), Γ:ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ (7,3%), ΙΓ: ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (7%) και ΣΤ: ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ (6,4%).

Πίνακας 4.Κατανομή εγκρίσεων ανά κλάδο δραστηριότητας (1-ψήφιο ΚΑΔ)

	Πλήθος εγκρίσεων	%
Α:ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	16.848	1,59
Β: ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	515	0,05
Γ:ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	77.628	7,31
Δ: ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	1.419	0,13
Ε: ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	1.672	0,16
Ζ: ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΙΚΛΕΤΩΝ	312.838	29,46
Η: ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	90.138	8,49
Θ: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	237.201	22,34
Ι: ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	18.097	1,70
ΙΑ: ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	17.087	1,61

	Πλήθος εγκρίσεων	%
ΙΒ: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	8.704	0,82
ΙΓ: ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	74.535	7,02
ΙΔ: ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	32.884	3,10
ΙΕ: ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ · ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	195	0,02
ΙΖ: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	13.777	1,30
ΙΗ: ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	25.620	2,41
ΙΘ: ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	48.494	4,57
ΙΣΤ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	16.205	1,53
ΚΒ: ΕΛΛΕΙΨΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	159	0,01
ΣΤ: ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	67.855	6,39

Εξετάζοντας την κατανομή των εγκρίσεων κάθε κλάδου ανά περιφέρεια προκύπτει ότι:

- Περισσότερες εγκρίσεις στον κλάδο Α:ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ καταγράφονται σε επιχειρήσεις του Βορείου Αιγαίου και της Στερεάς Ελλάδας
- Περισσότερες εγκρίσεις στον κλάδο Γ:ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ καταγράφονται σε επιχειρήσεις της Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας.
- Περισσότερες εγκρίσεις στον κλάδο Η: ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ καταγράφονται σε επιχειρήσεις της Δυτικής Ελλάδας και της Αττικής
- Περισσότερες εγκρίσεις στον κλάδο Θ:ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ καταγράφονται στις νησιωτικές περιφέρειες (Β.Αιγαίο, Ιόνια, Κρήτη και Ν.Αιγαίο).
- Περισσότερες εγκρίσεις στον κλάδο ΙΓ: ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ καταγράφονται στις περιφέρειες Αν.Μακεδονίας και Θράκης και Αττικής.

Πίνακας 5.Κατανομή εγκρίσεων ανά Περιφέρεια και δραστηριότητας (1-ψήφιο ΚΑΔ)

	A	B	Γ	Δ	Ε	Ζ	Η	Θ	Ι	ΙΑ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	1,5	0,1	7,9	0,1	0,3	30,3	7,3	21,7	1,0	1,2
ΑΤΤΙΚΗΣ	0,5	0,0	7,4	0,1	0,1	30,4	10,3	12,2	3,2	2,6
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	7,3	0,0	6,1	0,0	0,1	24,7	5,7	32,1	0,9	1,0
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1,7	0,0	7,4	0,2	0,2	31,7	10,3	20,6	1,3	1,3
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,7	0,2	11,0	0,2	0,1	30,5	9,1	21,4	0,9	0,9
ΗΠΕΙΡΟΥ	1,6	0,1	6,9	0,2	0,2	24,5	9,4	28,7	1,2	1,1
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1,4	0,1	7,9	0,2	0,2	30,1	7,9	25,2	1,0	1,2
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	2,0	0,0	4,4	0,1	0,2	20,2	6,1	44,9	0,6	0,6
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1,7	0,0	8,7	0,2	0,2	33,6	7,6	20,0	1,5	1,4
ΚΡΗΤΗΣ	1,2	0,0	6,6	0,2	0,1	28,0	6,4	30,2	1,1	1,1
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	2,8	0,0	3,6	0,1	0,1	24,5	5,7	40,3	0,5	0,5
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	2,5	0,1	7,9	0,2	0,2	28,3	8,5	26,3	0,9	1,4
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	4,1	0,1	7,9	0,2	0,2	29,1	9,2	24,8	0,8	1,3
Συνολική κατανομή εγκρίσεων ανά κλάδο	1,6	0,0	7,3	0,1	0,2	29,5	8,5	22,3	1,7	1,6

	ΙΒ	ΙΓ	ΙΔ	ΙΕ	ΙΖ	ΙΗ	ΙΘ	ΙΣΤ	ΚΒ	ΣΤ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	0,5	9,1	1,7	0,0	3,1	1,5	4,5	1,8	0,0	6,2
ΑΤΤΙΚΗΣ	1,4	9,5	3,8	0,0	1,6	3,5	5,6	1,9	0,0	5,8
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,3	4,3	3,4	0,0	0,8	1,5	3,2	1,1	0,0	7,5
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,4	6,2	2,3	0,0	1,1	2,2	4,7	1,8	0,0	6,7
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,3	7,1	1,3	0,0	1,3	1,7	4,4	1,2	0,0	7,7
ΗΠΕΙΡΟΥ	0,4	6,7	2,0	0,0	1,4	2,3	4,0	1,6	0,0	7,9
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	0,5	6,6	2,2	0,0	1,2	1,9	4,5	1,6	0,0	6,5
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	0,5	3,1	5,4	0,0	0,6	1,5	2,7	0,9	0,0	6,3
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,9	7,2	2,4	0,0	1,2	2,1	4,8	1,3	0,0	5,1
ΚΡΗΤΗΣ	0,6	5,0	3,9	0,0	0,8	1,9	4,0	1,4	0,0	7,5
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,7	2,9	5,2	0,0	0,5	2,1	2,7	0,8	0,0	6,9
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	0,5	4,8	1,9	0,0	0,7	2,0	4,3	1,4	0,0	8,1
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	0,3	5,0	1,4	0,0	0,8	1,8	3,9	1,4	0,0	7,7
Συνολική κατανομή εγκρίσεων ανά κλάδο	0,8	7,0	3,1	0,0	1,3	2,4	4,6	1,5	0,0	6,4

Εστιάζοντας στις **δράσεις με γεωγραφική διάσταση** (εκείνες στο πλαίσιο Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, καθώς και οι δράσεις «Ενίσχυση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημία COVID-19 στον Δήμο Πειραιά» και «Υποστήριξη των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο χώρο του πολιτισμού εντός των ορίων περιοχής παρέμβασης της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης του Δήμου Αθηναίων»), παρατηρείται αφενός πως χαρακτηρίζονται από χαμηλό ποσοστό ένταξης, αφετέρου η δέσμευση πόρων για τις εν λόγω δράσεις κυμάνθηκε γύρω από το 100%. Υπήρξε συνεπώς πολύ αυξημένο ενδιαφέρον εκ μέρους των δικαιούχων για συμμετοχή στις δράσεις αυτές. Οι δράσεις που απευθύνθηκαν στις επιχειρήσεις του Δήμου Πειραιά και της περιοχής παρέμβασης της Στρατηγικής ΟΧΕ Δήμου Αθηναίων είχαν μικρό αριθμό εντάξεων και μικρό προϋπολογισμό, αλλά απευθύνθηκαν στο σύνολο των επιχειρήσεων στις δύο αυτές περιοχές. Στις παραπάνω δράσεις αντιστοιχεί το 12% της δημόσιας δαπάνης των προσκλήσεων των δράσεων (964,3 εκ. ευρώ) και το 14,4% του συνολικού ποσού όλων των ενταγμένων έργων όλων των δράσεων που μελετώνται στο πλαίσιο του παρόντος (979,1 εκ. ευρώ).

Ιδιαίτερης σημασίας ήταν η συνεισφορά της δράσης «Στήριξη Νεοφυών Επιχειρήσεων Εθνικού Μητρώου «Elevate Greece» για την αντιμετώπιση της πανδημίας Covid-19 (Α και Β Κύκλος)», στο πλαίσιο της οποίας στηρίχθηκαν περισσότερες από 700 **νεοφυείς επιχειρήσεις** με περισσότερα από 34 εκατομμύρια ευρώ (ύψος ενταγμένων έργων). Αντίστοιχα, σχεδόν 11 χιλιάδες επιχειρήσεις μπόρεσαν να **αποκτήσουν ή να αναβαθμίσουν τη διαδικτυακή τους παρουσία** μέσα από τη δράση «e-λιανικό - Επιχορήγηση υφιστάμενων ΜμΕ επιχειρήσεων του κλάδου του λιανεμπορίου για την ανάπτυξη, αναβάθμιση και διαχείριση ηλεκτρονικού καταστήματος (Α και Β κύκλος), αποκτώντας έτσι μια δίοδο πώλησης των προϊόντων και υπηρεσιών τους, όταν τα μέτρα περιορισμού της εξάπλωσης της πανδημίας δεν επέτρεπαν τη διενέργεια αγορών με φυσική παρουσία. Το ύψος των ενταγμένων έργων στους δύο κύκλους της πρόσκλησης ξεπέρασε τα 50 εκ. ευρώ.

Σημαντική ήταν η στήριξη που δόθηκε στον τομέα της **Αλιείας**, η οποία ξεπέρασε τα 62 εκ. ευρώ, με βάση τα ενταγμένα έργα των δράσεων «Μέτρα για τη δημόσια υγεία ως συνέπεια της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 (1^η και 2^η Πρόσκληση)» και «Προσωρινή παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων ως συνέπεια της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 (1^η και 2^η Πρόσκληση)». Στις δράσεις αυτές εντάχθηκαν 6,9 χιλιάδες ωφελούμενοι.

Εστιάζοντας στη δράση «Μέτρα στήριξης της κοινωνίας λόγω της αναστολής λειτουργίας επιχειρήσεων για τη μείωση του κινδύνου διασποράς του COVID19», οι ωφελούμενοι ανήλθαν σε 495.544, στους οποίους διατέθηκαν 420 εκ. ευρώ, ήτοι το 6,2% του συνολικού ποσού όλων των ενταγμένων έργων όλων των δράσεων που μελετώνται στο πλαίσιο του παρόντος. Η δράση είχε ιδιαίτερα θετικό κοινωνικό αντίκτυπο, καθώς αφορούσε στην **παροχή αποζημίωσης**, ως αντιστάθμισμα για την απώλεια εισοδήματος τη χρονική περίοδο από 17-03-2020 έως 30-04-2020, σε κλάδους που είτε τέθηκαν σε υποχρεωτική αναστολή δραστηριότητας είτε επλήγησαν ως συνέπεια του περιορισμού της οικονομικής δραστηριότητας (ίδια επεξεργασία, με στοιχεία από: ΕΣΠΑ, 2022 · ΥΠΑΝΕΠ, 2022 · ΕΥΚΕ, 2022 · ΕΥΣΕ, 2022 · ΟΠΣ, 2022 · ΠΣΚΕ, 2022 · ΕΑΤ, 2022 · ΓΓΕΤ, 2022 ΑΑΔΕ, 2022 · ΕΥΔ, 2022).

3 Μεθοδολογία μελέτης

Κεντρική επιδίωξη της μελέτης είναι η αποτίμηση του ρόλου μιας σειράς κυβερνητικών δράσεων που έλαβαν χώρα στην διάρκεια της πανδημίας. Οι δράσεις αυτές είχαν την μορφή παροχής οικονομικών και άλλων ενισχύσεων (άμεσων επιχορηγήσεων, αναβολής της καταβολής φόρων και/ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, επιδοτήσεων μισθού εργαζομένων, εγγυήσεων δανείων, επιδότηση επιτοκίων κ.ά.) και το ζητούμενο είναι αν και πώς συνέβαλαν:

- Στη διατήρηση των θέσεων εργασίας και, πιθανώς, στην δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.
- Στην προσαρμογή των επιχειρήσεων στις νέες συνθήκες (δηλαδή τις νέες πανδημικές συνθήκες που έφεραν περιορισμούς ή/ και νέες συνήθειες πελατών ή/ και προμηθευτών).
- Στη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων (δηλαδή τη μεσο-βραχυχρόνια βιωσιμότητα των επιχειρήσεων στη διάρκεια της πανδημίας).
- Στη δημιουργία βάσεων για την ομαλή μετάβαση των επιχειρήσεων στην επόμενη ημέρα (δηλαδή στη δημιουργία ενός νέου, αναπτυξιακού τρόπου λειτουργίας των επιχειρήσεων με αυξημένη ανθεκτικότητα απέναντι σε προκλήσεις όπως η πανδημία κορωνοϊού).

Προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες της μελέτης, κρίθηκε σκόπιμο να διενεργηθεί έρευνα πεδίου σε επιχειρήσεις όλης της χώρας, οι οποίες επλήγησαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας λόγω των περιοριστικών μέτρων που επιβλήθηκαν και οι οποίες είτε ωφελήθηκαν από κάποια δράση είτε δεν ωφελήθηκαν γιατί είτε απορρίφθηκε η αίτησή τους λόγω βαθμολογίας είτε γιατί δεν έλαβαν ενίσχυση λόγω κάλυψης του προϋπολογισμού της δράσης είτε γιατί δεν αιτήθηκαν.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε δείγμα 3.526 επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε κάποια από τις 13 περιφέρειες της χώρας, σε 85 κλάδους δραστηριοποίησης (διψήφιο ΣΤΑΚΟΔ) μέσω στρωματοποιημένης τυχαίας δειγματοληψίας. Στην έρευνα απαντούσαν Ιδιοκτήτες/τριες ή οι Διευθύνοντες Σύμβουλοι, οι Οικονομικοί Διευθυντές, οι Υπεύθυνοι λογιστηρίου των Επιχειρήσεων μέσω συνδυασμού τηλεφωνικών συνεντεύξεων και αυτοσυμπληρούμενων ερωτηματολογίων.

Για την αποτίμηση του ρόλου των κυβερνητικών δράσεων στις 4 διαστάσεις χρησιμοποιήθηκαν:

- Πολυμεταβλητή ανάλυση μέσω της οποίας αναλύονται οικονομετρικά οι απόψεις/αποτιμήσεις των επιχειρηματιών για τις κυβερνητικές δράσεις στήριξης της επιχειρηματικότητας στις 4 διαστάσεις μέσω πενταβάθμιας κλίμακας Likert και πώς αυτές συνέβαλαν/θα συνέβαλαν στην επίτευξη αυτού του στόχου/αυτής της διάστασης.
- Προκειμένου να προσδιοριστεί ποια είναι η επίδραση των προγραμμάτων στήριξης της επιχειρηματικότητας σε βασικά οικονομικά μεγέθη των επιχειρήσεων (απασχόληση- πλήρης και μερική και κύκλος εργασιών) εφαρμόζεται η ευρέως χρησιμοποιούμενη σε θέματα εκτίμησης επιπτώσεων τεχνική της διαφοράς των διαφορών (Difference-in-Differences (DiD)). Η βασική ιδέα είναι να εξεταστεί πώς

διαφοροποιείται η εξέλιξη στο μέγεθος των εξεταζόμενων μεγεθών μεταξύ όσων συμμετείχαν στα προγράμματα ενίσχυσης και όσων δεν συμμετείχαν, πριν και μετά την εφαρμογή τους.

- Περιγραφική ανάλυση για την καταγραφή της αντίδρασης των επιχειρήσεων προκειμένου να ανταποκριθούν στις συνθήκες της πανδημίας, της ικανοποίησής τους από βασικές παραμέτρους των προγραμμάτων στήριξης αλλά και των προβλημάτων που αντιμετώπισαν κατά την λήψη της ενίσχυσης.

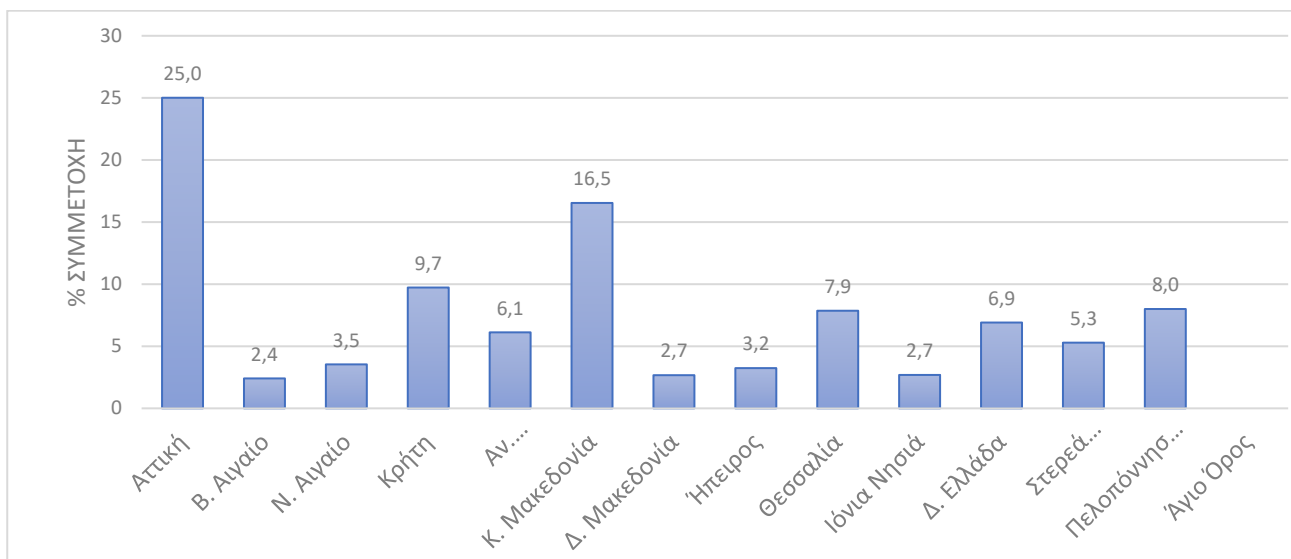
Αναλυτικά η μεθοδολογίες συλλογής και επεξεργασίας των δεδομένων παρατίθεται στα παραρτήματα της παρούσας έκθεσης.

4 Απόψεις επιχειρηματιών για τις δράσεις στήριξης

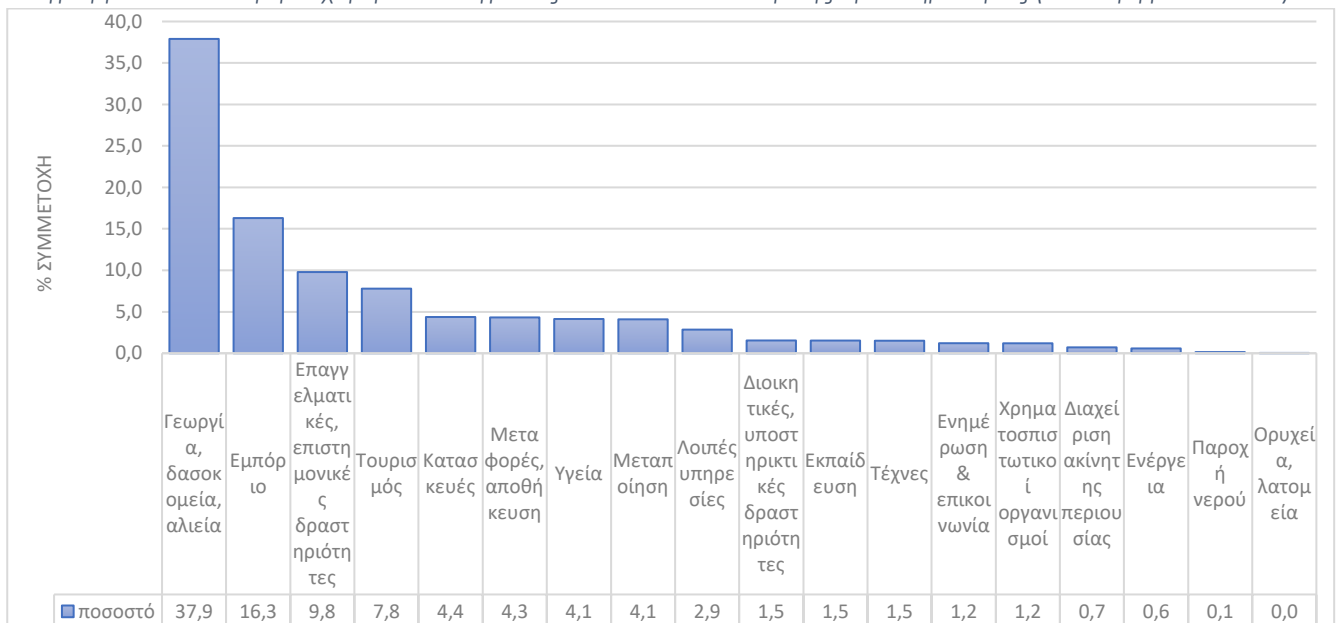
4.1 Χαρακτηριστικά επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην έρευνα

Σε αυτό το κεφάλαιο περιγράφονται η κατανομή των 3.526 επιχειρήσεων του δείγματος σε όρους μιας σειράς χαρακτηριστικών τα οποία θα αξιοποιηθούν στις αναλύσεις που ακολουθούν, η κατανομή των εγκρίσεων και απορρίψεων των αιτήσεων που οι εν λόγω επιχειρήσεις υπέβαλαν στις εξεταζόμενες δράσεις.

Διάγραμμα 1. Κατανομή επιχειρήσεων δείγματος ανά διοικητική Περιφέρεια (NUTS-2)

Διάγραμμα 2. Κατανομή επιχειρήσεων δείγματος ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (Μονοψήφιο ΣΤΑΚΟΔ)

4.1.1 Συμμετοχή επιχειρήσεων στις δράσεις υποστήριξης επιχειρηματικότητας

Πίνακας 6. Κατανομή επιχειρήσεων σε αιτηθέντες/ μη αιτηθέντες

	Αριθμός επιχειρήσεων	%
Αιτήθηκαν τουλάχιστον σε 1 δράση	1.876	53,2
Δεν αιτήθηκε κάποια δράση	1650	46,8
	3.526	100%

Πίνακας 7. Κατανομή επιχειρήσεων ανάλογα με το πλήθος των αιτήσεων

	Αριθμός επιχειρήσεων	%
Αιτήθηκαν σε 1 δράση	805	22,84
Αιτήθηκαν σε 2 δράσεις	457	12,96
Αιτήθηκαν σε 3 δράσεις	268	7,61
Αιτήθηκαν σε 4 και περισσότερες δράσεις	345	9,78
Δεν αιτήθηκε κάποια δράση	1.650	46,8
	3.526	100%

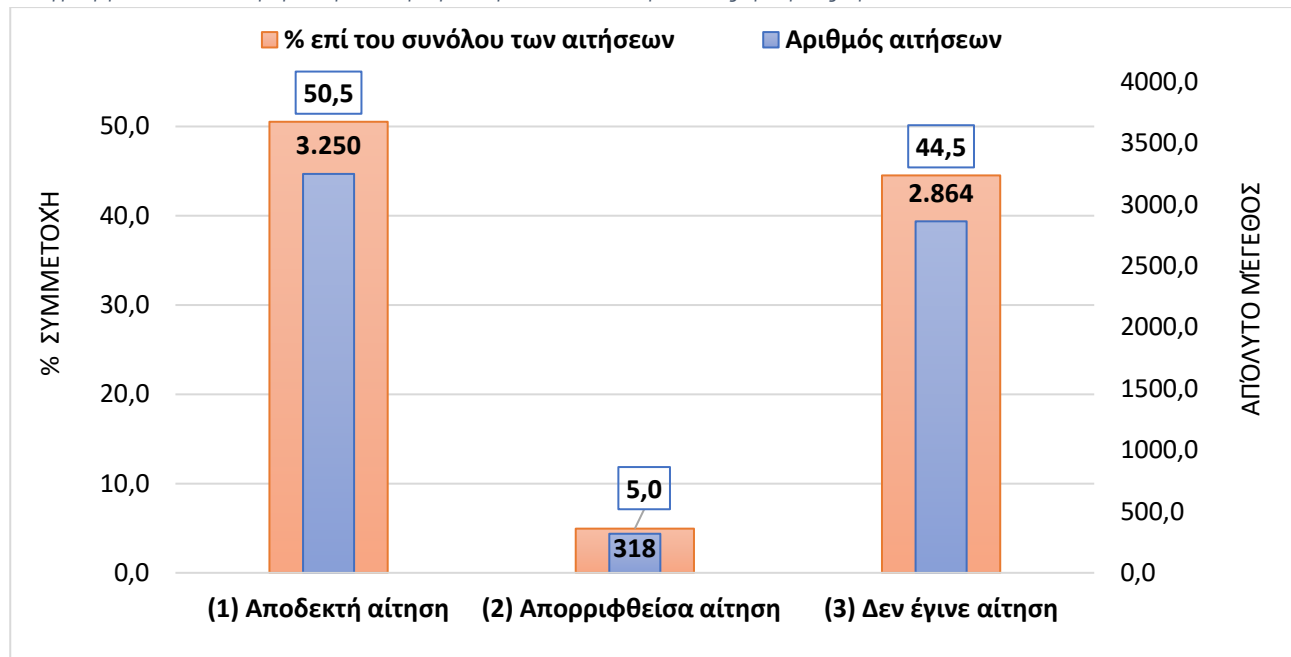
Πίνακας 8. Κατανομή επιχειρήσεων σε αιτηθέντες/ μη αιτηθέντες στις περιφέρειες

	Αιτήθηκαν τουλάχιστον σε 1 δράση %	Δεν αιτήθηκε κάποια δράση %
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	43,4	56,7
Αττικής	62,3	37,8
Βορείου Αιγαίου	48,7	51,3
Δυτικής Ελλάδας	43,6	56,4
Δυτικής Μακεδονίας	49,8	50,2
Ηπείρου	55,9	44,1
Θεσσαλίας	49,5	50,5
Ιονίων Νήσων	76,0	24,0
Κεντρικής Μακεδονίας	53,4	46,6
Κρήτης	49,2	50,8
Νοτίου Αιγαίου	62,8	37,3
Πελοποννήσου	37,6	62,4
Στερεάς Ελλάδας	54,3	45,7
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	53,2	46,8

4.1.2 Κατανομή αιτήσεων με βάση το αποτέλεσμα

Στον Διάγραμμα 3 παρουσιάζεται η συμμετοχή και το αποτέλεσμα των αιτήσεων των επιχειρήσεων του δείγματος για το σύνολο των κυβερνητικών δράσεων και προγραμμάτων στήριξης. Από το σύνολο των 6.432 παρατηρήσεων οι 3.250 (ήτοι 50,5%) εγκρίθηκαν και οι 318 (ήτοι 5,0%) απορρίφθηκαν.

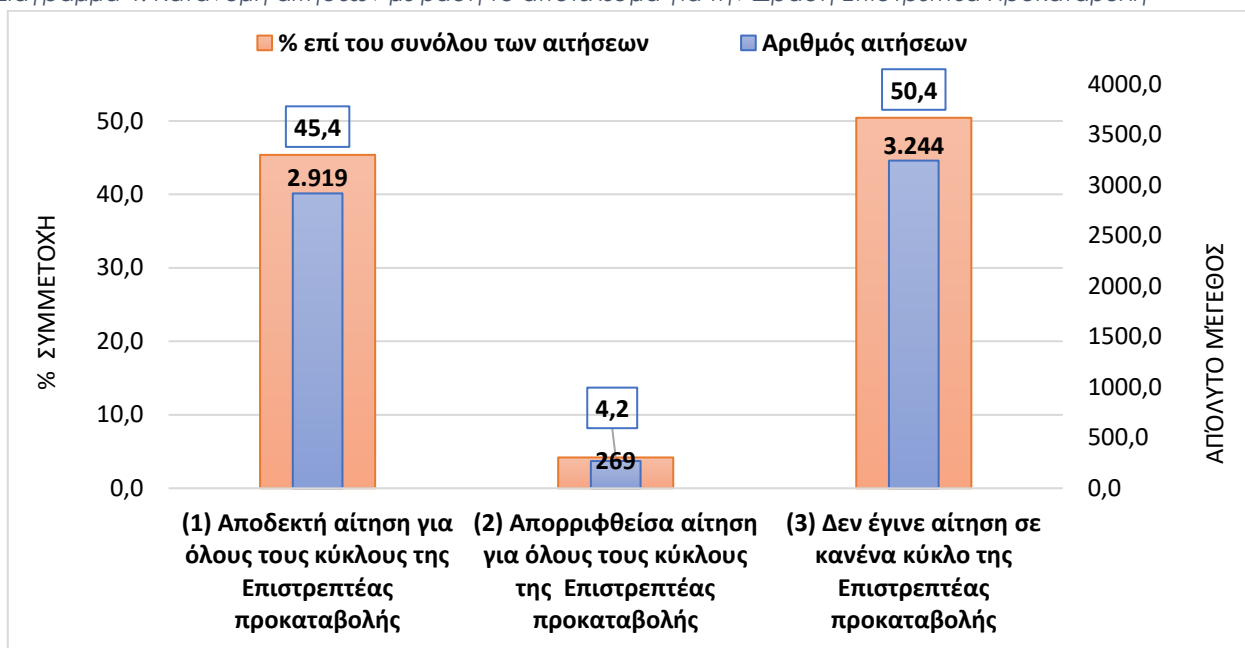
Διάγραμμα 3. Κατανομή αιτήσεων με βάση το αποτέλεσμα ανεξαρτήτως δράσεων

4.1.3 Επιστρεπτέα προκαταβολή

Το Διάγραμμα 4 παρουσιάζει τη συμμετοχή και το αποτέλεσμα των αιτήσεων των επιχειρήσεων του δείγματος όταν αυτό ανάγεται στον πληθυσμό, αναφορικά με τη δράση της Επιστρεπτέας προκαταβολής (και για τους πέντε κύκλους). Από το σύνολο των 6.432 παρατηρήσεων (των αιτήσεων για όλες τις εξεταζόμενες κυβερνητικές δράσεις, καθώς και των άλλων παρατηρήσεων του δείγματος), οι 3.188 αφορούν στην Επιστρεπτέα προκαταβολή, εκ των οποίων 2.919 (ήτοι 45,4%) εγκρίθηκαν και 269 (ήτοι 4,2%) απορρίφθηκαν.

Διάγραμμα 4. Κατανομή αιτήσεων με βάση το αποτέλεσμα για την Δράση Επιστρεπτέα Προκαταβολή

4.1.4 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα

Από το σύνολο των 6.432 αιτήσεων για όλες τις εξεταζόμενες κυβερνητικές δράσεις, οι 207 αφορούν σε Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, εκ των οποίων 166 (ήτοι 80,2%) εγκρίθηκαν και 41 (ήτοι 19,8%) απορρίφθηκαν. Αντίστοιχα, οι 172 αφορούν κλαδικά και λοιπά προγράμματα στήριξης εκ των οποίων 166 (ήτοι 96,5%) εγκρίθηκαν και 6 (ήτοι 0,1%) απορρίφθηκαν.

Πίνακας 9. Κατανομή αιτήσεων με βάση το αποτέλεσμα για τις δράσεις ΠΕΠ

	ΑΠΟΛΥΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΠΕΠ
Αποδεκτή αίτηση από όλα τα ΠΕΠ	166	2,6	80,2
Απορριφθείσα αίτηση από όλα τα ΠΕΠ	41	0,6	19,8
Δεν έγινε αίτηση για κανένα ΠΕΠ	6.225	96,8	

4.1.5 Κλαδικά και άλλα προγράμματα στήριξης

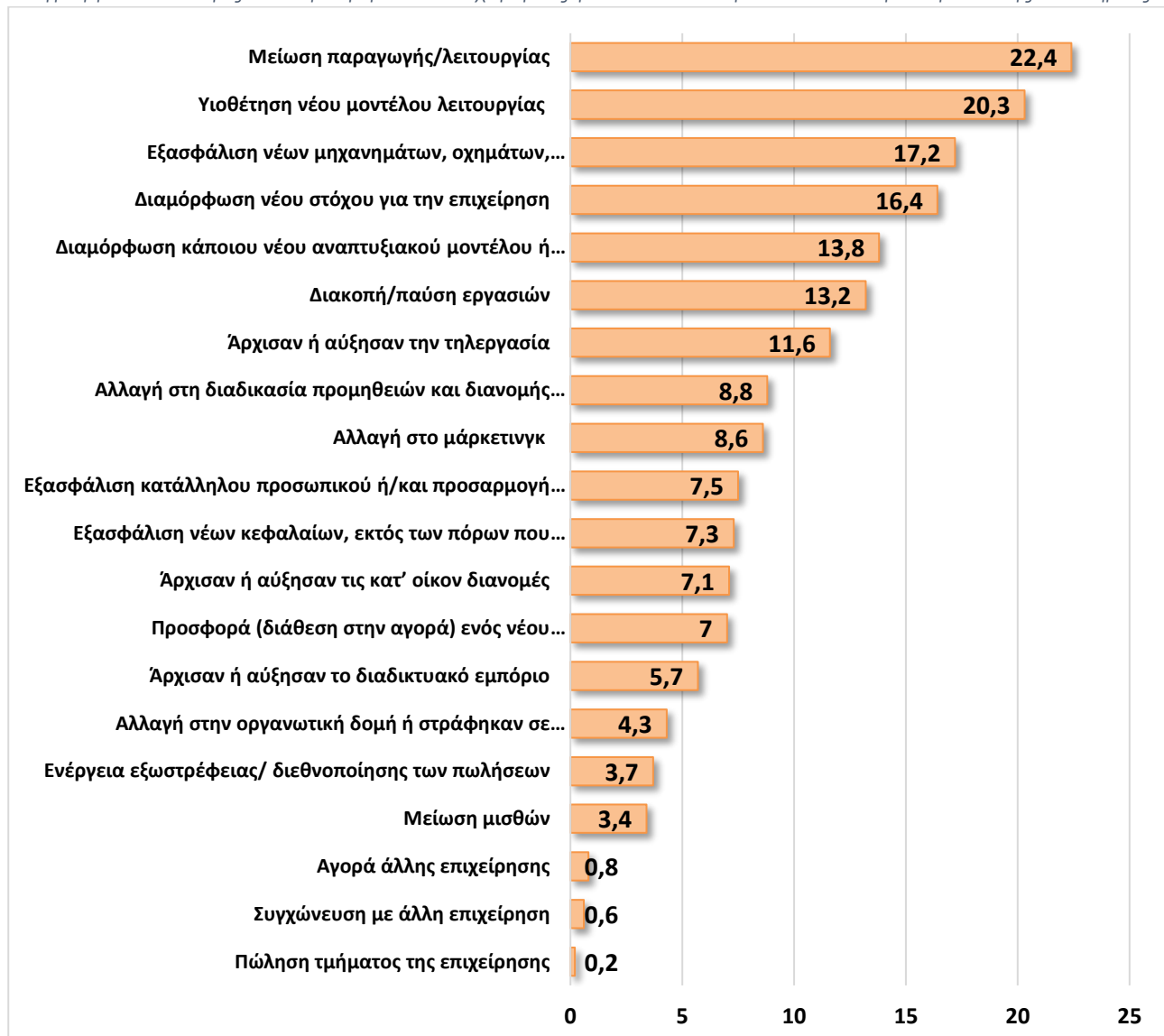
Πίνακας 10. Κατανομή αιτήσεων με βάση το αποτέλεσμα για τις λοιπές δράσεις

	ΑΠΟΛΥΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΛΟΙΠΩΝ
Αποδεκτή αίτηση από τα λοιπά προγράμματα στήριξης	166	2,6	96,5
Απορριφθείσα αίτηση τα λοιπά προγράμματα στήριξης	6	0,1	3,5
Δεν έγινε αίτηση για κανένα από τα λοιπά προγράμματα στήριξης	6.260	97,3	

4.2 Αλλαγές που προέβησαν οι επιχειρήσεις κατά την διάρκεια της πανδημίας³

Κατά την διάρκεια της πανδημίας στο χρονικό διάστημα από Μάρτιο 2020 έως Ιούνιο 2022, οι επιχειρήσεις προέβησαν σε μια σειρά από αλλαγές προκειμένου να ανταποκριθούν στις ιδιαίτερες συνθήκες της περιόδου. Όπως προκύπτει το 22,4% των επιχειρήσεων αναγκάστηκαν να μειώσουν την παραγωγή/ λειτουργίας τους, το 20,3% να υιοθετήσουν ένα νέο μοντέλο λειτουργίας για να ανταπεξέλθουν στους περιορισμούς που επέβαλε η πανδημία, το 17,2% εξασφάλισε νέα μηχανήματα, οχήματα, εγκαταστάσεις ή εργαλεία και το 16,4% διαμόρφωσαν νέο στόχο για την επιχείρησή τους.

Διάγραμμα 5. Αλλαγές που προέβησαν οι επιχειρήσεις για να ανταποκριθούν κατά την διάρκεια της πανδημίας

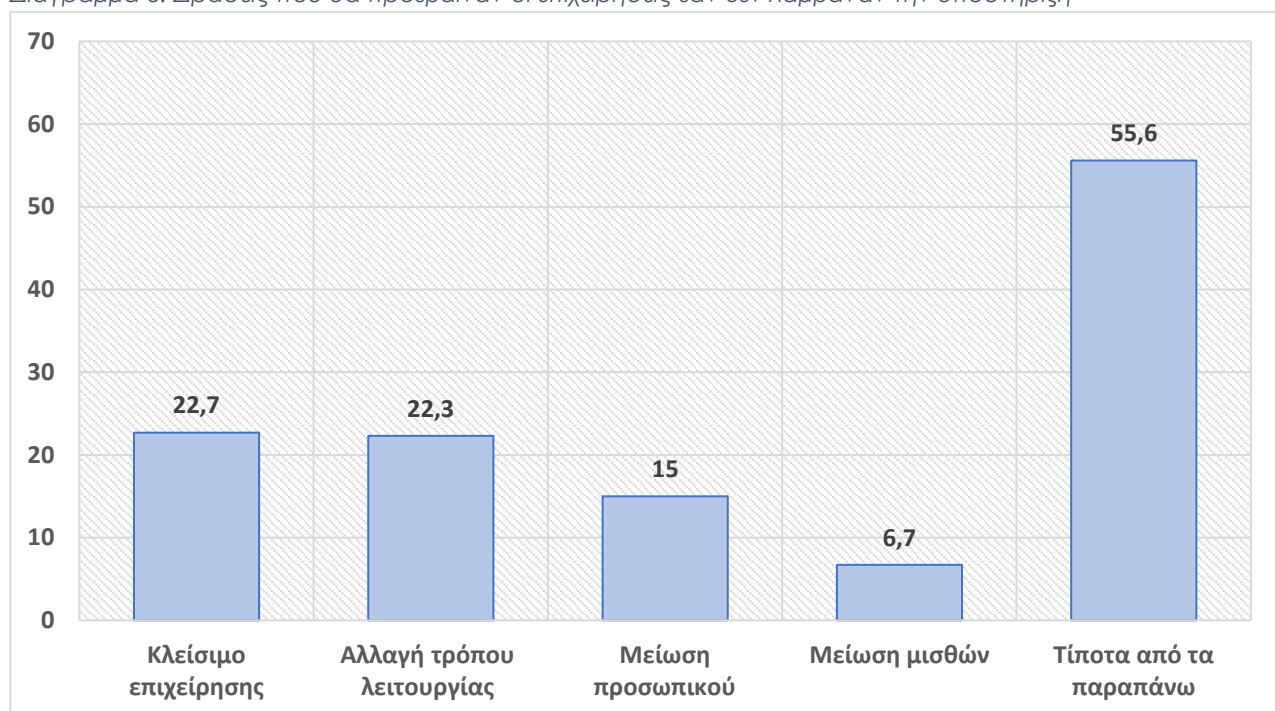

³ Από την ερώτηση: «Στο χρονικό διάστημα από Μάρτιο 2020 έως Ιούνιο 2022.....προβήκατε σε κάποιο από τα ακόλουθα;»

4.3 Δράσεις που θα προέβαιναν οι επιχειρήσεις εάν δεν λάμβαναν την υποστήριξη⁴

Οι επιχειρηματίες μιλούν για τις δράσεις που θα προέβαιναν το διάστημα των περιορισμών της πανδημίας εάν δεν είχαν λάβει την υποστήριξη από το πρόγραμμα χρηματοδότησης. Για το 44,4% των επιχειρηματιών η μη ύπαρξη της υποστήριξης θα οδηγούσε σε σημαντικές αλλαγές ενώ για το 55,6% όχι. Πιο συγκεκριμένα το 22,7% θα έκλειναν τις επιχειρήσεις τους ενώ το 22,3% θα άλλαζαν τον τρόπο λειτουργίας τους με μείωση ωραρίου, παραγωγής, προμηθειών. 15% των επιχειρήσεων δηλώνουν ότι θα μείωναν προσωπικό και το 6,7% θα μείωναν μισθούς.

Διάγραμμα 6. Δράσεις που θα προέβαιναν οι επιχειρήσεις εάν δεν λάμβαναν την υποστήριξη

Πίνακας 11. Δράσεις που θα προέβαιναν οι επιχειρήσεις εάν δεν λάμβαναν την υποστήριξη

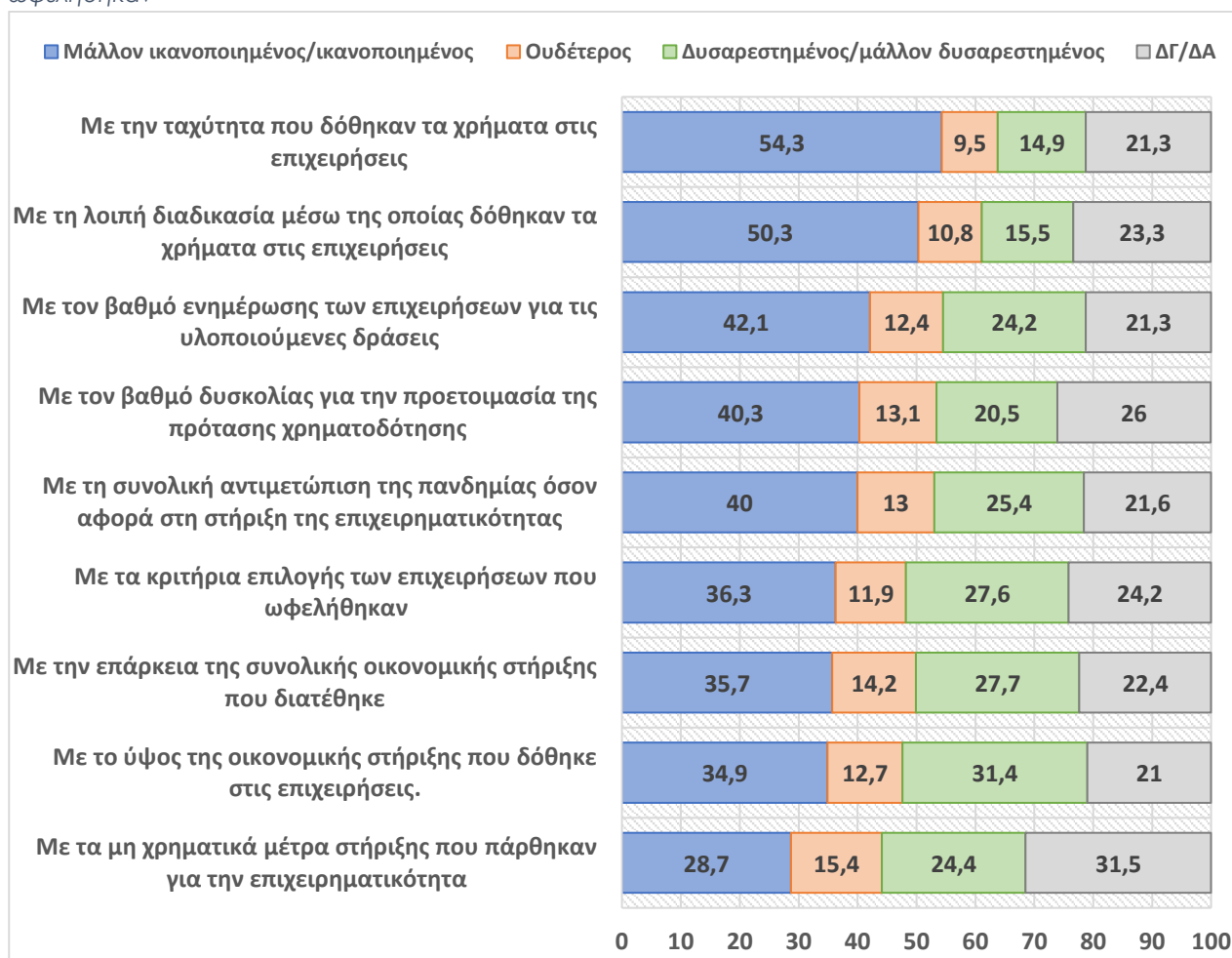
N: Επιχειρήσεις με εγκεκριμένη αίτηση	%
Κλείσιμο επιχείρησης	22,7
Αλλαγή τρόπου λειτουργίας της επιχείρησης (πχ. Μείωση ωραρίου/ παραγωγής/ προμηθειών κλπ	22,3
Μείωση προσωπικού	15,0
Μείωση μισθών	6,7
Τίποτα από τα παραπάνω	55,6

⁴ Από την ερώτηση: «Εάν δεν είχατε λάβει την υποστήριξη από το πρόγραμμα, τι θα κάνατε: θα μειώνατε μισθούς, θα μειώνατε το προσωπικό, θα μειώνατε το ωράριο / την παραγωγή, θα κλείνατε την επιχείρηση ή τίποτα από όλα αυτά;» ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

4.4 Ικανοποίηση από τα προγράμματα στήριξης της επιχειρηματικότητας⁵

Οι επιχειρηματίες που ωφελήθηκαν από τα προγράμματα στήριξης της επιχειρηματικότητας κατά την περίοδο του covid-19 δηλώνουν σε ποσοστό 40% (ανεξάρτητα από την παράμετρο) ικανοποιημένοι ενώ 23% δυσαρεστημένοι ενώ 24% των επιχειρήσεων δεν θέλησαν να δηλώσουν ικανοποίηση ή δυσαρέσκεια. Περισσότερο ικανοποιημένοι είναι από την ταχύτητα που δόθηκαν τα χρήματα στις επιχειρήσεις (54,3% επί του συνόλου και 69% επί όσων απάντησαν) αλλά και με όλη την διαδικασία μέσω της οποίας δόθηκαν τα χρήματα στις επιχειρήσεις (50,3% επί του συνόλου και 65,7% επί όσων απάντησαν). Δυσαρεστημένοι είναι περισσότερο για το ύψος της οικονομικής στήριξης που δόθηκε στις επιχειρήσεις (31,4% επί του συνόλου και 44,2% επί όσων απάντησαν) και την επάρκεια της συνολικής οικονομικής στήριξης (27,7% επί του συνόλου και 46% όσων απάντησαν).

Διάγραμμα 7. Ικανοποίηση από τα προγράμματα στήριξης της επιχειρηματικότητας – Επιχειρήσεις που ωφελήθηκαν

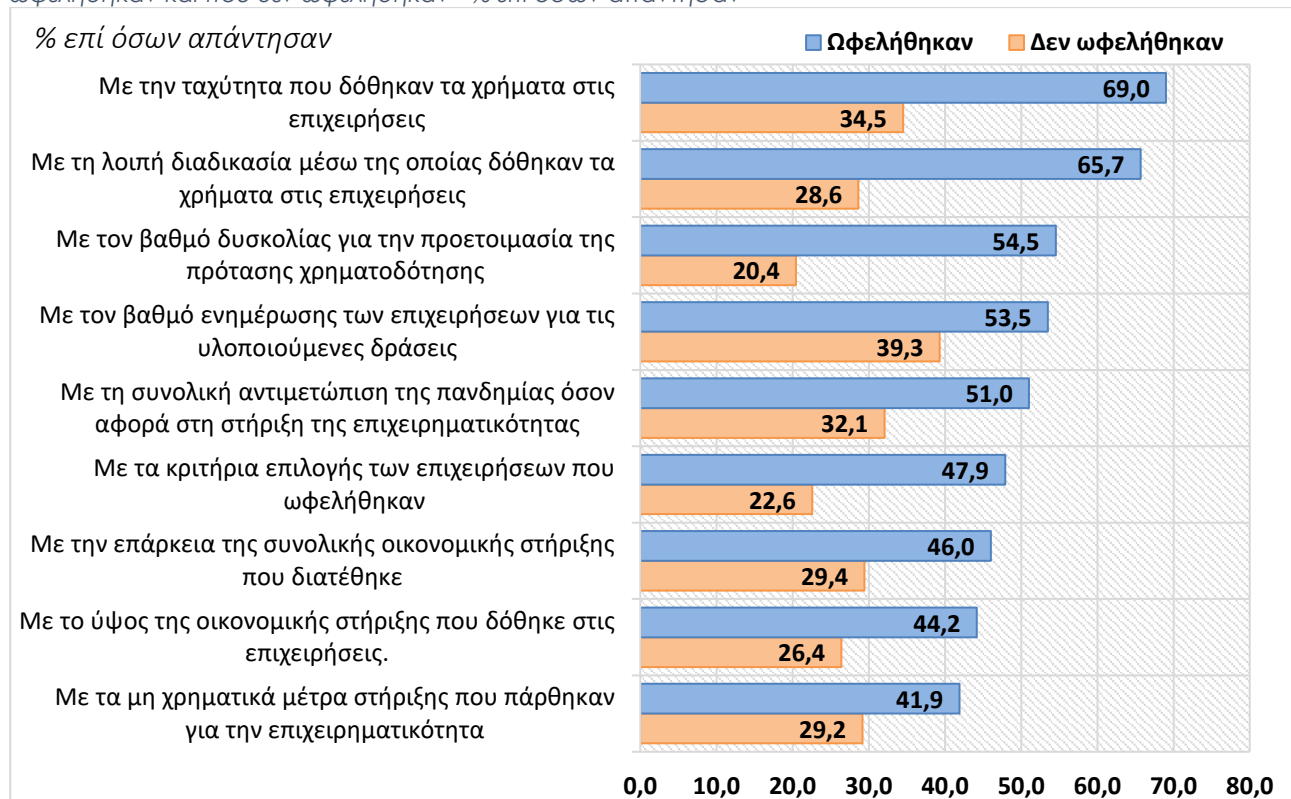

⁵ Από την ερώτηση: «Έχετε/έχετε ήδη την πανδημία και τα προγράμματα στήριξης της επιχειρηματικότητας, πόσο ικανοποιημένοι/η είστε αναφορικά:»

Πίνακας 12. Ικανοποίηση από τα προγράμματα στήριξης της επιχειρηματικότητας – Επιχειρήσεις που ωφελήθηκαν

Επιχειρήσεις που ωφελήθηκαν	Πολύ δυσσχεστ ημένος	Δυσσχεστ ημένος	Ουδέτερος	Ικανοποιημένος	Πολύ ικανοποιημένος	ΔΓ/Δ Α
Με τον βαθμό ενημέρωσης των επιχειρήσεων για τις υλοποιούμενες δράσεις	7,3	16,9	12,4	31,7	10,4	21,3
Με τον βαθμό δυσκολίας για την προετοιμασία της πρότασης χρηματοδότησης	4,7	15,8	13,1	30,9	9,4	26,0
Με τα κριτήρια επιλογής των επιχειρήσεων που ωφελήθηκαν	8,4	19,2	11,9	27,8	8,5	24,2
Με το ύψος της οικονομικής στήριξης που δόθηκε στις επιχειρήσεις.	8,9	22,5	12,7	26,3	8,6	21,0
Με την ταχύτητα που δόθηκαν τα χρήματα στις επιχειρήσεις	3,3	11,6	9,5	38,9	15,4	21,3
Με τη λοιπή διαδικασία μέσω της οποίας δόθηκαν τα χρήματα στις επιχειρήσεις	3,3	12,2	10,8	36,4	13,9	23,3
Με τα μη χρηματικά μέτρα στήριξης που πάρθηκαν για την επιχειρηματικότητα	7,6	16,8	15,4	22,0	6,7	31,5
Με τη συνολική αντιμετώπιση της πανδημίας όσον αφορά στη στήριξη της επιχειρηματικότητας	7,7	17,7	13,0	30,1	9,9	21,6
Με την επάρκεια της συνολικής οικονομικής στήριξης που διατέθηκε	7,3	20,4	14,2	27,1	8,6	22,4

Διάγραμμα 8. Ικανοποίηση από τα προγράμματα στήριξης της επιχειρηματικότητας – Επιχειρήσεις που ωφελήθηκαν και που δεν ωφελήθηκαν - % επί όσων απάντησαν

4.5 Χρησιμότητα προγραμμάτων⁶

Εξετάζοντας τις απόψεις των επιχειρηματιών για το ποιο από τα προγράμματα που συμμετείχαν ήταν το πιο χρήσιμο και για ποιο λόγο, προκύπτει ότι οι κύριοι λόγοι είναι ότι συνέβαλαν στην κάλυψη των οικονομικών υποχρεώσεων / εξόδων την εποχή της πανδημίας παρέχοντας ρευστότητα. Ίδια είναι η εικόνα για τις περιπτώσεις που θεωρούν πιο χρήσιμα την επιστρεπτέα ή τα προγράμματα ΠΕΠ. Το 30,8% των επιχειρήσεων που κρίνουν πιο χρήσιμα τα λοιπά προγράμματα δηλώνουν ότι συνέβαλαν στην αγορά ή αναβάθμιση του εξοπλισμού τους και των υπηρεσιών.

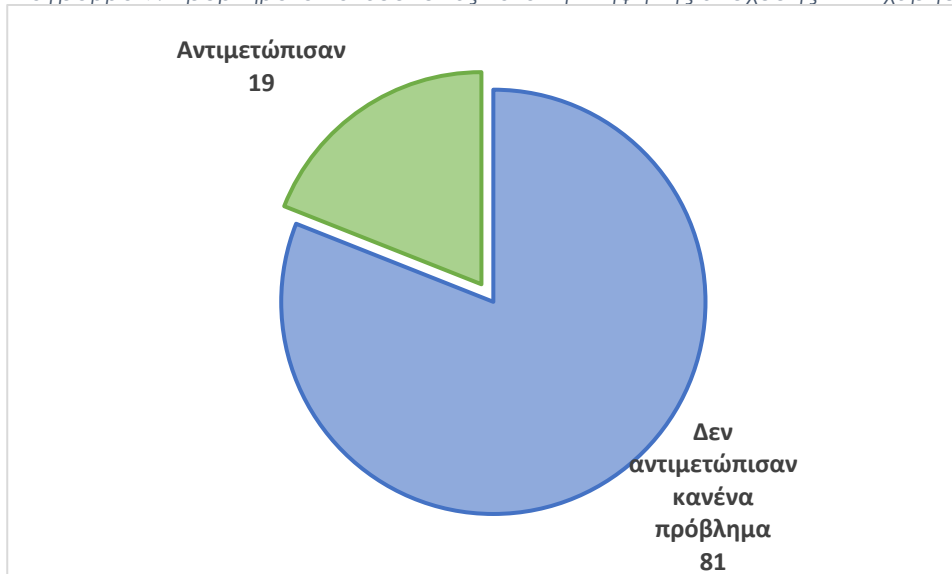
Πίνακας 13. Χρησιμότητα προγραμμάτων

	Επιστρεπτέα %	ΠΕΠ %	Λοιπά %
Οικονομική βοήθεια/ Υποχρεώσεις/ κάλυψη εξόδων	44,2	39,4	15,4
Ρευστότητα	24,6	19,1	16,5
Βοήθησε αρκετά/ πολύ	8,7	8,5	6,6
Βιωσιμότητα/ Λειτουργικότητα	6,8	3,2	4,4
Βοήθησε λίγο/ ήταν μία ανάσα	5,2	3,2	0,0
Δε βοήθησε καθόλου/ ανεπαρκές	2,6	1,1	0,0
Το μόνο που εγκρίθηκε/ που μπορούσα να ενταχθώ	2,4	4,3	3,3
Ήταν κλειστή/ Θα έκλεινε	2,2	0,0	1,1
Αγορά πρώτων υλών	1,4	1,1	1,1
Αγορά/ Αναβάθμιση εξοπλισμού και υπηρεσιών	0,8	4,3	30,8
Βοήθησε στη διατήρηση του προσωπικού	0,6	2,1	0,0
Ήταν μη επιστρεπτέο όλο το ποσό	0,4	13,8	2,2
Ψηφιακή αναβάθμιση	0,0	0,0	18,7

⁶ Από την ερώτηση: «Κατά τη γνώμη σας, ποιο από τα προγράμματα που εγκρίθηκε, ήταν το πιο χρήσιμο για εσάς; Για ποιο λόγο;»

4.6 Προβλήματα και δυσκολίες κατά την λήψη της ενίσχυσης⁷

Διάγραμμα 9. Προβλήματα και δυσκολίες κατά την λήψη της ενίσχυσης – Επιχειρήσεις που ωφελήθηκαν

Η πλειονότητα των επιχειρήσεων (81%) δήλωσαν ότι δεν αντιμετώπισαν κάποιο πρόβλημα ή δυσκολία κατά την λήψη της ενίσχυσης. 19% των επιχειρήσεων που αντιμετώπισαν πρόβλημα ανέφεραν ότι το ποσό ήταν ανεπαρκές (4,3%), ότι υπήρχε γραφειοκρατία και δυσκολία στην διαδικασία (6,2%) κ.α.

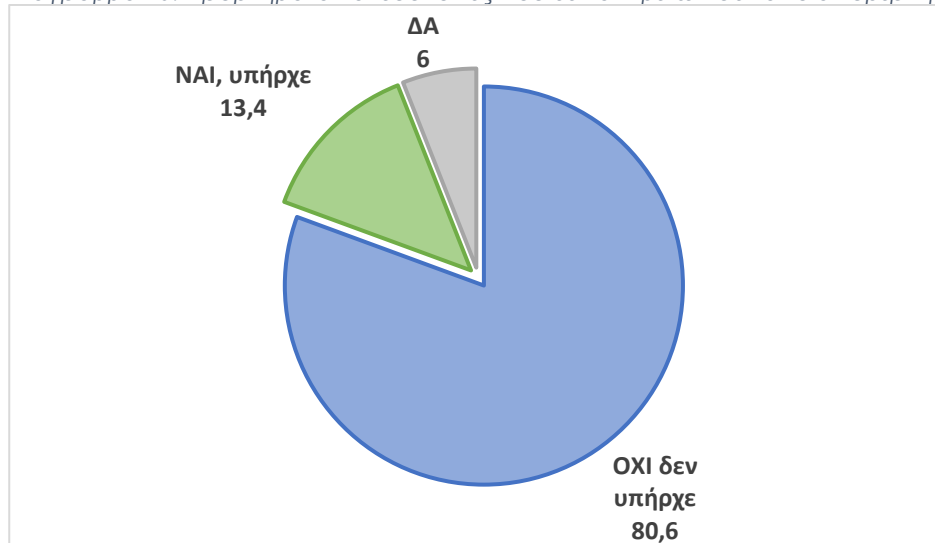
Πίνακας 14. Προβλήματα και δυσκολίες κατά την λήψη της ενίσχυσης – Επιχειρήσεις που ωφελήθηκαν

Ωφελούμενες επιχειρήσεις (έγκριση σε τουλάχιστον 1 δράση)	%
Δεν αντιμετώπισαν κανένα πρόβλημα	81,0
Ανεπαρκές ποσό	4,3
Γραφειοκρατία	3,7
Δύσκολη διαδικασία/ μεγάλος πλήθος δικαιολογητικών	2,5
Αναμονή/ άργησαν να κατατεθούν τα χρήματα	2,1
Έπρεπε να επιστραφούν τα χρήματα	2,1
Δεν υπήρξε η κατάλληλη ενημέρωση	0,6
Λάθος/ υπερβολικά κριτήρια	0,4
Δεν ευνοήθηκαν οι μικρές επιχειρήσεις	0,4
Άλλο	3,0

⁷ Από την ερώτηση: «Ποια προβλήματα ή δυσκολίες αντιμετωπίσατε κατά την λήψη της ενίσχυσης; Παρακαλώ αναφέρατε συγκεκριμένα.»

4.7 Προβλήματα και δυσκολίες που δεν αντιμετώπισε κάποια κυβερνητική δράση⁸

Διάγραμμα 10. Προβλήματα και δυσκολίες που δεν αντιμετώπισε κάποια κυβερνητική δράση

Το 80,6% των επιχειρηματιών δήλωσαν ότι δεν υπήρχαν άλλα επιχειρηματικά προβλήματα ή δυσκολίες κατά την διάρκεια της πανδημίας το οποίο να μην αντιμετωπίστηκε από κάποια κυβερνητική δράση. Το 13,4% των επιχειρηματιών που θεωρούν ότι υπήρξαν προβλήματα που δεν ρυθμίστηκαν από τις κυβερνητικές δράσεις αναφέρουν μια σειρά διαφορετικών προβλημάτων με μικρό ποσοστό. Οι απαντήσεις που εμφανίστηκαν περισσότερο αφορούσαν στο γεγονός ότι το ποσό της επιδότησης δεν επαρκούσε να καλύψει τα οικονομικά προβλήματα των επιχειρήσεων, ότι υπήρξε ανισοκατανομή των πόρων ή και έλλειψη στήριξης στις νέες επιχειρήσεις.

Πίνακας 15. Προβλήματα και δυσκολίες που δεν αντιμετώπισε κάποια κυβερνητική δράση

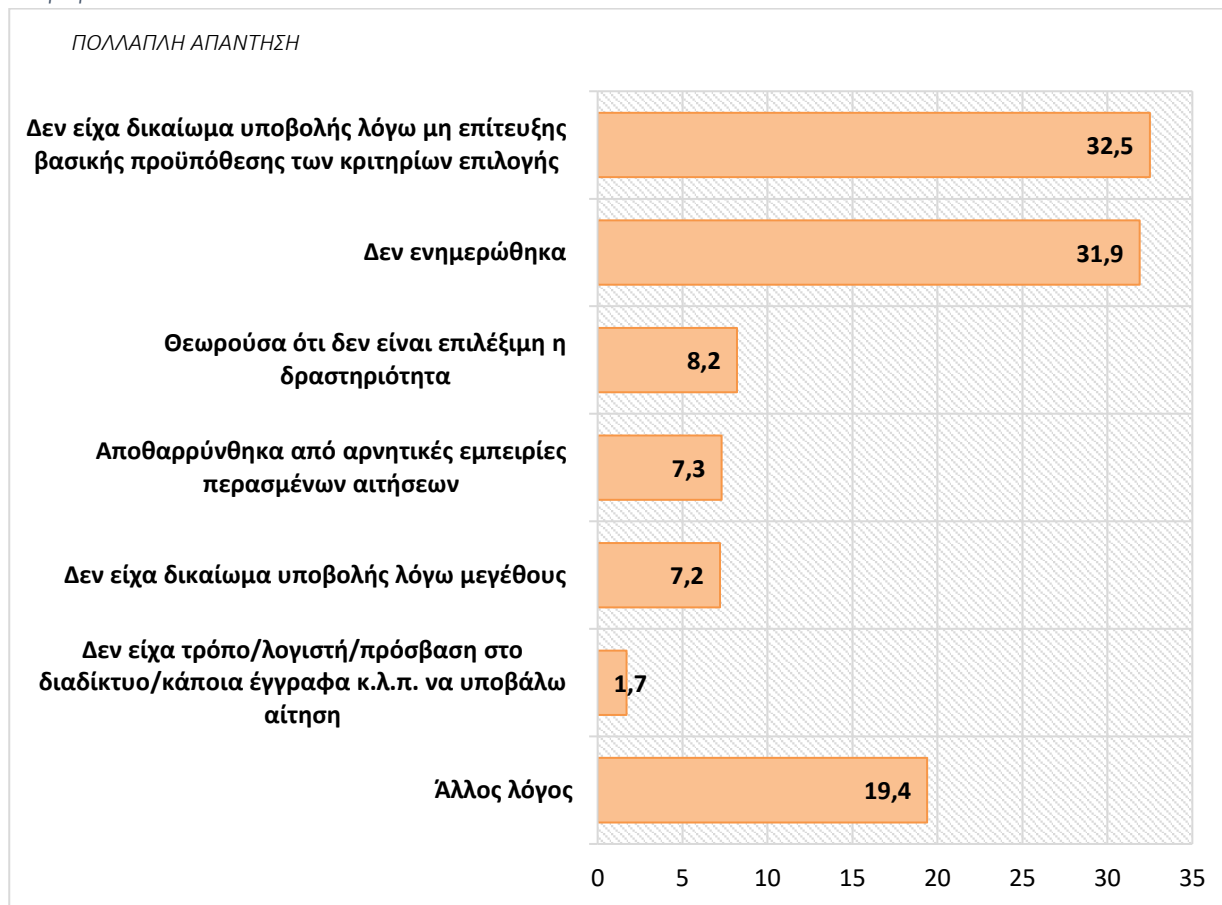
	%
Οικονομικά προβλήματα/ μη επαρκές το ποσό της επιδότησης	1,9
Ανισοκατανομή πόρων επιδότησης/ λάθος κριτήρια	1,2
Δε εγκρίθηκε η επιδότηση/ δεν είχαν δικαίωμα υποβολής	1,1
Κλειστές επιχειρήσεις/ ανοιχτές χωρίς καμία βοήθεια	1,1
Αύξηση τιμών πρώτων υλών/ κόστους λειτουργίας	1,0
Προβλήματα με εφορία και ΕΦΚΑ/ μη φορολογική ελάφρυνση	0,9
Προβλήματα ρευστότητας	0,7
Περιορισμός μετακινήσεων	0,7
Μείωση ζήτησης και πελατών	0,4
Δεν υπήρξε η κατάλληλη ενημέρωση	0,4
Δεν υπήρξε στήριξη στις μικρομεσαίες και νέες επιχειρήσεις	0,3
Άλλο	3,7

⁸ Από την ερώτηση: «Υπήρχε άλλο επιχειρηματικό πρόβλημα / δυσκολία που ανέκυψε από την πανδημία το οποίο δεν αντιμετωπίστηκε από κάποια κυβερνητική δράση ;»

4.8 Λόγοι μη συμμετοχής των επιχειρηματιών σε χρηματοδοτούμενες δράσεις⁹

Την έλλειψη βασικής προϋπόθεσης των κριτηρίων επιλογής (32,5%) αλλά και την έλλειψη κατάλληλης ενημέρωσης (31,9%) αναφέρουν σε μεγαλύτερο ποσοστό οι επιχειρηματίες που δεν υπέβαλαν αίτηση για να συμμετέχουν σε κάποιο από τα προγράμματα στήριξης της επιχειρηματικότητας την περίοδο του covid-19.

Διάγραμμα 11. Λόγοι μη συμμετοχής των επιχειρηματιών σε χρηματοδοτούμενες δράσεις – Επιχειρήσεις που δεν αιτήθηκαν

Άλλος λόγος

- Δεν είχα κάτι να κερδίσω, πιο πολύ φασαρία ήταν (1,5%)
- Δεν είχα ανάγκη χρηματοδότησης (3,5%)
- Δεν δικαιούταν λόγω νέας επιχείρησης (4,1%)
- Αποθαρρύνθηκε από την γραφειοκρατία (0,3%)
- Δεν ήθελε να δανειστεί (6,4%)
- Δεν πρόλαβα τις προθεσμίες (0,7%)

⁹ Από την ερώτηση: «Για ποιον/ποιους λόγο/ους δεν συμμετείχατε σε κάποια από τις χρηματοδοτούμενες από το ΕΣΠΑ δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας την περίοδο της πανδημίας COVID-19;»

5 Αποτίμηση της επίδρασης των πόρων του ΕΣΠΑ για την στήριξη της επιχειρηματικότητας την περίοδο της πανδημίας

5.1 Εισαγωγή

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζεται η αποτίμηση της επίδρασης του ΕΣΠΑ για την στήριξη της επιχειρηματικότητας της περιόδου της πανδημίας μέσω της πολυμεταβλητής ανάλυσης των απόψεων /αποτίμηση των επιχειρηματιών όπως αυτές αποτυπώνονται στην κλίμακα Likert (διαφωνώ, μάλλον διαφωνώ, ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ, μάλλον συμφωνώ, συμφωνώ) στις 4 διαστάσεις και της σύγκρισης της διαφοράς της απασχόλησης (διατήρησης και δημιουργίας) και του τζίρου μεταξύ όσων έλαβαν και όσων δεν έλαβαν κάποια ενίσχυση πριν και μετά την επιδότηση μέσω της μεθοδολογίας Difference in Differences (DiD). Λεπτομέρειες για τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιήθηκαν στο παράρτημα Β και Γ.

5.2 Αποτίμηση επιχειρηματιών για την απασχόληση

5.2.1 Διατήρηση των θέσεων εργασίας – Αποτίμηση επιχειρηματιών

Η αποτίμηση των επιχειρηματιών στην κλίμακα Likert αναφορικά με τη συμβολή των προγραμμάτων στη διατήρηση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας παρουσιάζεται στον πίνακα 16. Παρατηρούμε ότι το 61% των απόψεων είναι θετικές (απαντήσεις συμφωνώ, μάλλον συμφωνώ), αναγνωρίζοντας ότι είναι σημαντική η συμβολή των προγραμμάτων στην διατήρηση των θέσεων εργασίας. Παρατηρούμε ότι η εικόνα είναι ίδια σε όλες τις καταστάσεις (είτε υποβλήθηκε αίτηση που έγινε αποδεκτή είτε υποβλήθηκε αίτηση που απορρίφθηκε).

Πίνακας 16. Απόψεις για την διατήρηση θέσεων εργασίας ανεξαρτήτως προγράμματος

	Διατήρηση θέσεων εργασίας					ΣΥΝΟΛΟ
	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	
(1) Αποδεκτή αίτηση	22,91	4,53	8,72	11,25	43,78	91,2
(2) Απορριφθείσα αίτηση	1,66	0,24	0,72	1,63	4,54	8,8
Σύνολο	24,57	4,77	9,45	12,88	48,32	100

Σημείωση: Two-sample Wilcoxon rank-sum (Mann-Whitney) test: $z=-0,314$, $p\text{-value}=0,7537$. Kruskal-Wallis equality-of-populations rank test: $\chi^2(1)=0,099$, $p\text{-value}=0,7536$.

Η αποτίμηση των επιχειρηματιών στην κλίμακα Likert αναφορικά με τη συμβολή του Προγράμματος της Επιστρεπτέας προκαταβολής στη διατήρηση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας παρουσιάζεται στον πίνακα 17. Παρατηρούμε ότι σε όλες τις καταστάσεις (είτε υποβλήθηκε αίτηση που έγινε αποδεκτή είτε υποβλήθηκε αίτηση που απορρίφθηκε) η πλειονότητα των απόψεων συγκεντρώνεται στα άκρα της κατανομής, στις αποτιμήσεις «διαφωνώ» και «συμφωνώ», με την τελευταία να συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό σε όλες τις καταστάσεις. Επιπλέον, οι στατιστικοί έλεγχοι WMW και KW υποδεικνύουν ότι οι δύο υπο-ομάδες του δείγματος έχουν παρόμοια κατανομή.

Πίνακας 17. Απόψεις για την διατήρηση θέσεων εργασίας για το πρόγραμμα Επιστρεπτέα Προκαταβολή

	Διατήρηση θέσεων εργασίας – Επιστρεπτέα προκαταβολή					ΣΥΝΟΛΟ
	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	
(1) Αποδεκτή αίτηση	24,4	4,6	8,2	11,4	43,0	91,6
(2) Απορριφθείσα αίτηση	1,6	0,2	0,5	1,6	4,4	8,4
Σύνολο	26,0	4,8	8,8	13,0	47,4	100,0

Σημείωση: Two-sample Wilcoxon rank-sum (Mann-Whitney) test: $z=0,891$, $p\text{-value}=0,3727$. Kruskal-Wallis equality-of-populations rank test: $\chi^2(1)=0,795$, $p\text{-value}=0,3725$.

Στον πίνακα 18 παρουσιάζεται η αποτίμηση των επιχειρηματιών αναφορικά με τη συμβολή των ΠΕΠ στη Διατήρηση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας. Παρατηρούμε ότι και στις δύο καταστάσεις αίτησης (αποδεκτή, απορριφθείσα) τις υψηλότερες σχετικές συχνότητες συγκεντρώνει η διαβάθμιση «συμφωνών» της οποίας το ποσοστό είναι πενταπλάσιο του αντίστοιχου ποσοστού του «διαφωνώ». Οι στατιστικοί έλεγχοι που διενεργήθηκαν υποδεικνύουν ότι οι κατανομές των δύο υπο-ομάδων του δείγματος δεν παρουσιάζουν κάποια στατιστικά σημαντική διαφορά.

Πίνακας 18. Απόψεις για την διατήρηση θέσεων εργασίας για το πρόγραμμα ΠΕΠ

	Διατήρηση θέσεων εργασίας – Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα					ΣΥΝΟΛΟ
	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	
(1) Αποδεκτή αίτηση	9,2	5,3	7,5	5,2	53,5	80,7
(2) Απορριφθείσα αίτηση	2,8	0,5	4,3	3,3	8,5	19,3
Σύνολο	12,0	5,8	11,7	8,4	62,0	100,0

Σημείωση: Kruskal-Wallis equality-of-populations rank test: $\chi^2(1)=0,692$, $p\text{-value}=0,4056$.

Στον πίνακα 19 παρουσιάζεται η αποτίμηση των επιχειρηματιών αναφορικά με τη συμβολή των Κλαδικών και άλλων προγραμμάτων στήριξης στη διατήρηση θέσεων εργασίας. Παρατηρούμε ότι πολλοί εξ όσων οι αιτήσεις εγκρίθηκαν τείνουν πρωτίστως να συμφωνούν ότι υπήρξε θετική συμβολή στη διατήρηση των θέσεων εργασίας και δευτερευόντως να είναι ουδέτεροι (ούτε να συμφωνούν ούτε να διαφωνούν). Από την άλλη, η πλειονότητα όσων οι αιτήσεις απορρίφθηκαν συμφωνούν, ενώ οι υπόλοιποι επιμερίζονται μεταξύ των αποτιμήσεων ότι διαφωνούν ή μάλλον συμφωνούν. Ωστόσο, σύμφωνα με τους στατιστικούς ελέγχους οι απόψεις των δύο πληθυσμών του δείγματος δεν παρουσιάζουν κάποια στατιστικά σημαντική διαφοροποίηση.

Πίνακας 19. Απόψεις για την διατήρηση θέσεων εργασίας για κλαδικά και άλλα προγράμματα

	Διατήρηση θέσεων εργασίας – Κλαδικά και άλλα					ΣΥΝΟΛΟ
	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	
(1) Αποδεκτή αίτηση	12,0	2,3	19,4	17,4	45,5	96,6
(2) Απορριφθείσα αίτηση	0,5	0,0	0,4	0,3	2,4	3,5
Σύνολο	12,4	2,3	19,8	17,6	47,9	100,0

Σημείωση: Two-sample Wilcoxon rank-sum (Mann-Whitney) test: $z=-0,984$, $p\text{-value}=0,3249$. Kruskal-Wallis equality-of-populations rank test: $\chi^2(1)=0,969$, $p\text{-value}=0,3249$.

5.2.2 Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας – Αποτίμηση επιχειρηματιών

Στον πίνακα 20 παρουσιάζεται η αποτίμηση των επιχειρηματιών αναφορικά με τη συμβολή των προγραμμάτων στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Παρατηρούμε ότι η άποψη «διαφωνώ» συγκεντρώνει σχεδόν τριπλάσιο ποσοστό (47,8% έναντι 16,8%) από την άποψη «συμφωνώ» μεταξύ όσων η αίτηση έγινε αποδεκτή. Αντίθετα στην περίπτωση των απορριφθεισών αιτήσεων οι συγκεντρώσεις η πλειονότητα των απαντήσεων συγκεντρώνεται στις θετικές απαντήσεις. Η διαφοροποίηση μεταξύ των καταστάσεων (αποδεκτή/απορριφθείσα) προκύπτει και από τους στατιστικούς ελέγχους WMW και KW.

Πίνακας 20. Απόψεις για την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας ανεξαρτήτως προγράμματος

	Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας					ΣΥΝΟΛΟ
	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	
(1) Αποδεκτή αίτηση	47,83	7,2	12,3	6,98	16,85	91,16
(2) Απορριφθείσα αίτηση	2,5	0,34	0,99	1,38	3,64	8,84
Σύνολο	50,34	7,54	13,29	8,35	20,48	100

Σημείωση: Two-sample Wilcoxon rank-sum (Mann-Whitney) test: $z=12,904$, $p\text{-value}=0,0000$.

Kruskal-Wallis equality-of-populations rank test: $\chi^2(1)=166,504$, $p\text{-value}=0,0001$.

Στον πίνακα 21 παρουσιάζεται η αποτίμηση των επιχειρηματιών αναφορικά με τη συμβολή του προγράμματος της Επιστρεπτέας προκαταβολής στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Παρατηρούμε ότι η άποψη «διαφωνώ» συγκεντρώνει σχεδόν τριπλάσιο ποσοστό (50,1% έναντι 16,1%) από την άποψη «συμφωνώ» μεταξύ όσων η αίτηση έγινε αποδεκτή. Στην περίπτωση των απορριφθεισών αιτήσεων οι συγκεντρώσεις στις αποτιμήσεις διαφωνώ-συμφωνώ είναι σχεδόν ισότιμα κατανομημένες. Η διαφοροποίηση μεταξύ των καταστάσεων (αποδεκτή/απορριφθείσα) προκύπτει και από τους στατιστικούς ελέγχους WMW και KW.

Πίνακας 21. Απόψεις για την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για το πρόγραμμα Επιστρεπτέα Προκαταβολή

	Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας – Επιστρεπτέα προκαταβολή					ΣΥΝΟΛΟ
	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	
(1) Αποδεκτή αίτηση	50,1	7,5	11,0	6,8	16,1	91,6
(2) Απορριφθείσα αίτηση	2,6	0,4	0,9	1,3	3,3	8,4
Σύνολο	52,7	7,9	11,9	8,1	19,4	100,0

Σημείωση: Two-sample Wilcoxon rank-sum (Mann-Whitney) test: $z=-11,167$, $p\text{-value}=0,000$. Kruskal-Wallis equality-of-populations rank test: $\chi^2(1)=124,703$, $p\text{-value}=0,0001$.

Στον πίνακα 22 παρουσιάζεται η αποτίμηση των επιχειρηματιών αναφορικά με την συμβολή των ΠΕΠ στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Οι επιχειρηματίες των οποίων οι αιτήσεις εγκρίθηκαν δηλώνουν σε μεγαλύτερο ποσοστό ότι διαφωνούν παρά ότι συμφωνούν. Αντίθετα, οι επιχειρηματίες των οποίων οι αιτήσεις απορρίφθηκαν δηλώνουν σε μεγαλύτερο ποσοστό ότι συμφωνούν. Οι στατιστικοί έλεγχοι WMW και KW που διενεργήθηκαν υποδεικνύουν ότι οι κατανομές των απαντήσεων των επιχειρήσεων που ωφελήθηκαν διαφέρουν στατιστικά από αυτές όσων δεν ωφελήθηκαν.

Πίνακας 22. Απόψεις για την Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για το πρόγραμμα ΠΕΠ

	Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας – Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα					ΣΥΝΟΛΟ
	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	
(1) Αποδεκτή αίτηση	31,9	3,4	12,5	4,7	28,2	80,7
(2) Απορριφθείσα αίτηση	4,1	1,0	2,5	3,9	7,9	19,3
Σύνολο	36,0	4,4	15,0	8,6	36,1	100,0

Σημείωση: Kruskal-Wallis equality-of-populations rank test: $\chi^2(1) = 0,692$, $p\text{-value} = 0,4056$.

Στον πίνακα 23 παρουσιάζεται η αποτίμηση των επιχειρηματιών αναφορικά με τη συμβολή των Κλαδικών και άλλων προγραμμάτων στήριξης στη Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Παρατηρούμε ότι πολλοί εξ όσων οι αιτήσεις εγκρίθηκαν τείνουν να είναι ουδέτεροι για τη συμβολή των προγραμμάτων στη δημιουργία θέσεων εργασίας, αρκετοί να έχουν αρνητική άποψη και λιγότεροι να έχουν θετική άποψη (ότι υπήρξε συμβολή). Συγχρόνως, πολλοί εξ όσων οι αιτήσεις απορρίφθηκαν έχουν θετική άποψη και λιγότεροι έχουν αρνητική άποψη. Οι παραπάνω παρατηρήσεις επιβεβαιώνονται καθώς οι στατιστικοί έλεγχοι υποδεικνύουν ότι οι απόψεις/αποτιμήσεις των επιχειρήσεων που ωφελήθηκαν διαφέρουν από αυτές όσων δεν ωφελήθηκαν.

Πίνακας 23. Απόψεις για την διατήρηση θέσεων εργασίας για κλαδικά και άλλα προγράμματα

	Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας – Κλαδικά και άλλα					ΣΥΝΟΛΟ
	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	
(1) Αποδεκτή αίτηση	26,63	4,86	35,4	12,06	17,6	96,55
(2) Απορριφθείσα αίτηση	0,64	0,15	0,26	0,24	2,16	3,45
Σύνολο	27,27	5,01	35,65	12,3	19,76	100

Σημείωση: Two-sample Wilcoxon rank-sum (Mann-Whitney) test: $z = -2,073$, $p\text{-value} = 0,0382$. Kruskal-Wallis equality-of-populations rank test: $\chi^2(1) = 4,297$, $p\text{-value} = 0,0382$.

5.3 Αποτίμηση επιχειρηματιών για την προσαρμογή της επιχείρησης στις νέες πανδημικές συνθήκες που έφεραν περιορισμούς και νέες συνθήκες πελατών/προμηθευτών

Στον πίνακα 24 παρουσιάζεται η αποτίμηση των επιχειρηματιών αναφορικά με τη συμβολή των προγραμμάτων στην προσαρμογή της επιχείρησης στις νέες πανδημικές συνθήκες¹⁰. Παρατηρούμε ότι μοιράζονται οι απόψεις «διαφωνώ»/ «συμφωνώ» μεταξύ όσων η αίτηση έγινε αποδεκτή. Αντίθετα στην περίπτωση των απορριφθείσων αιτήσεων οι συγκεντρώσεις η πλειονότητα των απαντήσεων συγκεντρώνεται στις θετικές απαντήσεις. Η διαφοροποίηση μεταξύ των καταστάσεων (αποδεκτή/απορριφθείσα) προκύπτει και από τους στατιστικούς ελέγχους WMW και KW.

Πίνακας 24. Απόψεις για την προσαρμογή της επιχείρησης στις νέες πανδημικές συνθήκες ανεξαρτήτως προγράμματος

	Προσαρμογή της επιχείρησης στις νέες πανδημικές συνθήκες					ΣΥΝΟΛΟ
	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	
(1) Αποδεκτή αίτηση	35,54	5,88	8,91	12,26	28,76	91,35
(2) Απορριφθείσα αίτηση	1,69	0,82	0,86	1,22	4,05	8,65
Σύνολο	37,22	6,7	9,78	13,49	32,81	100

Σημείωση: Two-sample Wilcoxon rank-sum (Mann-Whitney) test: $z = 8,487$, $p\text{-value} = 0,0000$. Kruskal-Wallis equality-of-populations rank test: $\chi^2(1) = 72,031$, $p\text{-value} = 0,0001$.

Στον πίνακα 25 παρουσιάζεται η αποτίμηση των επιχειρηματιών αναφορικά με τη συμβολή του Προγράμματος της Επιστρεπτέας προκαταβολής στην προσαρμογή της επιχείρησης στις νέες πανδημικές συνθήκες. Παρατηρούμε και εδώ ότι σε όλες τις καταστάσεις (αποδεκτές/απορριφθείσες) η πλειονότητα των απόψεων συγκεντρώνεται σχεδόν ισότιμα στα άκρα της κατανομής. Αν ληφθούν υπόψη και οι απόψεις «μάλλον διαφωνώ», «μάλλον συμφωνώ» τότε φαίνεται ότι η θετική αποτίμηση υπερτερεί της αρνητικής. Προβαίνοντας σε στατιστικούς ελέγχους (WMW και KW) διαπιστώνουμε ότι οι αποτιμήσεις των δύο υποομάδων του δείγματος διαφοροποιούνται.

Πίνακας 25. Απόψεις για την προσαρμογή της επιχείρησης στις νέες πανδημικές συνθήκες για το πρόγραμμα Επιστρεπτέα Προκαταβολή

	Προσαρμογή της επιχείρησης στις νέες πανδημικές συνθήκες – Επιστρεπτέα προκαταβολή					ΣΥΝΟΛΟ
	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	
(1) Αποδεκτή αίτηση	37,0	6,4	9,2	11,9	27,3	91,8
(2) Απορριφθείσα αίτηση	1,6	0,9	0,7	1,1	3,7	8,2
Σύνολο	38,6	7,3	9,9	13,0	31,0	100

Σημείωση: Two-sample Wilcoxon rank-sum (Mann-Whitney) test: $z = -7,629$, $p\text{-value} = 0,000$. Kruskal-Wallis equality-of-populations rank test: $\chi^2(1) = 58,203$, $p\text{-value} = 0,0001$.

¹⁰ Από την ερώτηση: «Η δράση συνέβαλε στην προσαρμογή της επιχείρησης στις νέες πανδημικές συνθήκες που έφεραν περιορισμούς και νέες συνθήκες πελατών/προμηθευτών στηρίζοντας νέες πρακτικές ή προσεγγίσεις (πχ. τηλεργασία, δημιουργία e-shop, πώληση με ραντεβού);»

Ακολούθως παρουσιάζεται η αποτίμηση των επιχειρηματιών αναφορικά με τη συμβολή των ΠΕΠ στην Προσαρμογή της επιχείρησης στις νέες πανδημικές συνθήκες. Παρατηρούμε ότι τα μεγαλύτερα ποσοστά συγκεντρώνονται στις ακραίες διαβαθμίσεις, ιδίως στο «συμφωνώ» το οποίο από κοινού με το «μάλλον συμφωνώ» συγκροτούν τον πιο ισχυρό «πόλο». Τέλος, οι στατιστικοί έλεγχοι που διενεργήθηκαν υποδεικνύουν ότι οι απόψεις/αποτιμήσεις των επιχειρηματιών που ωφελήθηκαν διαφέρουν από τις απόψεις/αποτιμήσεις όσων δεν ωφελήθηκαν.

Πίνακας 26. Απόψεις για την προσαρμογή της επιχείρησης στις νέες πανδημικές συνθήκες για το πρόγραμμα ΠΕΠ

	Προσαρμογή της επιχείρησης στις νέες πανδημικές συνθήκες – Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα					ΣΥΝΟΛΟ
	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	
(1) Αποδεκτή αίτηση	27,1	3,4	6,8	9,8	33,7	80,8
(2) Απορριφθείσα αίτηση	2,4	0,8	2,8	3,5	9,8	19,2
Σύνολο	29,5	4,2	9,6	13,3	43,5	100,0

Σημείωση: Kruskal-Wallis equality-of-populations rank test: $\chi^2(1) = 0,692$, $p\text{-value} = 0,4056$.

Στον πίνακα 27 παρουσιάζεται η αποτίμηση των επιχειρηματιών αναφορικά με τη συμβολή των Κλαδικών και άλλων προγραμμάτων στήριξης στην Προσαρμογή της επιχείρησης στις νέες πανδημικές συνθήκες. Παρατηρούμε ότι τα μεγαλύτερα ποσοστά συγκεντρώνονται στη διαβάθμιση «συμφωνώ» και ακολουθώντας στη διαβάθμιση «μάλλον συμφωνώ». Οι στατιστικοί έλεγχοι δείχνουν ότι οι απόψεις των δύο πληθυσμών του δείγματος δεν παρουσιάζουν κάποια στατιστικά σημαντική διαφοροποίηση.

Πίνακας 27. Απόψεις για την προσαρμογή της επιχείρησης στις νέες πανδημικές συνθήκες για κλαδικά και άλλα προγράμματα

	Προσαρμογή της επιχείρησης στις νέες πανδημικές συνθήκες – Κλαδικά και άλλα					ΣΥΝΟΛΟ
	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	
(1) Αποδεκτή αίτηση	18,6	0,3	6,9	21,5	49,4	96,7
(2) Απορριφθείσα αίτηση	0,3	0,4	0,1	0,3	2,2	3,3
Σύνολο	18,9	0,7	7,0	21,8	51,6	100,0

Σημείωση: Two-sample Wilcoxon rank-sum (Mann-Whitney) test: $z = -0,308$, $p\text{-value} = 0,7577$. Kruskal-Wallis equality-of-populations rank test: $\chi^2(1) = 0,095$, $p\text{-value} = 0,7577$.

5.4 Αποτίμηση επιχειρηματιών για την συμβολή στη βιωσιμότητα της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της πανδημίας

Στον πίνακα 28 παρουσιάζεται η αποτίμηση των επιχειρηματιών του δείγματος αναφορικά με την συμβολή των προγραμμάτων στη βιωσιμότητα της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Παρατηρούμε ότι σε όλες τις καταστάσεις (αποδεκτή/ απορριφθείσα) τα μεγαλύτερα ποσοστά συγκεντρώνονται στις διαβαθμίσεις «συμφωνώ» και «μáλλον συμφωνώ» φανερώνοντας την σημαντική συμβολή που αποτιμούν οι επιχειρηματίες ότι είχαν τα χρηματοδοτικά προγράμματα στην βιωσιμότητα των επιχειρήσεών τους.

Πίνακας 28. Απόψεις για την συμβολή στη βιωσιμότητα της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της πανδημίας για το πρόγραμμα Επιστρεπτέα Προκαταβολή

	Συμβολή στη βιωσιμότητα της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της πανδημίας– Επιστρεπτέα προκαταβολή					ΣΥΝΟ ΛΟ
	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	
(1) Αποδεκτή αίτηση	14,2	5,35	6,47	15,59	49,83	91,43
(2) Απορριφθείσα αίτηση	0,73	0,28	0,44	1,62	5,5	8,57
Σύνολο	14,93	5,62	6,91	17,21	55,33	100

Σημείωση: Two-sample Wilcoxon rank-sum (Mann-Whitney) test: $z=-0,850$, $p\text{-value}=0,3954$. Kruskal-Wallis equality-of-populations rank test: $\chi^2(1)=0,721$, $p\text{-value}=0,721$.

Στον πίνακα 29 παρουσιάζεται η αποτίμηση των επιχειρηματιών του δείγματος αναφορικά με την συμβολή του Προγράμματος της Επιστρεπτέας προκαταβολής στη βιωσιμότητα της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Παρατηρούμε ότι σε όλες τις καταστάσεις (αποδεκτή/ απορριφθείσα) τα μεγαλύτερα ποσοστά συγκεντρώνονται στις διαβαθμίσεις «συμφωνώ» και «μáλλον συμφωνώ». Προβαίνοντας σε στατιστικούς ελέγχους (WMW και KW) προκύπτει ότι οι δύο υπο-ομάδες του δείγματος έχουν την ίδια κατανομή.

Πίνακας 29. Απόψεις για την συμβολή στη βιωσιμότητα της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της πανδημίας για το πρόγραμμα Επιστρεπτέα Προκαταβολή

	Συμβολή στη βιωσιμότητα της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της πανδημίας– Επιστρεπτέα προκαταβολή					ΣΥΝΟ ΛΟ
	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	
(1) Αποδεκτή αίτηση	15,1	5,7	6,3	16,0	48,9	91,9
(2) Απορριφθείσα αίτηση	0,7	0,2	0,4	1,7	5,1	8,1
Σύνολο	15,8	5,9	6,6	17,6	54,0	100,0

Σημείωση: Two-sample Wilcoxon rank-sum (Mann-Whitney) test: $z=0,917$, $p\text{-value}=0,3590$. Kruskal-Wallis equality-of-populations rank test: $\chi^2(1)=0,841$, $p\text{-value}=0,3591$.

Ακολούθως (πίνακας 30) παρουσιάζεται η αποτίμηση των επιχειρηματιών αναφορικά με τη συμβολή των ΠΕΠ στη βιωσιμότητα της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Όπως και στην περίπτωση της Επιστρεπτέας προκαταβολής τα μεγαλύτερα ποσοστά συγκεντρώνονται στις διαβαθμίσεις «συμφωνώ» και «μáλλον συμφωνώ». Η διαβάθμιση «διαφωνώ» συγκεντρώνει χαμηλότερα ποσοστά ακόμα και από τη «μáλλον συμφωνώ». Οι

στατιστικοί έλεγχοι που διενεργήθηκαν υποδεικνύουν ότι οι απόψεις των δύο πληθυσμών του δείγματος οριακά δεν παρουσιάζουν κάποια στατιστικά σημαντική διαφορά.

νακας 30. Απόψεις για την συμβολή στη βιωσιμότητα της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της πανδημίας για το πρόγραμμα ΠΕΠ

	Συμβολή στη βιωσιμότητα της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της πανδημίας – Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα					ΣΥΝΟΛΟ
	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	
(1) Αποδεκτή αίτηση	2,9	0,5	7,9	8,4	61,0	80,7
(2) Απορριφθείσα αίτηση	1,3	1,0	2,2	2,5	12,4	19,3
Σύνολο	4,2	1,5	10,0	10,9	73,3	100,0

Σημείωση: Two-sample Wilcoxon rank-sum (Mann-Whitney) test: $z=1,712$, $p\text{-value}=0,0869$. Kruskal-Wallis equality-of-populations rank test: $\chi^2(1)=2,931$, $p\text{-value}=0,0869$.

Στον πίνακα 31 παρουσιάζεται η αποτίμηση των επιχειρηματιών αναφορικά με τη συμβολή των Κλαδικών και άλλων προγραμμάτων στήριξης στη βιωσιμότητα της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Παρατηρούμε ότι τα μεγαλύτερα ποσοστά συγκεντρώνονται πρωτίστως στη διαβάθμιση «συμφωνώ» και, με φθίνουσα σειρά, στη διαβάθμιση «μάλλον συμφωνώ» και την ουδέτερη διαβάθμιση. Η τάση αυτή ισχύει και για τις δύο καταστάσεις αιτήσεων (εγκεκριμένες, απορριφθείσες), γεγονός που επιβεβαιώνεται από τους στατιστικούς ελέγχους.

Πίνακας 31. Απόψεις για την συμβολή στη βιωσιμότητα της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της πανδημίας για κλαδικά και άλλα προγράμματα

	Συμβολή στη βιωσιμότητα της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της πανδημίας – Κλαδικά και άλλα					ΣΥΝΟΛΟ
	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	
(1) Αποδεκτή αίτηση	9,9	3,2	9,7	17,6	56,0	96,5
(2) Απορριφθείσα αίτηση	0,3	0,0	0,4	0,3	2,5	3,5
Σύνολο	10,2	3,2	10,1	17,9	58,6	100,0

Σημείωση: Two-sample Wilcoxon rank-sum (Mann-Whitney) test: $z=-0,120$, $p\text{-value}=0,9046$. Kruskal-Wallis equality-of-populations rank test: $\chi^2(1)=0,014$, $p\text{-value}=0,9045$.

5.5 Αποτίμηση επιχειρηματιών για την συμβολή στη δημιουργία βάσεων για την ομαλή μετάβαση της επιχείρησης στην επόμενη ημέρα

Στον πίνακα 32 παρουσιάζεται η αποτίμηση των επιχειρηματιών αναφορικά με την συμβολή των προγραμμάτων στη δημιουργία βάσεων για την ομαλή μετάβαση της επιχείρησης στην επόμενη ημέρα.¹¹ Παρατηρούμε ότι σε όλες τις καταστάσεις (αποδεκτή/ απορριφθείσα) τα μεγαλύτερα ποσοστά συγκεντρώνονται στις διαβαθμίσεις «συμφωνώ» και «μάλλον συμφωνώ» φανερώνοντας την σημαντική συμβολή που αποτιμούν οι επιχειρηματίες ότι

¹¹ Το πλήρες ερώτημα ήταν: «Η δράση συνέβαλε στη δημιουργία βάσεων για την ομαλή μετάβαση της επιχείρησης στην επόμενη ημέρα (π.χ., υιοθέτηση νέων εργαλείων και μοντέλου λειτουργίας);»

είχαν τα χρηματοδοτικά προγράμματα στην δημιουργία βάσεων για την ομαλή μετάβαση των επιχειρήσεων τους στην επόμενη μέρα.

Πίνακας 32. Απόψεις για την συμβολή στη δημιουργία βάσεων για την ομαλή μετάβαση στην επόμενη ημέρα για το πρόγραμμα Επιστρεπτέα Προκαταβολή

	Συμβολή στη δημιουργία βάσεων για την ομαλή μετάβαση στην επόμενη ημέρα– Επιστρεπτέα προκαταβολή					ΣΥΝΟΛΟ
	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	
(1) Αποδεκτή αίτηση	21,24	5,42	9,17	14,37	41,17	91,36
(2) Απορριφθείσα αίτηση	1,12	0,3	0,59	1,64	4,99	8,64
Σύνολο	22,36	5,71	9,76	16,01	46,16	100

Σημείωση: Two-sample Wilcoxon rank-sum (Mann-Whitney) test: $z=3,544$, $p\text{-value}=0,0004$. Kruskal-Wallis equality-of-populations rank test: $\chi^2(1)=12,559$, $p\text{-value}=0,0004$.

Στον πίνακα 33 παρουσιάζεται η αποτίμηση των επιχειρηματιών αναφορικά με την συμβολή του Προγράμματος της Επιστρεπτέας προκαταβολής στη δημιουργία βάσεων για την ομαλή μετάβαση της επιχείρησης στην επόμενη ημέρα. Παρατηρούμε ότι τα μεγαλύτερα ποσοστά συγκεντρώνονται στις ακραίες διαβαθμίσεις «διαφωνώ» και «συμφωνώ», ωστόσο η κατανομή δεν είναι ισόποση. Η απάντηση «συμφωνώ» παρουσιάζει μακράν τις μεγαλύτερες συγκεντρώσεις σε όλες τις καταστάσεις αιτήσεων, ενώ συνδυαστικά με την απάντηση «μάλλον συμφωνώ» συνιστούν τον πιο ισχυρό «πόλο». Οι στατιστικοί έλεγχοι WMW και KW που διενεργήθηκαν υποδεικνύουν ότι οι κατανομές των δύο υπο-ομάδων του δείγματος διαφέρουν.

Πίνακας 33. Απόψεις για την συμβολή στη δημιουργία βάσεων για την ομαλή μετάβαση στην επόμενη ημέρα για το πρόγραμμα Επιστρεπτέα Προκαταβολή

	Συμβολή στη δημιουργία βάσεων για την ομαλή μετάβαση στην επόμενη ημέρα– Επιστρεπτέα προκαταβολή					ΣΥΝΟΛΟ
	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	
(1) Αποδεκτή αίτηση	22,6	5,7	9,0	14,3	40,1	91,7
(2) Απορριφθείσα αίτηση	1,1	0,4	0,4	1,7	4,8	8,3
Σύνολο	23,7	6,1	9,4	16,0	44,9	100,0

Σημείωση: Two-sample Wilcoxon rank-sum (Mann-Whitney) test: $z=-3,226$, $p\text{-value}=0,0013$. Kruskal-Wallis equality-of-populations rank test: $\chi^2(1)=10,405$, $p\text{-value}=0,0013$.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η αποτίμηση των επιχειρηματιών αναφορικά με τη συμβολή των ΠΕΠ στη δημιουργία βάσεων για την ομαλή μετάβαση της επιχείρησης στην επόμενη ημέρα. Και σε αυτή την περίπτωση τα μεγαλύτερα ποσοστά συγκεντρώνονται στη «συμφωνώ». Συγχρόνως μέτρια ποσοστά συγκεντρώνουν οι διαβαθμίσεις «μάλλον συμφωνώ», «ουδέτερο» και «διαφωνώ». Οι στατιστικοί έλεγχοι που διενεργήθηκαν υποδεικνύουν ότι οι απόψεις των δύο πληθυσμών του δείγματος δεν παρουσιάζουν κάποια στατιστικά σημαντική διαφοροποίηση.

Πίνακας 34. Απόψεις για την συμβολή στη δημιουργία βάσεων για την ομαλή μετάβαση στην επόμενη ημέρα για το πρόγραμμα ΠΕΠ

	Συμβολή στη δημιουργία βάσεων για την ομαλή μετάβαση στην επόμενη ημέρα – Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα					ΣΥΝΟΛΟ
	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	
(1) Αποδεκτή αίτηση	10,4	5,7	9,1	8,7	47,3	81,1
(2) Απορριφθείσα αίτηση	1,6	0,4	3,8	2,4	10,8	18,9
Σύνολο	12,0	6,1	12,9	11,1	58,1	100,0

Σημείωση: Two-sample Wilcoxon rank-sum (Mann-Whitney) test: $z=-0,00$, $p\text{-value}=0,6169$. Kruskal-Wallis equality-of-populations rank test: $\chi^2(1)=0,250$, $p\text{-value}=0,6169$.

Στον πίνακα 35 παρουσιάζεται η αποτίμηση των επιχειρηματιών αναφορικά με τη συμβολή των Κλαδικών και άλλων προγραμμάτων στήριξης στη Δημιουργία βάσεων για την ομαλή μετάβαση της επιχείρησης στην επόμενη ημέρα. Παρατηρούμε ότι μεταξύ όσων οι αιτήσεις εγκρίθηκαν τα μεγαλύτερα ποσοστά συγκεντρώνονται πρωτίστως στη διαβάθμιση «συμφωνώ» και, με φθίνουσα σειρά, στη διαβάθμιση «μάλλον συμφωνώ» και την ουδέτερη διαβάθμιση, ενώ μεταξύ όσων οι αιτήσεις απορρίφθηκαν τα μεγαλύτερα ποσοστά συγκεντρώνονται πρωτίστως στη διαβάθμιση «συμφωνώ» και, με φθίνουσα σειρά, στη διαβάθμιση «μάλλον συμφωνώ» και «διαφωνώ». Τα αποτελέσματα των στατιστικών ελέγχων έδειξαν ότι δεν υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των δύο κατανομών.

Πίνακας 35. Απόψεις για την συμβολή στη δημιουργία βάσεων για την ομαλή μετάβαση στην επόμενη ημέρα για κλαδικά και άλλα προγράμματα

	Συμβολή στη δημιουργία βάσεων για την ομαλή μετάβαση στην επόμενη ημέρα – Κλαδικά και άλλα					ΣΥΝΟΛΟ
	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ	ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ	
(1) Αποδεκτή αίτηση	8,5	0,5	12,8	19,5	55,6	96,8
(2) Απορριφθείσα αίτηση	0,5	0,0	0,2	0,5	2,1	3,2
Σύνολο	9,0	0,5	13,0	19,9	57,6	100,0

Σημείωση: Two-sample Wilcoxon rank-sum (Mann-Whitney) test: $z=0,159$, $p\text{-value}=0,8740$. Kruskal-Wallis equality-of-populations rank test: $\chi^2(1)=0,025$, $p\text{-value}=0,8740$.

5.6 Πολυμεταβλητή ανάλυση της αποτίμησης των επιχειρηματιών για απασχόληση, προσαρμογή, βιωσιμότητα και ομαλή μετάβαση

Σε αυτό το κεφάλαιο αναλύονται οικονομετρικά οι απόψεις/αποτιμήσεις των επιχειρηματιών για τις κυβερνητικές δράσεις στήριξης της επιχειρηματικότητας στις 4 διαστάσεις μέσω της κλίμακας Likert: διαφωνώ (1), μάλλον διαφωνώ (2), ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ (3), μάλλον συμφωνώ (4), συμφωνώ (5) ότι η δράση συνέβαλε/θα συνέβαλε στην επίτευξη αυτού του στόχου/αυτής της διάστασης.¹²

Στην πολυμεταβλητή ανάλυση των απόψεων που έπεται αξιοποιούνται πληροφορίες για τις δράσεις που μετείχαν ή δεν μετείχαν οι επιχειρήσεις, καθώς και πληροφορίες για τις ίδιες τις επιχειρήσεις και τους επιχειρηματίες που παρείχαν τις απόψεις.

Από τις 3.526 επιχειρήσεις του δείγματος όπως αποτυπώνεται και στον πίνακα 36 1.841 επιχειρήσεις που υπέβαλαν αίτηση/ αιτήσεις συμμετοχής (στήριξης) σε μια ή περισσότερες δράσεις και εγκρίθηκε/αν, 130 επιχειρήσεις που υπέβαλαν αίτηση/ αιτήσεις συμμετοχής (στήριξης) σε μια ή περισσότερες δράσεις και δεν εγκρίθηκαν ενώ 214 επιχειρήσεις υπέβαλαν αιτήσεις συμμετοχής σε περισσότερες δράσεις και άλλες εγκρίθηκαν και άλλες δεν εγκρίθηκαν. Δεν αιτήθηκαν σε καμία από τις δράσεις 1.342 επιχειρήσεις.

Πίνακας 36. Κατανομή των επιχειρήσεων με συνδυασμό αιτήσεων/ εγκρίσεων

	Πλήθος επιχειρήσεων	Πλήθος αιτήσεων
Επιχειρήσεις με 1 αίτηση/ έγκριση	791	791
Επιχειρήσεις με περισσότερες αιτήσεις/ εγκρίσεις	1.049	3.179
Επιχειρήσεις με 1 αίτηση/ μη έγκριση	66	66
Επιχειρήσεις με περισσότερες αιτήσεις / μη εγκρίσεις	64	206
Επιχειρήσεις με περισσότερες αιτήσεις / εγκρίσεις & μη εγκρίσεις	214	852
Επιχειρήσεις χωρίς αίτηση	1.342	1.088
Σύνολο	3.526	6.182

Στις επιχειρήσεις που εγκρίθηκε έστω και μια δράση που είχαν αιτηθεί οι επιχειρηματίες ανέφεραν την αποτίμησή τους αναφορικά με την συμβολή της συγκεκριμένης δράσης στις ανωτέρω διαστάσεις.

Στις επιχειρήσεις που δεν εγκρίθηκε καμία δράση ή δεν είχαν υποβάλει αίτηση αποτίμησαν/αξιολόγησαν (όχι την όποια μεμονωμένη δράση, αλλά) το σύνολο των δράσεων του κυβερνητικού προγράμματος στήριξης.

Καθώς σε κάποιες από τις 6.182 περιπτώσεις αιτήσεων που κατεγράφησαν απόψεις για τις πέντε διαστάσεις, τυχάνει να απουσιάζει από την βάση δεδομένων της έρευνας κάποια άποψη για την μία ή/και την άλλη διάσταση, η ανάλυση διενεργείται με λιγότερες παρατηρήσεις για κάθε διάσταση.¹³

¹² Η διατύπωση των ερωτήσεων και σε υποθετικό λόγο γίνεται προκειμένου να μπορούν να τις απαντήσουν και επιχειρήσεις που δεν αιτήθηκαν συμμετοχή στα προγράμματα ενίσχυσης ή αιτήθηκαν συμμετοχή και απορρίφθηκαν.

¹³ Διευκρινίζεται ότι αν μια επιχείρηση συμμετέχει σε δύο κύκλους μιας δράσης ή σε δύο δράσεις και παρέχει ολοκληρωμένες απαντήσεις, τότε υπεισέρχεται στην ανάλυση με δύο παρατηρήσεις.

Για την ερμηνεία των απόψεων των επιχειρηματιών αξιοποιήθηκαν:

- Η έδρα της επιχείρησης (σε επίπεδο διοικητικής περιφέρειας) και η νομική μορφή της επιχείρησης
- Η οικονομική δραστηριότητα της κάθε επιχείρησης. Η δραστηριότητα είναι σε επίπεδο διψήφιου κλάδου και μπορεί να αναχθεί σε επίπεδο μονοψηφίου τομέα οικονομικής δραστηριότητας
- Το έτος ίδρυσης (ηλικία) της επιχείρησης.
- Αν η επιχείρηση είναι εξωχώρια, συνδεδεμένη/συνεργαζόμενη επιχείρηση, καθώς και μέλος δικτύου που αναπτύσσεται με σύμβαση δικαιόχρησης (την μέθοδο franchise).

Συμπληρωματικά, η ετερογένεια των απόψεων μπορεί να συνδέεται με:

- Ποιοτικά χαρακτηριστικά του ατόμου που απαντά στην έρευνα ή των συνθηκών κατά την ώρα της απαντήσεως: στοιχεία που άπτονται με την διάθεση ή την επιθυμία ή την δυνατότητά του να παράσχει πληροφορίες για το μέγεθος της επιχείρησης σε όρους απασχόλησης ή κύκλου εργασιών/συνολικού ενεργητικού.
- Οπότε, χάριν πληρότητας, κατά την ανάλυση είναι σκόπιμο να απομονωθεί η επίδραση και να εκτιμηθεί η στατιστική σημαντικότητα της επιδράσεως και αυτών των παραγόντων, ακόμα και αν οι συγκεκριμένοι παράγοντες δεν υπεισέρχονται στην αξιολόγηση της κυβερνητικής πολιτικής.

5.6.1 Ευρήματα και διαπιστώσεις

Εξετάζοντας παράγοντες όπως εγκριθείσες αιτήσεις ή απορριφθείσες ανά πρόγραμμα και πόσο επιδρούν θετικά ή αρνητικά στις επιχειρηματικές απόψεις προκύπτουν τα εξής ευρήματα. Η πρώτη μεταβλητή¹⁴ ορίζει τις περιπτώσεις που αφορούν σε εγκριθείσες αιτήσεις για επιστρεπτές προκαταβολές(1). Η παρουσία του «Α» (αρνητική επίδραση) στην δεύτερη στήλη υποδηλώνει ότι μεσοσταθμικά οι επιχειρηματίες που ωφελήθηκαν από την

Πίνακας 37. Παράγοντες που φαίνεται να ασκούν θετική επίδραση (Θ) ή αρνητική επίδραση (Α) στις επιχειρηματικές απόψεις για την στήριξη της επιχειρηματικότητας στην διάρκεια της πανδημίας.

σύμφωνα με τα στατιστικώς σημαντικά οικονομετρικά αποτελέσματα των αναλύσεων με Ordered probit και OLS τόσο στο δείγμα όσο και όταν το δείγμα ανάγεται στον πληθυσμό

Ερμηνευτική μεταβλητή: Η άποψη που διατυπώνεται

Για την:

I. Διατήρηση των θέσεων εργασίας	IV. Βιωσιμότητα των επιχειρήσεων κατά την πανδημία
II. Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας
επόμενη ημέρα	V. Ομαλή μετάβαση των επιχειρήσεων στην
III. Προσαρμογή των επιχειρήσεων στις πανδημικές συνθήκες	

Θ για θετικούς και Α για αρνητικούς συντελεστές με πιθανότητα σφάλματος μικρότερη του 1 % σε όλες τις αναλύσεις που εξετάζεται η μεταβλητή: ήτοι, τόσο στο δείγμα όσο και στην αναγωγή στον πληθυσμό με χρήση τόσο της μεθόδου Ordered probit όσο και της μεθόδου OLS.

Τρόπος συμμετοχής των επιχειρηματιών (κωδικοποίηση Πίνακα 3.1)	I	II	III	IV	V
Αίτηση που εγκρίθηκε					
(1) ΕΠΙΣΤΡΕΠΤΕΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ		A			
(2) ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ, ΕΠΙΔ.ΚΕΦ.ΚΙΝΗΣΗ ΣΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ				Θ	
(3) ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ			Θ		Θ
(4) ΣΤΗΡΙΞΗ ΝΕΟΦΥΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ		A	A		Θ
Αίτηση απορρίφθηκε					
(5) ΠΕΠ ΔΥΤ.ΕΛΛΑΔΑ, ΠΕΠ ΔΥΤ.ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ		Θ			
(6) ΠΕΠ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ		Θ	Θ		
(7) ΠΕΠ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ		Θ	Θ	Θ	Θ
(8) ΠΕΠ ΣΤΕΡΕΑ, ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ
(9) ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	Θ	Θ	A		A
(10) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΜΕ ΔΙΕΤΗ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	A	A	Θ		Θ
(11) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΜΕ ΔΙΕΤΗ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ				A	
(12) ΣΤΗΡΙΞΗ ΝΕΟΦΥΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	A	A	A	A	A
(13) ΜΕΤΡΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	Θ			Θ	
Περίπτωση επιχειρήσεως					
Επιχείρηση με άλλες εγκριθείσες αιτήσεις (αριθμός αιτήσεων)					
14 ΕΠΙΣΤΡΕΠΤΕΑ		A			
15 ΠΕΠ		Θ			Θ
16 ΛΟΙΠΕΣ			Θ		

¹⁴ Πρόκειται για ψευδομεταβλητή δηλ., μεταβλητή που λαμβάνει δύο τιμές μόνον, «1» ή «0», για να υποδηλώσει ότι υφίσταται ή δεν υφίσταται κάποιο συγκεκριμένο χαρακτηριστικό.

επιστρεπτέα προκαταβολή θεωρούν λιγότερο από άλλους ότι η συγκεκριμένη δράση εισέφερε θετικά στην δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Οι επιχειρηματίες που ωφελήθηκαν από:

- το ΠΕΠ Αττικής και την επιδότηση κεφαλαίου κίνησης σε τουριστικές επιχειρήσεις (2) θεωρούν περισσότερο από άλλους ότι οι συγκεκριμένες δράσεις εισέφεραν θετικά στην προσαρμογή των επιχειρήσεων στις πανδημικές συνθήκες.
- την επιχορήγηση αυτοαπασχολούμενων δικηγόρων (3) θεωρούν περισσότερο από άλλους ότι η συγκεκριμένη δράση εισέφερε θετικά στην δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την ομαλή μετάβαση των επιχειρήσεων στην επόμενη ημέρα.
- την στήριξη νεοφυών επιχειρήσεων (4) θεωρούν λιγότερο από άλλους ότι η συγκεκριμένη δράση εισέφερε (α) αρνητικά στην δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την προσαρμογή των επιχειρήσεων στις πανδημικές συνθήκες και (β) θετικά στην ομαλή μετάβαση των επιχειρήσεων στην επόμενη ημέρα.
- Άλλοι επιχειρηματίες των οποίων οι αιτήσεις δεν εγκρίθηκαν φαίνεται να θεωρούν άλλοτε λιγότερο άλλοτε περισσότερο από άλλους ότι η συμμετοχή τους σε αυτές ή άλλες δράσεις θα εισέφερε στην διατήρηση ή δημιουργία θέσεων εργασίας (ή άλλες πτυχές), όμως δεν έλαβαν τους συγκεκριμένους πόρους για να τους αξιοποιήσουν.

Εξετάζοντας παράγοντες όπως ο κλάδος δραστηριοποίησης αλλά και η νομική μορφή (ΣΥΝΕΧΕΙΑ Πίνακα 37) και πόσο επιδρούν θετικά ή αρνητικά στις επιχειρηματικές απόψεις προκύπτουν τα εξής ευρήματα. Οι επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται:

- Στον κλάδο της εξυγίανσης και διαχειρίσεων αποβλήτων (κλάδο 34) φαίνεται να θεωρούν περισσότερο από άλλους ότι μέσω των κυβερνητικών δράσεων διευκολύνθηκε η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων κατά την πανδημία.
- Στον κλάδο της αλείας-υδατοκαλλιέργειας (κλάδο 03) φαίνεται να θεωρούν περισσότερο από άλλους ότι μέσω των κυβερνητικών δράσεων διευκολύνθηκε η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων κατά την πανδημία και λιγότερο από άλλους ότι προήχθη η ομαλή μετάβαση των επιχειρήσεων στην επόμενη ημέρα.
- Στον κλάδο εξορύξεως μεταλλευμάτων (κλάδο 05) φαίνεται να θεωρούν περισσότερο από άλλους ότι μέσω των κυβερνητικών δράσεων υπήρξε βελτίωση σε όλες τις πτυχές· ενώ οι επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται μέσω κληροδοτημάτων φαίνεται να θεωρούν λιγότερο από άλλους υπήρξε βελτίωση σε όλες τις πτυχές.
- Στον κλάδο της παραγωγής προϊόντων καπνού (κλάδο 09) φαίνεται να θεωρούν λιγότερο από άλλους ότι μέσω των κυβερνητικών δράσεων διευκολύνθηκε η διατήρηση και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, καθώς και η προσαρμογή των επιχειρήσεων στις πανδημικές συνθήκες· ενώ στον κλάδο των νομικών και λογιστικών δραστηριοτήτων (κλάδο 58) φαίνεται να θεωρούν περισσότερο από άλλους ότι μέσω των κυβερνητικών δράσεων διευκολύνθηκε η διατήρηση και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, καθώς και η προσαρμογή των επιχειρήσεων στις πανδημικές συνθήκες.

Πίνακας 37. Παράγοντες που φαίνεται να ασκούν θετική επίδραση (Θ) ή αρνητική επίδραση (Α) στις επιχειρηματικές απόψεις για την στήριξη της επιχειρηματικότητας στην διάρκεια της πανδημίας, σύμφωνα με τα στατιστικώς σημαντικά οικονομετρικά αποτελέσματα των αναλύσεων με Ordered probit και OLS τόσο στο δείγμα όσο και όταν το δείγμα ανάγεται στον πληθυσμό

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

	I	II	III	IV	V
Επιχείρηση υπάγεται στον κλάδο/τομέα (Μον: Μονοψήφιος κλάδος)					
Φυτική-ζωική παραγωγή, θήρα κ.λπ.					
Αλιεία-υδατοκαλλιέργεια				Θ	Α
Εξόρυξη μεταλλευμάτων	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ
Παραγωγή προϊόντων καπνού	Α	Α	Α		
Επισκευή-εγκατάσταση μηχανημάτων κ.λπ.					
Εμπόριο-επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, Εκδοτικές δραστηριότητες, Τηλεπικοινωνίες, Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας, Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα	Θ				
Δραστηριότητες εξυγίανσης κ.ά.				Θ	
Έργα πολιτικού μηχανικού, Προγραμματισμός Η/Υ κ.λπ., Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες κ.λπ., Άλλες επαγγελματ. δραστηριότητες κ.λπ., Δραστηριότητες ενοικίασης κ.λπ., Επισκευή Η/Υ κ.ά. ειδών			Θ		
Χονδρικό εμπόριο (πλην μηχαν. οχημάτων), Καταλύματα	Θ		Θ		
Λιανικό εμπόριο (πλην μηχαν. οχημάτων)		Θ	Θ		
Ταχυδρομικές δραστηριότητες κ.λπ.	Θ				Θ
Νομικές-λογιστικές δραστηριότητες	Θ	Θ	Θ		
Δραστηρ. παροχής προστασίας κ.λπ.				Θ	Θ
Εμπόριο-επισκευή οχημάτων (Μον.)	Θ		Θ		
Παροχή καταλύματος-εστίασης (Μον.)					
Επαγγελ.-επιστημον.-τεχν. δραστ. (Μον.)					
Λοιπές υπηρεσίες (Μον.)			Θ		
Επιχείρηση με νομική μορφή					
Ατομική επιχ/ση (αναφ.)	Θ				Θ
Ανώνυμη Εταιρεία	Θ				
Ετερόρρυθμη Εταιρεία	Α	Α	Θ	Θ	Α
Ένωση Προσώπων	Α			Α	Α
Κοινωνία	Α	Α	Α	Α	Α
Κληροδότημα	Α		Α		
Σωματείο			Α		

- Στους κλάδους της επισκευής και εγκαταστάσεως μηχανημάτων και εξοπλισμού (κλάδο 29), του εμπορίου και της επισκευής μηχανοκίνητων οχημάτων (κλάδο 38), των εκδοτικών δραστηριοτήτων (κλάδο 48), των τηλεπικοινωνιών (κλάδο 51), της ανθρώπινης υγείας (κλάδο 72), των τυχερών παιχνιδιών και στοιχημάτων (κλάδο 77), καθώς και μέσω ετερόρρυθμων εταιρειών, φαίνεται να θεωρούν περισσότερο από άλλους ότι μέσω των κυβερνητικών δράσεων διευκολύνθηκε η διατήρηση θέσεων εργασίας.
- Στους κλάδους των έργων πολιτικού μηχανικού (κλάδο 36), του προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών και παροχής συναφών συμβουλών (κλάδο 52), των αρχιτεκτονικών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων μηχανικών (με τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις) (κλάδο 60), των άλλων επαγγελματικών-επιστημονικών-τεχνικών δραστηριοτήτων που δεν μνημονεύονται/κατατάσσονται αλλού (κλάδο 63), της ενοικίασης και εκμίσθωσης (κλάδο 65), της επισκευής ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδών ατομικής ή οικιακής χρήσης (κλάδο 80), καθώς και στους τομείς της παροχής

καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης (τομέα Θ), των επαγγελματικών-επιστημονικών-τεχνικών δραστηριοτήτων (τομέα ΙΓ), αλλά και των ποικίλων υπηρεσιών που δεν μνημονεύονται/ κατατάσσονται/ αλλού (τομέα ΙΘ) φαίνεται να θεωρούν περισσότερο από άλλους ότι μέσω των κυβερνητικών δράσεων διευκολύνθηκε η προσαρμογή των επιχειρήσεων στις πανδημικές συνθήκες. Στους αντίποδες οι επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται μέσω σωματείων φαίνεται να θεωρούν λιγότερο από άλλους ότι μέσω των κυβερνητικών δράσεων διευκολύνθηκε η προσαρμογή των επιχειρήσεων στις πανδημικές συνθήκες.

- Στους κλάδους του χονδρικού εμπορίου (πλην της εμπορίας μηχανοκινήτων οχημάτων) (κλάδο 39) και της παροχής καταλύματος (κλάδο 46), καθώς και στον τομέα των μεταφορών και της αποθήκευσης (τομέα Ζ), φαίνεται να θεωρούν περισσότερο από άλλους ότι μέσω των κυβερνητικών δράσεων διευκολύνθηκε η διατήρηση θέσεων εργασίας και η προσαρμογή των επιχειρήσεων στις πανδημικές συνθήκες.
- Στον κλάδο του λιανικού εμπορίου (πλην της εμπορίας μηχανοκινήτων οχημάτων) (κλάδο 40) φαίνεται να θεωρούν περισσότερο από άλλους ότι μέσω των κυβερνητικών δράσεων διευκολύνθηκε η διατήρηση θέσεων εργασίας και προσαρμογή των επιχειρήσεων στις πανδημικές συνθήκες και η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων κατά την πανδημία.
- Στον κλάδο των ταχυδρομικών και ταχυμεταφορικών δραστηριοτήτων (κλάδο 45) φαίνεται να θεωρούν περισσότερο από άλλους ότι μέσω των κυβερνητικών δράσεων διευκολύνθηκε η διατήρηση θέσεων εργασίας η ομαλή μετάβαση των επιχειρήσεων στην επόμενη ημέρα.
- Στον κλάδο της παροχής προστασίας και έρευνας (κλάδο 68) φαίνεται να θεωρούν περισσότερο από άλλους ότι μέσω των κυβερνητικών δράσεων διευκολύνθηκε η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων κατά την πανδημία και η ομαλή μετάβαση των επιχειρήσεων στην επόμενη ημέρα.
- Μέσω ενώσεων προσώπων φαίνεται να θεωρούν (α) λιγότερο από άλλους ότι μέσω των κυβερνητικών δράσεων διευκολύνθηκε η διατήρηση και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και η ομαλή μετάβαση στην επόμενη ημέρα και (β) περισσότερο από άλλους ότι μέσω των κυβερνητικών δράσεων διευκολύνθηκε η προσαρμογή των επιχειρήσεων στις πανδημικές συνθήκες και η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων κατά την πανδημία.
- Μέσω (της νομικής μορφής των) «κοινωνιών» φαίνεται να θεωρούν λιγότερο από άλλους ότι μέσω των κυβερνητικών δράσεων διευκολύνθηκε η διατήρηση θέσεων εργασίας, η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων κατά την πανδημία, καθώς και η ομαλή μετάβαση στην επόμενη ημέρα.

5.7 Οικονομετρική ανάλυση της επίδρασης των προγραμμάτων στήριξης στην απασχόληση και στον κύκλο εργασιών

5.7.1 Εισαγωγή

Προκειμένου να προσδιοριστεί ποια είναι η επίδραση των προγραμμάτων στήριξης της επιχειρηματικότητας σε βασικά οικονομικά μεγέθη των επιχειρήσεων (απασχόληση- πλήρης και μερική και κύκλος εργασιών) εφαρμόζεται η ευρέως χρησιμοποιούμενη σε θέματα εκτίμησης επιπτώσεων τεχνική της διαφοράς των διαφορών (Difference-in-Differences (DiD)). Η βασική ιδέα είναι να εξεταστεί πώς διαφοροποιείται η εξέλιξη στο μέγεθος των εξεταζόμενων μεγεθών μεταξύ όσων συμμετείχαν στα προγράμματα ενίσχυσης και όσων δεν συμμετείχαν, πριν και μετά την εφαρμογή τους.

Στην απλούστερη μορφή του το υπόδειγμα DiD αφορά δύο ομάδες και δύο περιόδους (2x2), και συγκρίνει την εξέλιξη του αποτελέσματος από την περίοδο 1 στην περίοδο 2 μεταξύ μιας ομάδας επιχειρήσεων που στην πρώτη περίοδο δεν λάμβανε οικονομική ενίσχυση ενώ στη δεύτερη λαμβάνει (treatment group), και μιας ομάδας ελέγχου η που δεν λαμβάνει χρηματική ενίσχυση σε καμία από τις δύο περιόδους (control group)¹⁵.

Οι εξεταζόμενες δράσεις εντάχθηκαν σε τρεις βασικές ομάδες. Η πρώτη ομάδα, η οποία είναι και η πολυπληθέστερη περιλαμβάνει όλους τους κύκλους του προγράμματος της επιστρεπτέας προκαταβολής, η δεύτερη ομάδα περιλαμβάνει τα προγράμματα που χρηματοδοτήθηκαν από τα ΠΕΠ και η τρίτη ομάδα περιλαμβάνει όλες τις υπόλοιπες δράσεις¹⁶.

Πίνακας 38. Σύνοψη δείγματος κατά ομάδες δράσεων

	Αριθμός παρατηρήσεων	Ποσοστό (%)
1 ^η ομάδα – Επιστρεπτέα προκαταβολή	1.909	47,12
2 ^η ομάδα – ΠΕΠ	250	6,17
3 ^η ομάδα – Λοιπές	210	5,18
Αίτηση αλλά χωρίς καμία έγκριση	254	6,27
Δεν υπήρξε κάποια αίτηση σε δράση	1.428	35,25
	4.051	100,00

Σημείωση: Ο αριθμός των παρατηρήσεων αφορά επιχειρήσεις-δράσεις. Για παράδειγμα αν μια επιχείρηση συμμετείχε σε δύο δράσεις τότε αυτή συνεισφέρει δύο παρατηρήσεις, αν συμμετείχε σε μία ή καμία τότε συνεισφέρει μία παρατήρηση.

Οι δείκτες που ερμηνεύουν την επίδραση των προγραμμάτων στήριξης στην απασχόληση και στον κύκλο εργασιών είναι:

- ATE (Average treatment effect): μέσο όφελος για όλες τις επιχειρήσεις του δείγματος
- ATET (Average treatment effect on the treated): μέσο όφελος για όλες τις επιχειρήσεις που συμμετείχαν σε κάποια δράση.

¹⁵ Αναλυτικά η μεθοδολογία DiD που ακολουθήθηκε και όλα τα ζητήματα που αφορούν την μέθοδο παρουσιάζονται στο παράρτημα Γ.

¹⁶ Επειδή στο δείγμα προς ανάλυση για συγκεκριμένες δράσεις υπάρχουν πολύ λίγες παρατηρήσεις, καθιστώντας τα αποτελέσματα μη αξιόπιστα και σε ορισμένες περιπτώσεις μη δυνατόν να υπολογιστούν επελέγη η ομαδοποίηση των δράσεων.

Οι άξονες - μεταβλητές οι οποίοι χρησιμοποιούνται προκειμένου να προσεγγιστεί η «επιχειρηματικότητα» είναι πρωτίστως η απασχόληση: συνολική, πλήρης και μερική, δευτερευόντως ο κύκλος εργασιών, καθώς και το σύνολο του ενεργητικού των εξεταζόμενων επιχειρήσεων.¹⁷

Η πρόκληση της αξιολόγησης είναι να μετρηθεί η πραγματική αιτιώδης σχέση μεταξύ της δράσης (εδώ: έκτακτη χρηματοδότηση) και του αποτελέσματος (απασχόληση, κύκλος εργασιών) και να μην παρερμηνευτεί σαν αιτιώδης σχέση μια ενδεχόμενη απλή συσχέτιση μεταξύ αυτών των δύο. Για το λόγο αυτό ουσιαστικά χρησιμοποιούνται διαδοχικά δύο προσεγγίσεις.

Αρχικά, εφαρμόζεται η μεθοδολογία DiD η οποία γενικά προσφέρει αποτελέσματα, τα οποία κατά κοινή ομολογία δείχνουν την ύπαρξη αιτιώδους σχέσης. Ωστόσο, λόγω αδυναμιών των δεδομένων που χρησιμοποιούνται¹⁸, συμπληρωματικά υπολογίστηκε και μια endogenous switching regression, η οποία εξετάζει την επίδραση της δράσης στο αποτέλεσμα λαμβάνοντας υπόψη την ενδογένεια της συμμετοχής στη δράση (βλ. παράρτημα Β). Η ανάλυση γίνεται με βάση τη συμμετοχή σε τουλάχιστον μία δράση ενίσχυσης. Στο βαθμό που τα στοιχεία μας το επιτρέπουν, έχοντας επαρκή αριθμό παρατηρήσεων, η ανάλυση επιχειρείται και σε πιο αναλυτικό επίπεδο (είδος δράσης, περιφέρεια, τομέας δραστηριότητας).

5.7.2 Αποτελέσματα: Συνολική επίδραση στην απασχόληση

Η μεθοδολογία DiD ουσιαστικά συγκρίνει τη διαφορά του εξεταζόμενου μέτρου - μεταβλητής (απασχόληση, πωλήσεις) μεταξύ όσων έλαβαν και όσων δεν έλαβαν κάποια ενίσχυση πριν και μετά την επιδότηση. Εφόσον στο εξεταζόμενο χρονικό διάστημα δεν μεταβάλλεται κάτι μόνο για την μία ομάδα, παρά μόνο η λήψη της επιδότησης, το όποιο αποτέλεσμα προκύπτει οφείλεται αποκλειστικά στην επιδότηση. **Θετικό αποτέλεσμα ισοδυναμεί με βελτίωση λόγω της επιδότησης, ενώ αρνητικό συνεπάγεται ότι η επιδότηση όχι μόνο δεν βοήθησε αλλά είχε και αρνητική επίδραση. Επειδή τα αποτελέσματα προέρχονται από οικονομετρικές εκτιμήσεις, πέρα από το πρόσημο μας ενδιαφέρει και το κατά πόσο είναι στατιστικά σημαντικά.**

Προτού αναφερθούμε στα αποτελέσματα διευκρινίζουμε ότι η συνολική απασχόληση αφορά σε εργαζόμενους και όχι σε ώρες ή μονάδες ισοδύναμης απασχόλησης και προκύπτει ως το άθροισμα της πλήρους και της μερικής απασχόλησης σε κάθε επιχείρηση. Οι εκτιμήσεις έγιναν τόσο στο αστάθμιστο δείγμα όσο και στο σταθμισμένο.

Μια επιπλέον διευκρίνιση έχει να κάνει με το πώς χωρίζεται η εξεταζόμενη περίοδος. Στην πιο απλή περίπτωση μπορούμε να έχουμε **δύο περιόδους**, μία πριν το ξέσπασμα της πανδημίας και μία μετά, οπότε και λαμβάνει χώρα η επιδότηση. Αυτό αναφέρεται στον πίνακα ως 2x2. Αν θέλουμε να είμαστε πιο αναλυτικοί μπορούμε να λάβουμε υπόψη μας ότι τόσο για το πριν όσο και για το μετά έχουμε δεδομένα για περισσότερα του ενός τριμήνου και να επιτρέψουμε στο χρόνο να έχει διαφορετική επίδραση. Αυτό αναφέρεται στον πίνακα ως **πολλαπλές περίοδοι**. Τέλος, οι εκτιμήσεις έγιναν και για τον αριθμό των

¹⁷ Συνιστούν κρίσιμες διαστάσεις και κριτήρια ταξινομήσεως των επιχειρήσεων.

¹⁸ Προκειμένου να εκτιμηθεί η DiD χρησιμοποιείται η ανά τρίμηνο απασχόληση από το 2020 έως και το 2022. Δεδομένου ότι τα δεδομένα συλλέχθηκαν το 2023, οι ερωτώμενοι καλούνταν να θυμηθούν αναδρομικά τη συγκεκριμένη πληροφορία, οπότε καταγράφεται το φαινόμενο πολλές φορές η απασχόληση να παραμένει σταθερή είτε μέσα σε κάθε έτος είτε ακόμα καθ' όλα τα έτη.

απασχολούμενων και για το λογάριθμό τους, δηλαδή την ποσοστιαία αύξηση λόγω συμμετοχής στην επιδότηση.

Ο Πίνακας 39 καταγράφει τις εκτιμήσεις αναφορικά με τη συνολική απασχόληση. Από τις εκτιμήσεις οι συντελεστές που προκύπτουν είναι πάντοτε θετικοί, καταδεικνύοντας ότι η σχέση μεταξύ του να ληφθεί κάποια δράση και της συνολικής απασχόλησης είναι θετική.

Δηλαδή η συμμετοχή σε κάποια δράση ενίσχυσης αύξησε τη συνολική απασχόληση. Αυτό σε κάποιο βαθμό είναι αναμενόμενο, αφού σε πολλά προγράμματα ενίσχυσης η συμμετοχή ενείχε και ρήτρα διατήρησης της απασχόλησης, άρα δεν αναμένουμε τουλάχιστον αρνητικό πρόσημο, εκτός εάν συνέβαινε ευρεία παραβίαση των όρων του προγράμματος, γεγονός που τα αποτελέσματα μάλλον αποκλείουν. Από την άλλη πλευρά, υψηλές επιδράσεις των δράσεων ενίσχυσης στην απασχόληση στην τότε συγκυρία πρέπει να θεωρούνται εξωπραγματικές. Η θετική ωστόσο επίδραση δεν προκύπτει στατιστικά σημαντική σε όλες τις περιπτώσεις, παρόλο που τα τυπικά σφάλματα δεν είναι γενικά ιδιαίτερα μεγάλα. **Ειδικότερα, φαίνεται ότι η συμμετοχή σε κάποιο πρόγραμμα αυξάνει τη συνολική απασχόληση κατά 0,27 άτομα (σταθμισμένα στοιχεία) ή κατά σχεδόν 5% (αστάθμιστα στοιχεία).** Σε γενικές γραμμές προκύπτει μια μικρή θετική επίδραση, αλλά επειδή δεν επιβεβαιώνεται σε όλες τις εκδοχές των υπολογισμών, δεν μπορούμε να μιλάμε με βεβαιότητα για ένα εύρωστο θετικό αποτέλεσμα.¹⁹

Πίνακας 39. Επίδραση επιδοτήσεων στην απασχόληση (συνολική)

		<u>Χωρίς στάθμιση</u>	
2x2		Πολλαπλές περιόδους	
Απασχόληση	Λογάριθμος απασχόλησης	Απασχόληση	Λογάριθμος απασχόλησης
DiD	0,236 (0,163)	0,0497*** (0,013)	0,104 (0,159)
N	49.196	45.580	45.580

		<u>Με στάθμιση</u>	
2x2		Πολλαπλές περιόδους	
Απασχόληση	Λογάριθμος απασχόλησης	Απασχόληση	Λογάριθμος απασχόλησης
DiD	0,305 (0,280)	0,272* (0,151)	0,0104 (0,015)
N	49.168	45.552	45.552

Τυπικά σφάλματα εντός των παρενθέσεων.

Κάθε συντελεστής προκύπτει από διαφορετική παλινδρόμηση της εξίσωσης Γ.2.

* $p < 0.10$, ** $p < 0.05$, *** $p < 0.01$

Στη συνέχεια εξετάζεται η επίδραση των οικονομικών ενισχύσεων στην πλήρη απασχόληση (πίνακας 40). Στην περίπτωση αυτή τα αποτελέσματα είναι πιο ξεκάθαρα, αφού πέρα της θετικής επίδρασης, αυτή προκύπτει και στατιστικά σημαντική και σε διαφορετικές εκδοχές της εξίσωσης Γ.2. (βλ. παράρτημα Γ) Ειδικότερα, στο αστάθμιστο δείγμα η επίδραση είναι στατιστικά σημαντική, και μάλιστα αρκετά σημαντική, τόσο για τον αριθμό των

¹⁹ Η τελική αποτίμηση της επίδρασης γίνεται αφού εξεταστούν τα αποτελέσματα και από τις υπόλοιπες μεθόδους αξιολόγησης.

απασχολούμενων όσο και για το λογάριθμό τους όταν θεωρούμε την περίοδο μετά την εκδήλωση της πανδημίας ενιαία (2X2). Στο σταθμισμένο δείγμα η επίδραση των δράσεων στήριξης προκύπτει στατιστικά σημαντική για τον αριθμό των απασχολούμενων ανεξάρτητα πως ορίζεται η μετά πανδημίας περίοδος. **Η λήψη κάποιας μορφής επιδότησης φαίνεται να αυξάνει την απασχόληση με καθεστώς πλήρους ωραρίου κατά μέσο όρο από 0,32 έως 0,52 άτομα.**

Πίνακας 40. Επίδραση επιδοτήσεων στην απασχόληση (πλήρης)

	Χωρίς στάθμιση			
	2x2		Πολλαπλές περιόδους	
	Απασχόληση	Λογάριθμος απασχόλησης	Απασχόληση	Λογάριθμος απασχόλησης
DiD	0,754*** (0,185)	0,0433*** (0,012)	0,151 (0,171)	0,00653 (0,010)
N	45.443	45.580	45.443	45.580

	Με στάθμιση			
	2x2		Πολλαπλές περιόδους	
	Απασχόληση	Λογάριθμος απασχόλησης	Απασχόληση	Λογάριθμος απασχόλησης
DiD	0,520* (0,297)	0,0323 (0,024)	0,318** (0,136)	0,0186 (0,012)
N	45.415	45.552	45.415	45.552

Τυπικά σφάλματα εντός των παρενθέσεων.

Κάθε συντελεστής προκύπτει από διαφορετική παλινδρόμηση της εξίσωσης Γ.2.

* $p < 0.10$, ** $p < 0.05$, *** $p < 0.01$

Αναφορικά με την επίδραση των οικονομικών ενισχύσεων στη μερική απασχόληση ο πίνακας 41 καταγράφει τα αποτελέσματα από τη μεθοδολογία DiD. Αν και οι συντελεστές συνεχίζουν να είναι θετικοί δεν προκύπτουν στατιστικά σημαντικοί σε συστηματική βάση, οδηγώντας στο συμπέρασμα ότι μάλλον **δεν υφίσταται επίδραση στη μερική απασχόληση. Αυτό μπορεί να οφείλεται και στο γεγονός ότι πολλές επιχειρήσεις στο υπό εξέταση δείγμα δηλώνουν μηδενική μερική απασχόληση.**

Φαίνεται λοιπόν ότι η όποια θετική επίδραση, από τις δράσεις στήριξης κατά τη διάρκεια της πανδημίας του κορονοϊού, καταγράφεται στη συνολική απασχόληση, είναι αποτέλεσμα κυρίως της αύξησης της πλήρους απασχόλησης και της διατήρησης της μερικής απασχόλησης.

Πίνακας 41. Επίδραση επιδοτήσεων στην απασχόληση (μερική)

	Χωρίς στάθμιση			
	2x2		Πολλαπλές περιόδους	
	Απασχόληση	Λογάριθμος απασχόλησης	Απασχόληση	Λογάριθμος απασχόλησης
DiD	0,167* (0,089)	0,0230 (0,032)	0,103 (0,085)	-0,0134 (0,020)
N	45.069	8.897	45.044	8.859

Με στάθμιση				
2x2		Πολλαπλές περιόδους		
	Απασχόληση	Λογάριθμος απασχόλησης	Απασχόληση	Λογάριθμος απασχόλησης
DiD	0,165 (0,169)	0,0247 (0,054)	0,133 (0,099)	0,00597 (0,018)
N	45.041	8.897	45.016	8.859

Τυπικά σφάλματα εντός των παρενθέσεων.

Κάθε συντελεστής προκύπτει από διαφορετική παλινδρόμηση της εξίσωσης Γ.2.

* $p < 0.10$, ** $p < 0.05$, *** $p < 0.01$

5.7.3 Αποτελέσματα: Συνολική επίδραση σε κύκλο εργασιών/ ενεργητικό

Πέρα από την επίδραση στην απασχόληση, η οποία κρίνεται και η πιο σημαντική, έχει ενδιαφέρον να εξεταστεί και η επίδραση σε συγκεκριμένα οικονομικά στοιχεία των επιχειρήσεων που έλαβαν επιδοτήσεις όπως ο κύκλος εργασιών και το ενεργητικό. Η πληροφορία για τα συγκεκριμένα οικονομικά μεγέθη είναι σε ετήσια βάση και ως εκ τούτου ο αριθμός των παρατηρήσεων είναι σαφώς μικρότερος από τον αντίστοιχο για την απασχόληση όπου τα στοιχεία αφορούσαν τρίμηνα. Επιπλέον, αρκετές επιχειρήσεις δεν απάντησαν στα συγκεκριμένα ερωτήματα μειώνοντας ακόμα περισσότερο το υπό εξέταση δείγμα.²⁰ Τέλος, είναι σκόπιμο να επισημανθεί μια λεπτομέρεια αναφορικά με την ερμηνεία των αποτελεσμάτων. Η επίδραση στον κύκλο εργασιών σε κάποιο βαθμό επηρεάζεται και από το γενικότερο ύψος των επιδοτήσεων, καθώς αυτές δημιουργούν εισόδημα διαθέσιμο προς κατανάλωση.

Ο κύκλος εργασιών φαίνεται ότι επηρεάστηκε θετικά από τις εξεταζόμενες δράσεις, αφού όσες επιχειρήσεις έλαβαν κάποια μορφή επιδότησης καταγράφουν αύξηση του κύκλου εργασιών τους (βλ. πίνακα 42). Η αύξηση καταγράφεται τόσο όταν δεν χρησιμοποιείται στάθμιση όσο και όταν χρησιμοποιείται. Επιπλέον, όταν χρησιμοποιείται το σταθμισμένο δείγμα, η θετική επίδραση συνεχίζει να υφίσταται ακόμα και όταν επιτρέπουμε να διαφοροποιείται με το χρόνο. Η θετική επίδραση κυμαίνεται από περίπου 37 χιλιάδες ευρώ έως περίπου 61 χιλιάδες ευρώ, ανάλογα με την επιλογή του υποδείγματος αξιολόγησης.²¹ Όσον αφορά το ενεργητικό δεν προκύπτει κάποια στατιστικά σημαντική επίδραση (βλ. πίνακα 43).

²⁰ Πολλές επιχειρήσεις δεν απάντησαν για το ύψος των πωλήσεων και του ενεργητικού τους. Ειδικά για το δεύτερο οι απαντήσεις είναι αρκετά λίγες. Πιθανόν επειδή πολλές επιχειρήσεις είναι μικρομεσαίες, για τις οποίες η διαρκής παρακολούθηση και αποτύπωση του ενεργητικού δεν είναι υποχρεωτική από την κείμενη νομοθεσία, ενώ αν το ερωτηματολόγιο δεν απαντήθηκε από κάποιον με λογιστικές γνώσεις ενδεχομένως να μην έγινε πλήρως κατανοητή.

²¹ Από τις εκτιμήσεις για τον κύκλο εργασιών εξαιρείται το ανώτερο και κατώτερο 5%, προκειμένου να αποφύγουμε την επίδραση πολύ ακραίων τιμών μεμονωμένων περιπτώσεων.

Πίνακας 42. Επίδραση επιδοτήσεων στον κύκλο εργασιών

Χωρίς στάθμιση				
	2x2	Πολλαπλές περιόδοι		
	Κύκλος εργασιών	Λογάριθμος κύκλου εργασιών	Κύκλος εργασιών	Λογάριθμος κύκλου εργασιών
DiD	42494,7** (17454,1)	0,0469 (0,040)	15790,6 (11700,0)	-0,0451** (0,023)
N	7.218	7.218	7.145	7.145

Με στάθμιση				
2x2		Πολλαπλές περιόδοι		
	Κύκλος εργασιών	Λογάριθμος κύκλου εργασιών	Κύκλος εργασιών	Λογάριθμος κύκλου εργασιών
DiD	60900,7** (25506,8)	0,0814 (0,080)	37730,8** (15497,7)	0,0305 (0,038)
N	7.218	7.218	7.145	7.145

Τυπικά σφάλματα εντός των παρενθέσεων.

Κάθε συντελεστής προκύπτει από διαφορετική παλινδρόμηση της εξίσωσης Γ.2.

* $p < 0.10$, ** $p < 0.05$, *** $p < 0.01$

Πίνακας 43. Επίδραση επιδοτήσεων στο ενεργητικό

Χωρίς στάθμιση				
2x2			Πολλαπλές περιόδους	
	Ενεργητικό	Λογάριθμος ενεργητικού	Ενεργητικό	Λογάριθμος ενεργητικού
DiD	1564897,7 (1176615,407)	0,152 (0,176)	-779832,7 (972485,906)	-0,0652 (0,069)
N	930	927	917	914

Με στάθμιση				
2x2		Πολλαπλές περίοδοι		
Ενεργητικό	Λογάριθμος ενεργητικού	Ενεργητικό	Λογάριθμος ενεργητικού	
DiD	2505746,7 (2527833,481)	-0,0993 (0,313)	710720,9 (821311,715)	-0,0786 (0,066)
N	925	922	912	909

Τυπικά σφάλματα εντός των παρενθέσεων.

Κάθε συντελεστής προκύπτει από διαφορετική παλινδρόμηση της εξίσωσης Γ.2.

* $p < 0.10$, ** $p < 0.05$, *** $p < 0.01$

5.7.4 Αποτελέσματα: Επίδραση ανά πρόγραμμα

Στη συνέχεια γίνεται μια αποτίμηση για το ποιες δράσεις ήταν πιο αποτελεσματικές, υπό την έννοια ότι είχαν τη μεγαλύτερη θετική επίδραση. Ως προς αυτό οι δράσεις χωρίζονται σε τρεις ευρείες κατηγορίες. Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει όλους τους κύκλους της επιστρεπτέας προκαταβολής, η δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει δράσεις που χρηματοδοτήθηκαν μέσω κάποιου ΠΕΠ και η τρίτη περιλαμβάνει όλες τις υπόλοιπες δράσεις.

Οι εκτιμήσεις παρουσιάζονται με την εξαρτημένη μεταβλητή ως έχει (αριθμός απασχολούμενων, πωλήσεις σε ευρώ) καθώς και με τη μετατροπή της σε λογάριθμο. Επίσης, έχει σημασία όσοι συμμετείχαν σε κάποια δράση με ποιους συγκρίνονται, δηλαδή ποια είναι η ομάδα ελέγχου. Ως ομάδα ελέγχου χρησιμοποιούνται όσοι αιτήθηκαν συμμετοχή στην εξεταζόμενη δράση και στη συνέχεια απορρίφθηκαν (Πίνακας 44). Συμπληρωματικά και για μια πληρέστερη απεικόνιση της κατάστασης χρησιμοποιούνται επιπλέον και όσοι δεν αιτήθηκαν συμμετοχή σε δράσεις ενίσχυσης (Πίνακας 45).

Πίνακας 44. Επίδραση ανά ομάδα δράσεων, ως προς απορριφθέντες

	Λογάριθμος			Επίπεδο		
	Επιστρεπτέα προκαταβολή	ΠΕΠ	Λοιπά	Επιστρεπτέα προκαταβολή	ΠΕΠ	Λοιπά
Συνολική απασχόληση	0,0811** (0,032)	-0,0508 (0,055)	0,380 (0,280)	0,514*** (0,172)	-0,252 (0,308)	2,065 (1,730)
Πλήρης απασχόληση	0,0793*** (0,031)	0,00768 (0,034)	0,230 (0,248)	0,480*** (0,168)	-0,0153 (0,212)	1,510 (2,003)
Μερική απασχόληση	0,0817 (0,054)	-0,118 (0,102)	0,201 (0,142)	0,101 (0,085)	-0,288 (0,203)	1,567 (0,960)
Κύκλος εργασιών	-0,0995 (0,069)	-0,0448 (0,063)	0,0113 (0,196)	19355,7 (27495,736)	-32058,3 (44967,394)	111182,7 (77120,619)

Τυπικά σφάλματα εντός των παρενθέσεων.

Κάθε συντελεστής προκύπτει από διαφορετική παλινδρόμηση της εξίσωσης Γ.2.

Στις παλινδρομήσεις έχουν χρησιμοποιηθεί σταθμά.

* $p < 0.10$, ** $p < 0.05$, *** $p < 0.01$

Πίνακας 45. Επίδραση ανά ομάδα δράσεων, ως προς απορριφθέντες και μη αιτούντες

	Λογάριθμος			Επίπεδο		
	Επιστρεπτέα προκαταβολή	ΠΕΠ	Λοιπά	Επιστρεπτέα προκαταβολή	ΠΕΠ	Λοιπά
Συνολική απασχόληση	0,00963 (0,015)	-0,0359 (0,051)	0,0901 (0,092)	0,266* (0,153)	-0,104 (0,278)	1,803** (0,835)
Πλήρης απασχόληση	0,0163 (0,012)	0,0246 (0,030)	0,0964* (0,055)	0,299** (0,137)	0,248 (0,184)	2,022** (0,941)
Μερική απασχόληση	0,0126 (0,017)	-0,131 (0,083)	0,0145 (0,073)	0,137 (0,102)	-0,164 (0,194)	1,047 (0,834)
Κύκλος εργασιών	-0,0997 (0,066)	-0,0513 (0,044)	0,0586 (0,060)	10088,6 (24713,519)	3598,1 (25695,936)	95857,7 (76389,136)

Τυπικά σφάλματα εντός των παρενθέσεων.

Κάθε συντελεστής προκύπτει από διαφορετική παλινδρόμηση της εξίσωσης Γ.2.

Στις παλινδρομήσεις έχουν χρησιμοποιηθεί σταθμά.

* $p < 0.10$, ** $p < 0.05$, *** $p < 0.01$

Η ανάλυση σε μεγάλο βαθμό επιβεβαιώνει τα προηγούμενα ευρήματα, αφού και σε αυτή την περίπτωση βρίσκουμε ότι υπάρχει θετική επίδραση στην απασχόληση και αυτή προέρχεται από την αύξηση της πλήρους απασχόλησης και τη διατήρηση της μερικής. **Το πιο ενδιαφέρον όμως σημείο της ανάλυσης έχει να κάνει με το γεγονός ότι η θετική επίδραση τόσο στη συνολική όσο και στην πλήρη απασχόληση οφείλεται στη δράση της επιστρεπτέας προκαταβολής, αφού είναι αυτή που συστηματικά καταγράφει θετικό και στατιστικά σημαντικό αποτέλεσμα.** Οι υπόλοιπες ομάδες δράσεων δεν φαίνεται να συνεισφέρουν στην αύξηση της απασχόλησης, με εξαίρεση μόνο τις λοιπές δράσεις όταν χρησιμοποιείται η ευρεία ομάδα ελέγχου, και μάλιστα η αύξηση τότε είναι και αρκετά σημαντική.²²

Αναφορικά με τον κύκλο εργασιών δεν προκύπτει κάποια στατιστικά σημαντική επίδραση για καμία από τις εξεταζόμενες ομάδες δράσεων. Η ύπαρξη μη στατιστικά σημαντικής επίδρασης δεν συνεπάγεται ότι το πρόγραμμα δεν ήταν επιτυχημένο, αλλά ότι ουσιαστικά ότι συγκράτησε σταθερή τη διαφορά μεταξύ της ομάδας ελέγχου και της ομάδας που έλαβε την ενίσχυση. Αν δεν είχε δοθεί η ενίσχυση πολύ πιθανόν η μείωση της απασχόλησης και των πωλήσεων να ήταν πολύ μεγαλύτερη.²³

5.7.5 Ενδογενής συμμετοχή

5.7.5.1 Επίδραση στην απασχόληση και στον κύκλο εργασιών

Προκειμένου να ελέγξουμε την αξιοπιστία των αποτελεσμάτων μας, και δεδομένων των αδυναμιών που προκύπτουν μιας και οι ερωτώμενοι καλούνται να απαντήσουν αναδρομικά για τα οικονομικά τους μεγέθη, εκτιμούμε την επίδραση συμμετοχής σε κάποιο πρόγραμμα ενίσχυσης, λαμβάνοντας υπόψη μας ότι η επιλογή συμμετοχής ή μη δεν είναι εντελώς τυχαία. Η σχετική μεθοδολογία έχει παρουσιαστεί αναλυτικά στο παράρτημα Β και εδώ καταγράφονται τα αποτελέσματά της. Υπενθυμίζουμε μόνο ότι ουσιαστικά οι εκτιμήσεις αφορούν τρεις υπολογισμούς: πιθανότητα συμμετοχής, αποτέλεσμα για όσους δεν συμμετείχαν, αποτέλεσμα για όσους συμμετείχαν που εκτιμώνται ταυτόχρονα. Τα αποτελέσματα από τους τελευταίους δύο υπολογισμούς ανάλογα αν εξετάζεται η συνολική, η πλήρης, η μερική απασχόληση ή ο κύκλος εργασιών απεικονίζονται στα Διαγράμματα που ακολουθούν.²⁴

Δεδομένου ότι βασικός σκοπός μας είναι να αξιολογήσουμε την επίδραση συμμετοχής σε κάποια δράση, και όχι όλους τους προσδιοριστικούς παράγοντες της απασχόλησης και του κύκλου εργασιών, θα αναφέρουμε επιγραμματικά ορισμένα βασικά ευρήματα που προκύπτουν από τις εκτιμήσεις.

- Καταγράφονται δια τομεακές διαφορές τόσο μεταξύ των εξεταζόμενων οικονομικών μεγεθών, όσο και σε κάθε οικονομικό μέγεθος ανάλογα με το εάν πρόκειται για επιχείρηση που έλαβε ή όχι κάποια ενίσχυση. Π.χ., ο τομέας του τουρισμού έχει αρνητικό

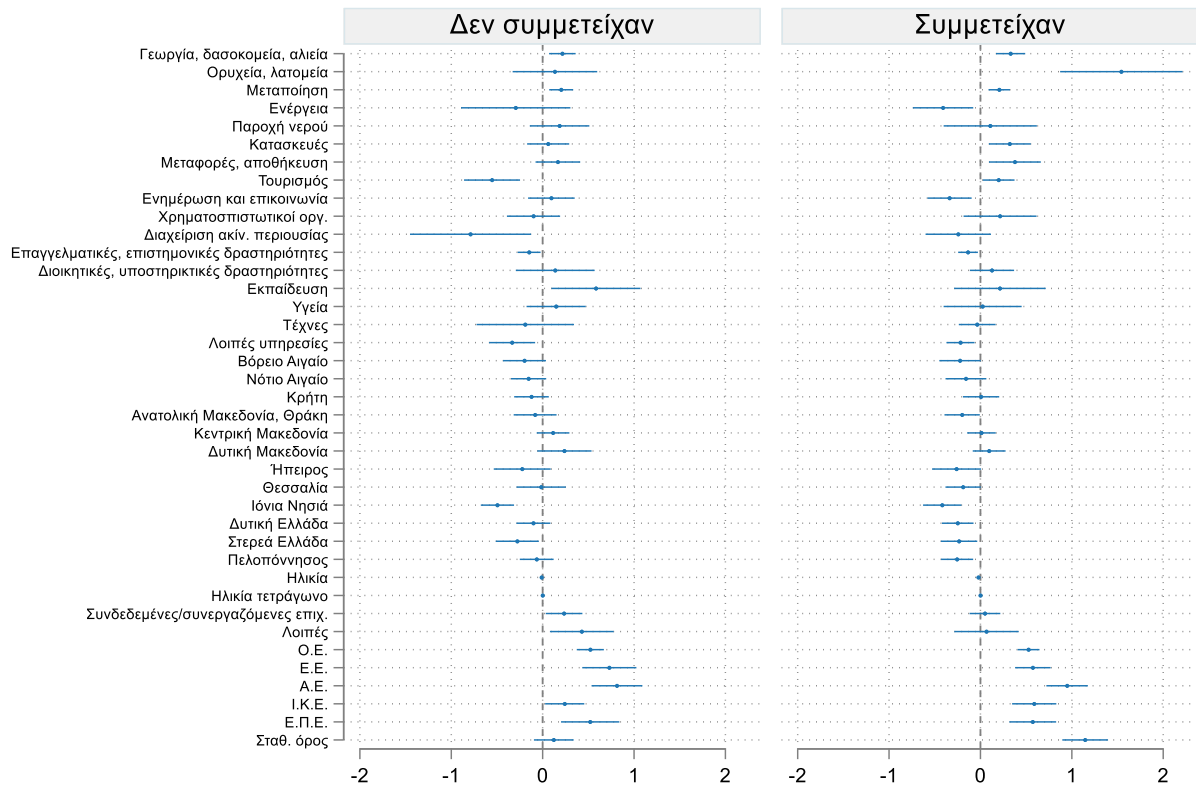
²² Στη συγκεκριμένη περίπτωση καταγράφεται μέση αύξηση περίπου δύο απασχολούμενων. Πάντως θα πρέπει να είμαστε προσεκτικοί με το συγκεκριμένο αποτέλεσμα καθώς αφορά μικρό αριθμό δράσεων και άρα συμμετεχόντων στο δείγμα μας.

²³ Η απασχόληση και ο κύκλος εργασιών κατά μέσο όρο καταγράφουν μείωση την περίοδο της πανδημίας και για όσους έλαβαν ενίσχυση και για όσους δεν έλαβαν. Θετικό και στατιστικά σημαντικό πρόσημο ουσιαστικά συνεπάγεται μικρότερη μείωση για όσους έλαβαν ενίσχυση, ενώ μη στατιστικά σημαντικός συντελεστής σημαίνει ότι η μείωση ήταν παρόμοια και για τις δύο ομάδες. Μη ένταξη σε κάποια δράση μπορεί να οδηγούσε σε ακόμα μεγαλύτερη μείωση.

²⁴ Η γραφική απεικόνιση των εξισώσεων προτιμήθηκε για λόγους οικονομίας χώρου. Οι πίνακες με τις πλήρεις εκτιμήσεις παρέχονται στο Παράρτημα Β.

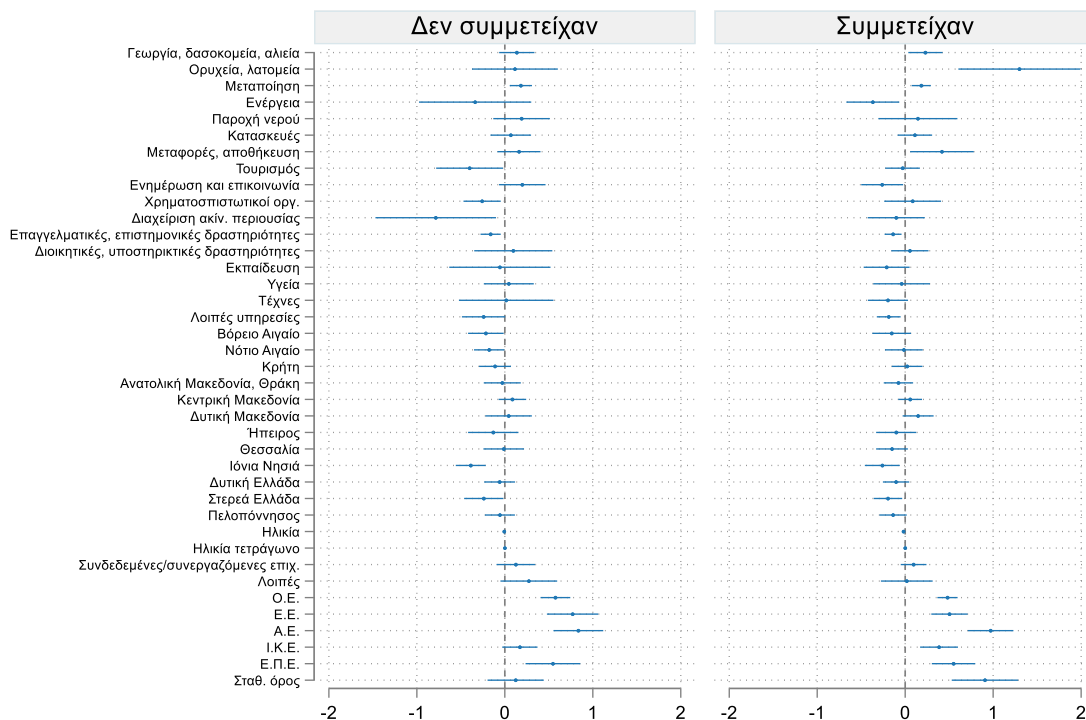
πρόσημο για επιχειρήσεις που δεν συμμετείχαν και θετικό για επιχειρήσεις που συμμετείχαν.

Διάγραμμα 12. Προσδιορισμός συνολικής απασχόλησης

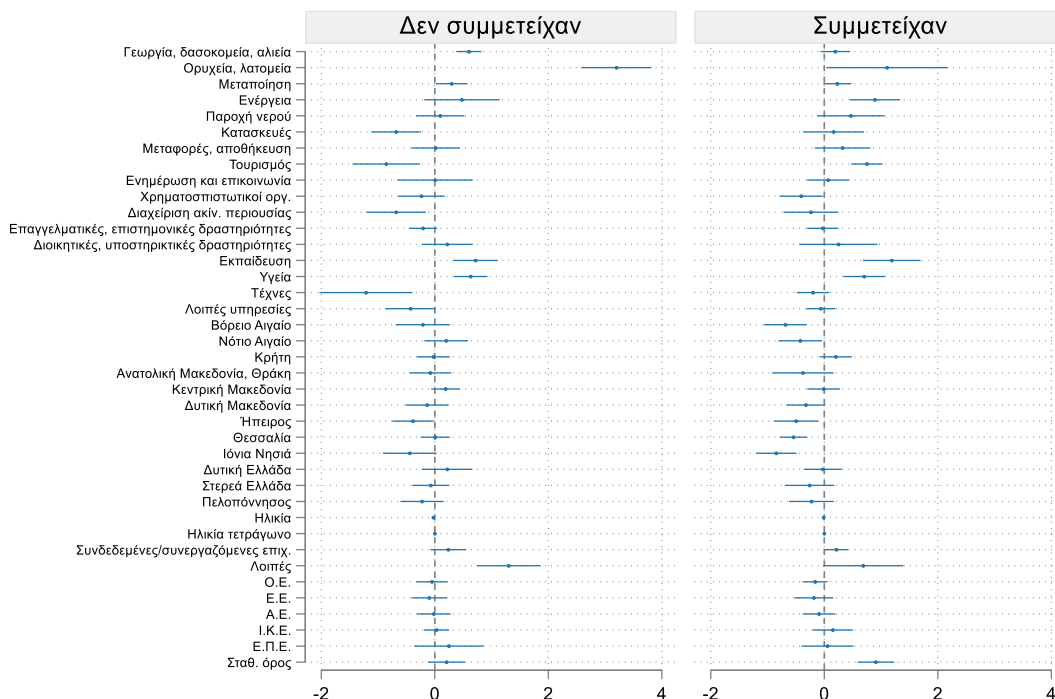

Σημείωση: Συντελεστές και διαστήματα εμπιστοσύνης από την εκτίμηση της εξίσωσης Γ.9. Στις παλινδρομήσεις έχουν χρησιμοποιηθεί συντελεστές στάθμισης.

Διάγραμμα 13. Προσδιορισμός πλήρους απασχόλησης

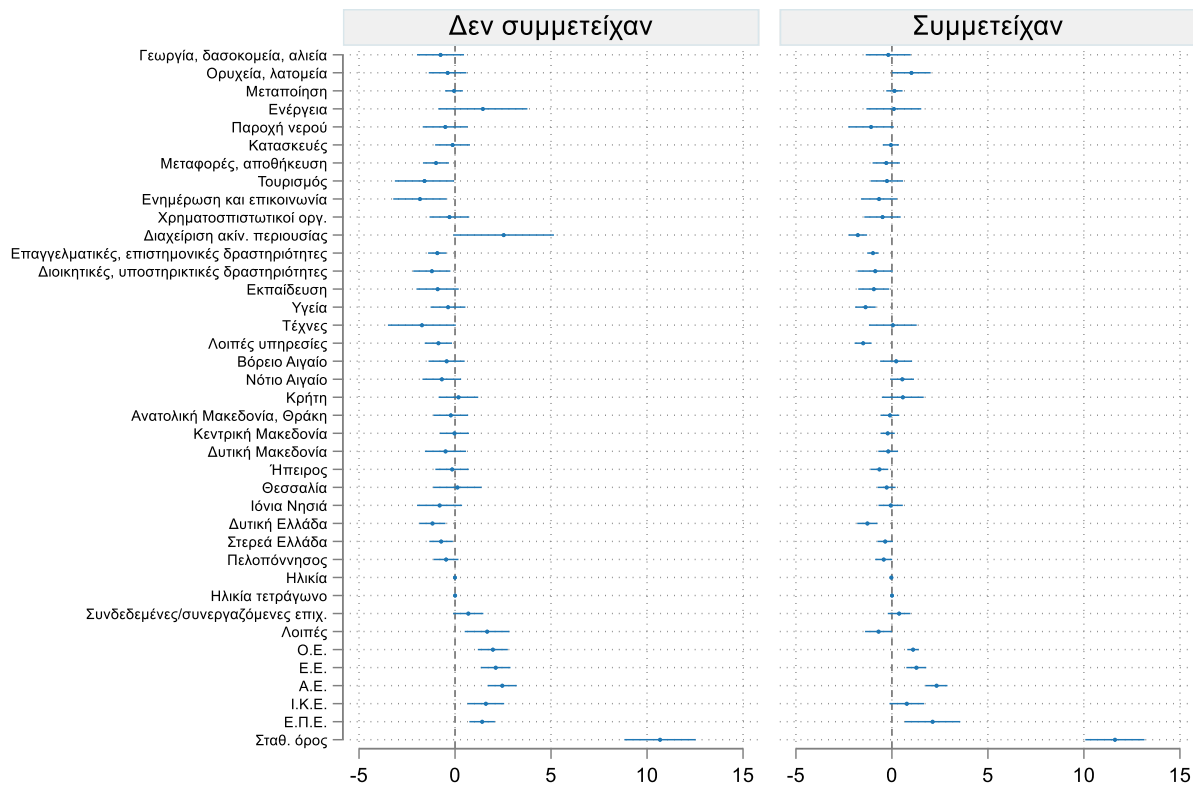

Διάγραμμα 14. Προσδιορισμός μερικής απασχόλησης

Σημείωση: Συντελεστές και διαστήματα εμπιστοσύνης από την εκτίμηση της εξίσωσης Γ.9. Στις παλινδρομήσεις έχουν χρησιμοποιηθεί συντελεστές στάθμισης.

Διάγραμμα 15. Προσδιορισμός κύκλου εργασιών

Σημείωση: Συντελεστές και διαστήματα εμπιστοσύνης από την εκτίμηση της εξίσωσης Γ.9. Στις παλινδρομήσεις έχουν χρησιμοποιηθεί συντελεστές στάθμισης.

- Οι περιφερειακές διαφορές, αν και μικρότερες από τις τομεακές, υφίστανται. Κατά κανόνα περιπτώσεις μη στατιστικά σημαντικές, κυρίως στην περίπτωση μη συμμετεχουσών επιχειρήσεων, καθίστανται στατιστικά σημαντικές, διατηρώντας το ίδιο πρόσημο, όταν αφορά επιχειρήσεις που συμμετείχαν σε κάποια δράση.
- Η νομική μορφή της επιχείρησης παίζει σημαντικό ρόλο σε όλες τις εξεταζόμενες οικονομικές διαστάσεις, με μόνη εξαίρεση τη μερική απασχόληση.

Στη συνέχεια εκτιμάται η **μέση επίδραση** από τη συμμετοχή σε κάποια δράση και η μέση επίδραση για όσους ωφελήθηκαν, δηλαδή για όσους έλαβαν κάποια χρηματική ενίσχυση. Αμφότερα τα μέτρα χρησιμοποιούνται στη βιβλιογραφία προκειμένου να γίνει αποτίμηση της αποτελεσματικότητας κάποιου μέτρου πολιτικής και ο πίνακας 40 καταγράφει τα σχετικά αποτελέσματα.

Όπως και με τη μεθοδολογία DiD προκύπτει μια στατιστικά σημαντική και θετική επίδραση της συμμετοχής σε κάποια δράση και στη συνολική απασχόληση. Η επίδραση αυτή είναι αρκετά υψηλή, στο 0,94. Αυτό σημαίνει ότι για δύο ίδιες επιχειρήσεις η απασχόληση για την επιχείρηση που έλαβε μια μορφή χρηματοδότησης είναι 94% υψηλότερη. Παρόλο που το ποσοστό αυτό μπορεί να ακούγεται πολύ υψηλό μην ξεχνάμε ότι το μέσο μέγεθος των επιχειρήσεων στην Ελλάδα είναι εξαιρετικά χαμηλό. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το 2019 η μέση απασχόληση ανά επιχείρηση ήταν από 3,1 άτομα έως και 3,4, ανάλογα με το

τρόπο που διαχειριζόμαστε τις επιχειρήσεις που δεν απαντούν για το ύψος της απασχόλησής τους, ενώ στο δείγμα μας ο αντίστοιχος μέσος όρος είναι 2.83.²⁵

Στατιστικά σημαντική επίδραση προκύπτει και όσον αφορά την πλήρη απασχόληση. Το συγκεκριμένο εύρημα είναι μάλλον αναμενόμενο, καθώς η συμμετοχή σε πολλά προγράμματα εμπειρείχε ρήτρα διατήρησης της απασχόλησης και γενικότερα οι πλήρως απασχολούμενοι έχουν πιο στενούς δεσμούς με της επιχειρήσεις που εργάζονται. **Από τα στοιχεία μας λοιπόν προκύπτει ότι ceteris paribus (με αμετάβλητα τα λοιπά δεδομένα) μια επιχείρηση που έλαβε μιας κάποιας μορφής επιδότηση έχει περίπου 65% υψηλότερη πλήρη απασχόληση από μία που δεν έλαβε κάποια επιδότηση.**

Ενδιαφέρον είναι ότι η επίδραση των ενισχύσεων κατά της πανδημίας ανακύπτει στατιστικά σημαντική και όσον αφορά τη μερική απασχόληση, κάτι το οποίο δεν προέκυψε ως εύρημα με τη μεθοδολογία DiD. Εντούτοις θα πρέπει να είμαστε επιφυλακτικοί με το συγκεκριμένο αποτέλεσμα, μιας και ο υπολογισμός στηρίζεται στη υπόθεση ότι τόσο το αποτέλεσμα όσο και η συμμετοχή σε κάποιο πρόγραμμα ακολουθούν μια κανονική κατανομή και προκειμένου να τα πετύχουμε αυτό λογαριθμίζουμε τη μεταβλητή της απασχόλησης. Αυτό έχει ως συνέπεια η μεταβλητή να μην ορίζεται σε περιπτώσεις με μηδενική απασχόληση και άρα να έχουμε ένα αρκετά μικρό αριθμό παρατηρήσεων.²⁶ Από την έρευνα πεδίου φαίνεται ότι οι επιχειρήσεις που συμμετείχαν σε κάποια από τις δράσεις ενίσχυσης καταγράφουν σχεδόν διπλάσια μερική απασχόληση.

Τέλος, αναφορικά με τις πωλήσεις, παρόλο που τόσο το ΑΤΕ όσο και το ΑΤΕΤ είναι θετικά, αυτά δεν προκύπτουν στατιστικά σημαντικά. Συνεπώς, η δεύτερη μεθοδολογία δεν επιβεβαιώνει το εύρημα από τη μεθοδολογία DiD για στατιστικά σημαντική σχέση μεταξύ κύκλου εργασιών και συμμετοχής σε κάποιο πρόγραμμα ενίσχυσης.

Πίνακας 46. Μέση επίδραση (ΑΤΕ) και Μέση επίδραση στους ωφελούμενους (ΑΤΕΤ) από τη συμμετοχή σε κάποια δράση ενίσχυσης

		ΑΤΕ ¹	ΑΤΕΤ ²
Απασχόληση	Συνολική	0,940*** (0,183)	0,945*** (0,194)
	Πλήρης	0,652* (0,382)	0,631 (0,395)
	Μερική	0,981*** (0,204)	1,225*** (0,241)
Κύκλος εργασιών		0,835 (1,994)	0,814 (2,003)

Τυπικά σφάλματα εντός των παρενθέσεων. Κάθε συντελεστής προκύπτει από διαφορετική παλινδρόμηση της εξίσωσης Γ.9. Στις παλινδρομήσεις έχουν χρησιμοποιηθεί συντελεστές στάθμισης. 1 Ο ορισμός του ΑΤΕ δίνεται στην εξίσωση 4.4. 2 Ο ορισμός του ΑΤΕΤ δίνεται στην εξίσωση 4.5. * $p < 0.10$, ** $p < 0.05$, *** $p < 0.01$

²⁵ Οι εκτιμήσεις επιβεβαιώνονται και από το δείγμα μας, αφού η μέση απασχόληση για όσους συμμετείχαν είναι 3 άτομα και για όσους δεν συμμετείχαν 2,7 δηλαδή το 90%, ενώ οι εκτιμήσεις μας είναι 94%.

²⁶ Εκτός από τη χρήση μιας γραμμικής παλινδρόμησης δοκιμάστηκαν και άλλες εναλλακτικές, οι οποίες είχαν προβλήματα ολοκλήρωσης των υπολογισμών. Επίσης, δοκιμάστηκε η εναλλακτική να προστεθεί κάποια πολύ μικρή τιμή όταν η μερική απασχόληση είναι μηδέν. Σε αυτή την περίπτωση το ΑΤΕ παραμένει θετικό και στατιστικά σημαντικό αλλά είναι μικρότερο, από 0,34 έως 0,59 ανάλογα με την τροποποίηση που υιοθετείται.

5.7.5.2 Επίδραση ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

Στην ενότητα αυτή εξετάζεται η κλαδική επίδραση σε κάθε οικονομικό μέγεθος ξεχωριστά. Ειδικότερα, κοιτάμε ποιο είναι το ΑΤΕ (μέσο όφελος για όλες τις επιχειρήσεις του δείγματος) ανά τομέα για τη συνολική απασχόληση (Διάγραμμα 16), την πλήρη απασχόληση (Διάγραμμα 17), τη μερική απασχόληση (Διάγραμμα 18) και τον κύκλο εργασιών (Διάγραμμα 19). Στα διαγράμματα, επίσης, παρουσιάζεται με τη μορφή διακεκομμένης κάθετης γραμμής το ΑΤΕ για το σύνολο του δείγματος προκειμένου να εντοπίζονται σχετικά εύκολα οι τομείς που υπερτερούν (μπλε κουκίδα δεξιά από την κάθετη διακεκομμένη γραμμή του ΑΤΕ) ή που υστερούν (μπλε κουκίδα αριστερά από την κάθετη διακεκομμένη γραμμή του ΑΤΕ). Τέλος, εμφανίζεται κάθετη γραμμή στο σημείο μηδέν, οπότε αν για κάποιον τομέα το διάστημα εμπιστοσύνης του περιλαμβάνει το μηδέν, δεν υπάρχει στατιστικά σημαντικό αποτέλεσμα.

Τα κυριότερα συμπεράσματα από την κλαδική ανάλυση είναι:

Αναφορικά με τη συνολική απασχόληση:

- Από τους 18 εξεταζόμενους τομείς, επτά καταγράφουν ΑΤΕ (μέσο όφελος για όλες τις επιχειρήσεις του δείγματος) υψηλότερο του μέσου και 9 χαμηλότερο.
- Με εξαίρεση τον τομέα των ορυχείων-λατομείων και τον τομέα του τουρισμού όλοι οι υπόλοιποι τομείς έχουν ΑΤΕ που δεν διαφέρει στατιστικά από το μέσο.
- Οι τομείς της εκπαίδευσης, της ενημέρωσης και επικοινωνίας και οριακά της ενέργειας δεν καταγράφουν στατιστικά σημαντικό ΑΤΕ.
- Το υψηλότερο ΑΤΕ καταγράφεται στον τομέα των ορυχείων-λατομείων, ο οποίος όμως είναι αρκετά μικρός.
- Το δεύτερο υψηλότερο ΑΤΕ καταγράφεται στον πολυπληθή τομέα του τουρισμού.

Αναφορικά με την πλήρη απασχόληση:

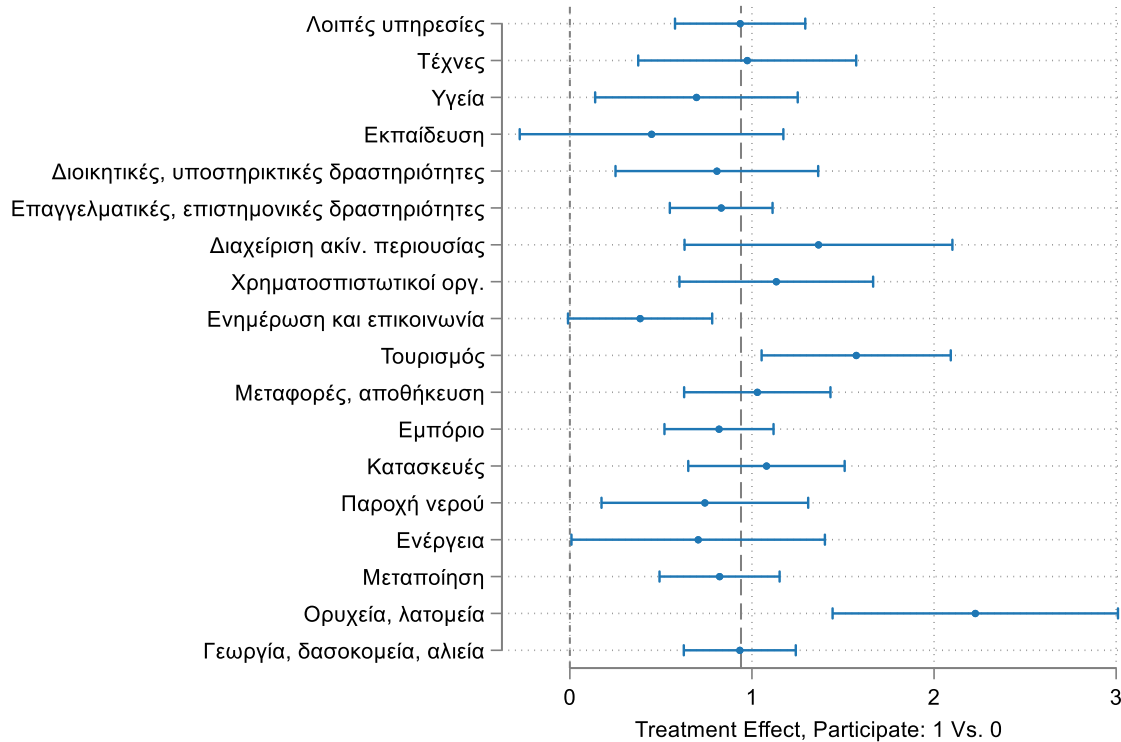
- Από τους 18 εξεταζόμενους τομείς, έξι καταγράφουν ΑΤΕ υψηλότερο του μέσου και 12 χαμηλότερο.
- Μόνο έξι τομείς προκύπτουν με επίδραση στατιστικά σημαντική.
- Το υψηλότερο ΑΤΕ καταγράφεται στον τομέα των ορυχείων-λατομείων, ο οποίος όμως είναι αρκετά μικρός. Ακολουθούν η διαχείριση ακίνητης περιουσίας και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.

Αναφορικά με τη μερική απασχόληση:

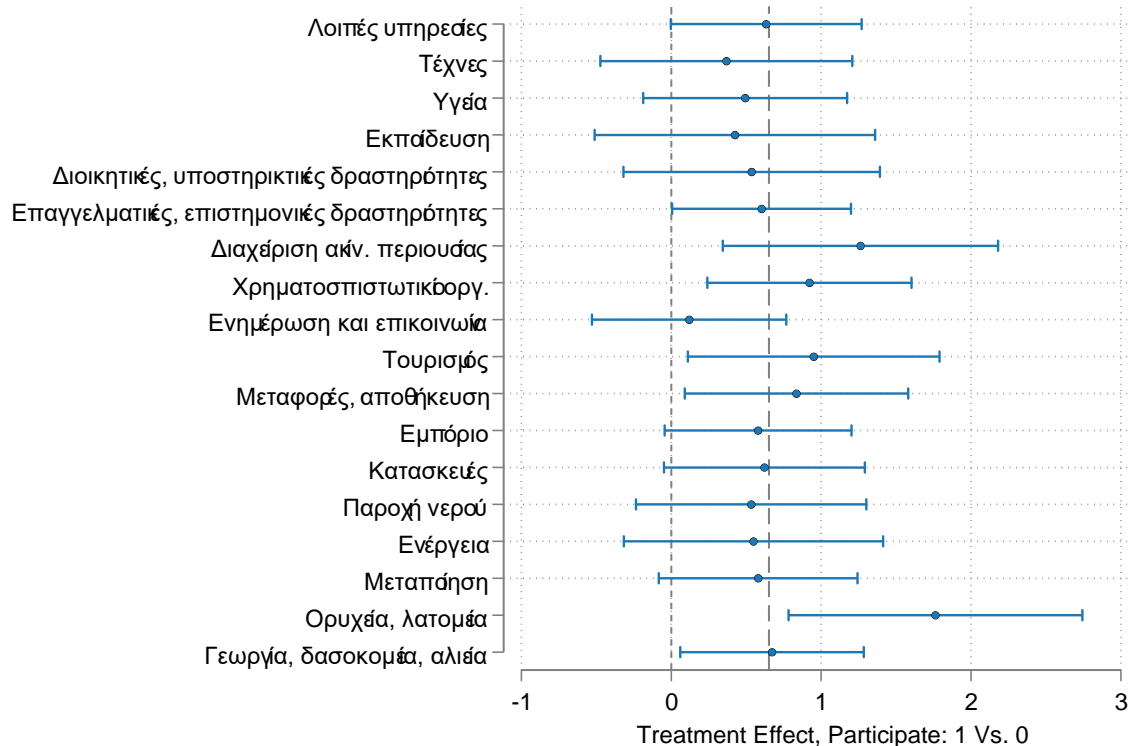
- Από τους 18 εξεταζόμενους τομείς, εννέα καταγράφουν ΑΤΕ υψηλότερο του μέσου και 9 χαμηλότερο.
- Περίεργως ο τομέας των ορυχείων-λατομείων καταγράφει αρνητικό ΑΤΕ.
- Ο τομέας των διοικητικών και υποστηρικτικών δραστηριοτήτων δεν καταγράφει στατιστικά σημαντικό ΑΤΕ.
- Το υψηλότερο ΑΤΕ καταγράφεται στον πολυπληθή κλάδο του τουρισμού.

Αναφορικά με τον κύκλο εργασιών σε κανέναν τομέα δεν προκύπτει στατιστικά σημαντικό ΑΤΕ.

Διάγραμμα 16. Επίδραση στη συνολική απασχόληση ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

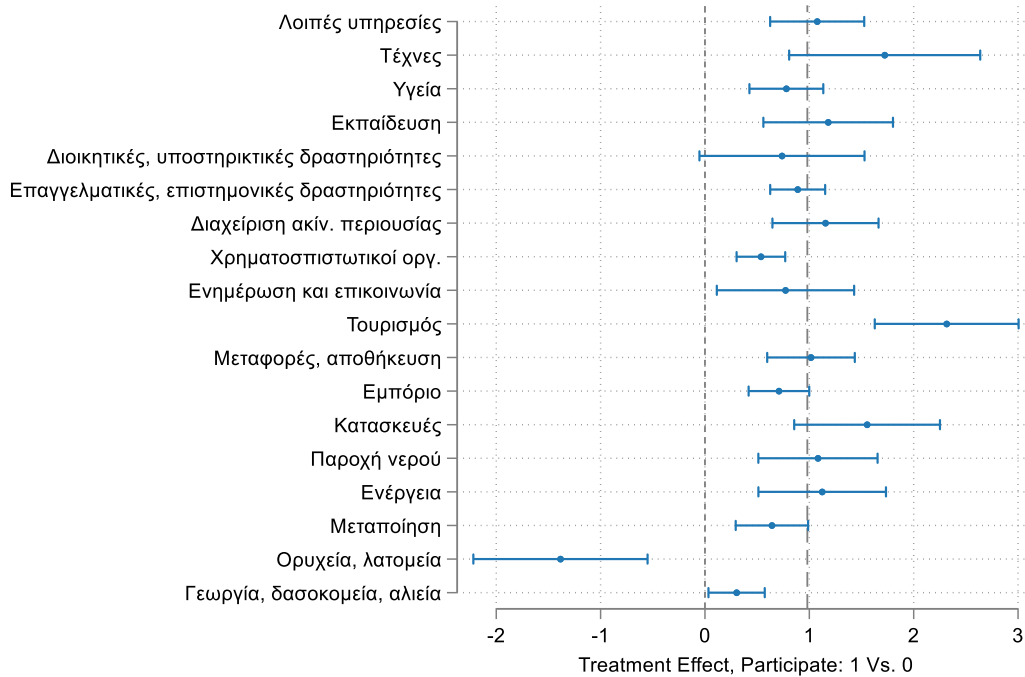

Διάγραμμα 17. Επίδραση στη πλήρη απασχόληση ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

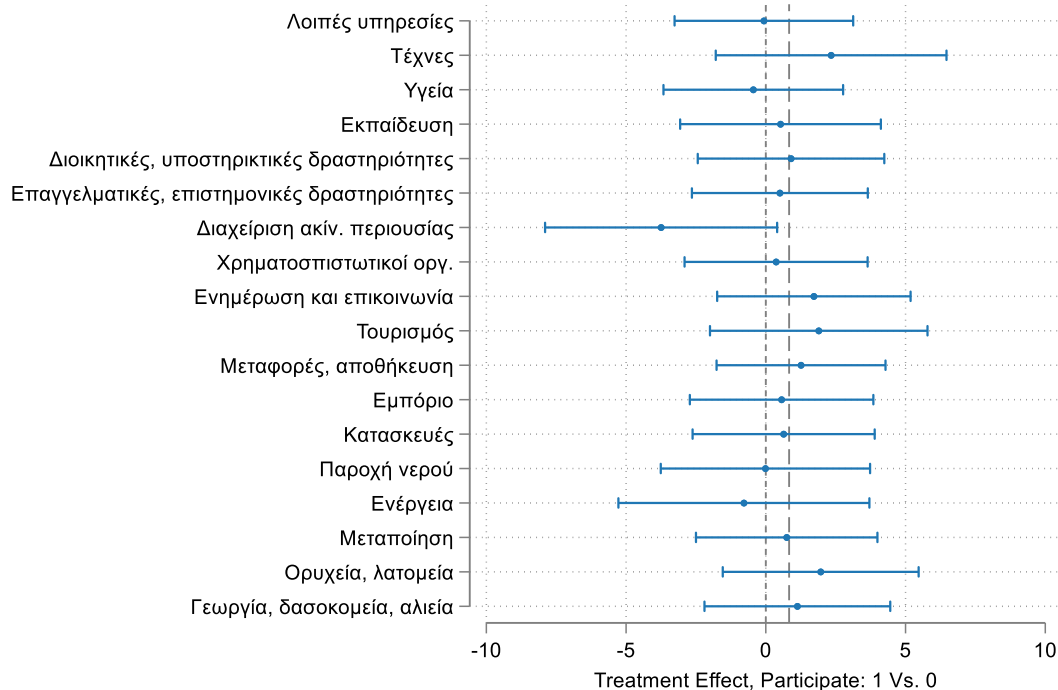

Σημείωση: Συντελεστές και διαστήματα εμπιστοσύνης από την εκτίμηση της εξίσωσης Γ.9. Στις παλινδρομήσεις έχουν χρησιμοποιηθεί συντελεστές στάθμισης.

Διάγραμμα 18. Επίδραση στη μερική απασχόληση ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

Διάγραμμα 19. Επίδραση στον κύκλο εργασιών ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

Σημείωση: Συντελεστές και διαστήματα εμπιστοσύνης από την εκτίμηση της εξίσωσης Γ.9. Στις παλινδρομήσεις έχουν χρησιμοποιηθεί συντελεστές στάθμισης.

5.7.5.3 Επίδραση ανά περιφέρεια

Μια επιπλέον ενδιαφέρουσα διάσταση είναι πώς διαφοροποιείται η επίδραση των προγραμμάτων ανά διοικητική περιφέρεια. Οι εκτιμήσεις απεικονίζονται στο Διάγραμμα 20 **Σφάλμα! Το αρχείο προέλευσης της αναφοράς δεν βρέθηκε.** αναφορικά με τη συνολική απασχόληση, στο Διάγραμμα 21 και στο Διάγραμμα 22 αναφορικά με την πλήρη και μερική απασχόληση αντίστοιχα και στο Διάγραμμα 23 για τον κύκλο εργασιών.

Στα διαγράμματα, επίσης, παρουσιάζεται με τη μορφή διακεκομμένης κάθετης γραμμής το ΑΤΕ για το σύνολο του δείγματος προκειμένου να εντοπίζονται σχετικά εύκολα οι περιφέρειες που υπερτερούν (μπλε κουκίδα δεξιά από την κάθετη διακεκομμένη γραμμή του ΑΤΕ) ή που υστερούν (μπλε κουκίδα αριστερά από την κάθετη διακεκομμένη γραμμή του ΑΤΕ). Τέλος, εμφανίζεται κάθετη γραμμή στο σημείο μηδέν, οπότε αν για κάποια περιφέρεια το διάστημα εμπιστοσύνης της περιλαμβάνει το μηδέν, δεν υπάρχει στατιστικά σημαντικό αποτέλεσμα.

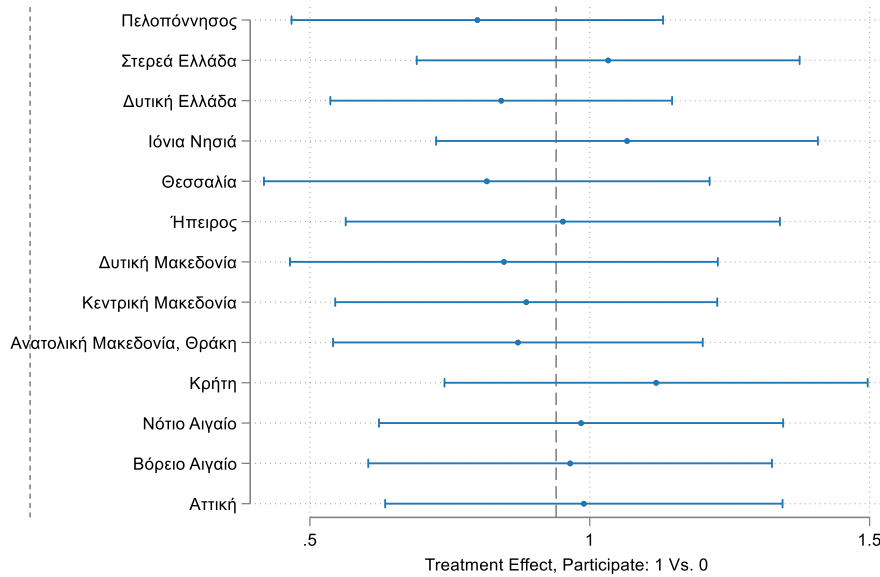
Από τις εκτιμήσεις προκύπτει, όσον αφορά τη συνολική απασχόληση, ένα θετικό και στατιστικά σημαντικό ΑΤΕ (μέσο όφελος για όλες τις επιχειρήσεις του δείγματος) για το σύνολο των περιφερειών της χώρας. Το υψηλότερο καταγράφεται στην Κρήτη και ακολουθούν τα Ιόνια νησιά. Στον αντίποδα, το χαμηλότερο ΑΤΕ εντοπίζεται στην Πελοπόννησο και στη Θεσσαλία. Παρόλα αυτά σε καμία από τις δεκατρείς περιφέρειες το ΑΤΕ δεν είναι στατιστικά διαφορετικό από το μέσο ΑΤΕ, υπονοώντας μια μάλλον σχετικά **παρόμοια περιφερειακή επίδοση σε ότι αφορά την αποτελεσματικότητα των μέτρων ενίσχυσης επί της συνολικής απασχόλησης.**

Εξειδικεύοντας την ανάλυσή μας στην πλήρη απασχόληση το πιο ενδιαφέρον εύρημα έγκειται στο γεγονός ότι για έξι περιφέρειες δεν προκύπτει κάποια στατιστικά σημαντική επίδραση. Η περιφέρεια με την υψηλότερη επίδραση είναι το Νότιο Αιγαίο, ενώ επτά περιφέρειες καταγράφουν θετική επίδραση υψηλότερη από τη μέση.

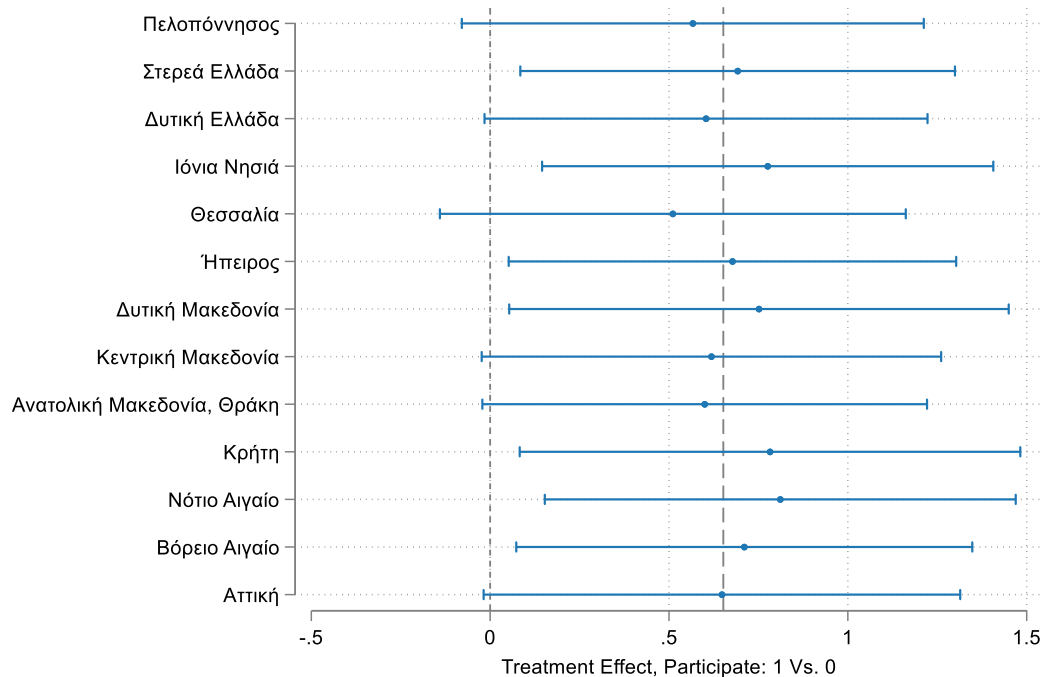
Η επίδραση των προγραμμάτων στήριξης στη μερική απασχόληση, δεν φαίνεται να διαφέρει ουσιαστικά ανά περιφέρεια. Με εξαίρεση το Νότιο Αιγαίο, όπου δεν καταγράφεται στατιστικά σημαντική επίδραση, καθώς και τη Θεσσαλία και την Κρήτη, όπου η πρώτη υστερεί και η δεύτερη υπερτερεί σε σχέση με το μέσο όρο, οι υπόλοιπες περιφέρειες δεν διαφοροποιούνται στατιστικά από το γενικό ΑΤΕ.

Τέλος, δεν προκύπτει σε καμία περιφέρεια στατιστικά σημαντική επίδραση όσον αφορά τον κύκλο εργασιών.

Διάγραμμα 20. Επίδραση στη συνολική απασχόληση ανά περιφέρεια

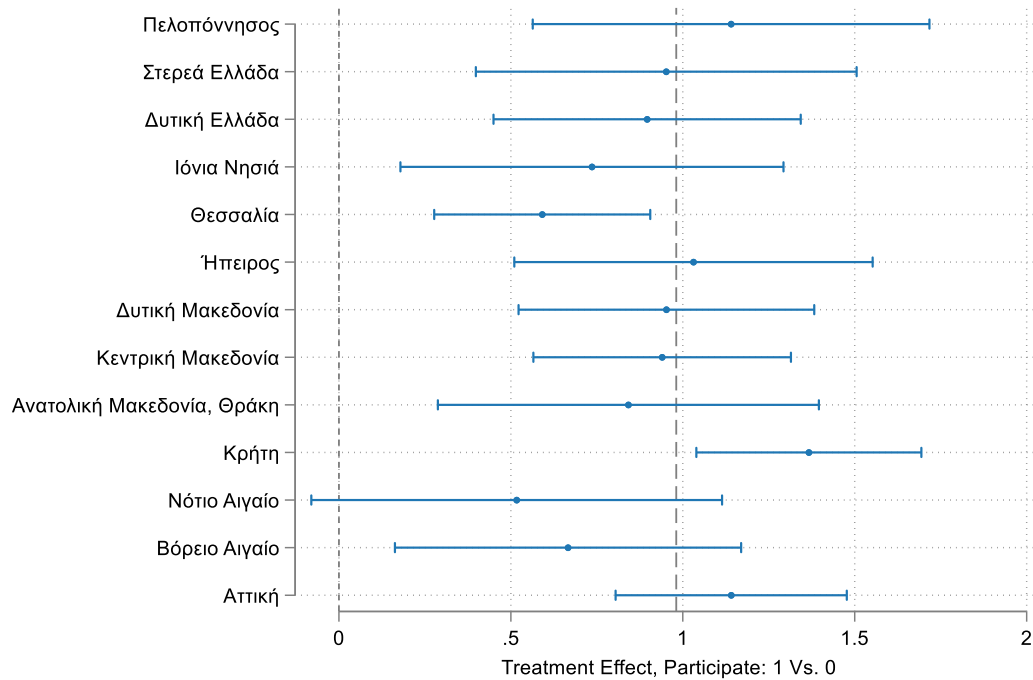

Διάγραμμα 21. Επίδραση στην πλήρη απασχόληση ανά περιφέρεια

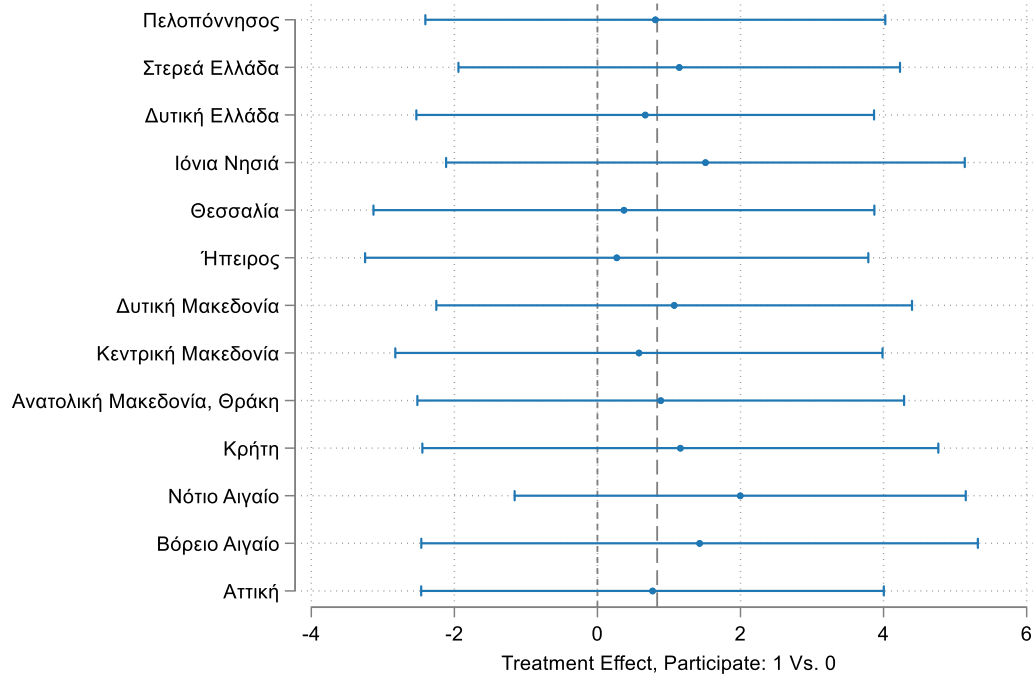

Σημείωση: Συντελεστές και διαστήματα εμπιστοσύνης από την εκτίμηση της εξίσωσης Γ.9. Στις παλινδρομήσεις έχουν χρησιμοποιηθεί συντελεστές στάθμισης.

Διάγραμμα 22. Επίδραση στην μερική απασχόληση ανά περιφέρεια

Διάγραμμα 23. Επίδραση στον κύκλο εργασιών ανά περιφέρεια

Σημείωση: Συντελεστές και διαστήματα εμπιστοσύνης από την εκτίμηση της εξίσωσης Γ.9. Στις παλινδρομήσεις έχουν χρησιμοποιηθεί συντελεστές στάθμισης.

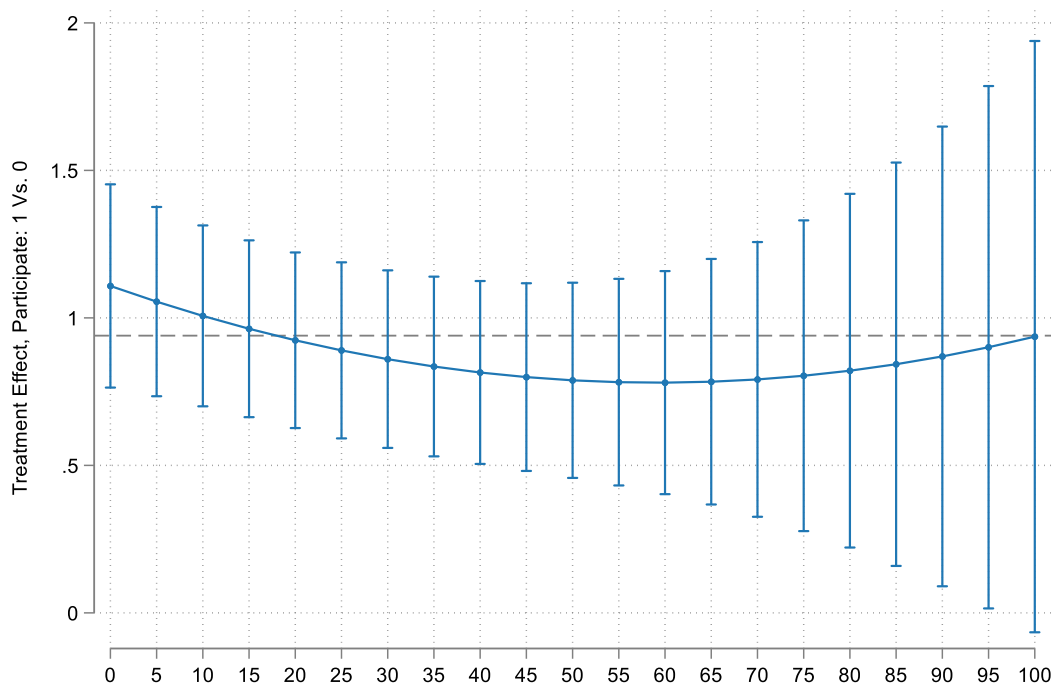
5.7.5.4 Επίδραση ανά λοιπές διαστάσεις

Σε αυτή την ενότητα αυτή εξετάζουμε την επίδραση των προγραμμάτων ενίσχυσης στη συνολική απασχόληση με βάση την ηλικία της επιχείρησης (Διάγραμμα 24) και τη νομική της μορφή (Διάγραμμα 25).

Η επίδραση στη συνολική απασχόληση είναι θετική ανεξάρτητα από την ηλικία της επιχείρησης και καθίσταται μη στατιστικά σημαντική για πολύ μεγάλες επιχειρήσεις, οι οποίες μάλλον είναι εδραιωμένες και ίσως δεν έχουν ανάγκη την επιπλέον χρηματοδότηση. Το πιο ενδιαφέρον είναι ότι η επίδραση είναι, τουλάχιστον σημειακά, υψηλότερη από τη γενική επίδραση για τις πιο νέες επιχειρήσεις, μέχρι 15 έτη και έκτοτε γίνεται λιγότερο αποδοτική. Αυτό μάλλον μπορεί να οφείλεται στις πιο αυξημένες υποχρεώσεις που έχουν οι επιχειρήσεις στα πρώτα έτη λειτουργίας τους και στον περιορισμό από ρευστά διαθέσιμα.

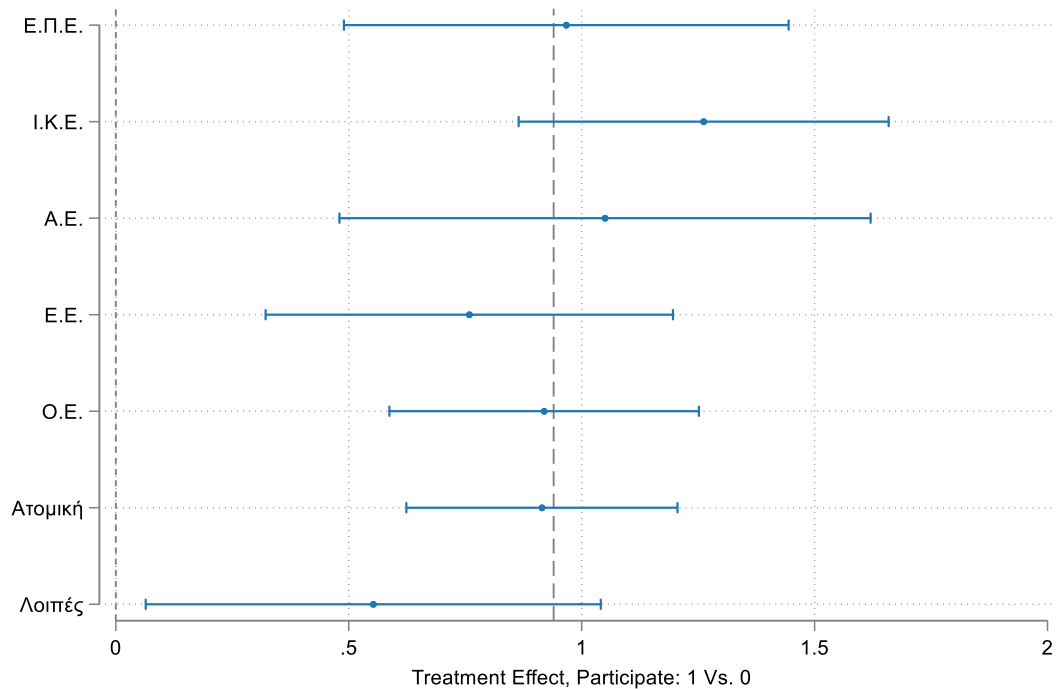
Η νομική μορφή μιας επιχείρησης, δεν έχει σημασία για το εάν υπάρχει ή όχι θετική επίδραση επί της συνολικής απασχόλησης, αλλά για το ύψος αυτής της επίδρασης. Από τους υπολογισμούς μας προκύπτει ότι οι ΙΚΕ και οι ΑΕ έχουν την υψηλότερη επίδραση ενώ στον αντίποδα οι επιχειρήσεις που δεν ανήκουν σε κάποια από τις μεγάλες κατηγορίες έχουν τη μικρότερη. Οι ατομικές είναι πολύ κοντά στο γενικό ΑΤΕ. Το ότι η συνολική απασχόληση στις κεφαλαιουχικές εταιρείες επηρεάζεται περισσότερο από τις κρατικές επιδοτήσεις είναι σε κάποιο βαθμό αναμενόμενο, καθώς πρόκειται για πιο οργανωμένες εταιρείες, οι οποίες έχουν πληρέστερη γνώση των οικονομικών τους υποχρεώσεων και λιγότερες δυνατότητες μη τυπικού δανεισμού.

Διάγραμμα 24. Επίδραση στην απασχόληση ανά ηλικία επιχείρησης

Σημείωση: Συντελεστές και διαστήματα εμπιστοσύνης από την εκτίμηση της εξίσωσης Γ.9. Στις παλινδρομήσεις έχουν χρησιμοποιηθεί συντελεστές στάθμισης.

Διάγραμμα 25. Επίδραση στην απασχόληση ανά νομική μορφή επιχείρησης

Σημείωση: Συντελεστές και διαστήματα εμπιστοσύνης από την εκτίμηση της εξίσωσης Γ.9. Στις παλινδρομήσεις έχουν χρησιμοποιηθεί συντελεστές στάθμισης.

6 Συμπεράσματα

Οι συνθήκες που διαμορφώθηκαν την περίοδο της πανδημίας ήταν πρωτόγνωρες για όλους: για το κράτος και τους μηχανισμούς του, τις επιχειρήσεις, τους απασχολούμενους και γενικά όλους τους πολίτες. Οι επιχειρηματίες κλήθηκαν να προβούν σε άμεσες αλλαγές προκειμένου να ανταποκριθούν. Οι αλλαγές αυτές αφορούσαν τόσο προσαρμογή για το διάστημα των περιορισμών (μείωση παραγωγής/ λειτουργίας, παύση εργασιών, αλλαγή στην διαδικασία προμηθειών/ διανομής) όσο και πιο μόνιμες αλλαγές (υιοθέτηση νέου μοντέλου λειτουργίας, εξασφάλιση νέων μηχανημάτων και εξοπλισμού, διαμόρφωση νέου στόχου, νέου αναπτυξιακού μοντέλου ή στρατηγικής κ.α.).

Οι κυβερνητικές δράσεις στήριξης της επιχειρηματικότητας συνέβαλαν ώστε το 44% των επιχειρήσεων να μην αναγκαστούν να προβούν σε σημαντικές αποφάσεις όπως κλείσιμο (22,7%), αλλαγή τρόπου λειτουργίας (22,3%) ή απολύσεις (15%) ενώ η πλειονότητα των επιχειρήσεων (81%) δήλωσαν ότι δεν αντιμετώπισαν κάποιο πρόβλημα ή δυσκολία κατά την λήψη της ενίσχυσης.

Την έλλειψη βασικών προϋποθέσεων των κριτηρίων επιλογής (32,5%) αλλά και την έλλειψη κατάλληλης ενημέρωσης (31,9%) αναφέρουν περισσότερο οι επιχειρηματίες που δεν υπέβαλαν αίτηση για να συμμετέχουν σε κάποιο από τα προγράμματα στήριξης της επιχειρηματικότητας την περίοδο του covid-19.

Απασχόληση: Από την ανάλυση προκύπτει θετική επίδραση των κυβερνητικών δράσεων που εξετάζονται στην μελέτη επί της απασχόλησης (ως αποτέλεσμα της θετικής επίδρασης στην πλήρη απασχόληση και της συγκράτησης της μερικής απασχόλησης). Μάλιστα, η θετική επίδραση στην απασχόληση, συνολική και πλήρη, φαίνεται να είναι αποτέλεσμα κυρίως της επιστρεπτέας προκαταβολής, ενώ η μη στατιστικά σημαντική επίδραση στη μερική απασχόληση σε κάποιο βαθμό μπορεί να ερμηνευτεί ως συγκράτηση της μερικής απασχόλησης λόγω των δράσεων στήριξης.

Διαφορές καταγράφονται ανά τομέα δραστηριοποίησης και στις περιφέρειες όσον αφορά την επίδραση των δράσεων επί της απασχόλησης, ενώ οι πιο νέες επιχειρήσεις ωφελούνται περισσότερο από τις επιδοτήσεις και η επίδραση είναι υψηλότερη για τις ΙΚΕ και τις ΑΕ (ενδογενής συμμετοχή).

Συνδυάζοντας τα αποτελέσματα των οικονομετρικών προσεγγίσεων για τον υπολογισμό της επίδρασης των ενεργειών στήριξης της επιχειρηματικότητας κατά τη διάρκεια της πανδημίας του κορονοϊού, επί της απασχόλησης καταλήγουμε στο ότι και οι δύο προσεγγίσεις υποστηρίζουν ότι υπάρχει αξιόλογη θετική επίδραση στην απασχόληση. Αν και είναι ξεκάθαρο ότι αυτή προέρχεται σε μεγάλο βαθμό από την πλήρη απασχόληση, δεν υπάρχει συμφωνία για το ρόλο της μερικής απασχόλησης.

Η υψηλότερη θετική επίδραση στην συνολική απασχόληση καταγράφεται στον μικρό από πλευράς επιχειρήσεων κλάδο των ορυχείων-λατομείων, και η δεύτερη υψηλότερη καταγράφεται στον πολυπληθή κλάδο του τουρισμού. Επιπλέον, οι εκτιμήσεις δείχνουν θετικό και στατιστικά σημαντικό ΑΤΕ (μέσο όφελος για όλες τις επιχειρήσεις του δείγματος) για το σύνολο των περιφερειών της χώρας, με την περιφέρεια Κρήτης να καταγράφει το

υψηλότερο ακολουθούμενη από τα Ιόνια νησιά. Στον αντίποδα το χαμηλότερο ΑΤΕ εντοπίζεται στην Πελοπόννησο και στη Θεσσαλία. Εντούτοις, οι όποιες περιφερειακές διαφοροποιήσεις προκύπτουν δεν φαίνεται να είναι στατιστικά σημαντικές σε σχέση με το μέσο ΑΤΕ, υπονοώντας μια μάλλον σχετικά παρόμοια περιφερειακή επίδοση σε ότι αφορά την αποτελεσματικότητα των μέτρων ενίσχυσης επί της συνολικής απασχόλησης. Επίσης, οι όποιες κλαδικές και περιφερειακές διαφοροποιήσεις καταγράφονται στην απασχόληση δεν προκύπτουν αναφορικά με τον κύκλο εργασιών, αφού το ΑΤΕ εκτιμάται στατιστικά ασήμαντο.

Τα συγκεκριμένα ευρήματα συνδυαζόμενα με αυτά των απόψεων των επιχειρηματιών αναφορικά με την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας υποδηλώνουν την ύπαρξη ενός χάσματος μεταξύ του τι δείχνουν τα στοιχεία απασχόλησης και τι αντιλαμβάνονται (τι απόψεις έχουν) για την επίδραση επί της απασχόλησης οι άνθρωποι που στηρίχτηκαν.

Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει στη δράση «Μέτρα στήριξης της κοινωνίας λόγω της αναστολής λειτουργίας επιχειρήσεων για τη μείωση του κινδύνου διασποράς του COVID19», οι ωφελούμενοι ανήλθαν σε 495.544, στους οποίους διατέθηκαν 420 εκ. ευρώ, ήτοι το 6,2% του συνολικού ποσού όλων των ενταγμένων έργων όλων των δράσεων που μελετώνται στο πλαίσιο της μελέτης. Η δράση είχε ιδιαίτερα θετικό κοινωνικό αντίκτυπο, καθώς αφορούσε στην παροχή αποζημίωσης, ως αντιστάθμισμα για την απώλεια εισοδήματος τη χρονική περίοδο από 17-03-2020 έως 30-04-2020, σε κλάδους που είτε τέθηκαν σε υποχρεωτική αναστολή δραστηριότητας είτε επλήγησαν ως συνέπεια του περιορισμού της οικονομικής δραστηριότητας.

Βιωσιμότητα: Η αποτίμηση των επιχειρηματιών σχετικά με την συμβολή που είχαν τα χρηματοδοτικά προγράμματα στην βιωσιμότητα των επιχειρήσεών τους είναι θετική με ποσοστό μεγαλύτερο του 70%.

Από την ανάλυση DiD προκύπτει/διαπιστώνεται θετική επίδραση των κυβερνητικών δράσεων επί του κύκλου εργασιών, ενώ δεν προκύπτει στατιστικά σημαντική επίδραση στο ενεργητικό των επιχειρήσεων. Η μη στατιστικά σημαντική επίδραση στον κύκλο εργασιών, υποδηλώνει ότι οι δράσεις ίσως συγκράτησαν τις πωλήσεις. Από το υπόδειγμα με την ενδογενή συμμετοχή, δεν προκύπτει στατιστικά σημαντική επίδραση στον κύκλο εργασιών. Επίσης φαίνεται ότι: (α) δεν υφίστανται διατομεακές και διαπεριφερειακές διαφορές όσον αφορά την επίδραση των δράσεων επί του κύκλου εργασιών, (β) οι πιο νέες επιχειρήσεις ωφελούνται περισσότερο από τις επιδοτήσεις και (γ) η επίδραση είναι υψηλότερη για τις ΙΚΕ και τις ΑΕ. Συνδυάζοντας τα αποτελέσματα από όλες τις οικονομετρικές προσεγγίσεις δεν προκύπτει συστηματικά θετική επίδραση επί του κύκλου εργασιών.

Η ύπαρξη μη στατιστικά σημαντικής επίδρασης δεν συνεπάγεται ότι το πρόγραμμα δεν ήταν επιτυχημένο, αλλά ουσιαστικά ότι συγκράτησε σταθερή τη διαφορά μεταξύ των επιχειρήσεων που αιτήθηκαν αλλά απορρίφθηκαν και των επιχειρήσεων που έλαβαν την ενίσχυση.

Όσοι δραστηριοποιούνται στους κλάδους της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (κλάδο 03), της εξορύξεως μεταλλευμάτων (05), της εξυγίανσης και διαχείρισης αποβλήτων (34), της παροχής προστασίας και έρευνας (68) ή μέσω ενώσεως προσώπων φαίνεται κατά μέσο

να θεωρούν περισσότερο από άλλους ότι οι υπό εξέταση κυβερνητικές δράσεις εισέφεραν θετικά στην βιωσιμότητα των επιχειρήσεων κατά την πανδημία.

Σε αντιδιαστολή, όσοι δραστηριοποιούνται μέσω κοινωνιών και κληροδοτημάτων και σωματείων, κατά μέσο όρο φαίνεται να θεωρούν λιγότερο από άλλους ότι οι υπό εξέταση κυβερνητικές δράσεις εισέφεραν θετικά στην βιωσιμότητα των επιχειρήσεων κατά την πανδημία.

Προσαρμογή των επιχειρήσεων στις νέες συνθήκες: Η αποτίμηση των επιχειρηματιών αναφορικά με τη συμβολή των προγραμμάτων στην προσαρμογή της επιχείρησης στις νέες πανδημικές συνθήκες είναι μοιρασμένη σε θετικές και αρνητικές απόψεις μεταξύ όσων η αίτηση έγινε αποδεκτή. Αρνητική είναι η αποτίμηση των επιχειρηματιών αναφορικά με τη συμβολή του Προγράμματος της Επιστρεπτέας προκαταβολής ενώ θετική είναι η αποτίμηση των επιχειρηματιών για την συμβολή του ΠΕΠ και των άλλων χρηματοδοτικών προγραμμάτων.

Ιδιαίτερης σημασίας ήταν η συνεισφορά της δράσης «Στήριξη Νεοφυών Επιχειρήσεων Εθνικού Μητρώου «Elevate Greece» για την αντιμετώπιση της πανδημίας Covid-19 (Α και Β Κύκλος)», στο πλαίσιο της οποίας στηρίχθηκαν περισσότερες από 700 νεοφυείς επιχειρήσεις με περισσότερα από 34 εκατομμύρια ευρώ (ύψος ενταγμένων έργων). Αντίστοιχα, σχεδόν 11 χιλιάδες επιχειρήσεις μπόρεσαν να αποκτήσουν ή να αναβαθμίσουν τη διαδικτυακή τους παρουσία μέσα από τη δράση «e-λιανικό - Επιχορήγηση υφιστάμενων ΜμΕ επιχειρήσεων του κλάδου του λιανεμπορίου για την ανάπτυξη, αναβάθμιση και διαχείριση ηλεκτρονικού καταστήματος (Α και Β κύκλος), αποκτώντας έτσι μια δίοδο πώλησης των προϊόντων και υπηρεσιών τους, όταν τα μέτρα περιορισμού της εξάπλωσης της πανδημίας δεν επέτρεπαν τη διενέργεια αγορών με φυσική παρουσία. Το ύψος των ενταγμένων έργων στους δύο κύκλους της πρόσκλησης ξεπέρασε τα 50 εκ. ευρώ.

Παρομοίως, όσοι δραστηριοποιούνται στους κλάδους της εξορυξέως μεταλλευμάτων (κλάδο 05), των έργων πολιτικού μηχανικού (36), του χονδρικού και λιανικού εμπορίου πλην της εμπορίας μηχανοκινήτων οχημάτων (39-40), της παροχής καταλύματος (46), του προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών και συναφών δραστηριοτήτων (52), των νομικών και λογιστικών δραστηριοτήτων (58) των αρχιτεκτονικών και συναφών δραστηριοτήτων (60), ποικίλων επαγγελματικών δραστηριοτήτων που δεν μνημονεύονται/κατατάσσονται αλλού (63), των δραστηριοτήτων ενοικίασης κ.ά. (65), της επισκευής ηλεκτρονικών υπολογιστών και άλλων ειδών (80), καθώς και στους τομείς του εμπορίου (χονδρικού – λιανικού) και της επισκευής οχημάτων (τομέα Ζ), της παροχής καταλύματος και εστίασης (Θ), των επαγγελματικών-επιστημονικών-τεχνικών δραστηριοτήτων (ΙΓ) και των λοιπών υπηρεσιών που δεν μνημονεύονται αλλού (ΙΘ) ή δραστηριοποιούνται μέσω ενώσεως προσώπων φαίνεται, κατά μέσο, να θεωρούν περισσότερο από άλλους ότι οι υπό εξέταση κυβερνητικές δράσεις εισέφεραν θετικά στην προσαρμογή των επιχειρήσεων στις πανδημικές συνθήκες.

Σε αντιδιαστολή, όσοι δραστηριοποιούνται στον κλάδο παραγωγής προϊόντων καπνού (09) ή μέσω κληροδοτημάτων και σωματείων, κατά μέσο όρο φαίνεται να θεωρούν λιγότερο

από άλλους ότι οι υπό εξέταση κυβερνητικές δράσεις εισέφεραν θετικά στην προσαρμογή των επιχειρήσεων στις πανδημικές συνθήκες.

Συγχρόνως, διαπιστώνεται ότι κατά μέσον όρο οι επιχειρηματίες που ωφελήθηκαν από το ΠΕΠ Αττικής και την επιδότηση κεφαλαίου για τουριστικές επιχειρήσεις θεωρούν περισσότερο από άλλους ότι οι δράσεις αυτές εισέφεραν θετικά στην βιωσιμότητα των επιχειρήσεων κατά την πανδημία.

Δημιουργία βάσεων για την ομαλή μετάβαση των επιχειρήσεων στην επόμενη ημέρα:

Η αποτίμηση των επιχειρηματιών αναφορικά με τη συμβολή των προγραμμάτων στην δημιουργία βάσεων για την ομαλή μετάβαση των επιχειρήσεων τους στην επόμενη μέρα είναι θετική για το 62,2% των περιπτώσεων (αποδεκτή/ απορριφθείσα αίτηση).

Διαπιστώνεται ότι, κατά μέσον όρο, οι επιχειρηματίες που ωφελήθηκαν από την επιχορήγηση των αυτοαπασχολούμενων δικηγόρων και την στήριξη νεοφυών επιχειρήσεων θεωρούν περισσότερο από άλλους ότι οι δράσεις αυτές εισέφεραν θετικά στην ομαλή μετάβαση των επιχειρήσεων στην επόμενη ημέρα. Επίσης, οι επιχειρηματίες που πέραν της στηρίξεως που αιτηθήκαν και αξιολογούν έτυχαν και εγκρίσεων (περισσότερων εγκρίσεων) από τα ΠΕΠ φαίνεται κατά μέσον όρο να θεωρούν περισσότερο από άλλους ότι οι υπό εξέταση κυβερνητικές δράσεις εισέφεραν θετικά στην ομαλή μετάβαση των επιχειρήσεων στην επόμενη ημέρα.

Παρομοίως, όσοι δραστηριοποιούνται στους κλάδους της εξορύξεως μεταλλευμάτων (05), των ταχυδρομικών και ταχυμεταφορικών δραστηριοτήτων (45), της παροχής προστασίας και έρευνας (68) ή μέσω ανωνύμων εταιρειών κατά μέσο όρο φαίνεται να θεωρούν περισσότερο από άλλους ότι οι υπό εξέταση κυβερνητικές δράσεις εισέφεραν θετικά στην ομαλή μετάβαση των επιχειρήσεων στην επόμενη ημέρα.

Σε αντιδιαστολή, όσοι δραστηριοποιούνται στον κλάδο της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (03) ή μέσω ενώσεων προσώπων, κοινωνιών και κληροδοτημάτων κατά μέσο όρο φαίνεται να θεωρούν λιγότερο από άλλους ότι οι υπό εξέταση κυβερνητικές δράσεις εισέφεραν θετικά στην ομαλή μετάβαση των επιχειρήσεων στην επόμενη ημέρα.

Γενικώς, οι απόψεις των επιχειρηματιών σχετικά με τις επιδράσεις των μέτρων στήριξης επηρεάζονται από τον τύπο της επιχείρησης, τον κλάδο ή τον τομέα στον οποίο η επιχείρηση δραστηριοποιείται, καθώς και από τις άλλες ενισχύσεις που ελήφθησαν· ενώ διαπιστώνεται αισθητή διαφοροποίηση σχετικά με το αποτέλεσμα που εκτιμάται ότι το ένα ή το άλλο μέτρο είχε ή θα είχε, μεταξύ όσων η αίτηση εγκρίθηκε (ωφελήθηκαν) και όσων η αίτηση δεν εγκρίθηκε.

Τέλος, οι επιχειρηματίες που ωφελήθηκαν από τα προγράμματα στήριξης της επιχειρηματικότητας κατά την περίοδο του covid-19 δηλώνουν σε ποσοστό 40% (ανεξάρτητα από την παράμετρο) ικανοποιημένοι ενώ 23% δυσαρεστημένοι ενώ 24% των επιχειρήσεων δεν θέλησαν να δηλώσουν ικανοποίηση ή δυσαρέσκεια. Περισσότερο ικανοποιημένοι είναι από την ταχύτητα που δόθηκαν τα χρήματα στις επιχειρήσεις αλλά και με όλη την διαδικασία μέσω της οποίας δόθηκαν τα χρήματα στις επιχειρήσεις.

Δυσανεστημένοι είναι περισσότερο για το ύψος της οικονομικής στήριξης που δόθηκε στις επιχειρήσεις και την επάρκεια της συνολικής οικονομικής στήριξης.

Συμπερασματικά, η εργασία αξιοποιώντας ένα δείγμα περίπου 3.500 επιχειρήσεων και χρησιμοποιώντας κατάλληλες στατιστικές και οικονομετρικές τεχνικές εξέτασε την επίδραση που είχαν τα μέτρα στήριξης της επιχειρηματικότητας κατά τη διάρκεια της πρόσφατης πανδημίας. **Τα αποτελέσματα σε γενικές γραμμές συγκλίνουν ότι τα μέτρα στήριξης κινήθηκαν προς τη σωστή κατεύθυνση, αφού φαίνεται ότι συνέβαλλαν στη διατήρηση της απασχόλησης και τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων, ενώ βοήθησαν και στη μετάβαση στην μετά την πανδημία εποχή. Από την ανάλυση προκύπτουν δράσεις πιο αποτελεσματικές από άλλες, ενώ καταγράφονται κλαδικές και περιφερειακές διαφοροποιήσεις αναφορικά με το βαθμό αποτελεσματικότητας των δράσεων.**

Κλείνοντας, σημειώνεται πως η εκδήλωση της πανδημίας Covid-19, λόγω του μη αναμενόμενου και επείγοντος χαρακτήρα της, οδήγησε τις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις, κατ' επέκταση και την Ελληνική, στο σχεδιασμό και υλοποίηση ενός ευρέος φάσματος δράσεων για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας. Ο επείγων αυτός χαρακτήρας οδήγησε στο σχεδιασμό δράσεων που δεν σχετίζονταν απαραίτητα με την αρχική στοχοθεσία των επιχειρησιακών προγραμμάτων, θυσιάζοντας συνεπώς ένα τμήμα της στοχοθεσίας τους.

7 Βιβλιογραφία

- Pindyck and Rubinfeld (1991) και Gujarati (1995).
- Gujarati D. 1995. Basic Econometrics. 3rd edition. Singapore: McGraw-Hill.
- Pindyck R.S, Rubinfeld D.L. 1991. Economic Models and Economic Forecasts. 3rd edition. New York: McGraw-Hill.
- (Difference-in-Differences). Για περισσότερες τεχνικές λεπτομέρειες καθώς και εμπειρικές εφαρμογές της βλέπε Blundell and Dias (2009), Imbens and Wooldridge (2009), Lechner (2011), Angrist and Pischke (2015), Abadie and Cattaneo (2018) και Wing, Simon, and Bello-Gomez (2018).
- Abadie, A., and M. D. Cattaneo. 2018. Econometric methods for program evaluation. Annual Review of Economics 10: 465–503.
- Angrist, J. D., and J.-S. Pischke 2015. Mastering Metrics: The Path from Cause to Effect. Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Blundell, R. W., and M. C. Dias. 2009. Alternative approaches to evaluation in empirical microeconomics. Journal of Human Resources 44: 565–640.
- Imbens, G. W., and J. M. Wooldridge. 2009. Recent developments in the econometrics of program evaluation. Journal of Economic Literature 47: 5–86.
- Lechner, M. 2011. The estimation of causal effects by difference-in-difference methods. Foundations and Trends in Econometrics 4: 165–224.
- Wing, C., K. Simon, and R. A. Bello-Gomez. 2018. Designing difference in difference studies: Best practices for public health policy research. Annual Review of Public Health 39: 453–469.
- Για περισσότερες τεχνικές λεπτομέρειες αναφορικά με την αξιολόγηση πολιτικών όταν η συμμετοχή είναι ενδογενής δείτε το κεφάλαιο 10 στο Amemiya (1985), το κεφάλαιο 5 στο Maddala (1983), Maddala and Lee (1976) και Wooldridge (2010).
- Amemiya, T. 1985. Advanced Econometrics. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Maddala, G. S. 1983. Limited-Dependent and Qualitative Variables in Econometrics. Cambridge: Cambridge University Press.
- Maddala, G. S., and L.-F. Lee. 1976. Recursive Models with Qualitative Endogenous Variables. Annals of Economic and Social Measurement 5: 525–545.
- Wooldridge, J. M. 2010. Econometric Analysis of Cross Section and Panel Data. 2nd ed. Cambridge, MA: MIT Press.

Παράρτημα Α: Οι Δράσεις υπό μελέτη

Δράση	Πλήθος υποβολών	Πλήθος εντάξεων	Ποσοστό ένταξης ²⁷	Ύψος ΔΔ Πρόσκλησης (βάσει τελευταίας τροποποίησης)	Ποσοστό ΔΔ σε σχέση με τον Π/Υ του Άξονα ²⁸	Ποσοστό ενταγμένων έργων δράσης σε σχέση με το συνολικό ποσό ενταγμένων έργων ²⁹	Ποσό ενταγμένων έργων	Δέσμευση πόρων ³⁰
Ενίσχυση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημία COVID-19 στην Αττική	42,255	9,855	23.3%	250,000,000.00 €	189.3%	3.8%	256,520,075.00 €	102.6%
Ενίσχυση επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID-19 στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	29,683	29,313	98.8%	65,000,000.00 €	64.8%	0.9%	62,764,225.00 €	96.6%
Ενίσχυση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που επλήγησαν από την COVID-19 στην Κεντρική Μακεδονία	19,448	6,820	35.1%	205,000,000.00 €	210.0%	3.0%	204,758,951.00 €	99.9%
Ενίσχυση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημία COVID-19 στην Κρήτη	10,929	2,505	22.9%	60,000,000.00 €	116.2%	0.9%	63,350,299.00 €	105.6%
Ενίσχυση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημία COVID-19 στο Νότιο Αιγαίο	10,109	4,168	41.2%	35,000,000.00 €	122.8%	0.6%	39,498,868.00 €	112.9%
Ενίσχυση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημία COVID-19 στη Θεσσαλία - ΑΝΑΣΑ II	10,046	6,975	69.4%	26,500,000.00 €	29.4%	0.3%	23,481,581.00 €	88.6%
Ενίσχυση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημία COVID-19 στην Πελοπόννησο	8,302	1,776	21.4%	40,000,000.00 €	83.3%	0.6%	41,611,501.00 €	104.0%
Ενίσχυση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημία COVID-19 στην Ήπειρο	7,972	4,101	51.4%	46,500,000.00 €	106.2%	0.7%	46,157,715.00 €	99.3%
Ενίσχυση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημία COVID-19 στην Δυτική Ελλάδα	7,858	1,139	14.5%	30,000,000.00 €	27.7%	0.5%	34,037,674.00 €	113.5%

²⁷ Υπολογίζεται από τον τύπο: Ποσοστό ένταξης (%) = {[Πλήθος εντάξεων] / [Πλήθος υποβολών]} x 100

²⁸ Υπολογίζεται από τον τύπο: Ποσοστό ΔΔ στον Άξονα = {[Ύψος ΔΔ Πρόσκλησης (βάσει τελευταίας τροποποίησης)] / [Προϋπολογισμός ΔΔ Άξονα ΕΠ]} x 100

²⁹ Υπολογίζεται από τον τύπο: Ποσοστό ενταγμένων έργων δράσης σε σχέση με το συνολικό ποσό ενταγμένων έργων (%) = {[Ποσό ενταγμένων έργων της Δράσης] / [Ποσό ενταγμένων έργων όλων των Δράσεων]} x 100

³⁰ Υπολογίζεται από τον τύπο: Δέσμευση πόρων = {[Ποσό ενταγμένων έργων της Δράσης] / [Ύψος ΔΔ Πρόσκλησης (βάσει τελευταίας τροποποίησης)]} x 100

Δράση	Πλήθος υποβολών	Πλήθος εντάξεων	Ποσοστό ένταξης ²⁷	Ύψος ΔΔ Πρόσκλησης (βάσει τελευταίας τροποποίησης)	Ποσοστό ΔΔ σε σχέση με τον Π/Υ του Άξονα ²⁸	Ποσοστό ενταγμένων έργων δράσης σε σχέση με το συνολικό ποσό ενταγμένων έργων ²⁹	Ποσό ενταγμένων έργων	Δέσμευση πόρων ³⁰
Ενίσχυση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημία COVID-19 στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων	7,156	2,451	34.3%	30,000,000.00 €	51.8%	0.5%	30,864,509.00 €	102.9%
Ενίσχυση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημία COVID-19 στη Θεσσαλία - ΑΝΑΣΑ Ι	6,592	1,008	15.3%	30,133,075.00 €	33.5%	0.4%	30,133,174.00 €	100.0%
Παροχή ρευστότητας σε Επιχειρήσεις στη Δυτική Ελλάδα που επλήγησαν από την πανδημία	5,704	5,104	89.5%	20,000,000.00 €	18.5%	0.2%	15,960,700.00 €	79.8%
Ενίσχυση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημία COVID-19 στην Στερεά Ελλάδα	4,188	1,099	26.2%	25,000,000.00 €	84.9%	0.4%	25,670,790.00 €	102.7%
Ενίσχυση μικρών και πολύ μικρών Επιχειρήσεων που επλήγησαν από τον Covid19 στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου	3,823	1,863	48.7%	40,000,000.00 €	61.5%	0.6%	41,905,519.00 €	104.8%
Στήριξη Ρευστότητας σε Πολύ Μικρές και Μικρές Επιχειρήσεις που επλήγησαν από την πανδημία Covid19 στην Δυτική Μακεδονία	1,554	1,275	82.0%	5,000,000.00 €	8.9%	0.1%	7,224,758.00 €	144.5%
Ενίσχυση μικρών και πολύ μικρών Επιχειρήσεων που επλήγησαν από τον Covid19 στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	4,758	1,795	37.7%	41,467,166.46 €	73.4%	0.6%	41,444,041.00 €	99.9%
Ενίσχυση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημία COVID-19 στον Δήμο Πειραιά	1,396	486	34.8%	7,000,000.00 €	5.3%	0.1%	7,116,196.78 €	101.7%
Υποστήριξη των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο χώρο του πολιτισμού εντός των ορίων περιοχής παρέμβασης της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης του Δήμου Αθηναίων	174	95	54.6%	7,700,000.00 €	5.8%	0.1%	6,666,950.16 €	86.6%
«Στήριξη Νεοφυών Επιχειρήσεων Εθνικού Μητρώου "Elevate Greece" για την αντιμετώπιση της πανδημίας Covid-19»	457	377	82.5%	60,000,000.00 €	1.9%	0.4%	25,882,222.48 €	43.1%
«Στήριξη Νεοφυών Επιχειρήσεων Εθνικού Μητρώου «Elevate Greece» για την αντιμετώπιση της πανδημίας Covid-19 (Β Κύκλος)»	426	334	78.4%	34,000,000.00 €	1.1%	0.1%	8,607,066.95 €	25.3%
e-λιανικό - Επιχορήγηση υφιστάμενων ΜμΕ	11,504	9,863	85.7%	80,000,000.00 €	2.5%	0.7%	46,253,007.32 €	57.8%

Δράση	Πλήθος υποβολών	Πλήθος εντάξεων	Ποσοστό ένταξης ²⁷	Ύψος ΔΔ Πρόσκλησης (βάσει τελευταίας τροποποίησης)	Ποσοστό ΔΔ σε σχέση με τον Π/Υ του Άξονα ²⁸	Ποσοστό ενταγμένων έργων δράσης σε σχέση με το συνολικό ποσό ενταγμένων έργων ²⁹	Ποσό ενταγμένων έργων	Δέσμευση πόρων ³⁰
επιχειρήσεων του κλάδου του λιανεμπορίου για την ανάπτυξη, αναβάθμιση και διαχείριση ηλεκτρονικού καταστήματος								
ε-λιανικό - Επιχορήγηση υφιστάμενων ΜμΕ επιχειρήσεων του κλάδου του λιανεμπορίου, για την ανάπτυξη/ αναβάθμιση και διαχείριση ηλεκτρονικού καταστήματος (Β' κύκλος)	1,294	1,011	78.1%	8,000,000.00 €	0.2%	0.1%	4,798,184.30 €	60.0%
Έκτακτη επιχορήγηση των περισσότερο πληττόμενων από την πανδημία επιχειρήσεων ψυχαγωγίας, διοργάνωσης εκδηλώσεων και εκθέσεων, τροφοδοσίας εκδηλώσεων, παροχής υπηρεσιών γυμναστήριου και σχολών χορού	2,678	1,748	65.3%	50,000,000.00 €	3.1%	0.6%	43,355,227.46 €	86.7%
Μέτρα για τη δημόσια υγεία ως συνέπεια της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 - 2η Πρόσκληση	19	8	42.1%	5,000,000.00 €	6.0%	0.0%	287,262.00 €	5.7%
Μέτρα για τη δημόσια υγεία ως συνέπεια της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 - 1η Πρόσκληση	98	75	76.5%	25,000,000.00 €	30.1%	0.3%	21,493,287.00 €	86.0%
Προσωρινή παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων ως συνέπεια της επιδημικής έκρηξης της COVID-19	792	693	87.5%	20,000,000.00 €	10.2%	0.3%	19,087,905.00 €	95.4%
Προσωρινή παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων ως συνέπεια της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 -2η Πρόσκληση	6,405	6,166	96.3%	25,000,000.00 €	12.8%	0.3%	21,674,562.00 €	86.7%
Επιχορήγηση αυτοαπασχολούμενων δικηγόρων	16,235	13,711	84.5%	20,000,000.00 €	3.8%	0.3%	20,000,000.00 €	100.0%
Επιχορήγηση υφιστάμενων επιχειρήσεων γυμναστηρίων, παιδότοπων	2,027	1,457	71.9%	16,000,000.00 €	3.0%	0.2%	13,982,755.35 €	87.4%
Επιχορήγηση προμήθειας θερμαντικών σωμάτων εξωτερικού χώρου επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος επιχορήγηση επιχειρήσεων εστίασης για την προμήθεια θερμαντικών σωμάτων εξωτερικού χώρου	2,165	2,117	97.8%	60,000,000.00 €	1.9%	0.1%	7,224,758.00 €	12.0%
Ταμείο Εγγυοδοσίας Επιχειρήσεων COVID-19	Δεν ήταν δυνατή η διάθεση της πληροφορίας	5,871	Δεν ήταν δυνατή η εξαγωγή του ποσοστού εντάξεων,	1,931,841,920.00 €	40.1%	14.2%	970,931,708.48 €	93.5%
Ταμείο Εγγυοδοσίας Επιχειρήσεων COVID-19 (Β κύκλος)		8,285				11.1%	755,308,052.48 €	
Ταμείο Εγγυοδοσίας Επιχειρήσεων COVID-19 (Γ κύκλος)		5,565				1.2%	80,019,190.73 €	
Δάνεια κεφαλαίου κίνησης COVID-19 των επιχειρήσεων του κατασκευαστικού και μελετητικού κλάδου		255		26,973,000.00 €	Δεν είναι δόκιμη η εξαγωγή των ποσοστών, λόγω πολλαπλών		11,622,975.00 €	43.1%

Δράση	Πλήθος υποβολών	Πλήθος εντάξεων	Ποσοστό ένταξης ²⁷	Ύψος ΔΔ Πρόσκλησης (βάσει τελευταίας τροποποίησης)	Ποσοστό ΔΔ σε σχέση με τον Π/Υ του Άξονα ²⁸	Ποσοστό ενταγμένων έργων δράσης σε σχέση με το συνολικό ποσό ενταγμένων έργων ²⁹	Ποσό ενταγμένων έργων	Δέσμευση πόρων ³⁰
Ταμείο Επιχειρηματικότητας II (ΤΕΠΙΧ II)		2,981	λόγω αδυναμίας διάθεσης του αριθμού υποβολών		πηγών χρηματοδότησης			
Κεφάλαιο κίνησης με διετή επιδότηση επιτοκίου λόγω πανδημίας COVID-19 από το ΤΕΠΙΧ II		17,301		996,300,000.00 €	Δεν είναι δόκιμη η εξαγωγή των ποσοστών, λόγω πολλαπλών πηγών χρηματοδότησης		218,698,938.15 €	90.9%
							686,895,298.84 €	
Ταμείο Υποδομών - Χρηματοδοτικό εργαλείο για δημόσιους φορείς και ιδιώτες (ΤΑΜΥΠΟΔ)	Δεν ήταν δυνατή η διάθεση της πληροφορίας	10	Δεν ήταν δυνατή η εξαγωγή του ποσοστού εντάξεων, λόγω αδυναμίας διάθεσης του αριθμού υποβολών	80,000,000.00 €	1.8%	Δεν ήταν δυνατή η εξαγωγή του ποσοστού εντάξεων, λόγω μη ολοκλήρωσης αξιολόγησης των υποβολών	Δεν έχει ολοκληρωθεί η αξιολόγηση των εγκεκριμένων υποβολών	Δεν ήταν δυνατή η εξαγωγή του ποσοστού εντάξεων, λόγω μη ολοκλήρωσης αξιολόγησης των υποβολών
Επιδότηση κεφαλαίου κίνησης σε επιχειρήσεις εστίασης για προμήθεια πρώτων υλών - Επανεκκίνηση εστίασης	34,534	25,070	72.6%	330,000,000.00 €	10.3%	3.5%	236,200,000.00 €	71.6%
Επιδότηση κεφαλαίου κίνησης πληττόμενων από την πανδημία τουριστικών επιχειρήσεων φιλοξενίας - Επανεκκίνηση Τουρισμού	7,313	5,622	76.9%	350,000,000.00 €	10.9%	3.2%	215,167,580.00 €	61.5%
Επιδότηση τόκων υφιστάμενων δανείων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων πληττόμενων από τα μέτρα για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19	37,512	31,636	84.3%	750,000,000.00 €	23.4%	3.5%	239,055,988.50 €	31.9%
Επιδότηση τόκων υφιστάμενων δανείων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων πληττόμενων από τα μέτρα για την αντιμετώπιση της πανδημίας της νόσου COVID-19 (Β' κύκλος)	18,743	12,287	65.6%	64,000,000.00 €	4.0%	0.9%	63,492,575.74 €	99.2%
Ενίσχυση με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID19 - Α Κύκλος	Δεν ήταν δυνατή η διάθεση της πληροφορίας	50,107	Δεν ήταν δυνατή η εξαγωγή του ποσοστού εντάξεων, λόγω αδυναμίας διάθεσης του αριθμού υποβολών	530,000,000.00 €	16.5%	7.8%	530,000,000.00 €	100.0%
Ενίσχυση με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID19 - Β Κύκλος		57,819		370,000,000.00 €	11.5%	5.4%	370,000,000.00 €	100.0%
Ενίσχυση με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε		269,777		812,000,000.00 €	50.5%	11.9%	812,000,000.00 €	100.0%

Δράση	Πλήθος υποβολών	Πλήθος εντάξεων	Ποσοστό ένταξης ²⁷	Ύψος ΔΔ Πρόσκλησης (βάσει τελευταίας τροποποίησης)	Ποσοστό ΔΔ σε σχέση με τον Π/Υ του Άξονα ²⁸	Ποσοστό ενταγμένων έργων δράσης σε σχέση με το συνολικό ποσό ενταγμένων έργων ²⁹	Ποσό ενταγμένων έργων	Δέσμευση πόρων ³⁰
επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID19 5ος Κύκλος								
Μέτρα στήριξης της κοινωνίας λόγω της αναστολής λειτουργίας επιχειρήσεων για τη μείωση του κινδύνου διασποράς του COVID19	582,612	495,544	85.1%	420,000,000.00 €	26.8%	6.2%	420,000,000.00 €	100.0%

Πίνακας 47. Πλήθος υποβολών και εντάξεων, ποσοστό ένταξης, ύψος δημόσιας δαπάνης πρόσκλησης (βάσει τελευταίας τροποποίησης αυτής), ποσοστό δημόσιας δαπάνης της πρόσκλησης σε σχέση με τον προϋπολογισμό του Άξονα Προτεραιότητας του ΕΠ που εντάσσεται η Δράση, ποσοστό ενταγμένων έργων δράσης σε σχέση με το συνολικό ποσό ενταγμένων έργων, ποσό ενταγμένων έργων, δέσμευση πόρων, ανά δράση (Πηγή: ΕΣΠΑ, 2022 · ΥΠΑΝΕΠ, 2022 · ΕΥΚΕ, 2022 · ΕΥΣΕ, 2022 · ΟΠΣ, 2022 · ΠΣΚΕ, 2022 · ΕΑΤ, 2022 · ΓΓΕΤ, 2022 ΑΑΔΕ, 2022 · ΕΥΔ, 2022).

Παράρτημα Α: Χαρακτηριστικά δείγματος πρωτογενούς έρευνας

Παράρτημα Α1: Ταυτότητα έρευνας

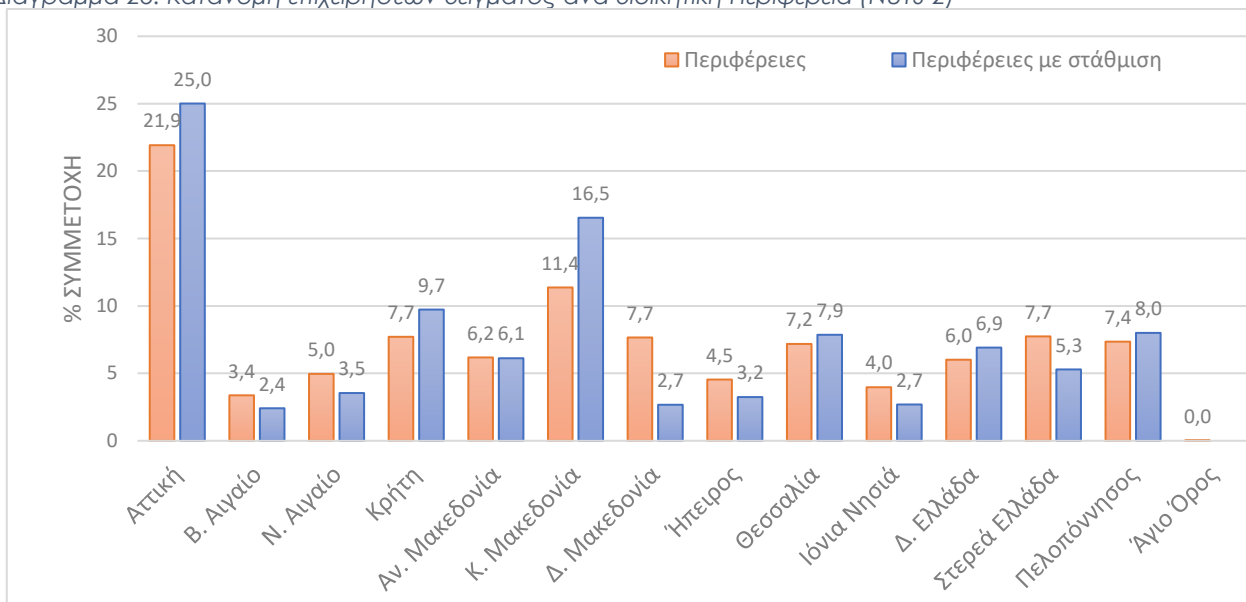
<p>ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ: Αντιπροσωπευτικό πανελλαδικό δείγμα 3.526 επιχειρήσεων οι οποίες πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:</p> <ul style="list-style-type: none">Έχουν ως αντικείμενο δραστηριότητας σε έναν από τους 85 κλάδους (διψήφιο ΣΤΑΚΟΔ) (λαμβάνοντας υπόψη τις εξαιρέσεις που ορίζονται στις 45 δράσεις σε επίπεδο 4ψήφιο).³¹Δραστηριοποιούνται σε κάποια από τις δεκατρείς Διοικητικές Περιφέρειες της χώρας.
<p>ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ: Η έρευνα πραγματοποιήθηκε μέσω τυχαίας Στρωματοποιημένης Τυχαίας Δειγματοληψίας, με στρώματα τις 13 Διοικητικές Περιφέρειες και το κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (διψήφιο - ΣΤΑΚΟΔ). Ταυτόχρονα, τηρήθηκε κατανομή (quota) με βάση το μέγεθος επιχείρησης.</p>
<p>ΧΡΟΝΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ: 3/5-3/8/2023.</p>
<p>ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ: Η συλλογή των ερωτηματολογίων πραγματοποιήθηκε σε συνδυασμό των μεθόδων της τηλεφωνικής συνέντευξης και της ηλεκτρονικής αποστολής αυτοσυμπληρούμενης έρευνας μέσω δομημένου ερωτηματολογίου</p>
<p>ΣΤΑΘΜΙΣΗ: Τα δεδομένα σταθμίστηκαν ως προς 3 κριτήρια:</p> <ol style="list-style-type: none">Τόπος εγκατάστασης. Χρησιμοποιούνται οι 13 Περιφέρειες της χώρας.Τομέας οικονομικής δραστηριότητας. Χρησιμοποιούνται οι 21 μονοψήφιες οικονομικές δραστηριότητες της NACE Αναθ. 2.Μέγεθος απασχόλησης. Οι επιχειρήσεις χωρίζονται σε δύο κατηγορίες. Σε αυτές με μέχρι 10 απασχολούμενους και σε αυτές με από 10 και πάνω απασχολούμενους. <p>Με βάση το Στατιστικό Μητρώο Επιχειρήσεων της ΕΛΣΤΑΤ για το έτος 2019</p>
<p>ΕΛΕΓΧΟΣ: Πραγματοποιήθηκε έλεγχος στο πεδίο (field) σε ποσοστό 19,38% της έρευνας μέσω συνακρόασης κατά την διάρκεια της συνέντευξης ή επανάκλησης σε δεύτερο χρόνο ενώ πραγματοποιήθηκε και έλεγχος στο 100% της βάσης δεδομένων (editing).</p>
<p>ΑΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ: Η έρευνα πραγματοποιήθηκε από την εταιρεία DATA R.C. [Α.Μ. ΕΠΙΧ. ΔΗΜΟΣΚΠ.-ΤΜΗΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ & ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ Ε.Σ.Ρ.2, Α.Μ. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ Αρχής προστ. Ατομ. Δεδ. Ν 472/1997:817]. Η DATA RC είναι μέλος του ο ΣΕΔΕΑ και μέτοχος της Ελεγκτικής Εταιρείας Δημοσκοπήσεων και Ερευνών Κοινής Γνώμης.</p>

³¹ Εξαιρούνται οι κλάδοι «97 Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών ή για παραγωγή/ ιδιοκατανάλωση» και «98 Δραστηριότητες ετεροδίκων οργανισμών και φορέων» οι οποίοι δεν συμπεριλαμβάνονται στους κλάδους με δυνατότητα συμμετοχής σε οποιαδήποτε δράση.

Παράρτημα Α2: Κατανομή δείγματος

Στο Διάγραμμα 26 παρουσιάζεται η κατανομή των επιχειρήσεων του δείγματος στον χώρο (σε επίπεδο στατιστικών περιοχών NUTS-2: διοικητικών περιφερειών).

Διάγραμμα 26. Κατανομή επιχειρήσεων δείγματος ανά διοικητική Περιφέρεια (NUTS-2)

Στον Πίνακα 38 που ακολουθεί παρουσιάζονται οι επιχειρήσεις του δείγματος που είχαν τουλάχιστον μία εγκριθείσα αίτηση και εκείνες που ενώ έκαναν αίτηση σε κάποιο πρόγραμμα/δράση δεν είχαν καμία έγκριση ανά περιφέρεια. Οι στατιστικοί έλεγχοι που εφαρμόστηκαν (Wilcoxon-Mann-Whitney test, εφεξής WMW, και Kruskal Wallis test, εφεξής KW) δείχνουν ότι οι δύο κατανομές δεν έχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές.

Πίνακας 48. Περιφέρεια και περίπτωση αιτήσεων (% ως προς τα αθροίσματα στις γραμμές και τις στήλες του πίνακα)

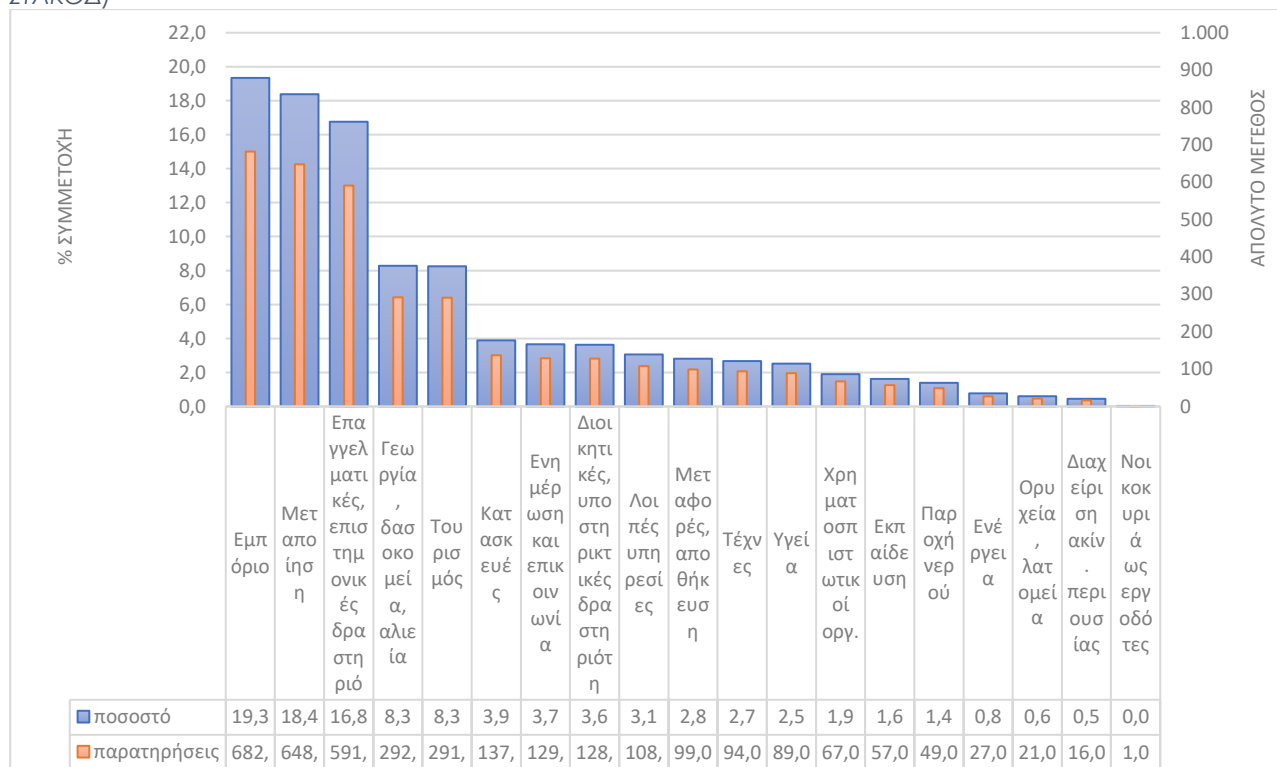
Περιφέρειες	Απορριφθείσα αίτηση	Εγκριθείσα αίτηση	Σύνολο
Αττική	6,0	94,0	100,0
	31,0	29,2	29,3
Βόρειο Αιγαίο	6,1	94,0	100,0
	2,4	2,2	2,2
Νότιο Αιγαίο	5,3	94,7	100,0
	3,9	4,2	4,2
Κρήτη	6,0	94,0	100,0
	9,5	9,0	9,0
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	1,0	99,0	100,0
	0,9	5,2	5,0
Κεντρική Μακεδονία	8,0	92,0	100,0
	23,4	16,2	16,6
Δυτική Μακεδονία	19,8	80,2	100,0
	8,7	2,1	2,5
Ήπειρος	2,9	97,1	100,0
	1,7	3,5	3,4
Θεσσαλία	2,3	97,7	100,0
	2,9	7,6	7,3

Περιφέρειες	Απορριφθείσα αίτηση	Εγκριθείσα αίτηση	Σύνολο
Ιόνια Νησιά	1,6 1,1	98,4 4,0	100,0 3,8
Δυτική Ελλάδα	7,4 7,4	92,6 5,6	100,0 5,7
Στερεά Ελλάδα	3,6 3,4	96,4 5,5	100,0 5,4
Πελοπόννησος	3,8 3,8	96,2 5,8	100,0 5,7
Σύνολο	5,7 100,0	94,3 100,0	100,0 100,0

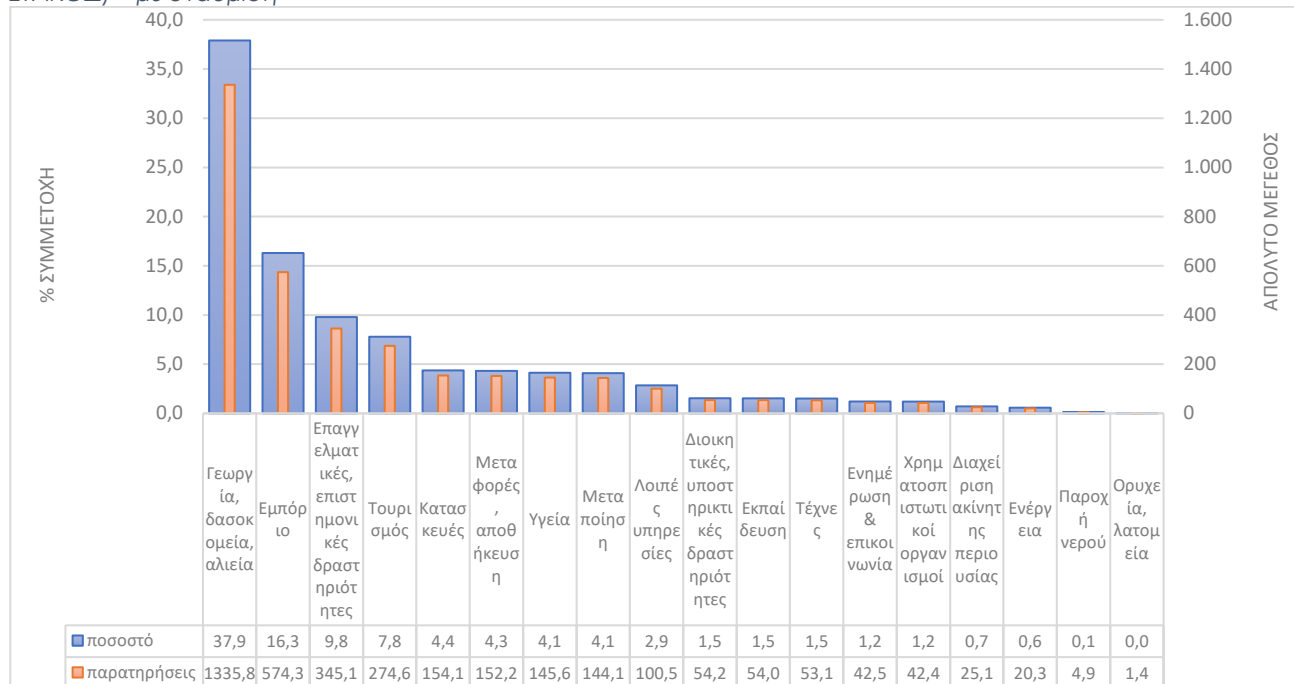
Σημείωση: Two-sample Wilcoxon rank-sum (Mann-Whitney) test: $z=0,001$, $p\text{-value}=0,9990$. Kruskal-Wallis equality-of-populations rank test: $\chi^2(1)=0,000$, $p\text{-value}=0,9863$.

Στα Διαγράμματα 27 και 28 που ακολουθούν παρουσιάζεται η κατανομή των επιχειρήσεων του δείγματος στους διαφόρους τομείς οικονομικής δραστηριότητας

Διάγραμμα 27. Κατανομή επιχειρήσεων δείγματος ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (Μονοψήφιο ΣΤΑΚΟΔ)

Διάγραμμα 28. Κατανομή επιχειρήσεων δείγματος ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (Μονοψήφιο ΣΤΑΚΟΔ) – με στάθμιση

Διάγραμμα 29. Κατανομή επιχειρήσεων δείγματος ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (Μονοψήφιο ΣΤΑΚΟΔ) – με στάθμιση

Στον Πίνακα 39 που ακολουθεί παρουσιάζονται οι επιχειρήσεις του δείγματος που είχαν τουλάχιστον μία εγκριθείσα αίτηση και εκείνες που ενώ έκαναν αίτηση σε κάποιο πρόγραμμα/δράση δεν είχαν καμία έγκριση ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας. Οι στατιστικοί έλεγχοι WMW και KW που εφαρμόστηκαν δείχνουν ότι οι δύο αυτές υπο-ομάδες του δείγματος έχουν παρόμοια κατανομή, δηλαδή δεν διαφοροποιούνται ως προς τον τομέα οικονομικής δραστηριότητας.

Πίνακας 49. Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας και περίπτωση αιτήσεων (% ως προς τα αθροίσματα στις γραμμές και τις στήλες του πίνακα)

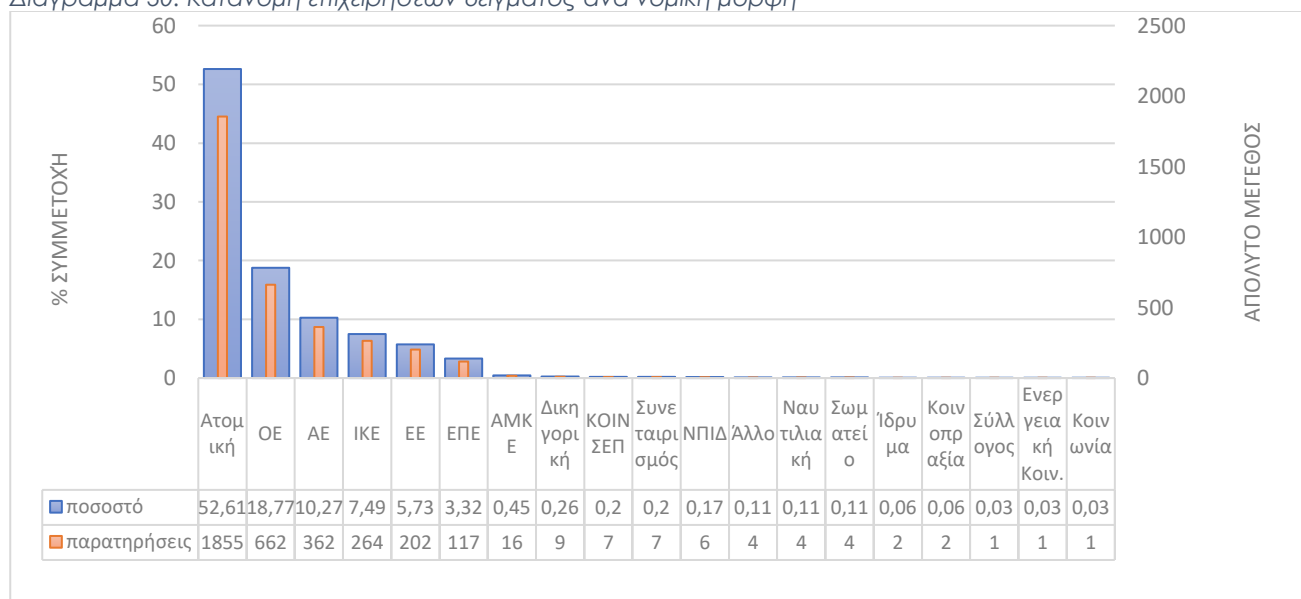
Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας	Απορριφθείσα αίτηση	Εγκριθείσα αίτηση	Σύνολο
Γεωργία, δασοκομία	6,0 4,4	94,0 4,5	100,0 4,5
Ορυχεία, λατομεία	19,6 1,5	80,4 0,4	100,0 0,5
Μεταποίηση	7,7 23,2	92,3 18,2	100,0 18,5
Ενέργεια	16,4 1,5	83,6 0,5	100,0 0,6
Παροχή νερού	9,0 1,5	91,0 1,0	100,0 1,0
Κατασκευές	8,0 5,2	92,0 3,9	100,0 4,0
Εμπόριο	5,1 16,5	94,9 20,2	100,0 20,0
Μεταφορές, αποθήκευση	18,9 8,2	81,1 2,3	100,0 2,7
Τουρισμός	0,8 1,5	99,2 11,9	100,0 11,3

Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας	Απορριφθείσα αίτηση	Εγκριθείσα αίτηση	Σύνολο
Ενημέρωση και επικοινωνία	4,8 2,9	95,2 3,8	100,0 3,8
Χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	6,8 1,5	93,2 1,3	100,0 1,3
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	10,9 0,8	89,1 0,4	100,0 0,5
Επαγγελματικές, επιστημονικές δραστ.	6,5 17,9	93,5 16,9	100,0 17,0
Διοικητικές, υποστηρικτικές δραστ.	5,5 2,9	94,5 3,3	100,0 3,3
Εκπαίδευση	2,3 0,8	97,7 2,2	100,0 2,2
Υγεία	7,7 2,3	92,3 1,8	100,0 1,8
Τέχνες	4,0 2,3	96,0 3,6	100,0 3,5
Λοιπές υπηρεσίες	8,6 5,2	91,4 3,6	100,0 3,7
Σύνολο	6,1	93,9	100,0

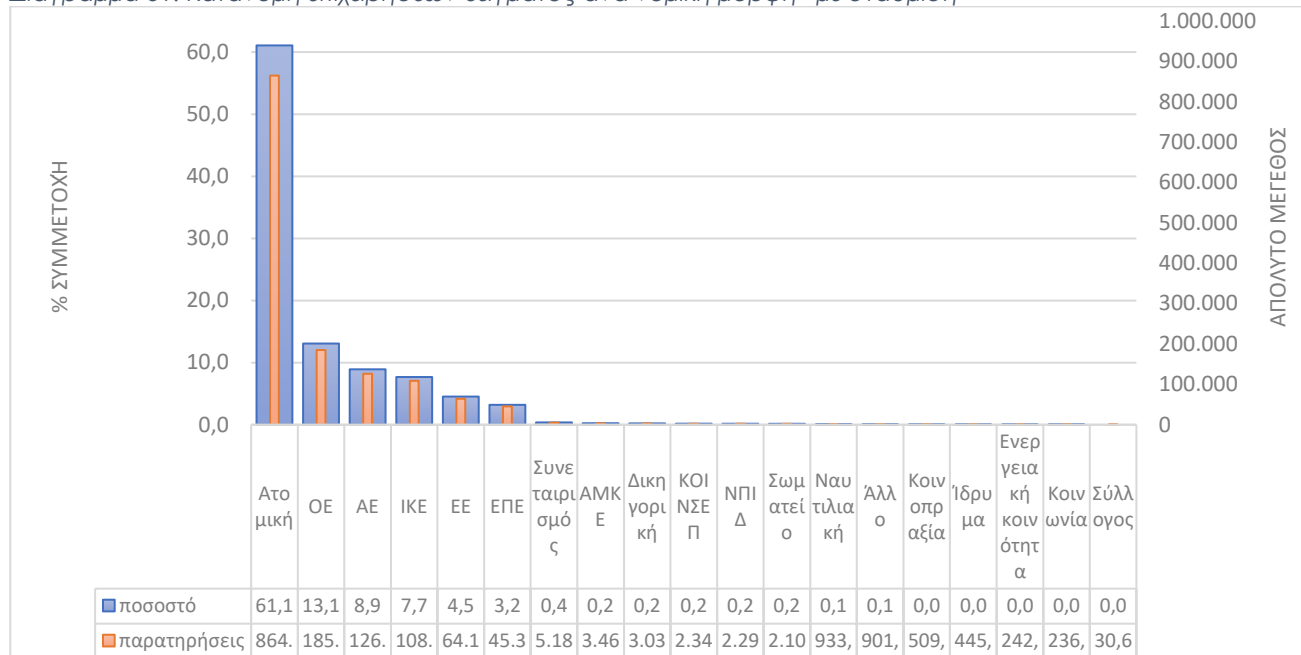
Σημείωση: Two-sample Wilcoxon rank-sum (Mann-Whitney) test: $z=-1,327$, $p\text{-value}=0,1846$. Kruskal-Wallis equality-of-populations rank test: $\chi^2(1)=1,760$, $p\text{-value}=0,1847$.

Η κατανομή των επιχειρήσεων ως προς τη νομική μορφή παρουσιάζει ομοιότητα με την αντίστοιχη σταθμισμένη ως προς τον πληθυσμό κατανομή. Συγκεκριμένα, περισσότερες από τις μισές επιχειρήσεις που απαντώνται στην έρευνα πεδίου είναι Ατομικές Επιχειρήσεις (52,6%, με στάθμιση: 61,1%), και ακολουθούν οι Ομόρρυθμες Εταιρίες (18,8%, με στάθμιση: 13,1%), οι Ανώνυμες Εταιρείες (10,3%, με στάθμιση: 8,9%), οι Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες (7,5%, με στάθμιση: 7,7%), οι Ετερόρρυθμες Εταιρείες (5,7%, με στάθμιση: 4,5%) και οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (3,3%, με στάθμιση: 3,2%). Η συμμετοχή των λοιπών μορφών επιχειρήσεων (βλ. Διαγράμματα 30 και 31) είναι κάτω της μονάδας.

Διάγραμμα 30. Κατανομή επιχειρήσεων δείγματος ανά νομική μορφή

Διάγραμμα 31. Κατανομή επιχειρήσεων δείγματος ανά νομική μορφή- με στάθμιση

Σύμφωνα με τους στατιστικούς ελέγχους WMW και KW οι δύο υπο-ομάδες του δείγματος (επιχειρήσεις που είχαν τουλάχιστον μία εγκριθείσα αίτηση και επιχειρήσεις που ενώ έκαναν αίτηση σε κάποιο πρόγραμμα/δράση δεν είχαν καμία έγκριση) ως προς τη νομική μορφή έχουν παρόμοια κατανομή (βλ. Πίνακα 40).

Πίνακας 50. Νομικές μορφές και περίπτωση αιτήσεων (% ως προς τα αθροίσματα στις γραμμές και τις στήλες του πίνακα)

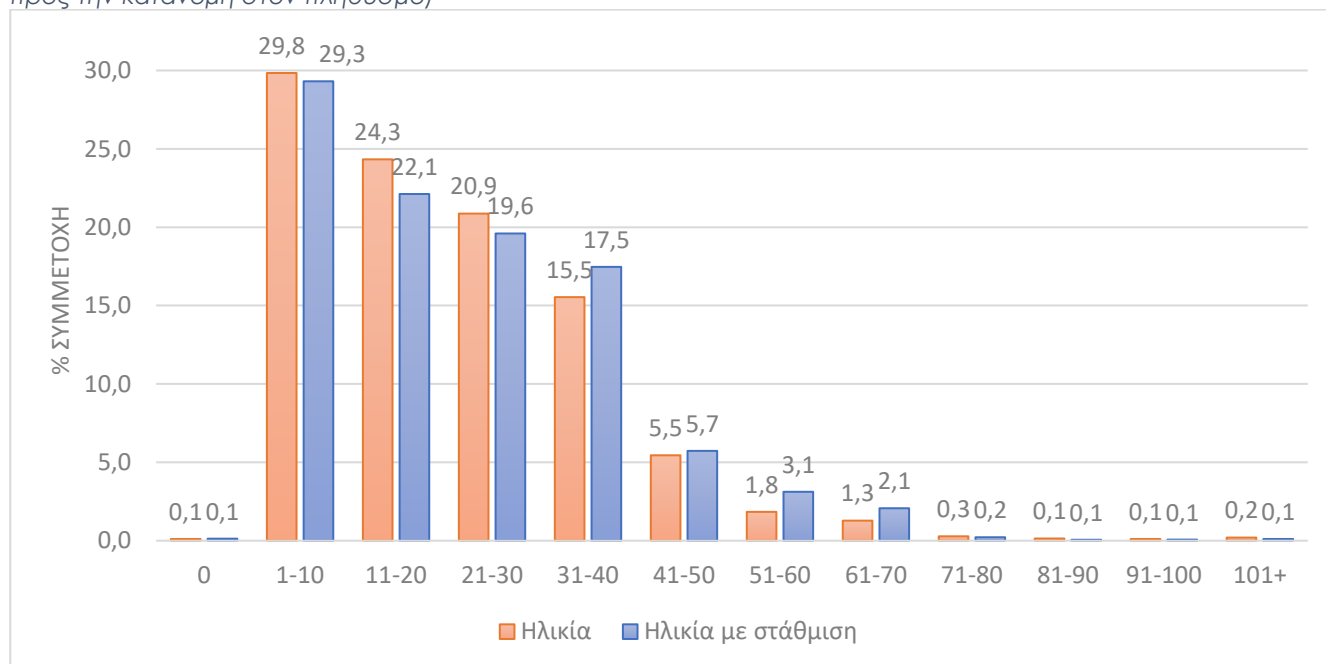
Νομική μορφή	Απορριφθείσα αίτηση	Εγκριθείσα αίτηση	Σύνολο
Λοιπές	9,3 2,3	90,7 1,5	100,0 1,5
Ατομική	6,1 52,2	93,9 52,2	100,0 52,2
Ο.Ε.	5,4 18,6	94,6 21,2	100,0 21,1
Ε.Ε.	7,9 7,5	92,3 5,8	100,0 5,9
Α.Ε.	4,6 7,5	95,5 10,1	100,0 9,9
Ι.Κ.Ε.	9,6 9,6	90,4 5,9	100,0 6,2
Ε.Π.Ε.	4,3 2,3	95,7 3,3	100,0 3,3
Σύνολο	6,1	93,9	100

Σημείωση: Two-sample Wilcoxon rank-sum (Mann-Whitney) test: $z=-0,039$, $p\text{-value}=0,9692$. Kruskal-Wallis equality-of-populations rank test: $\chi^2(1)=0,002$, $p\text{-value}=0,9656$.

Η μέση ηλικία των επιχειρήσεων του δείγματος είναι τα 21 έτη (με στάθμιση: 22 έτη) και το εύρος των ηλικιών κυμαίνεται μεταξύ ενός και 153. Στο **Σφάλμα! Το αρχείο προέλευσης της αναφοράς δεν βρέθηκε.** που ακολουθεί παρουσιάζεται η κατανομή των επιχειρήσεων του δείγματος ως προς τα έτη

λειτουργίας της. Όπως γίνεται φανερό η κατανομή που προκύπτει από την έρευνα πεδίου παρουσιάζει αρκετή ομοιότητα με την αντίστοιχη ως προς τον πληθυσμό σταθμισμένη κατανομή. Συγκεκριμένα, η ηλικιακή κατηγορία που απαντάται συχνότερα στο δείγμα των επιχειρήσεων είναι των 1-10 ετών (29,8%, με στάθμιση: 29,3%) και ακολουθεί η κατηγορία των 11-20 ετών (24,3%, με στάθμιση: 22,1%), η κατηγορία των 21-30 ετών (20,9%, με στάθμιση: 19,6%), η κατηγορία των 31-40 ετών (15,5%, με στάθμιση: 17,5%), και η κατηγορία των 41-50 ετών (5,5%, με στάθμιση 5,7%). Οι υπόλοιπες ηλικιακές κατηγορίες αναλογούν σε λιγότερο του 5,0% του δείγματος και για λόγους οικονομίας χώρου ο αναγνώστης μπορεί να τις εντοπίσει στο Διάγραμμα 32

Διάγραμμα 32. Ηλικία επιχειρήσεων συνόλου επιχειρήσεων του δείγματος (χωρίς στάθμιση και με στάθμιση ως προς την κατανομή στον πληθυσμό)

Σύμφωνα με τους στατιστικούς ελέγχους WMW και KW, οι ηλικιακές κατανομές των δύο υπο-ομάδων του δείγματος (επιχειρήσεις που είχαν τουλάχιστον μία εγκριθείσα αίτηση και επιχειρήσεις που ενώ έκαναν αίτηση σε κάποιο πρόγραμμα/δράση δεν είχαν καμία έγκριση) οριακά δεν παρουσιάζουν στατιστικά σημαντικές διαφορές (βλ. Πίνακα 41).

Πίνακας 51. Ηλικία επιχειρήσεων και περίπτωση αιτήσεων (% ως προς τα αθροίσματα στις γραμμές και τις στήλες του πίνακα)

Ηλικία	Απορριφθείσα αίτηση	Εγκριθείσα αίτηση	Σύνολο
1-10	8,1 34,3	91,9 25,3	100,0 25,8
11-20	5,3 22,3	94,7 26,3	100,0 26,0
21-30	6,5 24,6	93,5 23,0	100,0 23,1
31-40	2,7 7,5	97,4 17,9	100,0 17,3
41-50	9,9 8,2	90,1 4,8	100,0 5,0
51-60	3,6 0,8	96,4 1,4	100,0 1,4
61-70	11,5	88,5	100,0

Ηλικία	Απορριφθείσα αίτηση	Εγκριθείσα αίτηση	Σύνολο
	1,5	0,7	0,8
71-80	18,5	85,2	100,0
	0,8	0,2	0,3
81-90	0,0	100,0	100,0
	0,0	0,1	0,1
91-100	0,0	100,0	100,0
	0,0	0,1	0,1
101+	0,0	100,0	100,0
	0,0	0,1	0,1
Σύνολο	6,13	93,87	100

Σημ.: Two-sample Wilcoxon rank-sum (Mann-Whitney) test: $z=-1,824$, $p\text{-value}=0,0682$. Kruskal-Wallis equality-of-populations rank test: $\chi^2(1)=3,326$, $p\text{-value}=0,0682$.

7.1.1 Εξωχώριες, με σύμβαση δικαιόχρησης και συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Οι εξωχώριες επιχειρήσεις αποτελούν το 0,5% των επιχειρήσεων του δείγματος χωρίς στάθμιση και με στάθμιση ως προς την κατανομή του πληθυσμού.

Οι επιχειρήσεις με σύμβαση δικαιόχρησης (franchise) αποτελούν μόνο το 1,5% και 1,3% των επιχειρήσεων του δείγματος, χωρίς στάθμιση και με στάθμιση, αντίστοιχα.

Οι συνδεδεμένες/συνεργαζόμενες επιχειρήσεις αποτελούν το 12,1% του δείγματος και το 9,2% του δείγματος με στάθμιση.

Παράρτημα Β: Πολυμεταβλητή ανάλυση

Στον βαθμό που οι πέντε εναλλακτικές απόψεις που διατύπωσαν οι επιχειρηματίες ή οι εκπρόσωποί τους αναφορικά με την επίδοση κάθε πτυχής της κυβερνητικής υποστήριξης χαρακτηρίζονται από μια φυσική διάταξη και παρέχονται (κάθε άποψη παρέχεται) σε κλίμακα που αθροίζει στην μονάδα (στο 100% των επιλογών), στις επόμενες σελίδες οι επιδράσεις (συμβολές) των παραγόντων υπό τα στοιχεία (α)-(δ) και (i)-(ii) επί των εν λόγω απόψεων εκτιμώνται (απομονώνονται) οικονομετρικά με το διατακτικό υπόδειγμα της πιθανομονάδας (Ordered probit regression):³² υπόδειγμα που χρησιμοποιείται όταν η ερμηνευόμενη (ή εξαρτημένη ή εξεταζόμενη) μεταβλητή παρέχει την σειρά (πρώτος, δεύτερο κ.λπ., αντί το ποσόν: ένα κιλό ή ένα νόμισμα, δύο κιλά ή δύο νομίσματα κ.λπ.) και κυμαίνεται στο φάσμα 0-100%.

Συμπληρωματικά, δε, και εφόσον υπάρχει κλιμάκωση (περισσότερες από δύο διαβαθμίσεις), οι ίδιες συμβολές παραγόντων εκτιμώνται και με την μέθοδο των ελαχίστων τετραγώνων (Ordinary Least Squares (OLS) regression), δηλ., με την γραμμική εκδοχή της ίδιας εξειδίκευσης της οποίας ο συντελεστής προσδιορισμού (R^2) παρέχει μια καλή αίσθηση του βαθμού στον οποίο η εξειδίκευση του υποδείγματος εξηγεί την μεταβλητότητα των απόψεων.

Αν και οι δύο μέθοδοι δεν αναμένεται να δώσουν πανομοιότυπα αποτελέσματα σε όρους συντελεστών (εκτιμήσεις παραμέτρων) και p-values, προσδοκάται ότι τα αποτελέσματά τους θα είναι αρκετά κοντινά/συμβατά. Σε κάθε περίπτωση, οι συσχετίσεις των καταλοίπων της γραμμικής εκδοχής με τις ερμηνευτικές μεταβλητές που αφορούν στην συμμετοχή ή μη συμμετοχή στις εξεταζόμενες δράσεις είναι μηδενικές ή αμελητέες (σχεδόν μηδενικές).³³

Τα αποτελέσματα τόσο για τις αναλύσεις που αφορούν στο δείγμα χωρίς αναγωγή στον πληθυσμό όσο και τις αναλύσεις που ανάγονται στον πληθυσμό, με αμφότερες μεθόδους παρέχονται στο Παράρτημα (Πίνακες Α και Β). Οι δε περιπτώσεις των οποίων οι συντελεστές είναι στατιστικώς σημαντικά διαφορετικοί του μηδενός (και άρα υφίστανται ως σαφώς μεγαλύτεροι ή μικρότεροι του επιπέδου αναφοράς)³⁴ με πιθανότητα σφάλματος (p-value) κάτω του 1%, (συχνά μηδενική πιθανότητα σφάλματος) σε όλες τις εκδοχές/παραλλαγές, παρατίθενται στον Πίνακα 3.5. Εστιάζοντας σε αυτές τις περιπτώσεις επιτρέπει με επαρκή ασφάλεια την εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με επίδραση κάποιων ερμηνευτικών μεταβλητών (παραγόντων) και την αποτίμηση του επιχειρηματικού κόσμου για την συμβολή των υπό εξέταση κυβερνητικών δράσεων στις πέντε πτυχές που ενδιαφέρουν την Αναθέτουσα Αρχή.

Πίνακας Β.1: Οι νομικές μορφές των επιχειρήσεων που απαντώνται στην έρευνα πεδίου

A	Ατομική Επιχείρηση	ΚΛ	Κληροδοτήμα
ΑΕ	Ανώνυμη Εταιρεία	ΚΠ	Κοινοπραξία
ΑΜΚΕ	Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία	ΚΣΕ	Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση

³² Οι παράγοντες αυτοί εξετάζονται ακόμα και οι παρατηρήσεις που συνδέονται με αυτούς είναι λίγες. Στατιστικώς σημαντικοί συντελεστές είναι εφικτό να προκύψουν και σε τέτοιες περιπτώσεις.

³³ Αυτό δεν είναι απαραίτητο να συμβαίνει σε άλλες συναρτήσεις, όπως τις συναρτήσεις απασχόλησης ή πωλήσεων που εξετάζονται στο επόμενο κεφάλαιο και που η συμμετοχή μπορεί να είναι ενδογενής μεταβλητή.

³⁴ Επίπεδο αναφοράς είναι η άποψη των μη αιτηθέντων για το κυβερνητικό πρόγραμμα στήριξης.

Δ	Δικηγορική Εταιρεία	ΝΕΠΑ	Ναυτιλ. Εταιρεία Πλοίων Αναψυχής
ΕΕ	Ετερόρρυθμη Εταιρεία	ΝΠΙΔ	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
ΕΠ	Ένωση Προσώπων	ΟΕ	Ομόρρυθμη Εταιρεία
ΕΠΕ	Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης	ΣΝ	Συνεταιρισμός
Ι	Ίδρυμα	ΣΩ	Σωματείο
ΙΚΕ	Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία	Ω	Άλλη (πλην συλλόγου ή ενεργειακής κοινότητας)
Κ	Κοινωνία		

Πίνακας Β.2: Οι τομείς και οι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων

Τομείς

Πρωτογενής

Α Γεωργία-κτην.-δασοκ.-αλιεία: κλ. 1-3

Β Ορυχεία-λατομεία: κλάδοι 4-6

Δευτερογενής

Γ Μεταποίηση: κλάδοι 7-29

Δ Παροχή ενέργειας: κλάδος 30

Ε Παροχή ύδατος κ.ά.: κλάδοι 31-4

ΣΤ Κατασκευές: κλάδοι 35-7

Τριτογενής

Ζ Εμπόριο-επισκευή οχημάτων: κ. 38-40

Η Μεταφορά-αποθήκευση: κλάδοι 41-5

Θ Παροχή καταλύματος-εστίασης: κλάδοι 46-7

Ι Ενημέρωση-επικοινωνία: κλάδοι 48-53

ΙΑ Χρηματοπιστωτ.-ασφαλιστικές δρ.: κλ. 54-6

ΙΒ Διαχείριση ακίν. περιουσίας: κλάδος 57

ΙΓ Επαγγελ.-επιστημον.-τεχν. δραστ.: κλ. 58-64

ΙΔ Διοικητικές-υποστηρικτικές δραστ.: κλ. 65-70

ΙΣΤ Εκπαίδευση: κλάδος 71

ΙΖ Ανθρώπινη υγεία-κοινων. μέριμνα: κλ. 72-4

ΙΗ Τέχνες-διασκέδαση-ψυχαγωγία: κλάδοι 75-8

ΙΘ Λοιπές υπηρεσίες: κλάδοι 79-81

Κ Δραστ. νοικοκυριών ως εργοδοτών: κλ. 82

Κλάδοι

01	Φυτική-ζωική παραγωγή, θήρα κ.λπ.	42	Πλωτές μεταφορές
02	Δασοκομία-υλοτομία	43	Αεροπορικές μεταφορές
03	Αλιεία-υδατοκαλλιέργεια	44	Αποθήκευση κ.λπ.
04	Εξόρυξη άνθρακα-λιγνίτη	45	Ταχυδρομικές δραστηριότητες κ.λπ.
05	Εξόρυξη μεταλλευμάτων	46	Καταλύματα
06	Λοιπά ορυχεία-λατομεία	47	Υπηρεσίες εστίασης
07	Βιομηχανία τροφίμων	48	Εκδοτικές δραστηριότητες
08	Ποτοποίηση	49	Παραγωγή κινηματογρ. ταινιών κ.λπ.
09	Παραγωγή προϊόντων καπνού	50	Ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές κ.λπ.
10	Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών	51	Τηλεπικοινωνίες
11	Κατασκευή ειδών ένδυσης	52	Προγραμματισμός Η/Υ κ.λπ.
12	Βιομηχανία δέρματος κ.λπ.	53	Υπηρεσίες πληροφορίας
13	Βιομηχανία ξύλου κ.λπ.	54	Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες
14	Χαρτοποίηση κ.λπ.	55	Ασφαλιστικά ταμεία κ.λπ.
15	Εκτυπώσεις προεγγεγραμμένων μέσων κ.λπ.	56	Δραστηριότητες συναφείς με 54-55
16	Παραγωγή χημικών ουσιών-προϊόντων	57	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας
17	Παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων κ.λπ.	58	Νομικές-λογιστικές δραστηριότητες
18	Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό κ.λπ.	59	Δραστηριότητες κεντ. γραφείων κ.λπ.
19	Παραγωγή άλλων μη μεταλ. ορυκτών προϊόν.	60	Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες κ.λπ.
20	Παραγωγή βασικών μετάλλων	61	Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη
21	Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων πλην μηχ.	62	Διαφήμιση-έρευνα αγοράς
22	Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών κ.ά.	63	Άλλες επαγγελμ. δραστηριότ. κ.λπ.
23	Κατασκευή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού	64	Κτηνιατρικές δραστηριότητες
24	Κατασκευή ειδών εξοπλ. που δεν κατατ. αλλού	65	Δραστηριότητες ενοικίασης κ.λπ.

25	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων κ.λπ.	66	Δραστηριότητες απασχόλησης
26	Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών	67	Δραστηρ. ταξιδ. πρακτορείων κ.λπ.
27	Κατασκευή επίπλων	68	Δραστηρ. παροχής προστασίας κ.λπ.
28	Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες	69	Υπηρεσίες σε κτίρια κ.λπ.
29	Επισκευή-εγκατάσταση μηχανημάτων κ.λπ.	70	Διοικητικές δραστηρ. γραφείου κ.λπ.
30	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος κ.λπ.	71	Εκπαίδευση
31	Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού	72	Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας
32	Επεξεργασία λυμάτων	73	Δραστηριότητες βοήθειας κατ' οίκον
33	Συλλογή αποβλήτων κ.ά., ανάκτηση υλικών	74	Δραστ. κοιν. μέριμνας άνευ καταλ.
34	Δραστηριότητες εξυγίανσης κ.ά.	75	Δημιουργικές δραστηριότητες κ.λπ.
35	Κατασκευές κτιρίων	76	Δραστ. βιβλιοθηκών-μουσείων κ.λπ.
36	Έργα πολιτικού μηχανικού	77	Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα
37	Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστ.	78	Αθλητικές δραστηριότητες κ.λπ.
38	Εμπόριο-επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων	79	Δραστηριότητες οργάνωσης
39	Χονδρικό εμπόριο (πλην μηχαν. οχημάτων)	80	Επισκευή Η/Υ κ.ά. ειδών
40	Λιανικό εμπόριο (πλην μηχαν. οχημάτων)	81	Άλλη παροχή προσωπ. υπηρεσιών
41	Χερσαίες μεταφορές κ.λπ.	82	Δραστ. νοικοκυριών ως εργοδοτών

Παράρτημα Γ: Ανάλυση DiD

Προκειμένου να προσδιοριστεί ποια είναι η επίδραση των προγραμμάτων στήριξης της επιχειρηματικότητας σε βασικά οικονομικά μεγέθη των επιχειρήσεων (απασχόληση- πλήρης και μερική και κύκλος εργασιών) θα εφαρμοστεί η ευρέως χρησιμοποιούμενη σε θέματα εκτίμησης επιπτώσεων τεχνική της διαφοράς των διαφορών (Difference-in-Differences (DiD)). Η βασική ιδέα είναι να εξεταστεί πώς διαφοροποιείται η εξέλιξη στο μέγεθος των εξεταζόμενων οικονομικών μεγεθών μεταξύ όσων συμμετείχαν στα προγράμματα ενίσχυσης και όσων δεν συμμετείχαν, πριν και μετά την εφαρμογή τους. Στην απλούστερη μορφή του το υπόδειγμα DiD αφορά δύο ομάδες και δύο περιόδους (2x2), και συγκρίνει την εξέλιξη του αποτελέσματος Y από την περίοδο 1 στην περίοδο 2 μεταξύ μιας ομάδας s που στην πρώτη περίοδο δεν λάμβανε οικονομική ενίσχυση ενώ στη δεύτερη λαμβάνει (treatment group), και μιας ομάδας ελέγχου n που δεν λαμβάνει χρηματική ενίσχυση σε καμία από τις δύο περιόδους (control group).

$$DiD = (Y_{s,2} - Y_{s,1}) - (Y_{n,2} - Y_{n,1}) \quad \Gamma.1$$

Ο παραπάνω εκτιμητής μπορεί να υπολογιστεί και με τη χρήση εξισώσεων, προκειμένου να ελεγχθεί και η στατιστική του σημαντικότητα. Ειδικότερα,

$$Y_{ist} = \alpha_s + \alpha_t + \beta Treated_{st} + \varepsilon_{ist} \quad \Gamma.2$$

όπου Y_{ist} μετρά το οικονομικό μέγεθος που χρησιμοποιείται για αξιολόγηση (απασχόληση, κερδοφορία), α_s είναι οι σταθερές επιδράσεις, α_t είναι μια μεταβλητή που λαμβάνει την τιμή 1 για την περίοδο μετά τη χορήγηση της οικονομικής ενίσχυσης και 0 πριν. Η μεταβλητή $Treated$ λαμβάνει την τιμή 1 για όσους έλαβαν οικονομική ενίσχυση την περίοδο που την έλαβαν. Στην περίπτωση αυτή $\hat{\beta} \equiv DiD$, δηλαδή ο συντελεστής β είναι ο εκτιμητής DiD .

Η εξίσωση $\Gamma.2$ στην απλή περίπτωση, όπου υπάρχουν μόνο δύο περίοδοι και δύο ομάδες ατόμων, μπορεί να εκτιμηθεί με τη μέθοδο των ελαχίστων τετραγώνων (OLS). Στην περίπτωση που υπάρχουν περισσότερες από δύο ομάδες και χρονικές περίοδοι, τότε προκειμένου να ληφθεί υπόψη η απαραίτητη ετερογένεια, χρησιμοποιείται η μέθοδος των σταθερών επιδράσεων. Γενικότερα, η παραπάνω εξίσωση είναι γνωστή στη σχετική βιβλιογραφία ως Two Way Fixed Effects (TWFE) καθώς περιλαμβάνει δύο σταθερές επιδράσεις (στην περίπτωση μας χρόνος και επιχειρήσεις).

Η εξίσωση $\Gamma.2$ ουσιαστικά αφορά την περίπτωση όπου όλες οι ωφελούμενες επιχειρήσεις λαμβάνουν την οικονομική ενίσχυση την ίδια χρονική στιγμή καθώς και ότι υπάρχει μονάχα ένα πρόγραμμα ενίσχυσης. Αν και αυτή η περίπτωση είναι πολύ συνηθισμένη στη σχετική θεωρητική και εμπειρική βιβλιογραφία, στην περίπτωση που εξετάζεται σε αυτή τη μελέτη δεν υπάρχουν μόνο δύο ομάδες επιχειρήσεων, καθώς τα εξεταζόμενα μέτρα είναι περισσότερα από ένα και μάλιστα ορισμένες επιχειρήσεις συμμετείχαν σε πολλαπλές οικονομικές ενισχύσεις ταυτόχρονα. Επιπλέον, και οι χρονικές περίοδοι δεν είναι μόνο δύο, καθώς οι οικονομικές ενισχύσεις δόθηκαν σε διαφορετικό χρόνο. Συνεπώς η εξίσωση που θα εκτιμηθεί είναι σκόπιμο να λαμβάνει υπόψη της αυτή την πολυπλοκότητα:

$$Y_{ipt} = \beta_0 + \sum_{p=1}^P \sum_{t=2}^T \beta_p TreatedGroup_{pt} \times After_t + \sum_{t=2}^T D_t + \varepsilon_{ipt} \quad \Gamma.3$$

όπου $TreatedGroup_{pt}$ είναι μία ψευδομεταβλητή που λαμβάνει την τιμή 1 για τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν στο πρόγραμμα p τη χρονική περίοδο t , $After_t$ είναι μια ψευδομεταβλητή που δείχνει τη χρονική περίοδο μετά την υπαγωγή κάθε επιχείρησης στο πρόγραμμα και D_t είναι μια σειρά από

ψευδομεταβλητές για το χρόνο. Οι συντελεστές β_p ουσιαστικά δείχνουν την επίδραση του προγράμματος p .

Η πρώτη επεξεργασία των στοιχείων δεν μας επιτρέπει να εξετάσουμε την επίδραση του συνόλου των δράσεων ταυτόχρονα. Αυτό συμβαίνει γιατί στο δείγμα προς ανάλυση για συγκεκριμένες δράσεις υπάρχουν πολύ λίγες παρατηρήσεις, καθιστώντας τα αποτελέσματα μη αξιόπιστα και σε ορισμένες περιπτώσεις μη δυνατόν να υπολογιστούν. Για το λόγο αυτό οι εξεταζόμενες δράσεις εντάχθηκαν σε τρεις βασικές ομάδες. Η πρώτη ομάδα, η οποία είναι και η πολυπληθέστερη (βλ. **Σφάλμα! Το αρχείο προέλευσης της αναφοράς δεν βρέθηκε.**) περιλαμβάνει όλους τους κύκλους του προγράμματος της επιστρεπτέας προκαταβολής, η δεύτερη ομάδα περιλαμβάνει τα προγράμματα που χρηματοδοτήθηκαν από τα ΠΕΠ και η τρίτη ομάδα περιλαμβάνει όλες τις υπόλοιπες δράσεις. Επίσης, ο σχετικά μικρός αριθμός συμμετοχών σε δράσεις δεν επιτρέπει οι εκτιμήσεις να γίνουν ανά δράση και ανά μεγάλες υπο-ομάδες του δείγματος (ανά περιφέρεια, τομέα, μέγεθος επιχειρήσεων), εκτός εάν η ανάλυση δεν λάβει υπόψιν το διαχωρισμό ανά δράση.

Πίνακας Γ.1 Σύνθεση δείγματος κατά ομάδες δράσεων

	Αριθμός παρατηρήσεων	Ποσοστό (%)
1η ομάδα – Επιστρεπτέα προκαταβολή	1.909	47,12
2η ομάδα – ΠΕΠ	250	6,17
3η ομάδα – Λοιπές	210	5,18
Αίτηση αλλά χωρίς καμία έγκριση	254	6,27
Δεν υπήρξε κάποια αίτηση σε δράση	1.428	35,25
	4.051	100,00

Σημείωση: Ο αριθμός των παρατηρήσεων αφορά επιχειρήσεις-δράσεις. Για παράδειγμα αν μια επιχείρηση συμμετείχε σε δύο δράσεις τότε αυτή συνεισφέρει δύο παρατηρήσεις, αν συμμετείχε σε μία ή καμία τότε συνεισφέρει μία παρατήρηση.

Προκειμένου να υπολογιστούν τόσο η εξίσωση Γ.2 όσο και η εξίσωση Γ.3 χρειαζόμαστε για κάθε επιχείρηση επαναλαμβανόμενες διαχρονικά παρατηρήσεις (panel data) αναφορικά με την απασχόλησή τους (πλήρη και μερική), το ύψος της κερδοφορίας και των πωλήσεών τους. Στη συνέχεια ανάλογα με το πότε εντάχθηκαν ή έλαβαν τα χρήματα του προγράμματος ενίσχυσης μπορούμε να καθορίσουμε την περίοδο κατά την οποία η κάθε δράση έλαβε χώρα. Για να υπάρχουν επαναλαμβανόμενες διαχρονικά παρατηρήσεις για κάθε επιχείρηση, αυτές ερωτήθηκαν αναδρομικά για το ύψος της απασχόλησής τους το Δεκέμβριο του 2018, τον Δεκέμβριο του 2019 και ανά τρίμηνο για τα έτη 2020, 2021 και 2022. Επίσης ρωτήθηκαν για τον κύκλο εργασιών τους και το σύνολο του ενεργητικού τους για τα έτη 2018 έως και 2022. Από μια προκαταρκτική εξέταση προκύπτει ότι οι επιχειρήσεις σε πολύ μεγάλο βαθμό δεν διαφοροποιούν τις απαντήσεις που δίνουν για την απασχόληση εντός του κάθε έτους. Αυτό σε κάποιο βαθμό επηρεάζει τις εκτιμήσεις. Προκειμένου να ελέγξουμε την αξιοπιστία των αποτελεσμάτων χρησιμοποιούμε και μία γραμμική παλινδρόμηση επιτρέποντας στη συμμετοχή σε κάθε πρόγραμμα να είναι ενδογενής (βλ. ακόλουθη ενότητα).

7.1.2 Ενδογενής συμμετοχή

Όπως προαναφέραμε, φαίνεται ότι οι επιχειρήσεις δεν διαφοροποιούν τις απαντήσεις που δίνουν σε ερωτήματα που αφορούν παλαιότερα έτη. Προκειμένου να αποφύγουμε τα προβλήματα που προκύπτουν από αυτό περιορίζουμε την ανάλυσή μας στην πιο πρόσφατη περίοδο για την οποία

έχουμε διαθέσιμα στοιχεία, δηλαδή το Δεκέμβριο του 2022³⁵. Σκοπός της ανάλυσης είναι να δει πώς η συμμετοχή σε κάποιο πρόγραμμα στήριξης επηρεάζει την απασχόληση. Αν υποθέσουμε ότι για κάθε επιχείρηση i υπάρχουν δύο ενδεχόμενα $Y(0)$ όταν δεν συμμετέχει σε κάποιο πρόγραμμα και $Y(1)$ όταν συμμετέχει και D είναι μια δυαδική μεταβλητή, η οποία λαμβάνει την τιμή 1 εάν συμμετέχει σε κάποια δράση και 0 αν δεν συμμετέχει. Τότε το όφελος από τη συμμετοχή για τη συγκεκριμένη i επιχείρηση είναι $Y_i(1) - Y_i(0)$, και μπορεί για ορισμένες επιχειρήσεις να είναι θετικό και για ορισμένες αρνητικό.

Το βασικό πρόβλημα που προκύπτει σε αυτή την περίπτωση είναι ότι οι επιχειρήσεις είτε θα συμμετείχαν είτε δεν θα συμμετείχαν σε κάποιο πρόγραμμα στήριξης και κατά συνέπεια για κάθε επιχείρηση γνωρίζουμε μόνο είτε το $Y_i(1)$ είτε το $Y_i(0)$ και άρα δεν μπορούμε να υπολογίσουμε $Y_i(1) - Y_i(0)$. Συνεπώς, γίνεται εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τη μέση επίδραση της συμμετοχής και όχι την επίδραση σε κάθε μεμονωμένη επιχείρηση. Η μέση αιτιώδης επίδραση του $D=1$, σε σχέση με $D=0$, μετρίεται από τα παρακάτω μεγέθη:

- Average treatment effect (ATE), το οποίο είναι το μέσο όφελος για όλες τις επιχειρήσεις του δείγματος.

$$\tau_{ate} = E[Y(1) - Y(0)] \quad \Gamma.4$$

- Average treatment effect on the treated (ATET), το οποίο είναι το μέσο όφελος για όλες τις επιχειρήσεις που συμμετείχαν σε κάποια δράση:

$$\tau_{atet} = E[Y(1) - Y(0) | D = 1] \quad \Gamma.5$$

Εφόσον ισχύουν συγκεκριμένες υποθέσεις, οι εξισώσεις $\Gamma.4$ και $\Gamma.5$ μπορούν να εκτιμηθούν χρησιμοποιώντας τους μέσους όρους από το δείγμα. Μια βασική υπόθεση που θα πρέπει να ισχύει προκειμένου να χρησιμοποιηθούν οι μέσοι όροι από το δείγμα είναι ότι η επιλογή των επιχειρήσεων για συμμετοχή στο δείγμα είναι τυχαία. Αυτή η υπόθεση δεν είναι ρεαλιστική καθώς για την ένταξη σε κάθε πρόγραμμα υπάρχουν συγκεκριμένα κριτήρια. Στην περίπτωση αυτή η συμμετοχή στις δράσεις ενίσχυσης καθίσταται ενδογενής.

Το ερώτημα που προκύπτει είναι στην περίπτωση που η συμμετοχή είναι ενδογενής πώς θα μπορούσε να εκτιμηθεί η αιτιώδης σχέση μεταξύ του αποτελέσματος Y (απασχόληση, κύκλος εργασιών κτλ.) και της συμμετοχής D σε κάποια δράση ενίσχυσης. Η απάντηση που δίνεται στη σχετική βιβλιογραφία είναι ότι μπορεί να εκτιμηθεί η αιτιώδης σχέση με τη χρήση κατάλληλων εργαλείων (instruments) τα οποία να επηρεάζουν την πιθανότητα συμμετοχής $Pr(D)$ αλλά να μην επηρεάζουν το αποτέλεσμα Y .

Αποτυπώνοντας τα προηγούμενα με τη μορφή εξισώσεων αναφορικά με το αποτέλεσμα y_i για την επιχείρηση i θεωρούμε ότι εκφράζεται από μια γραμμική σχέση με τα παρατηρούμενα χαρακτηριστικά x και μια ψευδομεταβλητή D_i που δείχνει τη συμμετοχή στο πρόγραμμα, όπως περιγράφονται στην εξίσωση $\Gamma.6$

$$y_i = \alpha D_i + x_i' \beta + u_i \quad \Gamma.6$$

Η συμμετοχή σε κάποιο πρόγραμμα περιγράφεται από την ακόλουθη σχέση:

³⁵ Παρόλο που ο Δεκέμβριος του 2022 είναι το πιο πρόσφατο χρονικά σημείο για το οποίο έχουμε πληροφόρηση δοκιμάζουμε και το τελευταίο τρίμηνο του 2022. Επίσης δοκιμάζουμε και τον μέσο όρο των τεσσάρων τριμήνων του 2022 προκειμένου να μετριάσουμε την όποια ενδεχόμενη επίδραση της εποχικότητας.

$$D_i^* = \gamma_1 z_i + x_i' \gamma_2 + v_i \quad \Gamma.6$$

$$D_i = \begin{cases} 0 & \text{if } D_i^* \leq 0 \\ 1 & \text{if } D_i^* > 0 \end{cases}$$

όπου D_i^* είναι η μη παρατηρούμενη μεταβλητή που δείχνει την τάση για συμμετοχή σε κάποιο πρόγραμμα ενίσχυσης. Η μήτρα x_i' περιλαμβάνει μια σειρά από χαρακτηριστικά που επηρεάζουν τόσο τη συμμετοχή στο πρόγραμμα όσο και το υπό εξέταση αποτέλεσμα, ενώ η μήτρα z_i περιλαμβάνει μια σειρά από μεταβλητές που επηρεάζουν μόνο την πιθανότητα συμμετοχής στο πρόγραμμα.

Εφόσον ισχύουν μια σειρά από υποθέσεις, η εξίσωση $\Gamma.6$ μπορεί να υπολογιστεί με τη μέθοδο των ελάχιστων τετραγώνων και κατ' επέκταση οι συντελεστές α και β . Μάλιστα, ο συντελεστής α εκφράζει συγχρόνως το ATE και το ATET. Αν όμως δεν ισχύει $\text{Con}(D, u) = 0$ τότε τα αποτελέσματα από την εξίσωση Σφάλμα! Το αρχείο προέλευσης της αναφοράς δεν βρέθηκε. είναι μεροληπτικά.

Στην περίπτωση αυτή το αποτέλεσμα Y θα πρέπει να εκτιμηθεί με δύο διαφορετικές εξισώσεις ανάλογα με το εάν η επιχείρηση συμμετέχει ή όχι σε κάποιο πρόγραμμα στήριξης:

$$y_{1i} = x_{1i}' \beta_1 + u_{1i} \text{ if } D_i = 1 \quad \Gamma.7$$

$$y_{0i} = x_{0i}' \beta_0 + u_{0i} \text{ if } D_i = 0$$

όπου y_{ji} είναι η μεταβλητή που μετρά το αποτέλεσμα (απασχόληση, κύκλος εργασιών κ.τ.λ.) και X_i είναι μια σειρά από εξωγενείς μεταβλητές που επηρεάζουν το αποτέλεσμα y_{ji} .³⁶ Υπό την υπόθεση ότι τα κατάλοιπα των εξισώσεων $\Gamma.6$ και $\Gamma.8$ ακολουθούν κανονική κατανομή με μηδενικό μέσο όρο και συνδιακύμανση Ω ,

$$\Omega = \begin{bmatrix} \sigma_v^2 & \sigma_{1v} & \sigma_{2v} \\ \sigma_{1v} & \sigma_1^2 & \cdot \\ \sigma_{2v} & \cdot & \sigma_2^2 \end{bmatrix},$$

τότε οι εξισώσεις $\Gamma.8$ και $\Gamma.6$ εκτιμώνται ταυτόχρονα με τη μέθοδο της μέγιστης πιθανοφάνειας (maximum likelihood) και η log-likelihood συνάρτηση για τις εξισώσεις $\Gamma.6$ και $\Gamma.7$ είναι:

$$\ln L = \sum_i (D_i w_i [\ln\{\Phi(\eta_{1i})\} + \ln\{\phi(u_{1i}/\sigma_1)/\sigma_1\}] + (1 - D_i) w_i [\ln\{1 - \Phi(\eta_{0i})\} + \ln\{\phi(u_{0i}/\sigma_0)/\sigma_0\}]) \quad \Gamma.8$$

όπου Φ είναι η αθροιστική κανονική κατανομή, ϕ είναι η κανονική κατανομή, w_i είναι κάποια σταθμά που μπορούν να χρησιμοποιηθούν και $\eta_{ji} = \frac{\gamma z_i + \rho_j u_{ji}/\sigma_j}{\sqrt{1 - \rho_j^2}}$ $j = 0, 1$ με ρ_j είναι η συσχέτιση μεταξύ των καταλοίπων u_{ji} και v_i .

Η εγκυρότητα των εκτιμήσεων βασίζεται στο πόσο καλά μπορούν τα εργαλεία τα οποία περιλαμβάνονται στην εξίσωση συμμετοχής να προβλέψουν την πιθανότητα συμμετοχής. Οι μεταβλητές οι οποίες χρησιμοποιούμε είναι το επίπεδο εκπαίδευσης του ιδιοκτήτη/CEO της επιχείρησης, μια ψευδομεταβλητή για το εάν η επιχείρηση έχει λάβει ξανά κρατική επιδότηση και ένας δείκτης αντίδρασης (βλ.ακολουθώς) στην πανδημία. Το σύνολο αυτών των μεταβλητών προκύπτει στατιστικά σημαντικό και φαίνεται να έχει σημαντική επεξηγηματική συνεισφορά στον προσδιορισμό της πιθανότητας συμμετοχής. Τέλος, οι μεταβλητές που περιλαμβάνονται στη μήτρα X είναι:

³⁶ Οι μεταβλητές που περιλαμβάνονται στη μήτρα X_i ενδεχομένως θα μπορούσαν να διαφοροποιούνται ανάλογα με το εάν κάποια επιχείρηση συμμετέχει ή όχι. Στις εκτιμήσεις μας αυτό δεν ισχύει και άρα $X_{1i} = X_{0i}$.

- 17 ψευδομεταβλητές που δείχνουν το μονοψήφιο τομέα οικονομικής δραστηριότητας της επιχείρησης,
- 12 ψευδομεταβλητές για την περιφέρεια στην οποία η επιχείρηση είναι εγκατεστημένη,
- η ηλικία της επιχείρησης ως συνεχής μεταβλητή,
- η νομική μορφή της επιχείρησης³⁷, και
- μία ψευδομεταβλητή για το εάν η επιχείρηση είχε κάποια διασύνδεση με κάποια άλλη επιχείρηση.

Άλλα ζητήματα εκτιμήσεων

Στην ενότητα αυτή καταγράφονται δύο ζητήματα που προέκυψαν κατά την εκτίμηση των επιδράσεων των δράσεων κατά της πανδημίας. Ειδικότερα, πρώτον πώς θα μπορούσε κάποιος να μετρήσει με συνοπτικό τρόπο τον βαθμό αντίδρασης των επιχειρήσεων στην πανδημία και δεύτερον πόσο αντιπροσωπευτικό είναι το δείγμα σε σχέση με τον πληθυσμό.

Δείκτες αντίδρασης

Η πανδημία του κορονοϊού υπήρξε μια πρόκληση για το σύνολο των πολιτών, των επιχειρήσεων και των κυβερνήσεων. Ειδικότερα, οι επιχειρήσεις έπρεπε είτε να παύσουν τη δραστηριότητά τους είτε να συνεχίσουν να εργάζονται υπό συνθήκες πρωτόγνωρες και υπό αυστηρούς περιορισμούς. Επιπλέον, η εφοδιαστική αλυσίδα διαταράχθηκε ενώ σε συγκεκριμένα επαγγέλματα και υπηρεσίες η ζήτηση για εργασία ξαφνικά αυξήθηκε προκαλώντας, έστω και προσωρινά, ανισορροπίες στην αγορά εργασίας. Σε όλο αυτό το περιβάλλον η Πολιτεία μέσω των εξεταζόμενων προγραμμάτων προσπάθησε να αμβλύνει τις αρνητικές επιπτώσεις του κορονοϊού στην οικονομία. Εντούτοις, αρκετές επιχειρήσεις δεν περιορίστηκαν μόνο στην καταβολή της κρατικής βοήθειας αλλά αναδιοργανώθηκαν, επαναπροσδιόρισαν τους στόχους τους και προέβησαν σε αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας τους.

Ο προσδιορισμός της αντίδρασης των επιχειρήσεων είναι πολύ χρήσιμος και είναι σκόπιμο να χρησιμοποιηθεί ως ερμηνευτική μεταβλητή στα προαναφερθέντα υποδείγματα. Οι εξεταζόμενες επιχειρήσεις, ανεξάρτητα από το εάν έλαβαν κάποια ενίσχυση ή όχι, ρωτήθηκαν για είκοσι ενέργειες που έκαναν ή δεν έκαναν κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ Μαρτίου 2020 και Ιουνίου 2022 (βλ. Πλαίσιο Γ.1). Όλες αυτές οι μεταβλητές αυτές θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως επεξηγηματικές μεταβλητές στις εξισώσεις Γ.7 και Γ.8, αλλά θα μείωναν αρκετά τους βαθμούς ελευθερίας του υποδείγματος. Εναλλακτικά, προτείνεται η χρήση ενός αντιπροσωπευτικού δείκτη που ενσωματώνει την πληροφορία και από τις είκοσι ερωτήσεις.

Πιο συγκεκριμένα υπολογίζουμε ένα συνθετικό σκορ αντίδρασης, το οποίο είναι μια γραμμική συνάρτηση των είκοσι μονοδιάστατων απαντήσεων τα οποία λαμβάνουν είτε την τιμή 0 είτε την τιμή 1. Έστω ότι $x_{ij} \in [0, 1]$ και υποδηλώνει τη συγκεκριμένη αντίδραση $j \in \{1, \dots, M\}$ για την επιχείρηση $i \in \{1, \dots, N\}$. Τότε ο σύνθετος δείκτης είναι το σταθμισμένο άθροισμα των M απαντήσεων:

$$s_i = \sum_{j=1}^M w_j x_{ij} \quad \Gamma.9$$

Τα σταθμά w_j προσδιορίζουν τη σχετική συνεισφορά της κάθε αντίδρασης j στο συνολικό δείκτη. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν διάφοροι τρόποι για την κατασκευή των σταθμών. Ο πιο απλός τρόπος υπολογισμού είναι να βάλουμε το ίδιο βάρος σε όλες τις αντιδράσεις. Εναλλακτικά, τα βάρη

³⁷ Η νομική μορφή εισάγεται στις συγκεκριμένες εκτιμήσεις είτε αναλυτικά με επτά κατηγορίες (Ατομική Επιχείρηση, Ομόρρυθμη Εταιρεία, Ετερόρρυθμη Εταιρεία, Ανώνυμη Εταιρεία, Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης, Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία, Λοιπές) είτε ομαδοποιημένα με τρεις κατηγορίες (Προσωπικές εταιρίες, Κεφαλαιουχικές εταιρίες, Λοιπές).

μπορούν να είναι συνάρτηση του μέσου όρου της κάθε αντίδρασης ή ακόμα και να προέρχονται από πολυμεταβλητά υποδείγματα (factor analysis, principal components analysis). Στην ανάλυσή μας τα σταθμά καθορίζονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να δίνουν μεγαλύτερο βάρος σε αντιδράσεις που υιοθετούνται πιο σπάνια³⁸:

$$w_j \propto \log\left(\frac{1}{\bar{x}_j}\right) \quad \Gamma.11$$

Όσο πιο υψηλή η τιμή του δείκτη τόσο μεγαλύτερη η αντίδραση της επιχείρησης.

Πλαίσιο Γ.1 Ερωτήσεις αντίδρασης κατά τη διάρκεια της πανδημίας
Το σύνολο των επιχειρήσεων ρωτήθηκε: Στο χρονικό διάστημα από Μάρτιο 2020 έως Ιούνιο 2022,

1. προβήκατε σε διακοπή/παύση εργασιών;
2. προβήκατε σε μείωση παραγωγής/λειτουργίας;
3. μειώσατε μισθούς;
4. διαμορφώσατε νέο στόχο για την επιχείρηση;
5. υιοθετήσατε νέο μοντέλο λειτουργίας για να ανταπεξέλθετε στους περιορισμούς που προκάλεσε η πανδημία;
6. διαμορφώσατε κάποιο νέο αναπτυξιακό μοντέλο ή στρατηγική (και για μετά την πανδημία) που συνεχίζετε να το εφαρμόζετε έως και σήμερα;
7. εξασφαλίσατε νέα κεφαλαία, εκτός των πόρων που πιθανά λάβατε μέσω κυβερνητικής ενίσχυσης;
8. προβήκατε σε αγορά επιχειρήσεως;
9. προβήκατε σε συγχώνευση με άλλη επιχείρηση;
10. προβήκατε σε πώληση τμήματος της επιχειρήσεώς σας;
11. εξασφαλίσατε νέα μηχανήματα, οχήματα, εγκαταστάσεις, εργαλεία για την επιχείρηση;
12. εξασφαλίσατε το κατάλληλο προσωπικό ή/και κάνατε κάτι για να εξασφαλίσετε την προσαρμογή του υφισταμένου στελεχιακού δυναμικού στα νέα εργαλεία ή/και νέο μοντέλο λειτουργίας;
13. αρχίσατε ή αυξήσατε την τηλεργασία;
14. προβήκατε στην προσφορά (διάθεση στην αγορά) ενός νέου αγαθού/υπηρεσίας;
15. προβήκατε σε κάποια αλλαγή στη διαδικασία προμηθειών και διανομής αγαθών/υπηρεσιών;
16. αρχίσατε ή αυξήσατε τις κατ' οίκον διανομές;
17. αρχίσατε ή αυξήσατε το διαδικτυακό εμπόριο;
18. προβήκατε σε κάποια αλλαγή στην οργανωτική δομή ή στραφήκατε σε εξωτερικές αναθέσεις;
19. προβήκατε σε κάποια αλλαγή στο μάρκετινγκ (π.χ. στην συσκευασία, τη διαφήμιση ή προώθηση προϊόντων ή στρατηγικές τοποθέτησης και τιμολόγησης σε υφιστάμενες αγορές);
20. προβήκατε σε κάποια ενέργεια εξωστρέφειας/ διεθνοποίησης των πωλήσεων;

³⁸ Σημειώνεται ότι δοκιμάστηκαν και άλλοι τρόποι κατασκευής των συντελεστών στάθμισης, όμως και δεν φαίνεται να προκύπτουν στατιστικά σημαντικές διαφοροποιήσεις στους δείκτες.

Στάθμιση δείγματος

Η βάση των διαθέσιμων δεδομένων δεν περιλαμβάνει κάποια στάθμιση. Αυτό σημαίνει ότι όλες οι επιχειρήσεις έχουν ακριβώς την ίδια συνεισφορά στις εκτιμήσεις. Εφόσον το δείγμα έχει συλλεχθεί με τυχαίο τρόπο και είναι αντιπροσωπευτικό του πραγματικού πληθυσμού, αυτό δεν αποτελεί πρόβλημα. Αν όμως η δειγματοληψία δεν είναι εντελώς τυχαία και κάποιες υπό-ομάδες του πληθυσμού υπό ή υπέρ εκπροσωπούνται στο προς ανάλυση δείγμα, τότε τα αποτελέσματα από τις παλινδρομήσεις κινδυνεύουν να είναι μεροληπτικά (biased). Επιπλέον, η ύπαρξη ακραίων τιμών χωρίς τη χρήση κατάλληλων σταθμών θα αλλοιώνει τα περιγραφικά χαρακτηριστικά.

Για τους παραπάνω λόγους κατασκευάστηκαν συντελεστές στάθμισης προκειμένου το δείγμα να είναι όσο γίνεται πιο αντιπροσωπευτικό του πληθυσμού. Ως προς το μέγεθος του πληθυσμού αλλά και τα στρώματα χρησιμοποιούμε δεδομένα από την ΕΛΣΤΑΤ και πιο συγκεκριμένα από το Στατιστικό Μητρώο Επιχειρήσεων για το έτος 2019 (ως δύο μήνες πριν την πανδημία), όπου καταγράφεται το σύνολο των επιχειρήσεων της χώρας. Το 2019 είναι το πιο πρόσφατο έτος για το οποίο αυτά τα στοιχεία είναι διαθέσιμα.

Στην ανάλυσή μας διαλέγουμε τρία κριτήρια:

4. Τόπος εγκατάστασης. Χρησιμοποιούνται οι 13 Περιφέρειες της χώρας.
5. Τομέας οικονομικής δραστηριότητας. Χρησιμοποιούνται οι 21 μονοψήφιες οικονομικές δραστηριότητες της NACE Αναθ. 2.
6. Μέγεθος απασχόλησης. Οι επιχειρήσεις χωρίζονται σε δύο κατηγορίες. Σε αυτές με μέχρι 10 απασχολούμενους και σε αυτές με από 10 και πάνω απασχολούμενους³⁹.

³⁹ Παρόμοιο διαχωρισμό υιοθετεί και ο ΕΦΚΑ.

Παράρτημα – Πίνακας Α: Τα αποτελέσματα των οικονομετρικών αναλύσεων των απόψεων των επιχειρηματιών που κατεγράφησαν στην ντέρουντα πεδίου του 2023, στήριξη της επιχειρηματικότητας στην διάρκεια της πανδημίας

αναφορικά με την

Απόψεις για την: Διατήρηση των θέσεων εργασίας (I), Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας (II), Προσαρμογή των επιχειρήσεων στις πανδημικές συνθήκες (III), Βιωσιμότητα των επιχειρήσεων κατά την πανδημία (VI), Ομαλή μετάβαση των επιχειρήσεων στην επόμενη ημέρα (V)

Οι τιμές που λαμβάνει η κάθε άποψη (ερμηνευόμενη μεταβλητή) είναι: 1 διαφωνώ, 2 μάλλον διαφωνώ, 3 ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ, 4 μάλλον συμφωνώ, 5 συμφωνώ. Οι αναλύσεις διενεργούνται με ανεκτικά τυπικά σφάλματα (robust standard errors) βάσει τόνου του δείγματος (Δ) όσο και του δείγματος αναγομένου στον πληθυσμό (Π), μέσω των μεθόδων Ordered probit (1) και OLS (2). Οι στήλες παρέχουν εκτιμήσεις των συντελεστών (Σ) και τα p-values (P). Οι σταθεροί όροι παραλείπονται.

Περίπτωση απήςσεως (κωδικοποίηση η Πίνακα 3.1) Εγκριθείσα	I								II								III								IV								V							
	Δ				Π				Δ				Π				Δ				Π				Δ				Π				Δ				Π			
	1 Σ	2 Ρ	Σ	Ρ	1 Σ	2 Ρ	Σ	Ρ	1 Σ	2 Ρ	Σ	Ρ	1 Σ	2 Ρ	Σ	Ρ	1 Σ	2 Ρ	Σ	Ρ	1 Σ	2 Ρ	Σ	Ρ	1 Σ	2 Ρ	Σ	Ρ	1 Σ	2 Ρ	Σ	Ρ	1 Σ	2 Ρ	Σ	Ρ	1 Σ	2 Ρ	Σ	Ρ
1	0.017	0.755	0.007	0.926	0.041	0.634	0.071	0.561	0.542	0.000	0.793	0.000	0.302	0.000	0.732	0.000	0.146	0.006	0.226	0.003	0.217	0.010	0.385	0.006	0.144	0.007	0.182	0.007	0.086	0.326	0.112	0.352	0.070	0.185	0.109	0.129	0.220	0.010	0.331	0.007
2.A	0.761	0.007	0.799	0.001	1.166	0.002	1.170	0.000	0.194	0.375	0.237	0.446	0.448	0.374	0.535	0.424	0.579	0.025	0.554	0.054	0.879	0.041	1.072	0.032	1.222	0.000	0.973	0.000	1.391	0.000	0.978	0.000	0.687	0.003	0.712	0.002	0.539	0.075	0.686	0.029
2.AMΘ	0.135	0.473	0.118	0.641	0.522	0.045	0.666	0.050	0.456	0.015	0.704	0.006	0.373	0.143	0.670	0.044	0.215	0.226	0.310	0.249	0.134	0.638	0.154	0.708	0.173	0.384	0.181	0.442	0.430	0.125	0.621	0.060	0.071	0.719	0.076	0.761	0.494	0.068	0.630	0.080
2.BA	0.719	0.063	0.739	0.016	0.773	0.108	0.966	0.021	0.699	0.088	0.756	0.134	0.461	0.512	0.530	0.569	0.094	0.816	0.288	0.555	0.015	0.979	0.114	0.883	0.511	0.228	0.487	0.165	1.115	0.052	0.848	0.042	0.662	0.125	0.710	0.059	1.141	0.039	0.939	0.025
2.ΔΕ	0.087	0.768	0.192	0.615	0.059	0.884	0.011	0.982	0.364	0.120	0.556	0.109	0.553	0.081	0.702	0.111	0.349	0.236	0.440	0.284	0.702	0.139	0.982	0.146	0.054	0.854	0.158	0.655	0.000	0.999	0.082	0.831	0.119	0.661	0.064	0.867	0.291	0.482	0.300	0.604
2.ΔΜ	0.079	0.806	0.099	0.827	0.677	0.105	0.831	0.102	0.387	0.206	0.502	0.218	0.030	0.949	0.042	0.949	0.039	0.880	0.061	0.865	0.343	0.399	0.388	0.469	0.615	0.075	0.582	0.093	1.231	0.002	0.979	0.002	0.302	0.351	0.261	0.525	0.510	0.231	0.437	0.348
2.H	0.463	0.086	0.484	0.115	0.390	0.479	0.379	0.576	0.513	0.017	0.782	0.006	0.335	0.297	0.497	0.340	0.109	0.644	0.154	0.640	0.011	0.975	0.025	0.960	0.516	0.057	0.672	0.012	0.203	0.702	0.406	0.454	0.378	0.120	0.427	0.171	0.114	0.818	0.053	0.942
2.Θ	0.049	0.863	0.039	0.871	0.454	0.434	0.390	0.410	0.137	0.393	0.204	0.584	0.603	0.220	0.734	0.168	0.598	0.018	0.867	0.012	0.1029	0.007	0.1116	0.001	0.380	0.068	0.536	0.056	1.356	0.005	1.114	0.001	0.444	0.122	0.489	0.149	0.967	0.060	0.989	0.032
2.IN	0.278	0.616	0.464	0.203	0.437	0.589	0.452	0.377	0.417	0.384	0.290	0.727	0.315	0.669	0.030	0.960	0.660	0.437	0.926	0.347	0.134	0.380	0.084	0.929	0.372	0.440	0.541	0.041	0.488	0.489	0.478	0.190	0.082	0.928	0.238	0.829	1.494	0.086	0.1999	0.028
2.K	0.623	0.098	0.602	0.066	0.650	0.080	0.540	0.080	0.181	0.567	0.290	0.529	0.100	0.804	0.177	0.759	0.161	0.617	0.194	0.639	0.022	0.959	0.057	0.923	1.417	0.003	1.002	0.000	1.085	0.028	0.615	0.004	0.916	0.041	0.817	0.011	0.864	0.048	0.590	0.044
2.KM	0.435	0.024	0.683	0.000	0.701	0.011	0.787	0.000	0.035	0.856	0.006	0.982	0.318	0.344	0.371	0.389	0.044	0.824	0.001	0.996	0.386	0.324	0.536	0.349	0.512	0.014	0.717	0.000	0.583	0.041	0.617	0.002	0.128	0.510	0.145	0.566	0.192	0.553	0.320	0.526
2.NA	4.702	0.000	0.538	0.006	0.688	0.000	0.499	0.091	0.540	0.223	0.815	0.232	0.532	0.307	0.818	0.304	0.096	0.831	0.097	0.882	0.495	0.229	0.715	0.254	0.099	0.886	0.031	0.962	0.496	0.498	0.740	0.341	0.361	0.546	0.306	0.462	0.734	0.728	0.084	0.864
2.Π	0.803	0.007	0.864	0.004	0.402	0.338	0.267	0.625	0.392	0.248	0.526	0.257	0.225	0.732	0.201	0.813	0.289	0.314	0.499	0.213	0.046	0.950	0.012	0.990	0.467	0.185	0.552	0.123	0.232	0.526	0.367	0.125	0.462	0.131	0.386	0.069	0.227	0.758	0.499	0.572
2.ΣΕ	0.292	0.481	0.348	0.376	0.233	0.314	0.393	0.202	0.150	0.989	0.194	0.636	0.101	0.649	0.184	0.397	0.087	0.772	0.192	0.675	0.048	0.809	0.076	0.867	0.127	0.724	0.195	0.654	0.322	0.035	0.679	0.061	0.094	0.793	0.170	0.726	0.573	0.013	0.857	0.025
3	0.535	0.009	0.634	0.046	1.340	0.007	1.870	0.004	0.563	0.003	0.894	0.003	1.455	0.011	2.112	0.001	0.355	0.199	0.510	0.145	0.904	0.136	0.333	0.099	0.193	0.482	0.184	0.607	0.406	0.017	0.1949	0.010	0.165	0.526	0.198	0.527	1.132	0.042	0.1653	0.028
5	0.227	0.640	0.395	0.300	0.006	0.993	0.215	0.765	0.378	0.493	0.362	0.600	0.701	0.350	0.748	0.384	0.025	0.930	0.021	0.969	0.141	0.810	0.068	0.931	0.539	0.188	0.658	0.236	0.700	0.261	0.835	0.293	0.167	0.702	0.265	0.620	0.144	0.836	0.476	0.592
6	0.147	0.214	0.157	0.399	0.018	0.888	0.149	0.441	0.290	0.013	0.393	0.039	0.175	0.164	0.203	0.329	0.626	0.000	0.496	0.000	0.772	0.000	0.921	0.000	0.140	0.321	0.233	0.190	0.221	0.138	0.339	0.082	0.642	0.000	0.801	0.000	0.775	0.000	1.024	0.000
7	0.201	0.701	0.179	0.445	0.823	0.226	0.484	0.036	0.423	0.085	0.586	0.172	0.199	0.237	0.146	0.361	0.293	0.162	0.148	0.581	0.202	0.225	0.244	0.346	4.357	0.000	0.499	0.003	0.699	0.000	0.875	0.000	0.767	0.000	0.671	0.014	0.337	0.058	0.003	0.992
8	0.381	0.451	0.351	0.350	0.507	0.440	0.450	0.498	0.105	0.731	0.115	0.815	0.172	0.455	0.089	0.820	0.192	0.602	0.140	0.782	0.180	0.474	0.098	0.807	1.062	0.045	0.914	0.017	0.567	0.289	0.320	0.489	0.021	0.954	0.083	0.869	0.117	0.759	0.150	0.739
9	0.748	0.001	0.939	0.001	0.386	0.210	0.564	0.134	0.666	0.001	0.1057	0.000	0.373	0.074	0.532	0.139	0.268	0.061	0.326	0.142	0.046	0.835	0.088	0.744	0.716	0.000	0.582	0.008	0.480	0.004	0.554	0.036	0.408	0.007	0.499	0.028	0.155	0.542	0.231	0.422
10	0.056	0.844	0.010	0.975	0.353	0.293	0.366	0.275	0.047	0.808	0.030	0.923	0.396	0.113	0.708	0.037	0.111	0.597	0.348	0.234	0.418	0.127	0.655	0.025	0.034	0.874	0.401	0.039	0.255	0.360	0.432	0.017	0.205	0.309	0.037	0.892	0.015	0.954	0.138	0.621
11	0.659	0.107	0.704	0.001	0.756	0.030	0.487	0.001	0.388	0.266	0.477	0.313	0.765	0.056	0.993	0.015	0.190	0.639	0.274	0.623	0.089	0.887	0.115	0.902	0.815	0.040	0.859	0.000	0.683	0.093	0.630	0.001	0.592	0.070	0.712	0.001	0.701	0.105	0.719	0.002
12	0.073	0.753	0.105	0.624	0.205	0.467	0.350	0.130	0.134	0.527	0.231	0.440	0.035	0.902	0.008	0.987	0.081	0.716	0.104	0.728	0.063	0.809	0.190	0.508	0.048	0.778	0.013	0.955	0.330	0.264	0.321	0.158	0.212	0.299	0.292	0.178	0.129	0.407	0.155	0.604
13	0.209	0.531	0.203	0.557	0.549	0.231	0.402	0.322	0.227	0.450	0.430	0.332	0.926	0.137	0.916	0.073	0.367	0.210	0.548	0.159	0.877	0.008	0.1231	0.028	0.243	0.478	0.258	0.478	0.431	0.338	0.297	0.455	0.141	0.617	0.329	0.379	0.145	0.718	0.017	0.969
14	4.677	0.000	0.688	0.018	6.074	0.000	1.208	0.000	6.481	0.000	3.196	0.000	7.166	0.000	3.148	0.000	5.929	0.000	2.305	0.000	6.496	0.000	2.292	0.000	4.723	0.000	0.720	0.015	5.715	0.000	0.570	0.010	5.075	0.000	1.023	0.008	5.731	0.000	0.898	0.000
15	4.611	0.000	0.587	0.026	6.617	0.000	1.860	0.000	6.893	0.227	1.235	0.135	1.677	0.026	1.819	0.000	0.994	0.182	1.160	0.139	2.760	0.000	1.547	0.000	0.219	0.379	0.160	0.526	6.346	0.000	1.213	0.000	0.775	0.226	1.197	0.182	1.347	0.059	1.254	0.000
16	0.473	0.542	0.688	0.475	0.865	0.309	1.264	0.243	0.051	0.958	0.205	0.964	0.103	0.919	0.044	0.973	0.220	0.798	0.403	0.478	0.270	0.761	0.103	0.427	0.248	0.425	0.504	0.543	0.749	0.127	1.140	0.169	0.676	0.462	0.967	0.384	0.887	0.359	1.381	0.000

Παράρτημα – Πίνακας Γ.2 (συνέχεια)

Περίπτωση αιτήσεως (κωδικοποίηση Πίνακα 3.1)	I								II								III								IV								V							
	Δ				Π				Δ				Π				Δ				Π				Δ				Π				Δ				Π			
	1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2	
	Σ	Ρ	Σ	Ρ	Σ	Ρ	Σ	Ρ	Σ	Ρ	Σ	Ρ	Σ	Ρ	Σ	Ρ	Σ	Ρ	Σ	Ρ	Σ	Ρ	Σ	Ρ	Σ	Ρ	Σ	Ρ	Σ	Ρ	Σ	Ρ	Σ	Ρ	Σ	Ρ	Σ	Ρ		
Απορριφθείσα																																								
1	-0.064	0.456	-0.042	0.719	0.045	0.767	0.119	0.568	-0.026	0.758	-0.028	0.811	0.059	0.674	0.121	0.540	0.050	0.540	0.072	0.531	0.038	0.787	0.028	0.895	0.135	0.120	0.252	0.017	0.130	0.352	0.230	0.146	0.155	0.074	0.241	0.031	0.185	0.172	0.259	0.128
2.Α	-0.070	0.769	-0.008	0.982	-0.358	0.214	-0.389	0.351	0.295	0.213	0.386	0.278	0.235	0.441	0.338	0.456	0.367	0.090	0.699	0.013	0.169	0.551	0.445	0.237	0.402	0.126	0.583	0.017	0.070	0.852	0.217	0.562	0.269	0.203	-0.497	0.043	-0.151	0.567	0.005	0.988
2.ΑΜΘ	-1.061	0.224	-1.254	0.168	-1.299	0.081	-1.190	0.039	-0.865	0.199	-1.060	0.191	0.180	0.787	0.295	0.788	0.071	0.953	-0.233	0.887	0.890	0.471	1.149	0.531	-0.366	0.657	-0.374	0.766	0.192	0.858	0.255	0.856	-0.522	0.588	-0.721	0.541	0.536	0.632	0.568	0.716
2.ΒΑ	0.550	0.160	0.808	0.035	0.521	0.268	0.800	0.044	0.423	0.407	0.457	0.562	0.239	0.782	0.233	0.844	0.913	0.120	0.863	0.041	1.712	0.005	1.530	0.000	0.625	0.237	0.572	0.031	1.444	0.010	0.753	0.009	0.252	0.499	0.483	0.118	1.228	0.008	0.742	0.013
2.ΔΕ	0.949	0.015	1.285	0.000	0.179	0.637	0.664	0.050	6.049	0.000	2.212	0.000	6.769	0.000	2.087	0.000	0.779	0.169	0.946	0.141	-0.022	0.960	0.022	0.968	1.142	0.041	1.070	0.000	-0.350	0.521	-0.268	0.641	1.058	0.084	1.149	0.004	-0.334	0.556	-0.260	0.696
2.ΔΜ	0.865	0.007	1.070	0.000	0.895	0.018	1.082	0.002	0.697	0.006	1.002	0.002	0.757	0.004	1.276	0.000	0.421	0.146	0.503	0.173	0.382	0.280	0.512	0.299	1.052	0.001	1.020	0.000	0.655	0.088	0.658	0.009	0.900	0.006	0.936	0.001	0.672	0.068	0.733	0.029
2.Η	0.360	0.548	0.412	0.564	-0.019	0.963	-0.058	0.927	0.503	0.186	0.900	0.120	0.411	0.213	0.929	0.092	0.644	0.250	0.751	0.235	0.031	0.961	0.058	0.948	0.265	0.560	0.527	0.365	0.188	0.763	0.345	0.644	0.613	0.282	0.710	0.263	-0.254	0.759	-0.477	0.670
2.Θ	0.173	0.707	0.124	0.798	0.232	0.612	0.571	0.267	-0.151	0.751	-0.195	0.757	-0.654	0.333	-0.800	0.294	0.183	0.692	0.119	0.829	-0.135	0.718	0.000	1.000	-0.041	0.923	0.112	0.823	0.105	0.821	0.445	0.395	0.437	0.371	0.425	0.416	0.129	0.794	0.228	0.713
2.ΙΝ	4.885	0.000	0.817	0.001	5.264	0.000	0.090	0.791	5.398	0.000	1.662	0.000	6.301	0.000	1.741	0.000	5.691	0.000	1.635	0.000	5.959	0.000	1.202	0.001	5.036	0.000	0.913	0.000	5.680	0.000	0.390	0.103	5.045	0.000	0.945	0.000	5.502	0.000	0.561	0.092
2.ΚΜ	-0.047	0.855	-0.029	0.937	0.057	0.827	0.083	0.822	0.296	0.359	0.420	0.376	0.462	0.081	0.810	0.062	0.481	0.079	0.757	0.030	0.964	0.031	1.157	0.012	0.231	0.395	0.240	0.521	0.634	0.188	0.616	0.165	0.537	0.086	0.703	0.043	0.887	0.091	0.911	0.050
2.ΚΜ	0.963	0.104	1.064	0.000	0.918	0.141	0.903	0.009	0.995	0.081	0.960	0.036	1.107	0.081	1.108	0.035	0.782	0.217	0.488	0.419	0.771	0.216	0.336	0.497	0.829	0.172	0.640	0.261	0.777	0.315	0.503	0.429	0.906	0.082	0.992	0.000	0.929	0.164	0.905	0.001
2.ΝΑ	4.488	0.000	0.451	0.031	5.596	0.000	0.596	0.012	5.704	0.000	2.056	0.000	6.125	0.000	1.566	0.000	5.440	0.000	1.317	0.000	5.805	0.000	1.055	0.000	4.952	0.000	1.028	0.000	5.924	0.000	0.867	0.000	4.763	0.000	0.743	0.002	5.638	0.000	0.866	0.000
2.Π	0.274	0.687	0.206	0.820	-0.327	0.695	-0.577	0.623	0.528	0.448	0.605	0.526	0.187	0.816	0.206	0.854	-0.025	0.969	-0.208	0.818	-0.583	0.402	-0.951	0.299	-0.494	0.421	-0.882	0.264	-1.291	0.062	-1.838	0.028	-0.468	0.463	-0.778	0.352	-1.139	0.092	-1.669	0.046
2.ΣΕ	5.717	0.000	1.746	0.000	6.320	0.000	1.496	0.000	5.359	0.000	1.555	0.000	6.245	0.000	1.688	0.000	5.662	0.000	1.548	0.000	5.926	0.000	1.225	0.000	5.515	0.000	1.527	0.000	6.198	0.000	1.109	0.000	5.692	0.000	1.795	0.000	6.244	0.000	1.560	0.000
3	0.451	0.286	0.861	0.144	-0.030	0.958	0.143	0.839	0.589	0.197	1.032	0.091	0.672	0.205	1.101	0.097	0.779	0.133	1.297	0.001	1.561	0.004	1.575	0.000	0.063	0.869	0.220	0.635	-0.412	0.516	-0.297	0.705	0.367	0.443	0.641	0.033	1.040	0.103	0.961	0.000
5	-0.237	0.802	-0.406	0.726	0.275	0.795	0.190	0.880	-0.010	0.991	-0.086	0.930	0.444	0.615	0.418	0.631	-0.158	0.874	-0.285	0.821	0.306	0.752	0.234	0.833	-0.348	0.728	-0.507	0.693	-0.340	0.742	-0.472	0.695	5.666	0.000	1.927	0.000	5.590	0.000	0.833	0.037
6	5.053	0.000	1.092	0.000	6.096	0.000	1.257	0.000	5.374	0.000	1.626	0.000	6.399	0.000	1.898	0.000	5.398	0.000	1.062	0.000	6.005	0.000	1.245	0.000	5.092	0.000	1.097	0.000	6.130	0.000	0.959	0.000	5.099	0.000	1.029	0.000	5.895	0.000	1.166	0.000
8	5.200	0.000	1.232	0.000	5.849	0.000	0.925	0.002	5.253	0.000	1.523	0.000	6.039	0.000	1.489	0.000	-0.577	0.001	-1.401	0.000	-0.714	0.001	-1.630	0.000	5.022	0.000	1.134	0.000	5.645	0.000	0.632	0.029	-6.051	0.000	-2.645	0.000	-7.174	0.000	-3.126	0.000
10	-6.409	0.000	-3.084	0.000	-7.312	0.000	-3.067	0.000	-5.885	0.000	-2.448	0.000	-6.599	0.000	-2.258	0.000	5.557	0.000	1.400	0.000	6.055	0.000	1.394	0.000	4.630	0.000	0.734	0.000	5.671	0.000	0.647	0.011	4.826	0.000	0.782	0.000	5.624	0.000	0.786	0.002
11	-0.071	0.911	-0.072	0.928	-0.018	0.968	0.038	0.951	0.047	0.973	-0.047	0.981	-0.615	0.617	-0.891	0.559	-0.471	0.694	-0.852	0.608	-0.755	0.505	-1.124	0.424	-0.675	0.486	-1.017	0.412	-1.034	0.341	-1.360	0.287	-0.399	0.708	-0.673	0.628	-1.037	0.327	-1.372	0.258
12	-0.319	0.647	-0.056	0.904	-0.209	0.775	-0.238	0.645	0.098	0.737	0.085	0.842	0.368	0.324	0.427	0.434	-0.626	0.001	-1.095	0.009	-0.778	0.011	-1.352	0.023	-1.085	0.000	-0.701	0.005	-1.407	0.000	-1.042	0.003	-0.331	0.448	-0.148	0.743	-0.417	0.287	-0.396	0.432
14	-6.720	0.000	-3.413	0.000	-7.228	0.000	-2.976	0.000	-6.035	0.000	-2.624	0.000	-6.782	0.000	-2.656	0.000	-5.985	0.000	-2.330	0.000	-6.382	0.000	-2.164	0.000	-6.515	0.000	-3.143	0.000	-7.836	0.000	-3.369	0.000	-6.555	0.000	-3.258	0.000	-7.096	0.000	-3.112	0.000
15	-0.239	0.648	-0.074	0.891	0.849	0.240	1.047	0.089	0.540	0.238	0.755	0.222	1.500	0.008	1.701	0.000	1.174	0.066	1.096	0.001	1.813	0.003	1.440	0.000	0.395	0.515	0.734	0.133	1.324	0.116	1.464	0.028	0.389	0.374	0.635	0.110	1.393	0.035	1.574	0.006
16	5.518	0.000	1.586	0.000	6.176	0.000	1.396	0.000	0.057	0.784	0.585	0.050	0.238	0.315	0.916	0.005	-0.320	0.159	0.019	0.954	-0.533	0.020	-0.187	0.552	5.320	0.000	1.268	0.000	6.003	0.000	1.005	0.000	0.176	0.394	0.731	0.010	-0.187	0.326	0.364	0.135
Πληθυσμός αναφοράς: μη αιτηθέντες																																								

Παράρτημα – Πίνακας Γ.2 (συνέχεια)

Περίπτωση ε- πιχειρήσεως	I								II								III								IV								V								
	Δ				Π				Δ				Π				Δ				Π				Δ				Π				Δ				Π				
	1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2						
	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P							
Με άλλες αι- τήσεις																																									
• Εγκριθείσες																																									
Τύπου 1	0.080	0.001	0.085	0.003	0.099	0.005	0.123	0.007	-0.072	0.002	-0.085	0.005	-0.084	0.008	-0.105	0.008	-0.014	0.540	-0.021	0.497	-0.022	0.475	-0.029	0.499	0.059	0.012	0.063	0.015	0.129	0.000	0.149	0.000	0.028	0.227	0.036	0.214	0.086	0.013	0.115	0.014	
Τύπου 2	0.314	0.001	0.383	0.000	0.380	0.006	0.475	0.002	0.349	0.000	0.497	0.000	0.353	0.002	0.493	0.003	0.130	0.139	0.220	0.074	0.170	0.133	0.271	0.093	0.464	0.000	0.440	0.000	0.399	0.018	0.397	0.014	0.364	0.000	0.478	0.000	0.334	0.003	0.469	0.000	
Άλλες	0.117	0.114	0.132	0.049	0.086	0.399	0.091	0.337	0.125	0.060	0.176	0.087	0.050	0.513	0.103	0.377	0.247	0.001	0.396	0.000	0.323	0.000	0.413	0.000	0.212	0.008	0.162	0.006	0.313	0.003	0.187	0.010	0.017	0.811	0.072	0.351	-0.041	0.678	0.027	0.825	
• Απορριφθ.																																									
Τύπου 1	0.056	0.179	0.053	0.321	0.049	0.464	0.037	0.663	0.010	0.798	0.014	0.794	-0.004	0.954	-0.013	0.893	0.080	0.051	0.103	0.053	0.099	0.149	0.124	0.177	0.040	0.352	0.022	0.668	0.130	0.012	0.105	0.049	0.031	0.447	0.014	0.777	0.036	0.485	0.017	0.779	
Τύπου 2	-0.034	0.566	-0.030	0.722	-0.135	0.087	-0.187	0.127	0.024	0.640	0.013	0.866	-0.090	0.186	-0.151	0.115	0.001	0.980	0.052	0.570	-0.040	0.580	-0.007	0.954	-0.171	0.001	-0.251	0.001	-0.313	0.000	-0.437	0.000	-0.144	0.006	-0.155	0.073	-0.247	0.002	-0.308	0.028	
Άλλες	0.148	0.403	0.101	0.540	0.077	0.684	0.114	0.533	-0.052	0.639	-0.148	0.385	-0.068	0.690	-0.161	0.537	-0.128	0.328	-0.148	0.402	-0.120	0.479	-0.071	0.776	0.044	0.782	-0.003	0.983	0.021	0.914	0.011	0.946	-0.070	0.567	-0.155	0.331	-0.157	0.382	-0.225	0.382	
Στον κλάδο/ τομέα (κωδικο- ποίηση Πιν.3.3)																																									
01/Α (αναφ.)																																									
02	0.332	0.309	0.512	0.223					0.298	0.458	0.438	0.445					0.314	0.451	0.614	0.350					0.440	0.145	0.644	0.020					-0.301	0.471	-0.346	0.573					
03	1.058	0.058	0.905	0.018					-0.032	0.939	0.050	0.923					-0.158	0.752	-0.319	0.563					4.967	0.000	0.762	0.000					-1.081	0.004	-1.500	0.002					
04	-0.558	0.265	-0.512	0.519					-0.285	0.629	-0.193	0.832					-0.330	0.610	-0.251	0.804					-1.116	0.077	-1.378	0.169					-0.917	0.141	-1.169	0.235					
05	5.514	0.000	1.746	0.000					5.512	0.000	1.855	0.000					6.018	0.000	2.101	0.000					5.247	0.000	1.212	0.000					5.562	0.000	1.594	0.000					
06	0.299	0.380	0.483	0.232					0.142	0.614	0.293	0.451					0.056	0.863	0.180	0.697					0.384	0.209	0.446	0.064					0.246	0.473	0.268	0.491					
07	0.166	0.283	0.273	0.240					0.051	0.734	0.025	0.906					0.217	0.160	0.323	0.175					-0.151	0.347	-0.200	0.371					-0.072	0.644	-0.110	0.628					
08	0.442	0.030	0.663	0.008					0.525	0.014	0.677	0.033					0.345	0.172	0.497	0.196					-0.173	0.360	-0.267	0.289					-0.154	0.498	-0.198	0.551					
09	-6.068	0.000	-2.375	0.000					-5.358	0.000	-1.373	0.001					-5.683	0.000	-1.702	0.000					-0.524	0.669	-0.891	0.583					-0.371	0.772	-0.669	0.710					
10	0.560	0.060	0.878	0.010					0.284	0.383	0.439	0.326					0.557	0.095	0.800	0.106					0.081	0.791	0.142	0.660					0.403	0.184	0.463	0.182					
11	0.261	0.225	0.407	0.142					0.116	0.566	0.107	0.702					0.214	0.263	0.388	0.179					-0.035	0.861	-0.005	0.981					0.163	0.398	0.205	0.419					
12	0.159	0.659	0.232	0.627					0.160	0.647	0.149	0.742					0.592	0.108	0.765	0.138					0.201	0.573	0.180	0.628					0.563	0.114	0.606	0.109					
13	0.411	0.073	0.592	0.054					0.431	0.082	0.548	0.102					0.397	0.143	0.598	0.128					-0.225	0.318	-0.322	0.271					-0.227	0.311	-0.330	0.325					
14	-0.149	0.691	-0.245	0.657					0.109	0.788	0.085	0.872					0.323	0.374	0.382	0.488					-0.053	0.882	-0.239	0.607					-0.014	0.971	-0.167	0.750					
15	0.031	0.900	0.065	0.850					-0.049	0.831	-0.018	0.948					0.203	0.366	0.333	0.307					0.070	0.764	0.097	0.715					0.150	0.484	0.249	0.378					
16	0.356	0.370	0.654	0.116					0.294	0.424	0.425	0.415					-0.044	0.884	0.054	0.912					-0.277	0.404	-0.398	0.352					-0.684	0.024	-0.936	0.035					
17	0.596	0.083	0.846	0.007					0.077	0.818	0.144	0.788					0.142	0.781	0.162	0.812					-0.198	0.578	-0.043	0.921					-0.017	0.963	0.075	0.871					
18	0.350	0.234	0.462	0.205					-0.002	0.993	-0.011	0.976					0.363	0.199	0.515	0.171					0.290	0.228	0.325	0.178					-0.116	0.667	-0.198	0.594					
19	0.103	0.641	0.266	0.374					0.324	0.239	0.370	0.340					-0.031	0.908	-0.067	0.854					-0.181	0.428	-0.263	0.348					-0.099	0.685	-0.224	0.484					
20	-0.960	0.107	-1.213	0.060					-0.280	0.615	-0.181	0.762					-0.479	0.352	-0.459	0.392					-1.025	0.075	-1.406	0.065					-0.625	0.329	-0.957	0.229					
21	0.454	0.034	0.637	0.024					0.122	0.518	0.172	0.499					0.101	0.600	0.176	0.524					-0.260	0.248	-0.372	0.219					-0.170	0.380	-0.251	0.362					
22	-0.107	0.765	-0.072	0.890					0.315	0.536	0.420	0.568					0.173	0.737	0.225	0.765					-0.194	0.616	-0.338	0.479					-0.416	0.231	-0.637	0.196					

Παράρτημα – Πίνακας Γ.2 (συνέχεια)

Περίπτωση ε- πιχειρήσεως	I								II								III								IV								V							
	Δ				Π				Δ				Π				Δ				Π				Δ				Π				Δ				Π			
	1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2	
	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P
Στον κλάδο/ τομέα (κωδικο- ποίηση Πιν.3.3)																																								
23	0.426	0.219	0.561	0.226					0.819	0.025	1.049	0.023					0.707	0.031	0.947	0.022					0.304	0.392	0.236	0.551					0.028	0.937	-0.036	0.940				
24	0.060	0.828	0.145	0.709					-0.027	0.913	-0.050	0.876					-0.161	0.488	-0.260	0.458					-0.549	0.067	-0.704	0.106					-0.367	0.192	-0.641	0.115				
25	0.045	0.872	0.137	0.770					-0.262	0.437	-0.361	0.361					-0.173	0.611	-0.208	0.660					-0.520	0.027	-0.691	0.083					-0.534	0.093	-0.817	0.088				
26	0.089	0.771	0.113	0.800					0.438	0.065	0.651	0.050					0.377	0.197	0.512	0.236					-0.336	0.257	-0.416	0.319					-0.031	0.929	-0.053	0.912				
27	0.430	0.060	0.633	0.040					0.361	0.116	0.423	0.191					0.489	0.023	0.654	0.047					0.380	0.148	0.299	0.280					0.385	0.145	0.387	0.235				
28	0.223	0.264	0.372	0.169					0.170	0.493	0.222	0.503					0.543	0.015	0.842	0.010					-0.039	0.843	-0.014	0.955					-0.001	0.996	0.004	0.989				
29	0.565	0.008	0.785	0.003					0.258	0.279	0.364	0.272					0.292	0.293	0.345	0.409					0.035	0.866	0.053	0.830					-0.042	0.866	-0.114	0.742				
30/Δ	-0.327	0.355	-0.384	0.464	0.111	0.701	0.299	0.452	0.069	0.831	0.160	0.719	0.157	0.581	0.344	0.381	0.027	0.937	0.086	0.856	0.018	0.955	0.117	0.801	-0.513	0.132	-0.743	0.107	-0.296	0.323	-0.357	0.370	-0.663	0.073	-0.926	0.059	-0.711	0.062	-0.993	0.051
31	-0.354	0.572	-0.470	0.565					0.131	0.816	0.179	0.793					-0.014	0.980	-0.055	0.934					0.072	0.894	-0.108	0.853					0.308	0.558	0.212	0.714				
32	-0.314	0.495	-0.429	0.454					0.400	0.425	0.526	0.432					-0.988	0.012	-0.925	0.001					0.140	0.720	0.024	0.960					-0.187	0.657	-0.333	0.560				
33	0.451	0.145	0.756	0.044					0.379	0.272	0.668	0.201					0.380	0.197	0.682	0.126					0.098	0.719	0.215	0.439					0.152	0.545	0.356	0.239				
34	0.845	0.026	0.791	0.021					0.635	0.134	0.978	0.157					-0.247	0.568	-0.576	0.388					0.801	0.005	0.586	0.001					-0.885	0.327	-1.297	0.254				
35	-0.028	0.906	0.172	0.620					0.251	0.271	0.328	0.295					0.058	0.771	0.150	0.613					-0.166	0.478	-0.139	0.651					-0.212	0.336	-0.220	0.500				
36	0.411	0.066	0.570	0.037					-0.048	0.845	-0.067	0.829					0.675	0.009	0.967	0.005					0.183	0.545	0.156	0.631					-0.097	0.735	-0.121	0.759				
37	0.406	0.054	0.492	0.067					0.536	0.013	0.683	0.022					0.377	0.077	0.449	0.134					0.094	0.656	-0.024	0.923					-0.196	0.386	-0.370	0.242				
38	0.461	0.004	0.607	0.005					-0.172	0.219	-0.176	0.313					0.304	0.043	0.421	0.050					0.023	0.885	-0.063	0.753					0.213	0.195	0.189	0.388				
39	0.413	0.002	0.584	0.002					0.249	0.061	0.333	0.076					0.642	0.000	0.923	0.000					-0.013	0.919	-0.046	0.776					0.098	0.470	0.091	0.627				
40	0.202	0.097	0.392	0.025					0.353	0.001	0.457	0.002					0.434	0.000	0.636	0.000					-0.036	0.757	-0.050	0.730					0.089	0.447	0.118	0.472				
41	-0.067	0.819	-0.029	0.942					-0.244	0.324	-0.273	0.340					0.024	0.933	0.026	0.948					0.249	0.234	0.165	0.410					0.540	0.024	0.542	0.027				
42	0.170	0.729	0.030	0.960					-0.413	0.405	-0.509	0.359					-0.301	0.512	-0.412	0.465					-0.131	0.787	-0.466	0.405					0.050	0.926	-0.036	0.959				
43	1.062	0.100	1.161	0.000					1.582	0.070	1.775	0.011					1.194	0.184	1.292	0.097					0.775	0.273	0.688	0.013					0.682	0.468	0.541	0.516				
44	0.096	0.775	0.163	0.726					0.187	0.552	0.337	0.418					-0.022	0.951	-0.038	0.935					-0.168	0.661	-0.337	0.501					-0.310	0.366	-0.521	0.280				
45	1.104	0.001	1.239	0.000					0.474	0.283	0.623	0.280					-0.605	0.157	-0.638	0.125					0.551	0.132	0.362	0.296					0.989	0.009	0.937	0.003				
46	0.431	0.005	0.557	0.004					0.370	0.011	0.513	0.014					0.426	0.004	0.596	0.004					0.158	0.304	0.067	0.686					0.321	0.031	0.279	0.131				
47	0.129	0.363	0.212	0.293					0.221	0.100	0.238	0.190					0.260	0.043	0.325	0.085					-0.219	0.113	-0.306	0.081					-0.093	0.494	-0.152	0.431				
48	0.846	0.001	1.048	0.000					0.545	0.062	0.744	0.083					0.558	0.036	0.936	0.016					0.282	0.305	0.250	0.366					0.258	0.383	0.298	0.413				
49	-0.075	0.835	0.000	1.000					-0.433	0.123	-0.489	0.148					0.251	0.421	0.456	0.289					-0.068	0.766	0.164	0.497					0.074	0.783	0.264	0.450				
50	0.450	0.148	0.557	0.154					0.461	0.181	0.596	0.222					0.339	0.345	0.365	0.474					0.061	0.848	0.020	0.955					-0.285	0.418	-0.520	0.316				
51	0.974	0.008	1.461	0.000					-0.058	0.884	-0.065	0.896					1.030	0.020	1.396	0.021					0.045	0.896	0.123	0.768					0.337	0.322	0.504	0.254				
52	0.472	0.040	0.656	0.024					0.156	0.450	0.199	0.506					0.570	0.005	0.887	0.002					-0.043	0.840	-0.062	0.813					0.112	0.602	0.132	0.658				
53	0.508	0.139	0.658	0.122					0.265	0.285	0.389	0.255					0.424	0.150	0.589	0.155					0.163	0.619	0.091	0.812					0.329	0.291	0.323	0.401				
54	0.782	0.081	1.268	0.000					0.096	0.792	0.237	0.671					0.537	0.103	0.883	0.052					0.065	0.835	0.390	0.232					0.254	0.356	0.680	0.008				

Παράρτημα – Πίνακας Γ.2 (συνέχεια)

Περίπτωση ε- πιχειρήσεως	I								II								III								IV								V							
	Δ				Π				Δ				Π				Δ				Π				Δ				Π				Δ				Π			
	1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2	
	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P
Στον κλάδο/ τομέα																																								
55	0.385	0.348	0.527	0.324					0.603	0.160	0.830	0.150					0.549	0.151	0.775	0.133					0.270	0.473	0.187	0.648					-0.237	0.547	-0.333	0.556				
56	-0.023	0.912	0.015	0.963					0.140	0.456	0.157	0.552					0.160	0.392	0.204	0.469					-0.069	0.769	-0.118	0.715					0.170	0.420	0.278	0.365				
57/IB	-0.084	0.826	-0.158	0.761	-0.574	0.104	-0.837	0.085	0.166	0.610	0.206	0.621	-0.241	0.495	-0.389	0.409	-0.061	0.848	-0.080	0.850	-0.339	0.241	-0.462	0.234	-0.631	0.099	-0.936	0.083	-0.978	0.004	-1.356	0.004	-0.560	0.128	-0.898	0.079	-0.848	0.010	-1.286	0.005
58	0.391	0.002	0.615	0.001					0.360	0.001	0.506	0.001					0.729	0.000	1.110	0.000					0.115	0.348	0.175	0.250					0.266	0.022	0.396	0.014				
59	0.310	0.144	0.482	0.081					0.066	0.781	0.064	0.848					0.180	0.423	0.296	0.374					0.206	0.342	0.195	0.405					0.004	0.983	0.059	0.829				
60	0.149	0.445	0.367	0.172					0.464	0.010	0.681	0.010					0.510	0.009	0.824	0.003					-0.014	0.941	0.097	0.635					-0.144	0.436	-0.125	0.638				
61	0.260	0.391	0.326	0.418					-0.060	0.786	-0.098	0.732					0.699	0.027	0.855	0.060					0.104	0.674	0.179	0.495					0.044	0.887	0.041	0.921				
62	0.118	0.728	0.141	0.756					0.401	0.115	0.443	0.179					0.321	0.240	0.360	0.320					-0.103	0.761	-0.171	0.680					0.072	0.819	0.017	0.967				
63	0.231	0.257	0.467	0.089					0.071	0.715	-0.008	0.976					0.671	0.001	1.016	0.000					0.219	0.223	0.280	0.119					-0.054	0.818	-0.022	0.947				
64	0.421	0.224	0.584	0.222					-0.180	0.557	-0.081	0.821					0.347	0.323	0.538	0.277					0.301	0.389	0.319	0.447					0.335	0.327	0.399	0.372				
65	-0.349	0.201	-0.399	0.312					0.408	0.098	0.588	0.084					0.712	0.001	1.019	0.001					-0.075	0.729	0.032	0.893					0.233	0.319	0.366	0.169				
66	-0.655	0.049	-0.761	0.082					0.132	0.736	0.166	0.744					-0.236	0.558	-0.315	0.516					-0.800	0.011	-1.046	0.020					-0.669	0.018	-0.938	0.021				
67	0.505	0.216	0.475	0.226					0.334	0.263	0.400	0.305					0.311	0.323	0.401	0.333					0.831	0.037	0.380	0.117					0.381	0.251	0.375	0.261				
68	0.482	0.354	0.613	0.320					0.441	0.415	0.608	0.399					0.604	0.196	0.813	0.192					1.084	0.003	0.739	0.000					1.476	0.000	1.297	0.000				
69	0.497	0.023	0.748	0.009					0.410	0.062	0.643	0.049					0.082	0.716	0.187	0.575					0.144	0.540	0.232	0.391					0.102	0.645	0.196	0.514				
70	0.251	0.453	0.285	0.512					-0.275	0.404	-0.373	0.284					-0.332	0.313	-0.440	0.261					0.525	0.111	0.316	0.283					0.036	0.930	-0.011	0.986				
71/ΙΣΤ	0.188	0.377	0.299	0.294	0.445	0.081	0.562	0.068	-0.417	0.032	-0.388	0.051	-0.260	0.385	-0.258	0.435	0.166	0.354	0.274	0.293	0.467	0.057	0.610	0.064	-0.390	0.042	-0.477	0.063	0.100	0.650	0.086	0.731	-0.159	0.385	-0.223	0.397	0.285	0.184	0.314	0.230
72	0.461	0.009	0.688	0.003					0.173	0.366	0.305	0.251					0.199	0.273	0.367	0.171					-0.012	0.943	-0.026	0.905					-0.105	0.609	-0.120	0.679				
73	0.812	0.015	0.953	0.003					-0.088	0.784	-0.017	0.966					-0.723	0.075	-0.787	0.055					0.571	0.171	0.493	0.109					0.886	0.042	0.918	0.007				
74	0.721	0.013	1.059	0.000					-0.218	0.453	-0.216	0.531					0.180	0.559	0.345	0.443					0.288	0.271	0.339	0.184					0.229	0.283	0.469	0.076				
75	-0.084	0.814	-0.117	0.802					-0.292	0.325	-0.276	0.378					0.329	0.261	0.510	0.218					0.192	0.559	0.065	0.854					0.002	0.994	-0.001	0.998				
76	0.321	0.569	0.543	0.312					0.749	0.204	1.101	0.143					0.111	0.814	0.264	0.646					0.141	0.784	0.254	0.534					0.476	0.358	0.604	0.180				
77	0.647	0.009	0.938	0.001					0.307	0.260	0.425	0.241					0.385	0.071	0.626	0.063					0.286	0.283	0.308	0.231					0.355	0.163	0.461	0.143				
78	-0.017	0.941	0.043	0.892					0.001	0.997	0.013	0.962					0.441	0.059	0.603	0.066					-0.203	0.396	-0.313	0.274					0.048	0.843	-0.036	0.910				
79	0.016	0.983	0.036	0.967					-0.629	0.390	-0.803	0.361					0.135	0.821	0.056	0.944					-1.159	0.070	-1.285	0.133					0.897	0.286	0.937	0.254				
80	0.635	0.013	0.840	0.008					0.268	0.357	0.343	0.379					0.780	0.003	1.107	0.002					0.341	0.154	0.321	0.210					0.192	0.428	0.238	0.465				
81	0.264	0.161	0.396	0.129					0.178	0.375	0.241	0.354					0.278	0.112	0.391	0.127					0.068	0.698	-0.013	0.950					-0.153	0.419	-0.291	0.275				
82/K	0.084	0.626	0.793	0.001	0.186	0.369	0.816	0.007	0.878	0.000	1.194	0.000	0.912	0.000	1.334	0.000	0.313	0.038	1.006	0.000	0.375	0.046	1.101	0.000	-0.488	0.002	-0.127	0.489	-0.063	0.762	0.433	0.118	-0.071	0.660	0.429	0.046	0.067	0.738	0.640	0.022
B					0.232	0.481	0.399	0.369					-0.014	0.962	0.074	0.857					0.239	0.504	0.433	0.433					0.399	0.217	0.594	0.083					0.312	0.384	0.422	0.355
Γ					0.149	0.128	0.214	0.126					-0.008	0.938	-0.060	0.662					0.196	0.046	0.278	0.050					-0.025	0.793	-0.047	0.702					0.048	0.621	0.046	0.739
E					-0.255	0.277	-0.222	0.495					-0.099	0.729	-0.128	0.752					-0.408	0.035	-0.576	0.011					-0.308	0.219	-0.254	0.442					-0.460	0.053	-0.579	0.091
ΣΤ					0.216	0.127	0.318	0.102					0.096	0.514	0.074	0.710					0.225	0.105	0.291	0.147					0.049	0.722	0.024	0.892					-0.012	0.929	-0.052	0.789

Παράρτημα – Πίνακας Γ.2 (συνέχεια)

Περίπτωση ε- πιχειρήσεως	I								II								III								IV								V							
	Δ				Π				Δ				Π				Δ				Π				Δ				Π				Δ				Π			
	1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2	
	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P
Στον κλάδο/ τομέα																																								
Ζ					0.348	0.000	0.499	0.000					0.125	0.202	0.126	0.349					0.422	0.000	0.609	0.000					0.113	0.224	0.151	0.205					0.204	0.035	0.263	0.051
Η					0.042	0.830	0.043	0.876					-0.015	0.942	-0.069	0.804					-0.046	0.817	-0.097	0.726					0.177	0.323	0.136	0.528					0.250	0.213	0.246	0.337
Θ					0.175	0.129	0.230	0.148					0.177	0.136	0.152	0.351					0.320	0.004	0.413	0.009					0.021	0.849	0.009	0.946					0.085	0.448	0.081	0.596
Ι					0.308	0.121	0.470	0.077					0.024	0.898	0.005	0.986					0.238	0.189	0.407	0.133					-0.084	0.666	-0.076	0.773					-0.011	0.956	0.011	0.967
ΙΑ					0.293	0.215	0.484	0.139					0.454	0.110	0.565	0.141					-0.118	0.626	-0.150	0.653					0.301	0.182	0.384	0.143					0.279	0.222	0.394	0.181
ΙΓ					0.323	0.001	0.498	0.000					0.156	0.116	0.195	0.162					0.535	0.000	0.806	0.000					0.084	0.396	0.181	0.152					0.175	0.079	0.266	0.053
ΙΔ					0.429	0.015	0.532	0.015					0.352	0.048	0.444	0.065					0.346	0.032	0.500	0.024					0.360	0.032	0.358	0.042					0.215	0.185	0.319	0.131
ΙΖ					0.227	0.211	0.378	0.151					-0.098	0.626	-0.093	0.728					0.045	0.813	0.120	0.654					-0.090	0.679	-0.098	0.734					-0.083	0.695	-0.090	0.764
ΙΗ					0.053	0.797	0.124	0.649					-0.148	0.435	-0.180	0.450					0.221	0.202	0.337	0.173					-0.065	0.757	-0.106	0.661					0.039	0.843	0.035	0.893
ΙΘ					0.347	0.032	0.537	0.018					0.126	0.411	0.151	0.454					0.432	0.006	0.627	0.006					0.138	0.399	0.159	0.442					0.058	0.707	0.102	0.639
Με έδρα σε (κωδικοποίηση Πιν.3.1, περιπτ.2)																																								
ΚΜ (αν.)																																								
Α	0.088	0.322	0.095	0.423	-0.085	0.410	-0.138	0.345	0.079	0.358	0.126	0.293	-0.032	0.754	-0.041	0.774	-0.012	0.897	-0.038	0.765	-0.081	0.419	-0.118	0.412	-0.020	0.825	-0.014	0.892	-0.050	0.622	-0.041	0.754	0.079	0.360	0.098	0.392	-0.010	0.922	0.015	0.915
ΑΜΘ	0.110	0.308	0.090	0.508	-0.402	0.035	-0.566	0.029	-0.014	0.908	-0.016	0.921	-0.372	0.033	-0.454	0.051	-0.199	0.097	-0.268	0.118	-0.463	0.015	-0.606	0.017	-0.162	0.132	-0.138	0.268	-0.279	0.152	-0.388	0.157	-0.075	0.509	-0.093	0.526	-0.472	0.008	-0.597	0.024
ΒΑ	0.136	0.387	0.120	0.550	-0.122	0.539	-0.125	0.675	0.043	0.760	0.117	0.529	-0.141	0.450	-0.163	0.536	0.277	0.047	0.385	0.043	0.005	0.978	0.030	0.912	0.152	0.305	0.209	0.192	-0.033	0.869	0.017	0.951	0.187	0.198	0.213	0.252	0.092	0.636	0.178	0.514
ΔΕ	-0.069	0.581	-0.071	0.680	0.039	0.831	0.040	0.877	0.075	0.560	0.111	0.524	0.036	0.843	0.010	0.968	0.053	0.658	0.064	0.708	0.182	0.289	0.259	0.306	0.000	0.999	0.040	0.780	0.140	0.414	0.196	0.358	0.026	0.832	0.025	0.876	0.109	0.536	0.159	0.511
ΔΜ	-0.060	0.611	-0.107	0.505	-0.211	0.187	-0.272	0.235	0.111	0.329	0.150	0.322	-0.142	0.361	-0.197	0.355	-0.046	0.675	-0.063	0.688	-0.222	0.151	-0.269	0.238	-0.016	0.888	0.016	0.906	0.013	0.932	0.079	0.693	-0.077	0.480	-0.088	0.560	-0.079	0.609	-0.037	0.867
Η	-0.001	0.993	-0.001	0.995	-0.193	0.313	-0.238	0.380	0.062	0.666	0.094	0.631	-0.093	0.653	-0.118	0.676	0.072	0.605	0.078	0.686	-0.129	0.545	-0.141	0.638	-0.136	0.378	-0.183	0.334	-0.214	0.342	-0.289	0.331	-0.064	0.639	-0.074	0.688	-0.186	0.360	-0.181	0.529
Θ	0.194	0.085	0.245	0.092	-0.225	0.167	-0.346	0.143	0.070	0.513	0.093	0.526	-0.086	0.626	-0.152	0.525	0.122	0.257	0.163	0.286	-0.099	0.569	-0.170	0.478	0.028	0.806	0.085	0.523	-0.274	0.120	-0.361	0.149	-0.032	0.768	-0.028	0.853	-0.190	0.299	-0.273	0.295
ΙΝ	0.090	0.527	0.148	0.415	0.160	0.392	0.267	0.282	0.381	0.009	0.515	0.010	0.282	0.103	0.401	0.103	-0.074	0.618	-0.099	0.637	0.036	0.838	0.095	0.708	0.197	0.145	0.276	0.057	0.090	0.567	0.184	0.324	0.144	0.288	0.213	0.222	0.005	0.973	0.065	0.762
Κ	0.110	0.304	0.180	0.194	0.155	0.310	0.276	0.205	0.148	0.165	0.231	0.120	0.086	0.551	0.142	0.490	0.277	0.010	0.413	0.006	0.345	0.017	0.556	0.009	0.016	0.881	0.064	0.606	0.152	0.302	0.270	0.147	0.048	0.657	0.060	0.666	0.196	0.175	0.356	0.072
ΝΑ	0.474	0.000	0.560	0.000	0.249	0.104	0.305	0.127	0.345	0.006	0.460	0.010	0.207	0.155	0.290	0.161	0.179	0.174	0.252	0.171	0.039	0.801	0.055	0.804	0.171	0.185	0.204	0.140	0.060	0.702	0.059	0.762	0.364	0.006	0.441	0.005	0.229	0.148	0.271	0.186
Π	-0.047	0.678	-0.059	0.703	0.013	0.924	0.011	0.955	0.093	0.411	0.153	0.319	-0.038	0.776	-0.094	0.619	0.016	0.884	0.024	0.883	-0.003	0.986	-0.007	0.971	0.023	0.844	0.053	0.700	0.187	0.182	0.248	0.156	0.091	0.413	0.120	0.420	0.210	0.128	0.313	0.093
ΣΕ	-0.004	0.968	0.005	0.975	0.041	0.781	0.068	0.745	0.229	0.041	0.315	0.046	0.129	0.313	0.204	0.267	0.125	0.273	0.165	0.316	0.122	0.370	0.170	0.405	-0.069	0.553	-0.057	0.684	0.133	0.305	0.231	0.137	0.099	0.366	0.140	0.332	0.058	0.669	0.164	0.381
Με νομική μορφή (κωδικ- οποίηση Πιν.3.2)																																								
Ατομική																																								
ΑΕ	0.484	0.000	0.613	0.000	0.607	0.000	0.842	0.000	0.087	0.337	0.111	0.383	0.207	0.085	0.293	0.085	0.088	0.307	0.104	0.389	0.183	0.087	0.247	0.112	0.355	0.000	0.360	0.000	0.271	0.013	0.349	0.009	0.392	0.000	0.496	0.000	0.311	0.006	0.402	0.007
ΑΜΚΕ	0.736	0.061	0.833	0.044	1.072	0.017	1.249	0.005	0.367	0.348	0.473	0.369	0.758	0.056	1.033	0.041	0.617	0.091	0.743	0.096	0.141	0.736	0.192	0.733	0.925	0.024	0.685	0.028	0.737	0.110	0.628	0.119	0.047	0.926	-0.079	0.903	0.836	0.056	0.885	0.029

Παράρτημα – Πίνακας Γ.2 (συνέχεια)

Περίπτωση ε- πιχειρήσεως	I								II								III								IV								V							
	Δ				Π				Δ				Π				Δ				Π				Δ				Π				Δ				Π			
	1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2		1		2	
	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P
Με νομική μορφή																																								
Δ	0.142	0.615	0.247	0.527	0.021	0.934	0.133	0.743	-0.171	0.403	-0.274	0.438	-0.148	0.524	-0.222	0.579	-0.080	0.822	0.204	0.614	-0.195	0.392	0.100	0.731	-0.248	0.118	0.054	0.767	-0.124	0.457	0.162	0.459	-0.656	0.000	-0.674	0.006	-0.496	0.007	-0.476	0.000
ΕΕ	0.297	0.005	0.359	0.007	0.524	0.000	0.703	0.000	-0.028	0.784	-0.023	0.866	0.363	0.006	0.544	0.005	-0.028	0.789	-0.022	0.883	0.104	0.411	0.150	0.437	0.196	0.065	0.166	0.176	0.256	0.065	0.297	0.071	0.055	0.602	0.096	0.491	0.227	0.091	0.352	0.000
ΕΠ	-6.226	0.000	-2.790	0.000	-6.853	0.000	-2.493	0.000	-5.558	0.000	-1.852	0.000	-5.926	0.000	-1.321	0.000	6.027	0.000	2.229	0.000	6.771	0.000	2.384	0.000	4.970	0.000	1.002	0.005	6.463	0.000	1.527	0.000	-5.833	0.000	-2.181	0.000	-6.637	0.000	-2.380	0.000
ΕΠΕ	0.534	0.000	0.625	0.000	0.502	0.010	0.617	0.010	0.233	0.083	0.294	0.094	0.013	0.946	-0.022	0.932	-0.053	0.693	-0.040	0.832	-0.375	0.037	-0.490	0.043	0.245	0.072	0.256	0.082	0.170	0.384	0.151	0.512	0.193	0.164	0.270	0.117	0.177	0.327	0.192	0.400
I	-0.594	0.010	-0.779	0.220	0.236	0.491	0.538	0.487	0.387	0.216	0.455	0.527	0.688	0.016	1.119	0.082	-0.331	0.426	-0.398	0.409	-0.765	0.225	-1.012	0.087	-0.680	0.016	-0.932	0.180	0.046	0.915	0.248	0.780	-0.825	0.003	-1.003	0.089	0.334	0.476	0.630	0.400
IKE	0.396	0.000	0.491	0.000	0.416	0.001	0.584	0.000	0.189	0.053	0.256	0.067	0.552	0.000	0.784	0.000	0.090	0.389	0.103	0.481	0.414	0.003	0.574	0.002	0.221	0.039	0.214	0.071	0.417	0.002	0.466	0.001	0.121	0.234	0.165	0.217	0.354	0.006	0.476	0.000
K	-1.874	0.000	-2.337	0.000	-1.926	0.000	-2.308	0.000	-1.071	0.023	-0.989	0.003	-1.309	0.010	-1.128	0.001	-0.268	0.453	-0.003	0.995	-0.220	0.474	0.082	0.818	-1.287	0.000	-1.546	0.000	-1.145	0.001	-1.385	0.000	-1.467	0.000	-2.116	0.000	-1.115	0.001	-1.775	0.000
ΚΛ	-5.720	0.000	-2.386	0.000	-6.574	0.000	-2.210	0.000	-6.207	0.000	-2.953	0.000	-6.155	0.000	-1.752	0.000	-5.806	0.000	-2.165	0.000	-6.606	0.000	-2.448	0.000	-6.133	0.000	-2.978	0.000	-7.138	0.000	-2.779	0.000	-6.368	0.000	-3.076	0.000	-6.815	0.000	-2.755	0.000
ΚΠ	0.558	0.324	1.004	0.013	0.873	0.179	1.224	0.001	0.094	0.566	0.641	0.007	0.319	0.013	0.974	0.000	0.423	0.469	0.815	0.063	0.838	0.168	1.091	0.000	0.560	0.289	0.876	0.003	0.765	0.207	0.933	0.000	0.396	0.528	0.834	0.073	0.701	0.280	0.921	0.000
ΚΣΕ	1.189	0.020	1.198	0.002	1.364	0.008	1.616	0.000	0.382	0.527	0.433	0.554	0.770	0.244	0.944	0.245	-0.124	0.874	-0.370	0.729	-0.410	0.578	-0.586	0.522	0.145	0.773	-0.020	0.970	0.202	0.719	0.139	0.815	-0.002	0.998	-0.140	0.871	-0.546	0.451	-0.814	0.000
ΝΕΠΑ	0.407	0.533	0.980	0.164	0.913	0.204	1.231	0.011	0.778	0.514	0.985	0.556	1.394	0.130	1.756	0.077	0.569	0.560	0.767	0.600	0.758	0.236	1.210	0.215	0.119	0.850	0.502	0.441	0.498	0.446	0.589	0.097	-0.238	0.815	-0.458	0.740	0.514	0.547	0.463	0.400
ΝΠΙΔ	1.256	0.026	1.315	0.003	0.935	0.039	1.048	0.009	0.092	0.879	0.054	0.931	0.179	0.763	0.118	0.886	1.081	0.109	1.187	0.087	0.091	0.885	0.029	0.976	0.751	0.148	0.470	0.116	0.483	0.318	0.433	0.274	0.663	0.207	0.496	0.165	0.721	0.183	0.833	0.000
ΟΕ	0.269	0.000	0.344	0.000	0.334	0.001	0.483	0.001	0.048	0.476	0.061	0.499	0.170	0.096	0.255	0.077	0.082	0.205	0.078	0.403	0.149	0.136	0.196	0.184	0.166	0.012	0.165	0.033	0.153	0.112	0.211	0.094	0.187	0.005	0.209	0.015	0.132	0.166	0.179	0.000
Σ	0.282	0.325	0.338	0.482	0.080	0.684	-0.110	0.836	-0.357	0.285	-0.836	0.112	0.142	0.507	-0.079	0.880	0.178	0.462	0.514	0.128	0.365	0.015	0.759	0.068	-0.711	0.012	-1.032	0.078	-0.292	0.250	-0.276	0.647	-0.678	0.018	-1.044	0.064	-0.145	0.472	-0.072	0.000
ΣΩ	0.001	0.998	0.253	0.783	0.103	0.694	0.506	0.334	0.073	0.923	0.054	0.952	-0.143	0.858	-0.140	0.865	-1.230	0.007	-1.125	0.001	-1.729	0.001	-1.539	0.000	0.447	0.363	0.676	0.040	0.201	0.638	0.659	0.108	-0.631	0.286	-0.845	0.283	-0.666	0.454	-1.018	0.000
Ω	-0.221	0.113	0.078	0.710	-0.086	0.502	0.276	0.157	0.180	0.070	0.256	0.091	0.212	0.130	0.311	0.145	-0.219	0.407	-0.333	0.239	0.114	0.785	0.008	0.978	0.019	0.909	-0.078	0.507	-0.117	0.522	-0.007	0.955	-0.100	0.694	-0.259	0.290	0.313	0.423	0.065	0.000
Εξωχώρια	0.493	0.052	0.555	0.036	0.307	0.191	0.599	0.018	0.368	0.291	0.609	0.280	0.343	0.066	0.795	0.001	0.032	0.921	0.160	0.749	-0.116	0.742	-0.336	0.615	0.325	0.196	0.324	0.186	-0.035	0.886	0.158	0.464	0.074	0.772	0.231	0.323	-0.143	0.450	0.105	0.000
Συνεργαζόμ.	0.175	0.031	0.165	0.089	0.077	0.508	0.079	0.596	-0.007	0.934	0.012	0.911	-0.100	0.374	-0.123	0.402	0.041	0.601	0.026	0.808	-0.019	0.859	-0.040	0.790	0.187	0.013	0.148	0.057	0.214	0.041	0.198	0.083	0.242	0.001	0.273	0.002	0.152	0.134	0.197	0.000
Franchise	-0.335	0.085	-0.429	0.080	-0.384	0.146	-0.560	0.130	0.102	0.563	0.158	0.546	0.016	0.946	0.005	0.989	-0.123	0.549	-0.151	0.601	-0.181	0.421	-0.156	0.614	-0.250	0.197	-0.250	0.255	-0.204	0.427	-0.197	0.545	-0.198	0.285	-0.218	0.354	0.050	0.844	0.117	0.000
Ηλικία	0.002	0.648	0.002	0.633	-0.008	0.144	-0.009	0.165	-0.004	0.194	-0.006	0.204	-0.008	0.082	-0.012	0.054	-0.002	0.541	-0.003	0.542	-0.004	0.375	-0.006	0.347	0.002	0.479	0.001	0.861	-0.007	0.123	-0.010	0.071	0.001	0.687	0.002	0.590	-0.004	0.428	-0.005	0.000
Ηλικία ²	0.000	0.766	0.000	0.708	0.000	0.150	0.000	0.150	0.000	0.204	0.000	0.194	0.000	0.081	0.000	0.044	0.000	0.150	0.000	0.077	0.000	0.236	0.000	0.202	0.000	0.948	0.000	0.460	0.000	0.141	0.000	0.041	0.000	0.906	0.000	0.960	0.000	0.871	0.000	0.000
Απασχόληση (Α) και κύκλο εργασ. (ΚΕ)	0.042	0.715	-0.036	0.795	0.076	0.580	0.018	0.919	-0.227	0.033	-0.287	0.055	-0.167	0.248	-0.218	0.289	-0.041	0.708	-0.069	0.629	0.000	0.999	-0.009	0.963	0.005	0.967	0.021	0.875	-0.005	0.970	0.015	0.932	0.091	0.456	0.132	0.407	0.048	0.751	0.105	0.000
Μόνον Α	-0.115	0.329	-0.280	0.052	0.007	0.960	-0.114	0.541	-0.281	0.010	-0.350	0.022	-0.226	0.129	-0.291	0.169	-0.381	0.001	-0.567	0.000	-0.333	0.027	-0.504	0.015	0.036	0.773	0.004	0.975	0.186	0.202	0.206	0.241	0.100	0.422	0.105	0.517	0.221	0.154	0.297	0.000
Μόνον ΚΕ	0.042	0.715	-0.036	0.795	0.076	0.580	0.018	0.919	-0.227	0.033	-0.287	0.055	-0.167	0.248	-0.218	0.289	-0.041	0.708	-0.069	0.629	0.000	0.999	-0.009	0.963	0.005	0.967	0.021	0.875	-0.005	0.970	0.015	0.932	0.091	0.456	0.132	0.407	0.048	0.751	0.105	0.000

Παράρτημα – Πίνακας Γ.2 (συνέχεια)

Περίπτωση ε- πιχειρήσεως	I				II				III				IV				V			
	Δ		Π		Δ		Π		Δ		Π		Δ		Π		Δ		Π	
	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P	Σ	P
Παρατηρήσεις	6.154		6.151		6.159		6.156		6.146		6.142		6.139		6.135		6.131		6.127	
ψευδοR ² :	5,41%		5,21%		4,97%		4,71%		4,81%		5,12%		4,46%		4,16%		3,96%		3,59%	
R ²	12,47%		13,03%		12,76%		12,53%		13,22%		13,32%		8,86%		9,01%		9,79%		8,97%	

Παράρτημα – Πίνακας Γ.3: Τα στατιστικώς σημαντικά θετικά (Θ) και αρνητικά (Α) αποτελέσματα των οικονομετρικών αναλύσεων των απόψεων των επιχειρηματιών με πιθανότητα σφάλματος μικρότερη του 1 %

Απόψεις για την:

- I. Διατήρηση των θέσεων εργασίας
- II. Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας
- III. Προσαρμογή των επιχειρήσεων στις πανδημικές συνθήκες
- IV. Βιωσιμότητα των επιχειρήσεων κατά την πανδημία
- V. Ομαλή μετάβαση των επιχειρήσεων στην επόμενη ημέρα

Ανάλυση βάσει του:

- Δ. δείγματος
- Π. αναγομένου δείγματος στον πληθ.

Μέθοδοι:

1. Ordered probit
2. OLS

Οι τιμές της ερμηνευόμενης μεταβλητής είναι:

1 διαφωνώ, 2 μάλλον διαφωνώ, 3 ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ, 4 μάλλον συμφωνώ, 5 συμφωνώ

Περίπτωση αιτήσεως	I				II				III				IV				V			
	Δ		Π		Δ		Π		Δ		Π		Δ		Π		Δ		Π	
	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
Εγκριθείσα																				
1																				
2.A	Θ	Θ		Θ									Θ	Θ		Θ	Θ			A
2.AMΘ																				
2.ΔΜ																Θ	Θ			
2.H																				
2.Θ																				
2.K													Θ	Θ		Θ	Θ			
2.KM		Θ		Θ										Θ		Θ				
2.NA	Θ	Θ	Θ																	
2.Π	Θ	Θ																		
3	A			A	A	A		A									Θ	Θ	Θ	Θ
6																	Θ	Θ	Θ	Θ
7																	Θ	Θ	Θ	Θ
9	A	A			A	A											A	A		
10																	A			
11		Θ		Θ																
13																				
14	Θ		Θ	Θ	A	A	A	A	A	A	A	A	Θ		Θ		Θ	Θ	Θ	Θ
15	Θ		Θ	Θ											Θ	Θ				Θ
Απορριφθείσα																				
2.BA																				
2.ΔΕ		Θ			Θ	Θ	Θ	Θ						Θ				Θ		
2.ΔΜ	Θ	Θ		Θ	Θ	Θ	Θ	Θ					Θ	Θ		Θ	Θ			
2.H																				
2.IN	Θ	Θ	Θ		Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ		Θ	Θ	Θ	
2.K		Θ		Θ													Θ			Θ
2.KM																				
2.NA	Θ		Θ		Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ
2.ΣΕ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ
3																				
5																	Θ	Θ	Θ	
6	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ
8	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	A	A	A	A	Θ	Θ	Θ		A	A	A	A
10	A	A	A	A	A	A	A	A	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ		Θ	Θ	Θ	Θ
12									A	A			A	A	A	A				
13																				
14	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
16	Θ	Θ	Θ	Θ				Θ					Θ	Θ	Θ	Θ				
Πληθυσμός αναφοράς: μη αιτηθέντες																				

Παράρτημα – Πίνακας Γ.3 (συνέχεια)

	I				II				III				IV				V			
	Δ		Π		Δ		Π		Δ		Π		Δ		Π		Δ		Π	
	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
Περίπτωση επιχειρήσεως																				
Με άλλες αιτήσεις																				
Εγκριθείσες τύπου 1	Θ	Θ		Θ	A	A	A	A							Θ	Θ				
Εγκριθείσες τύπου 2	Θ	Θ		Θ	Θ	Θ	Θ	Θ					Θ	Θ			Θ	Θ	Θ	Θ
Εγκριθείσες άλλες									Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ					
Στον κλάδο/ τομέα																				
01 / A (αναφοράς)																				
03																				
05	Θ	Θ			Θ	Θ			Θ	Θ			Θ	Θ			A	A		
08		Θ															Θ	Θ		
09	A	A			A	A			A	A										
17		Θ																		
29	Θ	Θ																		
32									A											
34													Θ	Θ						
36									Θ	Θ										
38	Θ	Θ																		
39	Θ	Θ							Θ	Θ										
40					Θ	Θ			Θ	Θ										
43		Θ																		
45	Θ	Θ							Θ	Θ							Θ	Θ		
46	Θ	Θ							Θ	Θ										
48	Θ	Θ																		
51	Θ	Θ																		
52									Θ	Θ										
54		Θ															Θ			
57 / IB														A	A				A	
58	Θ	Θ			Θ	Θ			Θ	Θ										
60									Θ	Θ										
63									Θ	Θ										
65									Θ	Θ										
68													Θ	Θ			Θ	Θ		
69		Θ																		
72	Θ	Θ																		
73		Θ															Θ			
74		Θ																		
77	Θ	Θ																		
80		Θ							Θ	Θ										
82 / K		Θ		Θ	Θ	Θ	Θ	Θ		Θ		Θ	A							
Z			Θ	Θ							Θ	Θ								
Θ											Θ	Θ								
ΙΓ				Θ							Θ	Θ								
ΙΔ								Θ			Θ	Θ								
ΙΘ											Θ	Θ								
Με έδρα σε																				
Κ.Μακεδονία (αναφ.)																				
Α.Μακεδονία-Θράκη								A											A	
Ιονίους Νήσους					Θ															
Κρήτη											Θ	Θ								
Ν.Αιγαίο	Θ	Θ			Θ												Θ	Θ		

Παράρτημα – Πίνακας Γ.3 (συνέχεια)

Περίπτωση επιχειρήσεως Με νομική μορφή	I				II				III				IV				V			
	Δ		Π		Δ		Π		Δ		Π		Δ		Π		Δ		Π	
	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
Ατομική επ. (αναφ.)																				
ΑΕ	Θ	Θ	Θ	Θ				Θ					Θ	Θ		Θ	Θ	Θ	Θ	Θ
ΑΜΚΕ				Θ				Θ												
Δ																	Α	Α	Α	
ΕΕ	Θ	Θ	Θ	Θ			Θ	Θ												
ΕΠ	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Α	Α	Α	Α
ΕΠΕ	Θ	Θ																		
Ι								Θ									Α			
ΙΚΕ	Θ	Θ		Θ			Θ	Θ			Θ	Θ			Θ	Θ			Θ	Θ
Κ	Α	Α	Α	Α		Α		Α					Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α
ΚΛ	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α
ΚΠ				Θ		Θ		Θ				Θ		Θ		Θ				Θ
ΚΣΕ		Θ		Θ																
ΝΕΠΑ								Θ												
ΝΠΙΔ		Θ		Θ																
ΟΕ	Θ	Θ		Θ				Θ									Θ			
ΣΩ									Α	Α	Α	Α								
Εξωχώρια								Θ									Θ	Θ		
Συνεργαζόμενη																				
Με ηλικία								Α												
Ηλικία στο τετράγωνο								Θ												
Ο/Η																				
αποκρινόμενος/η																				
γνωρίζει																				
Για απασχόληση									Α	Α										
αλλά όχι για κύκλο																				
εργασιών																				

Παράρτημα – Πίνακας Γ.4: Οικονομετρική ανάλυση της συνολικής απασχόλησης

	Πιθανότητα συμμετοχής σε τουλάχιστον μία δράση στήριξης της επιχειρηματικότητας	Προσδιοριστικοί παράγοντες της απασχόλησης μεταξύ των επιχειρήσεων που δεν ωφελήθηκαν	Προσδιοριστικοί παράγοντες της απασχόλησης μεταξύ των επιχειρήσεων που ωφελήθηκαν
Γεωργία, δασοκομία, αλιεία	-0.689*** (-5.32)	0.216** (2.44)	0.330*** (3.39)
Ορυχεία, λατομεία	-0.853** (-2.16)	0.134 (0.48)	1.541*** (3.79)
Μεταποίηση	0.000299 (0.00)	0.203** (2.54)	0.206*** (2.89)
Ενέργεια	-0.564* (-1.65)	-0.295 (-0.81)	-0.409** (-2.04)
Παροχή νερού	-0.457 (-1.42)	0.185 (0.93)	0.107 (0.35)
Κατασκευές	-0.0753 (-0.44)	0.0602 (0.43)	0.321** (2.30)
Μεταφορές-αποθήκευση	-0.478** (-2.20)	0.166 (1.12)	0.377** (2.19)
Τουρισμός	1.057*** (6.06)	-0.554*** (-2.97)	0.199* (1.89)
Ενημέρωση-επικοινωνία	0.727*** (3.57)	0.0953 (0.61)	-0.338** (-2.30)
Χρηματοοπιστωτικοί οργ.	-0.395 (-1.32)	-0.0998 (-0.56)	0.215 (0.88)
Διαχείριση ακίν. περιουσίας	0.119 (0.24)	-0.789* (-1.96)	-0.243 (-1.12)
Επαγγελματικές, επιστη-μονικές δραστηριότητες	0.0567 (0.56)	-0.148* (-1.94)	-0.136** (-2.07)
Διοικητικές, υποστηρικτικές δραστηριότητες	-0.0684 (-0.32)	0.138 (0.52)	0.126 (0.86)
Εκπαίδευση	0.326 (0.82)	0.583** (1.97)	0.213 (0.70)
Υγεία	-0.262 (-0.93)	0.148 (0.75)	0.0237 (0.09)
Τέχνες	0.841*** (3.75)	-0.191 (-0.59)	-0.0357 (-0.29)
Λοιπές υπηρεσίες	0.239 (1.45)	-0.334** (-2.18)	-0.218** (-2.33)
Βόρειο Αιγαίο	-0.165 (-0.86)	-0.199 (-1.39)	-0.223 (-1.62)
Νότιο Αιγαίο	0.00248 (0.02)	-0.154 (-1.31)	-0.159 (-1.17)
Κρήτη	-0.248 (-1.54)	-0.122 (-1.06)	0.00688 (0.06)
Α. Μακεδονία, Θράκη	0.0544 (0.25)	-0.0826 (-0.58)	-0.200* (-1.71)
Κεντρική Μακεδονία	-0.156 (-1.25)	0.114 (1.05)	0.0108 (0.11)
Δυτική Μακεδονία	-0.301 (-1.61)	0.238 (1.32)	0.0951 (0.87)
Ήπειρος	0.0440 (0.20)	-0.224 (-1.18)	-0.261 (-1.60)
Θεσσαλία	0.0643 (0.34)	-0.0162 (-0.10)	-0.190 (-1.61)

	Πιθανότητα συμμετοχής σε τουλάχιστον μία δράση στήριξης της επιχειρηματικότητας	Προσδιοριστικοί παράγοντες της απασχόλησης μεταξύ των επιχειρήσεων που δεν ωφελήθηκαν	Προσδιοριστικοί παράγοντες της απασχόλησης μεταξύ των επιχειρήσεων που ωφελήθηκαν
Ιόνια Νησιά	0.297 (1.38)	-0.495*** (-4.47)	-0.418*** (-3.28)
Δυτική Ελλάδα	-0.239 (-1.54)	-0.101 (-0.89)	-0.249** (-2.37)
Στερεά Ελλάδα	-0.0118 (-0.07)	-0.277* (-1.94)	-0.234* (-1.93)
Πελοπόννησος	-0.108 (-0.75)	-0.0652 (-0.58)	-0.256** (-2.39)
Ηλικία	0.0361*** (4.32)	-0.0113* (-1.85)	-0.0224*** (-3.48)
Ηλικία ²	-0.000523*** (-3.82)	0.000234*** (2.62)	0.000328*** (3.04)
Συνδεδεμένες επιχ.	0.281** (1.98)	0.234* (1.92)	0.0494 (0.48)
Λοιπές	-0.310 (-0.98)	0.428** (2.02)	0.0664 (0.31)
Ο.Ε.	0.0650 (0.55)	0.522*** (5.79)	0.526*** (7.24)
Ε.Ε.	-0.119 (-0.77)	0.730*** (4.05)	0.574*** (4.85)
Α.Ε.	-0.179 (-0.95)	0.813*** (4.81)	0.948*** (6.87)
Ι.Κ.Ε.	-0.272* (-1.67)	0.241* (1.85)	0.588*** (4.00)
Ε.Π.Ε.	-0.0896 (-0.35)	0.520*** (2.68)	0.572*** (3.67)
Έως Απολυτήριο Δημοτικού	-0.0572 (-0.28)		
Απολυτήριο Λυκείου	-0.0436 (-0.26)		
Πτυχίο μεταδευτερο-βάθμιας εκπαίδευσης	-0.226 (-1.27)		
Τίτλος ΤΕΙΑΕΙ	-0.0855 (-0.51)		
Μεταπτυχιακός τίτλος ειδίκευσης	-0.201 (-1.12)		
Διδακτορικό δίπλωμα	-0.588* (-1.79)		
Έχει λάβει ενίσχυση παλαιότερα	0.177* (1.90)		
Δείκτης αντίδρασης	0.953*** (2.98)		
Σταθερός όρος	-0.166 (-0.78)	0.122 (0.92)	1.146*** (7.53)
ll	-1903927.0		
N	3252		

t statistics in parentheses

* p < 0.1, ** p < 0.05, *** p < 0.01

Παράρτημα – Πίνακας Γ.5: Οικονομετρική ανάλυση της πλήρους απασχόλησης

	Πιθανότητα συμμετοχής σε τουλάχιστον μία δράση στήριξης της επιχειρηματικότητας	Προσδιοριστικοί παράγοντες της απασχόλησης μεταξύ των επιχειρήσεων που δεν ωφελήθηκαν	Προσδιοριστικοί παράγοντες της απασχόλησης μεταξύ των επιχειρήσεων που ωφελήθηκαν
Γεωργία, δασοκομία, αλιεία	-0.691*** (-4.50)	0.136 (1.11)	0.230* (1.94)
Ορυχεία, λατομεία	-0.832** (-2.01)	0.115 (0.39)	1.298*** (3.08)
Μεταποίηση	-0.00620 (-0.06)	0.182** (2.37)	0.183*** (2.76)
Ενέργεια	-0.573 (-1.61)	-0.338 (-0.87)	-0.368** (-2.01)
Παροχή νερού	-0.446 (-1.39)	0.190 (0.97)	0.145 (0.53)
Κατασκευές	-0.0958 (-0.55)	0.0674 (0.48)	0.110 (0.92)
Μεταφορές, αποθήκευση	-0.495** (-2.05)	0.161 (1.09)	0.418* (1.90)
Τουρισμός	0.986*** (4.19)	-0.401* (-1.73)	-0.0291 (-0.24)
Ενημέρωση και επικοινωνία	0.696*** (3.42)	0.198 (1.23)	-0.262* (-1.81)
Χρηματοοπιστωτικοί οργ.	-0.420 (-1.39)	-0.258** (-2.01)	0.0849 (0.43)
Διαχείριση ακίν. περιουσίας	0.118 (0.23)	-0.785* (-1.89)	-0.102 (-0.52)
Επαγγελματικές, επιστημονικές δραστηριότητες	0.0814 (0.76)	-0.162** (-2.31)	-0.138** (-2.35)
Διοικητικές, υποστηρικτικές δραστηριότητες	-0.0756 (-0.34)	0.0962 (0.36)	0.0536 (0.42)
Εκπαίδευση	0.237 (0.63)	-0.0565 (-0.16)	-0.211 (-1.33)
Υγεία	-0.247 (-0.87)	0.0450 (0.26)	-0.0409 (-0.21)
Τέχνες	0.854*** (3.70)	0.0154 (0.05)	-0.196 (-1.41)
Λοιπές υπηρεσίες	0.247 (1.43)	-0.241 (-1.61)	-0.187** (-2.27)
Βόρειο Αιγαίο	-0.259 (-1.19)	-0.216* (-1.76)	-0.153 (-1.15)
Νότιο Αιγαίο	-0.0224 (-0.13)	-0.178* (-1.70)	-0.0151 (-0.12)
Κρήτη	-0.284* (-1.69)	-0.112 (-1.02)	0.0227 (0.21)
Α. Μακεδονία, Θράκη	0.0288 (0.13)	-0.0289 (-0.23)	-0.0771 (-0.76)
Κεντρική Μακεδονία	-0.147 (-1.14)	0.0860 (0.90)	0.0567 (0.69)
Δυτική Μακεδονία	-0.280 (-1.49)	0.0432 (0.27)	0.147 (1.37)
Ήπειρος	0.0283 (0.12)	-0.131 (-0.75)	-0.102 (-0.74)
Θεσσαλία	0.0601 (0.31)	-0.0128 (-0.09)	-0.150 (-1.37)

	Πιθανότητα συμμετοχής σε τουλάχιστον μία δράση στήριξης της επιχειρηματικότητας	Προσδιοριστικοί παράγοντες της απασχόλησης μεταξύ των επιχειρήσεων που δεν ωφελήθηκαν	Προσδιοριστικοί παράγοντες της απασχόλησης μεταξύ των επιχειρήσεων που ωφελήθηκαν
Ιόνια Νησιά	0.224 (1.03)	-0.388*** (-3.75)	-0.260** (-2.15)
Δυτική Ελλάδα	-0.269 (-1.64)	-0.0595 (-0.56)	-0.104 (-1.14)
Στερεά Ελλάδα	-0.0444 (-0.26)	-0.240* (-1.77)	-0.196** (-1.99)
Πελοπόννησος	-0.132 (-0.87)	-0.0562 (-0.54)	-0.138 (-1.46)
Ηλικία	0.0336*** (4.00)	-0.00685 (-1.10)	-0.0191*** (-2.65)
Ηλικία ²	-0.000492*** (-3.59)	0.000192** (2.07)	0.000267** (2.31)
Συνδεδεμένες επιχ.	0.277* (1.84)	0.125 (0.94)	0.0954 (1.07)
Λοιπές	-0.300 (-0.94)	0.273 (1.39)	0.0180 (0.10)
Ο.Ε.	0.0997 (0.79)	0.575*** (5.59)	0.481*** (6.88)
Ε.Ε.	-0.117 (-0.71)	0.770*** (4.34)	0.503*** (4.02)
Α.Ε.	-0.187 (-1.00)	0.836*** (4.86)	0.971*** (6.17)
Ι.Κ.Ε.	-0.261 (-1.55)	0.171 (1.40)	0.385*** (2.94)
Ε.Π.Ε.	-0.0550 (-0.21)	0.546*** (2.89)	0.550*** (3.66)
Έως Απολυτήριο Δημοτικού	-0.113 (-0.50)		
Απολυτήριο Λυκείου	0.0224 (0.12)		
Πτυχίο μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	-0.192 (-0.99)		
Τίτλος ΤΕΙΑΕΙ	-0.0742 (-0.39)		
Μεταπτυχιακός τίτλος ειδίκευσης	-0.164 (-0.80)		
Διδακτορικό δίπλωμα	-0.627 (-1.50)		
Έχει λάβει ενίσχυση παλαιότερα	0.214* (1.92)		
Δείκτης αντίδρασης	0.668 (1.52)		
Σταθερός όρος	-0.133 (-0.55)	0.123 (0.63)	0.907*** (3.95)
II	-1830103.9		
N	3252		

Παράρτημα – Πίνακας Γ.6: Οικονομική ανάλυση της μερικής απασχόλησης

		Πιθανότητα συμμετοχής σε τουλάχιστον μία δράση στήριξης της επιχειρηματικότητας	Προσδιοριστικοί παράγοντες της απασχόλησης μεταξύ των επιχειρήσεων που δεν ωφελήθηκαν	Προσδιοριστικοί παράγοντες της απασχόλησης μεταξύ των επιχειρήσεων που ωφελήθηκαν
Γεωργία, αλιεία	δασοκομία,	-0.442 (-1.58)	0.599*** (4.44)	0.194 (1.23)
Ορυχεία, λατομεία		0.758 (1.05)	3.200*** (8.52)	1.107* (1.70)
Μεταποίηση		-0.103 (-0.43)	0.296* (1.76)	0.229 (1.53)
Ενέργεια		-0.989 (-1.59)	0.477 (1.18)	0.892*** (3.31)
Παροχή νερού		-1.501*** (-2.80)	0.0946 (0.36)	0.469 (1.30)
Κατασκευές		1.073** (2.20)	-0.681** (-2.57)	0.164 (0.50)
Μεταφορές, αποθήκευση		-0.332 (-0.62)	0.0136 (0.05)	0.321 (1.08)
Τουρισμός		2.118*** (5.18)	-0.856** (-2.37)	0.752*** (4.47)
Ενημέρωση και επικοινωνία		0.922** (2.26)	0.00480 (0.01)	0.0676 (0.30)
Χρηματοοπιστωτικοί οργ.		-0.223 (-0.40)	-0.235 (-0.95)	-0.408* (-1.76)
Διαχείριση ακίν. περιουσίας		0.433 (0.62)	-0.682** (-2.15)	-0.236 (-0.80)
Επαγγελματικές, επιστη- μονικές δραστηριότητες		0.0148 (0.06)	-0.207 (-1.38)	-0.0277 (-0.17)
Διοικητικές, υποστηρικτικές δραστηριότητες		-0.202 (-0.39)	0.220 (0.80)	0.249 (0.60)
Εκπαίδευση		-0.182 (-0.31)	0.717*** (3.02)	1.189*** (3.86)
Υγεία		0.228 (0.62)	0.632*** (3.54)	0.703*** (3.17)
Τέχνες		2.983*** (3.54)	-1.212** (-2.43)	-0.198 (-1.14)
Λοιπές υπηρεσίες		0.593 (1.47)	-0.428 (-1.60)	-0.0612 (-0.40)
Βόρειο Αιγαίο		-0.128 (-0.28)	-0.210 (-0.72)	-0.685*** (-2.99)
Νότιο Αιγαίο		-0.227 (-0.62)	0.201 (0.86)	-0.423* (-1.81)
Κρήτη		-0.510 (-1.45)	-0.0243 (-0.14)	0.202 (1.17)
Α. Μακεδονία, Θράκη		-0.117 (-0.25)	-0.0785 (-0.35)	-0.378 (-1.15)
Κεντρική Μακεδονία		-0.614** (-2.27)	0.189 (1.23)	-0.0115 (-0.07)
Δυτική Μακεδονία		-0.861** (-2.51)	-0.136 (-0.58)	-0.324 (-1.56)
Ήπειρος		0.311 (0.74)	-0.385* (-1.74)	-0.495** (-2.10)
Θεσσαλία		-0.110	0.00745	-0.542***

	Πιθανότητα συμμετοχής σε τουλάχιστον μία δράση στήριξης της επιχειρηματικότητας	Προσδιοριστικοί παράγοντες της απασχόλησης μεταξύ των επιχειρήσεων που δεν ωφελήθηκαν	Προσδιοριστικοί παράγοντες της απασχόλησης μεταξύ των επιχειρήσεων που ωφελήθηκαν
Ιόνια Νησιά	(-0.37) 1.188***	(0.05) -0.441	(-3.67) -0.846***
Δυτική Ελλάδα	(2.72) -1.136**	(-1.54) 0.218	(-3.91) -0.0263
Στερεά Ελλάδα	(-2.09) 0.184	(0.81) -0.0706	(-0.13) -0.260
Πελοπόννησος	(0.45) -0.748**	(-0.35) -0.225	(-0.98) -0.226
Ηλικία	(-2.20) 0.0392***	(-0.98) -0.0255***	(-0.94) -0.0124
Ηλικία ²	(2.94) -0.000322*	(-3.54) 0.000303***	(-1.41) 0.000204
Συνδεδεμένες επιχ.	(-1.71) 0.173	(2.92) 0.237	(1.51) 0.214*
Λοιπές	(0.68) -1.499**	(1.24) 1.301***	(1.68) 0.686
Ο.Ε.	(-2.07) 0.857***	(3.81) -0.0505	(1.60) -0.161
Ε.Ε.	(3.46) 0.348	(-0.30) -0.0995	(-1.21) -0.182
Α.Ε.	(0.91) 0.407	(-0.52) -0.0194	(-0.88) -0.0939
Ι.Κ.Ε.	(1.02) 0.0550	(-0.11) 0.0296	(-0.54) 0.151
Ε.Π.Ε.	(0.19) -0.355	(0.22) 0.248	(0.70) 0.0555
Έως Απολυτήριο Δημοτικού	(-0.75) -0.194	(0.67) -0.49	(0.20)
Απολυτήριο Λυκείου	(-0.49) -0.984***		
Πτυχίο μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	(-3.25) -0.786**		
Τίτλος ΤΕΙΑΕΙ	(-2.38) -0.611**		
Μεταπτυχιακός τίτλος ειδίκευσης	(-2.17) -0.354		
Διδακτορικό δίπλωμα	(-1.17) -1.824***		
Διδακτορικό δίπλωμα	(-3.20) 0.394*		
Έχει λάβει ενίσχυση παλαιότερα	(1.69) 0.0841		
Σταθερός όρος	(0.18) 0.282	0.206	0.908***
	(0.72)	(1.04)	(4.64)
II	-214939.7		
N	633		

t statistics in parentheses

* $p < 0.1$, ** $p < 0.05$, *** $p < 0.01$

Παράρτημα – Πίνακας Γ.7: Οικονομική ανάλυση των πωλήσεων

	Πιθανότητα συμμετοχής σε τουλάχιστον μία δράση στήριξης της επιχειρηματικότητας	Προσδιοριστικοί παράγοντες των πωλήσεων μεταξύ των επιχειρήσεων που δεν ωφελήθηκαν	Προσδιοριστικοί παράγοντες των πωλήσεων μεταξύ των επιχειρήσεων που ωφελήθηκαν
Γεωργία, δασοκομία, αλιεία	-1.047*** (-5.47)	-0.758 (-1.02)	-0.193 (-0.27)
Ορυχεία, λατομεία	-0.129 (-0.21)	-0.387 (-0.65)	1.012* (1.65)
Μεταποίηση	-0.0862 (-0.60)	-0.0535 (-0.19)	0.130 (0.50)
Ενέργεια	-0.279 (-0.58)	1.448 (1.03)	0.0998 (0.11)
Παροχή νερού	-0.449 (-0.72)	-0.512 (-0.72)	-1.090 (-1.51)
Κατασκευές	-0.0945 (-0.43)	-0.129 (-0.23)	-0.0554 (-0.22)
Μεταφορές, αποθήκευση	0.124 (0.40)	-0.994** (-2.42)	-0.298 (-0.69)
Τουρισμός	0.893*** (4.33)	-1.593* (-1.70)	-0.263 (-0.51)
Ενημέρωση και επικοινωνία	0.963*** (3.36)	-1.831** (-2.17)	-0.675 (-1.18)
Χρηματοοπιστωτικοί οργ.	-0.597 (-1.50)	-0.295 (-0.47)	-0.492 (-0.85)
Διαχείριση ακίν. περιουσίας	-0.253 (-0.39)	2.532 (1.59)	-1.779*** (-6.05)
Επαγγελματικές, επιστη-μονικές δραστηριότητες	0.00597 (0.03)	-0.928*** (-3.21)	-0.989*** (-5.44)
Διοικητικές, υποστηρικτικές δραστηριότητες	-0.302 (-0.97)	-1.210** (-2.06)	-0.872 (-1.56)
Εκπαίδευση	0.358 (0.65)	-0.909 (-1.36)	-0.947* (-1.93)
Υγεία	0.0938 (0.24)	-0.366 (-0.66)	-1.378*** (-4.25)
Τέχνες	0.911** (2.32)	-1.727 (-1.61)	0.0461 (0.06)
Λοιπές υπηρεσίες	-0.0400 (-0.13)	-0.868** (-2.01)	-1.501*** (-5.59)
Βόρειο Αιγαίο	0.00621 (0.01)	-0.440 (-0.77)	0.218 (0.43)
Νότιο Αιγαίο	-0.210 (-0.72)	-0.690 (-1.13)	0.536 (1.43)
Κρήτη	-0.727*** (-3.65)	0.177 (0.28)	0.566 (0.85)
Α. Μακεδονία, Θράκη	-0.0946 (-0.33)	-0.222 (-0.40)	-0.107 (-0.36)
Κεντρική Μακεδονία	0.190 (1.03)	-0.0320 (-0.07)	-0.222 (-0.98)
Δυτική Μακεδονία	0.0366 (0.11)	-0.497 (-0.76)	-0.195 (-0.62)
Ήπειρος	-0.218 (-0.92)	-0.154 (-0.29)	-0.655** (-2.33)
Θεσσαλία	0.238 (0.89)	0.122 (0.16)	-0.278 (-0.98)

	Πιθανότητα συμμετοχής σε τουλάχιστον μία δράση στήριξης της επιχειρηματικότητας	Προσδιοριστικοί παράγοντες των πωλήσεων μεταξύ των επιχειρήσεων που δεν ωφελήθηκαν	Προσδιοριστικοί παράγοντες των πωλήσεων μεταξύ των επιχειρήσεων που ωφελήθηκαν
Ιόνια Νησιά	0.383 (0.96)	-0.805 (-1.13)	-0.0652 (-0.17)
Δυτική Ελλάδα	-0.205 (-0.77)	-1.179*** (-2.84)	-1.281*** (-4.00)
Στερεά Ελλάδα	-0.105 (-0.37)	-0.726* (-1.95)	-0.353 (-1.45)
Πελοπόννησος	-0.0513 (-0.20)	-0.470 (-1.19)	-0.430 (-1.60)
Ηλικία	0.0343*** (3.01)	-0.00943 (-0.35)	-0.0330 (-1.32)
Ηλικία ²	-0.000574*** (-3.29)	0.0000696 (0.16)	0.000571 (1.38)
Συνδεδεμένες επιχ.	0.497** (2.37)	0.689 (1.44)	0.373 (1.04)
Λοιπές	0.140 (0.30)	1.669** (2.36)	-0.698 (-1.64)
Ο.Ε.	0.00687 (0.04)	1.968*** (4.14)	1.098*** (6.01)
Ε.Ε.	-0.0887 (-0.40)	2.115*** (4.50)	1.270*** (4.03)
Α.Ε.	-0.0774 (-0.36)	2.457*** (5.34)	2.321*** (6.68)
Ι.Κ.Ε.	-0.543** (-2.16)	1.603*** (2.76)	0.772 (1.41)
Ε.Π.Ε.	0.0149 (0.03)	1.409*** (3.49)	2.116** (2.41)
Έως Απολυτήριο Δημοτικού	-0.160 (-0.28)		
Απολυτήριο Λυκείου	-0.192 (-0.39)		
Πτυχίο μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	-0.309 (-0.76)		
Τίτλος ΤΕΙΑΕΙ	-0.479 (-0.87)		
Μεταπτυχιακός τίτλος ειδίκευσης	-0.321 (-0.55)		
Διδακτορικό δίπλωμα	-1.712 (-1.64)		
Έχει λάβει ενίσχυση παλαιότερα	0.317 (1.55)		
Δείκτης αντίδρασης	0.452 (0.53)		
Σταθερός όρος	0.244 (0.36)	10.68*** (9.45)	11.61*** (12.38)
II	-1280976.4		
N	1620		

t statistics in parentheses

* p < 0.1, ** p < 0.05, *** p < 0.01